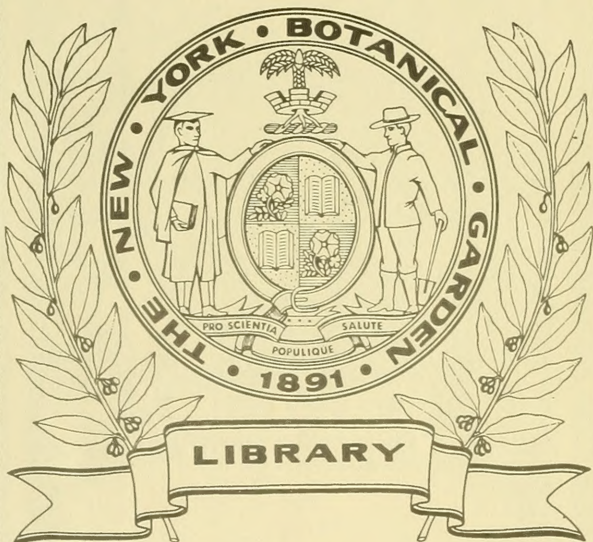

THE NEW YORK BOTANICAL GARDEN
PRO SCIENTIA
SALUTE
POPULIQUE
1891
LIBRARY

FELICIS AVELLAR BROTERI,

EQ. SAC. ORD. DIV. BEN. AV. DOCT. M. AC PHIL. BOTAN. ET AGR. IN ACAD. CONIMB. PROF. ORD. SOCIET. LINN. LONDIN. ET ALIARUM SODALIS,

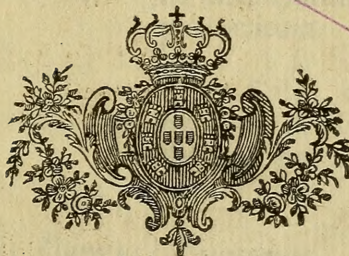
FLORA LUSITANICA,

SEU

PLANTARUM, QUAE IN LUSITANIA VEL SPONTE CRESCUNT, VEL FREQUENTIUS COLUNTUR, EX FLORUM PRAESERTIM SEXUBUS SYSTEMATICE DISTRIBUTARUM, SYNOPSIS.

PARS II.

OLISIPONE.
EX TYPOGRAPHIA REGIA

M.DCCC.IV.

CLASSIS VII.

HEPTANTHERIA.

ORDO I.

MONOSTYLIA.

1. AESCULUS. . . . Flores polygami monoici. *Hermaph.* Perianthium monophyllum, campanulatum, quinquedentatum : corollae petala quinque, inaequalia, unguibus calyci inserta. Stamina declinata. Stigma acuminatum. Capsula coriacea, trilocularis, trivalvis. Semina castaniformia, duo, saepius unicum.

Masc. Calyx, corolla, et stamina ut in Hermaphrodito. Pistillum nullum, aut castratum.

Portulaca; *Quercus*; *Polygonum.*

ORDO II.

DISTYLIA.

2. EPHEDRA. . . . Flores dioici, amentacei. Amentum minimum, squamis

mis paucis, unifloris, perianthio aequalibus, compositum. Corolla nulla.

Masc. Perianthium monophyllum, bifidum. Filamenta monadelpha: antherae quatuor inferiores, tres superiores.

Foem. Perianthium quintuplex, alterum alteri impositum; singulum monophyllum, bipartitum, laciniis decussatis, imbricatis. Germina duo in superiori calyce. Semina duo, calyce baccato tecta.

Scleranthus-annuus; *Polygonum*.

ORDO III.

POLYSTYLIA.

Polygonum; *Alsine*; *Arenaria*; *Cerastium*; *Spergula*; *Populus-tremula*.

CLAS-

CLASSIS VII.

HEPTANTHERIA.

ORDO I.

MONOSTYLIA.

1. AESCULUS.

Flores polygami monoici.

Hermaph. Perianthium monophyllum, campanulatum, quinquedentatum: corollae petala quinque inaequalia, unguibus calyci inserta. Stamina declinata. Stigma acuminatum. Capsula coriacea, trilocularis, trivalvis. Semina castaniformia, duo, saepius unicum.

Masc. Calyx, corolla et stamina ut in Hermaphrodito. Pistillum nullum, aut castratum.

1. AESCULUS *Hippo-castanum* Linn.
AE. Foliis digitatis: floribus racemoso-thyrsoideis; superioribus masculis.
Lusit. *Castanheiro da India.*
* Colitur ad vias, ambulacra, atque hortos circa Olisi-

siponem, Conimbricam, et alibi. Fl. vere. Arbor saepe procera.

Folia magna, opposita, longe petiolata, digitata, foliolis plerumque septem, obovato-oblongis, serratis. Flores terminales, albi, aut interdum purpureo-albi, quasi thyrsosi, pedicellis articulatis; superiores masculi, inferiores hermaphroditi.

ORDO II.

DISTYLIA.

2. EPHEDRA.

Flores dioici, amentacei. Amentum minimum, squamis paucis, unifloris, perianthio aequalibus, compositum. Corolla nulla.

Masc. Perianthium monophyllum, bifidum. Filamenta monadelpha: antherae quatuor inferiores, tres superiores.

Foem. Perianthium quintuplex, alterum alteri impositum; singulum monophyllum, bipartitum, laciniis decussatis, imbricatis. Germina duo, in superiori calyce. Semina duo, calyce baccato tecta.

2. EPHEDRA. *distachya.*
E. Pedunculis oppositis: amentis geminis. *Linn.*
Lusit. *Cornicabra dos Algarvios.*

Hab.

Hab. in sepibus maritimis, prope Lacobrigam in Algarbiis. Fl. vere. Frutex.

Frutex bipedalis et altior, ramosus, aphyllus, rigidus; ramis cylindricis, nodoso-articulatis, articulis membrana superne bifida vaginatis. Amenta axillaria.

CLASSIS VIII.

OCTANTHERIA.

ORDO I.

MONOSTYLIA.

SECTIO I. MONOCLINA.

* *Staminibus liberis: floribus completis.*

3. TROPAEOLUM.. Calyx monophyllus, quinquepartitus, calcaratus, coloratus. Petala quinque, inaequalia. Baccae tres siccae, fungosae, rugosae, monospermae.

4. RUTA...... Calyx quadripartitus, inferus. Petala quatuor, concava. Receptaculum poris octo melliferis. Capsula quadrilocularis, quadriloba (1).

5. MONOTROPA.. Calyx tetraphyllus, foliolis coloratis, basi gibbis. Corolla tetrapetala. Capsula ovata, tetragona, quadrilocularis, quadrivalvis, polysperma. Flos terminalis unicam quintam partem numeri in

(1) In nostrarum specierum uno alterove flore terminali primario quinta pars numeri in omni fructificationis parte additur. Vide annotat. ad *Chrysosplenium*.

in omni fructicationis parte superaddit.

6. EPILOBIUM. . . . Calyx quadripartitus, superus Corolla tetrapetala. Capsula longissima, quadrilocularis. Semina papposa.

7. CHLORA. . . . . Calyx octophyllus, inferus. Corolla hypocrateriformis, limbo octopartito. Capsula unilocularis, bivalvis, polysperma.

8. VACCINIUM. . . Calyx minimus, quadrifidus, superus. Corolla campanulata, quadrifida. Bacca globosa, umbilicata, quadrilocularis. Semina pauca.

9. ERICA. . . . . . Calyx tetraphyllus, inferus. Corolla campanulata, quadrifida. Stamina receptaculo inserta: antherae bifidae. Capsula quadrilocularis, quadrivalvis, calyce cincta.

Polygonum; *Portulaca-oleracea.*

** *Staminibus liberis: floribus incompletis.*

10. DAPHNE. . . . . Calyx nullus. Corolla monopetala, quadrifida. Stamina inclusa. Bacca monosperma.

11. PASSARINA. . : Calyx nullus. Corolla mediò ventricosa, quadrifida, patens. Stamina tubo imposita. Stylus lateralis. Stigma capi-

pitatum, hispidum. Bacca sicca, monosperma.

*** Staminibus in duas fasces coalitis, seu diadelphis.*

12 POLYGALA. . . . Calyx pentaphyllus, foliolis duobus maioribus alaeformibus, saepe coloratis. Corolla irregularis, petalis tribus, uno fere cylindrico. Capsula obcordata, compressa, bilocularis. Semina solitaria.

SECTIO II. DICLINA.

13. QUERCUS. . . . Flores monoici. Corolla nulla.

Masc. Calyx monophyllus, in lacinulas numero varias fissus. Stamina sex ad decem, saepius octo.

Foem. Calyx inferus, monophyllus, coriaceus, integer, scaber, cupuliformis(1). Stylus brevissimus; stigmata numero varia. Nux (seu glans) ovali-oblonga, coriacea, monosperma.

14.

(1) Interdum ultra calycem hunc inferum (seu fructus) admittitur a nonnullis Botanicis alius superus (seu floris) hexaphyllus, foliolis minimis, styli basin cingentibus, ipsique adpressis; quae saepe deficiunt, et cum adsunt, nonnisi residua separata ab orificio calycis inferi cupuliformis mihi semper esse visa fuere.

14. ACER. . . . . Flores polygami, monoici. *Hermaphr.* Calyx quinquefidus. Corolla pentapetala. Stylus sensim altior. Stigmata duo, priùs, quam stylus, conspicua. Capsulae duae, monospermae, extrorsum longe unialatae.

Masc. hermaphroditis interjecti. Calyx et corolla ut in Hermaphrod. Stigmata duo absque ullo stylo et germine.

15. CYTINUS. . . . Flores monoici in eodem corymbo.

Masc. Calyx diphyllus, longitudine tubi corollae. Corolla tubulato-campanulata, quadrifida; tubo ex quatuor tubulis nectariferis composito. Filamenta in unum omnia coalita: antherae, intus ad filamentum compositum subcoalitae.

Foem. Calyx ut in *Masc.*, sed paulo infra medium germinis. Corolla, ut in *Masc.* similibusque tubulis nectariferis instructa, at supera. Stigma capitatum, octogonum. Bacca globosa, coronata, octolocularis. Semina numerosa.

ORDO II.

DISTYLIA.

16. CORYLUS. . . . Flores monoici. Corolla nulla.

Masc. Amentum longum, cylindricum; squamis imbricatis, unifloris, trifidis, lacinia media latiore.

Foem. in gemmis ramulorum terminalium terni, quaterni aut plures. Calyx bipartitus, coriaceus, lacerus. Nux ovata, saepius subglosa, basi derasa.

17. CHRYSOSPLENIUM. Flores omnes hermaphroditi. Calyx quadripartitus, extus viridis, intus lutescens. Corolla nulla. Capsula semiinfera, unilocularis, semibivalvis, polysperma (1).

Poligonum.

OR-

(1) Flos primarius quinquepartitus, staminibusque decem praeditus mihi nunquam occurrit; nec quidem, si occurrisset, legi Linnaeane annuissem, ut genus hoc Classi decimae apponendum esse duxerim; nam Botanica Systemata ad plantas facilius cognoscendas inventa; istae autem semper á tyronibus facilius ex lege, maiori numero florum longe durabili, quam uni aliive primario cito fugaci cujuscunque stirpis, adhibita cognoscentur.

ORDO III.

TRISTYLIA.

18. POLYGONUM. . Flores hermaphroditi. Calyx nullus. Corolla quinquepartita, persistens. Stamina saepius octo, interdum quinque, sex, septem. Styli saepius tres, interdum duo. Semen unicum, angulatum.

19. CROTON. . . . . Flores monoici.

Masc. Calyx pentaphyllus. Corolla pentapetala, aut interdum nulla. Glandulae quinque receptaculo affixae. Stamina octo in nostro, aut plura (ad quindecim) in aliis, basi coalita, sive monadelpha.

Foem. a Masculis remoti, paulo maiores. Calyx et corolla ut in Masc. Glandulae nullae. Germen superum. Styli bifidi. Capsula tricocca, elastica. Semina solitaria.

Arenariae aliquot.

ORDO. IV.

TETRASTYLIA.

20. MYRIOPHYLLUM. Flores monoici, aut rarius polygami; superiores masculi aut interdum hermaphroditi.

Masc. Calyx tetraphyllus, inaequalis. Corolla tetrapetala, caduca, ut saepius nulla videatur.

Foem. Calyx et corolla ut in masc. Stigmata quatuor, sessilia. Semina saepius quatuor, subcoalita.

21. POPULUS. . . . . Flores dioici, amentacei.

Masc. Amentum cylindraceum, squamis laxe imbricatis, margine laceris, unifloris. Corolla turbinata, obliqua, integra.

Foem. Amentum ut in masc. Germen ovato-acuminatum. Stylus nullus sat conspicuus: stigmata quatuor. Capsula bivalvis, saepius unilocularis. Semina multa, papposa.

CLAS-

CLASSIS VIII.

OCTANTHERIA.

ORDO I.

MONOSTYLIA.

SECTIO I. MONOCLINA.

* *Staminibus liberis: floribus completis.*

3. TROPAEOLUM.

Calyx monophyllus, quinquepartitus, calcaratus, coloratus. Petala quinque, inaequalia. Baccae tres siccae, fungosae, rugosae, monospermae.

3. TROPAEOLUM *maius.*
T. Foliis peltatis, subquinquelobis: petalis obtusis. *Linn.*
Lusit. *Chagas, ou Mastruço do Perû.*
* Colitur in hortis. Fl. aestate Ann., bi, aut trienn.

4. RUTA.

Calyx quadripartitus, inferus. Petala quatuor, concava. Receptaculum poris octo melliferis. Capsula quadrilocularis, quadriloba.

1. RUTA *graveolens* Linn.
R. Caule multifolio, ramoso: foliis decompositis, foliolis partitis, laciniis subovalibus.
Lusit. *Ruda*, *ou Arruda*.
Hab. in collibus calcareis circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Extremadura et Beira; colitur etiam in hortis. Fl. vere et aestate. Perenn. et Suffrutex.

2. RUTA *tenuifolia*.
R. Caule paucifolio, superne ramoso: foliis decompositis, foliolis partitis, laciniis lineari-lanceolatis, minutis, angustissimis.
Lusit. *Arrudaõ*.
Ruta-graveolens sylvestris *Linn.*
Hab. freq. in collibus calcareis circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. aestate. Perenn.
Caulis pedalis aut sesquipedalis: rami pauci, uti folia. Flores primarii saepe pentapetali, decantherii, uti in praecedente; reliqui omnes tetrapetali, octantherii. Petala concava, subundulata, margine ad ungues ciliata. Vid. Annot. pag. 12.

5. MONOTROPA.

Calyx tetraphyllus, foliolis coloratis, basi gibbis. Corolla tetrapetala. Capsula ovata, tetragona, quadrilocularis, quadrivalvis, polysperma. Flos terminalis unicam quintam partem numeri in omni fructicationis parte superaddit.

5. MONOTROPA *Hypopithys* Linn.

M. Caule simplicissimo, erecto, aphyllo, squamoso: racemo terminali.

Hab. in sylvis ad arborum radices, illarumque parasitica, praesertim in castanetis prope *Aldea das Donas* et prope *Fundaõ* et alibi in Beira. Fl. Jun. Jul. Ann.

6. EPILOBIUM.

Calyx quadripartitus, superus. Corolla tetrapetala. Capsula longissima, quadrilocularis. Semina papposa.

1. EPILOBIUM *tetragonum* Linn.

E. Foliis lanceolatis, denticulatis, glabris, subsessilibus; inferioribus oppositis: caule tetragono, erecto.

Hab. in aquosis, ad fossarum et rivulorum margines, frequens circa Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caulis sesquipedalis, bipedalis et altior, erectus, nec basi repens, glaber, inferne tetragonus, superne subteres, et ibi ramosus, ramis alternis. Folia

inferiora opposita, superiora alterna. Flores alterni, solitarii, decem ad sexdecim in racemum terminalem laxum dispositi, parvi, purpurascentes: staminibus erectis (ut in omnibus hic memoratis): stigmate incrassato, primum integerrimo, demum subquadrifido. Capsula subtomentosa.

2. EPILOBIUM *flaccidum.*

E. Foliis lanceolatis, denticulatis, glabris, subsessilibus; inferioribus oppositis: caule tenui, inferne tetragono, flaccido, basi repente. *Broter.*

Hab. in uliginosis, ad fontes et humecta circa Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caulis filiformis, debilis, octo ad tredecim uncias altus, ad basin repens, dein adscendens, obliquus aut raro erectus, inferne tetragonus, glaber, superne teres, subtomentosus, ibi parce ramosus, ramis inferioribus saepe oppositis aut suboppositis, aliis alternis. Folia lanceolata, denticulata, obtusiuscula, vix petiolata, quatuor ad sex lineas lata, sesquiunciam ad duas uncias longa, inferne opposita, superne alterna, omnia glaberrima. Flores dispositi ut in praecedenti, sed paulo minores et tantum septem ad decem. Pedunculi semiunciales. Capsula duas uncias fere longa et subtomentosa. Pro varietate praecedentis saepe habetur, distinctam tamen speciem existimo.

3. EPILOBIUM *hirsutum.*

E. Foliis ovato-lanceolatis, semiamplexicaulibus, hirsutis: caule ramosissimo, villoso.

Epilobium *foliis oppositis, lanceolatis, serratis, decurrenti-amplexicaulibus. Linn. Syst. Veg. tom. 2. p. 152.*

Epilob. *grandiflorum. Roth. Flor. Germ. 2. p. p. 169.*

Epilob. *amplexicaule. La Marck. Dict. Enc.*

Hab.

Hab. ad ripas Durii, et aliorum fluviorum in Beira, Transmontana, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Aug. Perenn.

4. EPILOBIUM *pubescens.*

E. Foliis lanceolatis, denticulatis, subpetiolatis, pubescentibus: caule villoso, simplici.

Ep. *hirsutum Linn. var. β.*

Ep. *molle La Marck. Dict. Enc.*

Ep. *parviflorum nonnullis recentioribus.*

Hab. ad fossas, rivulos, in paludosis, humectis sylvaticis, praesertim in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Saepe apud nos variat statura, foliorum et florum habitu, ut cum Cel. Linnaeo praecedentis nonnisi varietatem esse facile crederem.

5. EPILOBIUM *montanum* Linn.

E. Foliis oppositis, ovato-lanceolatis, glabris, dentatis, subpetiolatis: caule cylindrico, glabro.

Hab. in sylvaticis montanis circa Herminium in Beira. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caulis interdum subpubescens.

6. EPILOBIUM *roseum.*

E. Foliis oppositis, alternisque, ovato-lanceolatis, petiolatis, serratis, glabris.

Schreb. Spicil. Flor. Lips. p. 147.

Hab. in castanetis ad pagum *Manteigas* circa Herminium in Beira. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Ex Cl. Com. de Hoffm.

7. CHLORA.

Calyx octophyllus, inferus. Corolla hypocrateriformis, lymbo octopartito. Capsula unilocularis, bivalvis, polysperna.

1. CHLORA *perfoliata* Linn.
C. Caule tereti, glabro, superne ramoso: foliis ovatis, coalitis.
Lusit. *Centaurea menor perfolhada.*
Hab. in collibus calcareis frequens circa Conimbricam; etiam ad ima montium *Cintra*, et alibi in Extremadura. Fl. vere. Ann.

8. VACCINIUM.

Calyx minimus, quadrifidus, superus. Corolla campanulata, quadrifida. Bacca globosa, umbilicata, quadrilocularis. Semina pauca.

1. VACCINIUM *Myrtillus.*
V. Pedunculis unifloris; foliis ovatis, serratis, deciduis: caule angulato. *Linn.*
Lusit. *Arando.*
Hab. in sylvaticis montosis *Gerez.* Fl. Maj. Jun. Frutex.

9. ERICA.

Calyx tetraphyllus, inferus. Corolla campanulata, quadrifida. Stamina receptaculo inserta: antherae bifidae. Capsula quadrilocularis, quadrivalvis, calyce cincta.

(A) *Antheris setoso-caudatis, setis edentulis.*

1. ERICA *vulgaris* Linn.

E. Antheris inclusis: corollis campanulatis: calycibus duplicatis, interno colorato, longiori: foliis oppositis, sagittatis, trigonis.

Lusit. *Urze, ou Torga ordinaria.*

Hab. in collibus sabulosis, incultisque aridis, frequens circa Conimbricam, et in tota fere Lusitania praesertim boreali. Fl. Septembri, Octobri. Frutex.

Caulis pedalis aut sesquipedalis, ramosus. Folia brevissima, sessilia, quadrifariam imbricata. Flores purpurei, in racemum terminalem dispositi, solitarii, brevissime pedunculati, nutantes, secundi. Calyx duplex et insuper bracteatus; internus tetraphyllus, purpureus, petaliformis, corollâ longior.

Variat floribus albis.

2. ERICA *scoparia.*

E. Corollis campanulatis: stigmate exserto, peltato: foliis ternis. *Linn.*

Lusit. *Urze das vassoiras.*

Hab. in collibus sabulosis, incultisque frequens in Beira australiori et Extremadura, raro prope Conimbricam. Fl. Maj. Jun. Jul. Frutex.

Caulis tripedalis, quadripedalisve, ramosus, ra-

ramis erectis. Folia verticillato-terna, aut nonnunquam infernc quaterna, angusta, subteretia, tres lineas longa, modicâ siccitate caduca. Flores plurimi terminales, dense racemosi. Corollae minimae generis, ex viridi luteolae.

3. ERICA *arborea.*

E. Corollis campanulatis: stylo exserto: foliis ternis: ramulis incanis. *Linn.*

Lusit. *Torga, ou Urze branca.*

Hab. in umbrosis sylvaticis, atque ad ima et praerupta montium; frequens in *Gerez*, Herminio, *Lousãã*, nec rara in Extremadura et circa Conimbricam, ut in tota fere Lusitania boreali. Fl. hyeme et primo vere. Frutex.

Caulis tres ad decem pedes altus, ramosus, ramis erectis, extremis albo tomento tectis. Folia terna aut interdum inferne quaterna, patentia, angusta, acuta, viridia, subtus unisulcata, tres fere lineas longa. Flores terminales, racemosi: pedunculi bracteis tribus verticillatis instructi. Corollae albae, tres lineas longae. Variat corolla fere dimidio breviori.

4. ERICA *Tetralix.*

E. Corollis ovatis: stylo incluso: foliis quaternis, ciliatis: floribus capitatis. *Linn.*

Hab. in dumetis uliginosis, et in paludosis, fossisque humidis, in Lusitania boreali, praesertim circa *Gerez* in Interamnensi. Fl. autumno et vere. Frutex.

Caules pedales, ramosi, teretes; juniores villosi, demum é foliorum casu scabri. Folia ciliata, subtus glabra, canaliculata, petiolis cauli adpressis, planiusculis. Flores purpurei, ovati, capitati, nutantes. Bracteae duae, calyci pubescenti adpressae, ejusque foliolis angustiores. Variat flore carneo aut

al-

albo. Non confundenda cum E.-ciliari, *cui habitu foliorum ciliatorum affinis.*

(B) *Antheris setoso-caudatis, setis denticulatis.*

5. ERICA *cinerea.*

E. Corollis ovatis: stylo subexserto; stigmate capitato: foliis ternis. *Linn.*

Hab. in collibus sabulosis, incultisque aridis, frequens circa Conimbricam, et alibi praesertim in Lusitania boreali. Fl. Maj. Jun. Frutex.

Caules plures ex eadem radice, octo ad quindecim uncias alti, ramosi. Folia terna, imbricata in ramis junioribus, subulata, carinata, carina saepius obsolete unisulcata, glabra, duas lineas longa. Flores purpurei, raro albi, racemoso-umbellati, terminales. Bracteae tres aut quatuor calyci adpressae, illoque minores, alia insuper saepe ad medium pedunculi.

6. ERICA *australis* Linn.

E. Floribus umbellatis: corollis campanulato-cylindricis: stylo exserto: foliis quaternis, patentibus.

Hab. in collibus sabulosis, incultisque aridis, frequens trans Tagum, et inter *Alcoentre* et *Montejunto* in Extremadura, raro inter Conimbricam et Lorvanum in Beira. Fl. hyeme et vere. Frutex.

Caulis erectus, duos ad quatuor pedes altus et ultra, ramosus, ramis erectis, superne saepius terno, aut quaterno-verticillatis, subvillosis. Folia plerunque quaterna, rarius quina, patentia, linearia, marginibus subrevolutis, subtilissime serrulatis, obtusiuscula, duas lineas cum dimidia longa. Umbellae plurimae ramulos terminantes, simplices, involucro polyphyllo, foliolis internis membranaceis, bre-

brevissimis. Flores in singula umbella saepius quatuor, rarius tres, quinque, sex aut plures: pedunculi corolla breviores, at involucro interno longiores. Bracteae tres aut quatuor calyci adpressae, illoque paulo breviores. Calyx coloratus, foliolis margine membranaceis, et subciliatis. Corolla purpurea, superne latior. Stamina longitudine fere corollae. Stigma capitatum.

(C) *Antheris basi muticis.*

7. ERICA *umbellata* Linn.

E. Floribus umbellatis: antheris styloque exsertis: corollis ovatis: foliis ternis, subsessilibus, convexiusculis, margine scabris.

Hab. in collibus sabulosis, in aridis et incultis, frequens circa Conimbricam, atque in tota fere Lusitania. Fl. vere. Frutex.

Caulis pedalis aut paulo altior, ramosus, ramis vagis, numerosissimis. Folia breviter petiolata, terna, sublinearia, obtusiuscula, subcarinata, carina saepius obsolete unisulcata, marginibus ad lentem denticulato-scabris, glabra, omnino viridia, sesquilineam longa. Flores terminales, umbellati; involucro nullo. Umbella saepius quadri-quinqueflora, rarius tri sive sexflora, aut septemflora; et cum flores ultra quinque, tunc umbella quasi prolifera est, inferior pauciflora, superior multiflora. Pedunculi erecti, tomentosi, saepius ebracteati, tres lineas longi, floribusque duplo et ultra longiores. Bracteae tres aut quatuor, calyci adpressae, illoque breviores, nonnunquam una paulo infra calycem aut etiam fere ad medium pedunculi. Corolla mediocris, ovata, inferne ventricosa, superne angustata, purpurea, seu caeruleo-violacea, interdum alba. Antherae subexsertae, basi gibboso-acutae. Stylus exsertus.

8.

8. ERICA. *ciliaris* Linn.

E. Antheris inclusis: corollis ovali-oblongis, grossis: stylo exserto, incrassato: foliis ternis, ovatis, ciliatis: racemis secundis.

Hab. in subumbrosis humidis, inter frutices, ad sepes et in dumetis circa Conimbricam, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. vere. Frutex.

Caulis sesquipedalis, aut bipedalis, teres, inferne glaber, erectiusculus, debilis, parum ramosus; ramis pubescentibus, alternis, paucis oppositis. Folia terna, rarissime quaterna, patentissima, sessilia, ovata, acuta, marginibus revolutis, ciliatis, duas lineas longa, paulo ultra lineam unam lata, siccitate reflexa, subtus dilute aut ex albido-viridia. Racemi terminales, pauciflori, secundi. Flores axillares, solitarii: pedunculi brevissimi: bracteae saepius duae, oppositae in medio pedunculi, nullaeque ad calycem. Calycis foliola ovata, acuta, subciliata. Corolla magna, calyce multoties longior, purpurea, ovali-oblonga, superne ad collum contracta, lacinulis obtusis, aequalibus, aut interdum subaequalibus. Antherae fere longitudine corollae. Stylus exsertus, subclavatus, truncatus.

Non confundenda cum Erica-*Tetralice, cui etiam folia ciliata. Interdum cum Insecta oculos ramulorum pungunt aut erodunt, ut ibi ova deponant, folia enormiter excrescunt, imbricantur, et strobilum crassum pyramidalem effingunt.*

9. ERICA. *mediterranea* Linn.

E. Antheris styloque exsertis: corollis ovato-cylindricis: foliis quaternis quinisve, patentibus: floribus sparsis.

Hab. in subumbrosis inter *Collares* et *Cintra*. Fl. vere. Frutex.

Caulis bipedalis et altior, erectus, ramosus. Folia saepius quaterna, interdum nonnulla quina, gla-

glabra, viridia, linearia, dorso obsolete unisulcata, tres ad quatuor lineas longa. Flores numerosi, in ramorum summitate sparsi, saepius secundi, pedunculati, duo ad quatuor ex singula foliorum axilla: pedunculi foliis et corolla breviores. Calycis foliola colorata, acuta. Corolla ovato-cylindrica, carnea aut purpurascens. Stylus corolla fere duplo longior. Nimis affinis E.-multiflorae, *sed pedunculis, filamentisque staminum brevioribus, corolla maiori, styloque longiori diversa; an tamen ejus varietas?*

10. ERICA. *Daboecii* (Linn. Sp. Pl. 509).

E. Foliis alternis, ovato-lanceolatis, subtus tomentosis: corollis ovato-cylindricis: racemo terminali, secundo.

Andromeda-*Daboecia* Linn. Syst. N. 300.

Hab. in dumetis prope Monasterium *Tibaens* circa Bracharam, etiam circa *Porto*, in Duriminia. Fl. Jun. Jul. Frutex.

Caules ramosi, subvillosi, septem ad novem uncias longi. Folia acuta, ovato-lanceolata, superne viridia et pilis raris instructa, subrevoluta, subtus tomentosa, quinque sexve lineas longa. Flores racemosi, terminales, pauci subnutantes, secundi. Calycis foliola acuta, corolla multoties breviora. Corolla purpurascens, magna, ovato-cylindrica. Antherae verè octo, inclusae.

Obs. Erica-viridi-purpurea *Linn. nullibi mihi in Lusitania ad hodiernum usque diem visa est, et cum sciam nec etiam ab aliis Botanicis ullibi in ea detectam fuisse, nec demum in Herbario Linnaeano unquam exstitisse constet, forte ens fictum.*

** *Staminibus liberis; floribus incompletis.*

10. DAPHNE.

Calyx nullus. Corolla monopetala, quadrifida. Stamina inclusa. Bacca monosperma.

1. DAPHNE *Gnidium*.
D. Panicula terminali: foliis lineari-lanceolatis, acuminatis. *Linn.*
Lusit. *Trovisco ordinario*, *Trovisco femea.*
Hab. in collibus incultis, dumetisque, frequens circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. Maj. Jun. Frutex.

2. DAPHNE *Laureola*.
D. Racemis axillaribus, quinquefloris: foliis lanceolatis, glabris. *Linn.*
Lusit. *Laureola macha*, *ou Mezeréo menor.*
* Colitur in hortis prope *Cintra* et *Collares*, atque nunc quasi spontanea circa istos pagos occurrit. Fl. primo vere. Frutex.

Caulis bipedalis aut interdum fere tripedalis, flexilis, superne ramosus, ramis superne foliatis. Folia perennantia, superne nimis approximata, lanceolata, integerrima, viridia, avenia, longitudine digiti, subpetiolata. Racemi in axillis foliorum superiorum, quinque vel sexflori, bracteis nonnullis ovatis, parvis, alternis, caducis, instructi. Flores nutantes, ex viridi-luteoli.

11. PASSERINA.

Calyx nullus. Corolla medio ventricosa, quadrifida, patens. Stamina tubo imposita. Stylus lateralis. Stigma capitatum, hispidum. Bacca sicca, monosperma.

1. PASSERINA *hirsuta*.

P. Foliis carnosis, extus glabris: caulibus tomentosis. *Linn.*

Hab. circa *Gerez*, praesertim ad fluvium vulgo *Rio Homem* in Duriminia. Fl. hyeme et vere. Frutex.

Caulis pedalis aut sesquipedalis, teres, ramosus, flexilis, subvillosus. Folia conferta, minuta, carnosa, acuminata, subtus glabra, superne, qua contrahuntur, tomentosa. Flores numerosi, axillares, luteoli.

*** *Staminibus in duas fasces coalitis, seu diadelphis.*

12.

12. POLYGALA.

Calyx pentaphyllus, foliolis duobus maioribus alaeformibus, saepe coloratis. Corolla irregularis, petalis tribus, uno fere cylindrico. Capsula obcordata, compressa, bilocularis. Semina solitaria.

1. POLYGALA *vulgaris*.

P. Floribus cristatis, racemosis: caulibus herbaceis, simplicibus, procumbentibus: foliis lineari-lanceolatis. *Linn.*

Lusit. *Polygala ordinaria*, *Herva leiteira*.

Hab. in dumetis, pascuisque siccis circa Conimbricam et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Maj. Jun. Perenn.

Caulis septem ad undecim uncias longus, debilis, plerumque procumbens, nisi fruticibus vicinis incumbat, simplex. Folia alterna, saepius ovato-lanceolata, saturate viridia. Racemus brevis, laxus, secundus. Flores saepius caerulei aut purpurei, raro carnei aut albi.

2. POLYGALA *Monspeliaca*.

P. Floribus cristatis, racemosis: caule erecto: foliis lanceolato-linearibus, acutis. *Linn.*

Hab. in collibus calcareis circa Olisiponem, Conimbricam et alibi in Beira et Extremadura. Fl. Maj. Jun. Ann.

Caulis simplicissimus, erectus, semper rigidulus, tres ad quinque uncias altus. Folia alterna, lanceolata, dilute viridia. Racemus terminalis, brevis, laxus. Flores alterni, penduli, minores, quam in praecedenti, ex albido-virescentes, lineis et macu-

cu-

culis carneis, aut dilute purpurascentibus variegati. Capsulae pendulae, minores, quam in praecedente.

3. POLYGALA *microphylla*.

P. Floribus imberbibus: caulibus fruticosis: foliis minutissimis, ellipticis. *Linn.*

Hab. in dumetis et ad ima montium inter *Lousãã* et *Corvo*, circa *Poiares*, *Torres*, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Maj. Jun. Frutex.

Caules fruticulosi, virgati, semipedales ad pedales, filiformes, angulati, virides, basibus foliorum deciduorum denticulato-scabri. Folia omnia minuta, alterna, remota, sessilia, sobovalia, caduca. Racemi terminales, breves. Flores maiores, quam in praecedentibus, caerulei.

SECTIO II. DECLINA.

13. QUERCUS.

Flores monoici. Corolla nulla.

Masc. Calyx monophyllus, in lacinulas numero varias fissus. Stamina sex ad decem, saepius octo.

Foem. Calyx inferus, monophyllus, coriaceus, integer, scaber, cupuliformis. Stylus brevissimus; stigmata numero varia. Nux (seu glans) ovali-oblonga, coriacea, monosperma.

(A) *Foliis autumno aut hyeme deciduis.*

1. QUERCUS *racemosa*.

Q. Foliis glabris, ovato-oblongis, pinnatifido-sinua-

nuatis, laciniis obtusis: glandibus longe pedunculatis. *La Marck. Dict. Enc.*

Lusit. *Carvalho commum.*

Quercus-robur fœmina *Linn.*

Hab. in montosis et ad sepes circa Conimbricam, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Maj. Arb.

2. QUERCUS *robur.*

Q. Foliis glabris, petiolatis, pinnatifido-sinuatis, superne latioribus, angulis obtusis: glandibus subsessilibus.

Lusit. *Carvalho roble.*

Quercus-robur. *Linn.*

Hab. in montosis cum praecedenti in Lusitania boreali. Fl. Maj. Arbor.

3. QUERCUS *pubescens.*

Q. Foliis utrinque pubescentibus, petiolatis, pinnatifidis, superne latioribus, angulis obtusis: glandibus pedunculatis, sessilibusve.

Lusit. *Carvalho pardo da Beira.*

Hab. in montosis de *Lousãã*, *Viseu*, *Gerez*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Maj. Arbor.

4. QUERCUS *hybrida.*

Q. Foliis petiolatis, superne glabris, subtus subtomentosis, oblongis, dentatis, subsinuatisve, inermibus: glandibus oblongis, sessilibus: cupula scabriuscula; caule arboreo. *Broter.*

Lusit. *Carvalho cerquinho da Beira.*

Hab. in collibus circa Conimbricam, et in Beira australi. Fl. Maj. Arbor procera.

Proles hybrida videtur a Q.-robore *et sequenti progenerata. Nullibi vidi in Lusitaniae borealis montosis; forte ibi in* Q.-robur *mutatur.*

5. QUERCUS *fruticosa.*

Q. Foliis petiolatis, subtus glabriusculis, oblongis, dentatis, subsinuatisve, inermibus: glandi-

dibus oblongis, sessilibus; cupula scabriuscula: caule fruticoso.

Lusit. *Carvalho anaõ.*

Q.-*humilis* La Marck. Dict. Enc.

Hab. in dumetis aut frutetis sabulosis, frequentius inter *Riofrio* et *Aldea Galega* trans Tagum, et ex *Villa nova* usque ad *Santarem* et usque ad *Rio maior* in Extremadura; etiam circa Conimbricam et alibi in Beira australiori. Fl. Apr. Maj. Frutex.

Caulis saepius pedalis, interdum tripedalis quadripedalisve in sepibus, aut in solo pingui et in frigidioribus altioribus aquiloni expositis.

(B) *Foliis perennantibus.*

6. QUERCUS *coccifera* Linn.

Q. Foliis subovalibus, indivisis, spinoso-dentatis, utrinque glabris: caule fruticoso.

Lusit. *Carrasco, ou Carrasqueiro.*

Hab. freq. in collibus calcareis, aut argilloso-sabulosis, et ad sepes in Extremadura, Transtagana et Algarbiis: rarius circa Conimbricam, et in Beira australiori. Fl. Apr. Maj. Frutex.

Obs. Cocci-ilicis Linnaei foeminae gravidae ramulis et foliis hujus fruticis adhaerentes, fere immobiles, ova intra abdomen excludunt, exclusisque ipsis, pereunt ac siccescunt, proprio corpore ova sua obvoluta linquentes: earum corpus siccum formam habet folliculi ex rubro-fusci, splendentis, fere magnitudine facieque parvi pisi, cui inferne breve segmen detractum fuisse videtur: in hoc statu Chermes grana *communiter appellant, Lusitanis* Grãa de Carrasco. *Deraduntur ex frutice, Maio aut Junio, in dumetis ex* Caparica *usque ad* Cezimbra

et

et ad montes de Arrabida *trans Tagum* , *et praesertim circa* Loulé *in Algarbiis. Derasi aceto* , *ut ovulorum exclusio impediatur* , *consperguntur* , *et postea linteis* , *ut exsiccentur* , *soli exponuntur.*

7. QUERCUS *Lusitanica.*

Q. Foliis ovato-lanceolatis , subtus subpubescentibus , margine undulato , dentibus acutis , subaculeatis serrato. *La Marck. Dict. Enc.*

Habitare non procul ab Ebora in Transtagana ait Clusius , a Cl. La Marck in Synonymia citatus , qui cum nullas in ea glandes se observasse asserat , sed solum gallas , et arbusculum seu pusillam arborem esse dicat , sicut etiam Cl. La Marck, qui quoque ejus fructus se non agnoscere fatetur ; speciem fictam , et nonnisi caules juniores sequentium specierum coacervatos , quos Transtagani *Chaparros* seu *Chaparreiros* vocant , esse censeo : si vero alia et vera species á sequentibus distincta , eam nondum vidisse fateor.

8. QUERCUS *Ilex.*

Q. Foliis ovato-oblongis , indivisis , serratisque , subtus incanis : cortice integro. *Linn.*

Lusit. *Azinheira* , *ou Azinho.*

Hab. freq. in Transtagana et Algarbiis , rarius in Beira. Fl. Apr. Maj. Arb. procera.

Istâ praesertim silvae incaeduae , *quas Transtagani* Montados *appellant* , *ad illarum glandibus sues saginandos* , *conseruntur.*

9. QUERCUS *rotundifolia.*

Q. Foliis ovato-subrotundis , dentato-spinosis , supra é cinereo et viridi glaucis , subtus incanis. *La Marck. Dict. Enc.*

Hab. in Transtagana. Fl. Apr. Mai. Arbor.

Praecedentis forte varietas , *uti etiam Q*-ballota *foliis ellipticis* , *permanentibus* , *denticulatis integrisve* , *subtus tomentosis* ; *fructu longissimo* Des-

Fontaines; *Journ. de Phys.* 1791. *Tom.* 38. *pag.* 375 *cum ic.*; *quae ambae glandes dulces ferunt, et mi-tae cum praecedente in ilicetis Transtaganis, etsi parce, occurrunt.*

10. QUERCUS *Suber.*

Q. Foliis ovato-oblongis, indivisis, serratis, subtus tomentosis: cortice rimoso, fungoso. *Linn.*
Lusit. *Sobro, ou Sobreiro.*

Hab. in collibus calcareis, sabulosis, aut argilloso-sabulosis, in tota Lusitania, praesertim australiori. Fl. Apr. Maj. Arbor.

Variat foliis latioribus, aut angustioribus vix serratis.

11. QUERCUS *Hispanica.*

Q. Foliis ovato-oblongis, grosse serratis, glabris, planissimis, utrinque viridibus: cortice subrimoso. *La Marck. Dict. Enc.*

Hab. in montosis *Monchique* in Algarbiis. Fl. Apr. Maj. Arb. *Affinis praecedenti.*

14. ACER.

Flores polygami, monoici.

Hermaph. Calyx quinquefidus. Corolla pentapetala. Stylus sensim altior. Stigmata duo, priùs, quam stylus, conspicua. Capsulae duae, monospermae, extorsum longe unialatae.

Masc. hermaphroditis interjecti. Calyx et corolla ut in Hermaphrod. Stigmata duo absque ullo stylo et germine.

1. ACER *pseudo-platanus* Linn.
   A. Foliis quinquelobis, lobis superioribus acutis, inaequaliter serratis, subtus glaucis: racemis pendulis.
   Lusit. *Platano bastardo.*
   Hab. ad sinuosa montium *Gerez* in Interamnia; colitur etiam in hortis et ambulacris. Fl. vere. Arbor.
2. ACER *campestre* Linn.
   A. Foliis palmato-quinquelobis, lobis obtusis: capsulis pubescentibus, alis patentissimis.
   Lusit. *Bordo commum.*
   Hab. in *Serra d'Arrabida.* Fl. Apr. Arb.
2. ACER *Monspessulanum.*
   A. Foliis trilobis, integerrimis, glabris, annuis. *Linn.*
   Hab. in Transmontana. Fl. Apr. Arbor.

15. CYTINUS.

Flores monoici in eodem corymbo.

Masc. Calyx diphyllus, longitudine tubi corollae. Corolla tubulato-campanulata, quadrifida; tubo ex quatuor tubulis nectariferis composito. Filamenta in unum omnia coalita: antherae, intus ad filamentum compositum subcoalitae.

Foem. Calyx ut in *Masc.*, sed paulo infra medium germinis. Corolla, ut in *Masc.* similibusque tubulis nectariferis instructa, at supera. Stigma capitatum, octogonum. Bacca globosa, coronata, octolocularis. Semina numerosa.

1. CYTINUS *Hypocistis* Linn.

Lusit. *Hypocisto, ou Pútegas.*

Hab. in radicibus fruticum, praesertim Cistorum parasitica, circa Conimbricam, et alibi in tota fere Lusitania maxime boreali. Fl. Apr. Maj. Ann.

Scapus annuus, succosus, fragilis, lutescens, subteres, glaber, duas ad quatuor uncias longus, diametro ex duabus ad quatuor lineas, superne crassior, maxima parte subterreus; squamis imbricatis, membranaceis, lutescentibus, glabris, sublanceolatis, ad apicem scapi ovato-lanceolatis, uncialibus, subciliatis, subpubescentibus. Flores terminales, conferti in corymbum simplicem, ex quinque se-

septem seu decem floribus unisexualibus constantem, squamosum. Flores masculi saepius in centro corymbi, pedicellati, pedicello cylindrico, duas lineas longo, squamâ ad insertionem obvallato. Perianthium diphyllum, sub apice pedicelli situm, foliolis suboppositis, lanceolatis, membranaceis, lutescentibus, ciliatis, extus subpubescentibus, longitudine tubi corollae. Corolla cyathiformis, subpubescens, quatuor ad sex lineas longa, limbo quadrifido, laciniis ovatis, patulis, corpore antherifero paulo longioribus: tubus ex quatuor tubulis nectariferis compositus, ad ora villosis, sive saepius villis superne clausis. Staminum filamenta octo, decem, s. undecim, coalita, è fundo corollae exorta, columellam et tubulorum dissepimenta quatuor inferne efficientia, superne extra faucem producta in corpus solidum cylindricum, pubescens, antheriferum, apice supra antheras in cornicula brevissima, saepius octo, solutum. Antherae octo, raro septem, oblongae, acutae, biloculares, basi leviter bifidae, cineraceae, extus arcte contiguae, at lateribus interne subcoalitae, in orbem positae, et apici columnae cylindricae filamentorum adnatae sub corniculis, cum corolla marcescentes. Pollen cinereum. Flores foeminei in radio corymbi, subsessiles, singuli squama obtecti. Perianthium ut in masculis, sed foliola germini paulo infra medium inserta. Corolla ut in masculis, at supera, tubo composito ampliori breviorique, atque tubulis partialibus latioribus. Germen subglobosum, luteum, subpubescens, inferum. Stylus ex apice germinis et in centro quatuor tubulorum, cylindricus, solidus, usque ad stigma duas tresve lineas longus, luteus. Stigma capitatum absque corniculis, octosulcatum, octogenum, luteum. Bacca globosa, magnitudine nucis avellanae, ad apicem obsolete quadrangularis,

lutescens, coriacea, octolocularis, corollâ subemarcidâ coronata. Semina numerosissima; minutissima; subrotunda, in loculis viscosis.

Species verè monoica est; quamvis enim alicubi corymbi omnino foeminei dentur, numquam tamen in sexcentis speciminibus, quae observare licuit, unicum saltem florem hermaphroditum invéni. Cornicula saepius octo, ad apicem antherarum in orbem posita, et insuper in aliquibus duo etiam, vel tria sterilia in centro eorum sita, filamentorum apices coalitorum indicant; cum vero antherae inaequales sint, nimis arcte contiguae, et parte interiori suorum laterum leviter coalitae sint, Syngenesicis Cucurbitaceis *potius, quam* Monadelphis *affinis mihi esse videtur: praeterea corpus solidum filamentorum coalitorum inferne dividitur in tubulos, et superne in cornicula brevissima, quae nec semper numero antherarum respondent, et cum in nonnullis Cucurbitaceis corpus solidum filamentorum inferne dividatur, ideo etiam ipsis affinior, quam Monadelphis; saltem stirps est media inter istas et illas, nam cum Gynandris nil commune habet.*

OR-

ORDO II.

DISTYLIA.

16. CORYLUS.

Flores monoici. Corolla nulla.

Masc. Amentum longum, cylindricum; squamis imbricatis, unifloris, trifidis, lacinia media latiore.

Foem. in gemmis ramulorum terminalium terni, quaterni aut plures. Calyx bipartitus, coriaceus, lacerus. Nux ovata, saepius subglobosa, basi derasa.

1. CORYLUS *Avellana* Linn.

C. Foliis obovato-subrotundis, serratis, rugosis, pilosis: stipulis ovatis, obtusis.

Lusit. *Avelleira.*

Hab. ad ima montium in subumbrosis humidiusculis, circa Conimbricam, *Cintra*, et alibi praesertim in Lusitania boreali: colitur etiam in hortis. Fl. primo vere. Arbuscul. aut arbor mediocris.

17. CHRYSOSPLENIUM.

Flores omnes hermaphroditi. Calyx quadripartitus, extus viridis, intus lutescens. Corolla nulla. Capsula semiinfera, unilocularis, semibivalvis, polysperma.

1. CHRYSOSPLENIUM *oppositifolium* Linn.
C. Caule tetragono: foliis oppositis, breviter petiolatis, subrotundis, subcrenatis.
Hab. in umbrosis humidis montanis subalpinis *Gerez*, et prope *Loriga* et alibi in Herminio. Fl. Maj. Jun. Jul. Perenn.

ORDO III.

TRISTYLIA.

18. POLYGONUM.

Flores hermaphroditi. Calyx nullus. Corolla quinquepartita, persistens. Stamina saepius octo, interdum quinque, sex, septem. Styli saepius tres, interdum duo. Semen unicum, angulatum.

(A) *Styli duo, basi in unum coaliti: stamina minùs quàm octo.*

1. POLYGONUM *amphibium* Linn.
P. Floribus pentandris, semidigynis: spica ovata, den-

densa, floribus subsessilibus: foliis lanceolatis; vaginis truncatis.

Hab. in aquis stagnantibus, fossis, inundatis, soloque humido, ad Tagum, ad Mundam, et alibi. Fl. Jun. Jul. Aug. Perenn.

In aquatico, *caulis glaber*; *folia petiolata*, *glabra*, *lucida*, *natantia*, *coriacea*: *stamina saepius corolla breviora. In* terrestri, *caulis pilosus*; *folia subsessilia*, *pilosa*, *ciliata*, *interdum maculata*; *vaginae et spicae longiores*: *stamina plerumque longiora.*

2. POLYGONUM *angustifolium.*

P. Floribus hexandris pentandrisve: spicis subfiliformibus, oblongis, interruptis: foliis lineari-lanceolatis; vaginis ciliatis.

P.-Persicaria *var. β. angustifolia* Linn.

Hab. in humidis, in *Caparica* trans Tagum, et ad Mundam in subhumidis cultis, incultisve. Fl. aestate. Ann.

Media inter P.-Persicariam *et P.*-Hydropiper. *Caulis teres*, *ramosus*, *erectus in aquosis*, *procumbens aut adscendens in subhumidis*, *octo ad tredecim uncias longus*, *acrimoniae expers*, *uti et folia. Flores parvi*, *albi aut purpurascentes*, *inferiores remoti*, *superiores sensim magis approximati*, *solitarii*, *gemini aut terni ex bractea subtruncata*, *ciliata*, *pedunculati*, *uno aliove sessili. Stamina quinque*, *sex*, *rarius septem aut octo. Styli duo*, *rarissime tres. Variat*, *in aquaticis umbrosis*, *floribus octandris*, *trigynis*: *alibi spicis margine scabris*, *corollis quadripartitis.*

3. POLYGONUM *Persicaria.*

P. Floribus hexandris, semidigynis: spicis ovato-oblongis; foliis lanceolatis; stipulis ciliatis. *Linn.*

Lusit. *Persicaria*, *ou Herva pecegueira.*

Hab. in humidis aut cultis subhumidis, frequens

 cir-

circa Conimbricam et alibi. Fl. Jun. Jul. Ann. *Folia ovato-lanceolata, interdum maculata. Flores quaterni quinive ex singula bractea ovata, acuta. Stamina longitudine corollae.*

4. POLYGONUM *Hydropiper.*

P. Floribus hexandris, semidigynis: foliis lanceolatis; stipulis submuticis. *Linn.*

Lusit. *Pimenta d'agua, ou Persicaria mordaz.*

Hab. ad rivulorum margines, in stagnantibus, et humidis, circa Conimbricam et alibi. Fl. aestate. Ann.

Folia plana aut undulata, immaculata, masticata acerrima. Spicae tenues, subnutantes. Flores parvi, gemini ternive ex singula bractea. Stamina corolla breviora.

(B) *Styli tres: stamina octo.*

5. POLYGONUM *aviculare* Linn.

P. Floribus axillaribus: foliis lanceolatis: caulibus procumbentibus, filiformibus, dichotomis, herbaceis.

Lusit. *Semprenoiva dos modernos, ou Corriola bastarda.*

Hab. in viis, plateis, ruderatis, arvis et agris frequens. Fl. vere et aestate Ann.

Caules plures ex eadem radice, semipedales, pedales et longiores, procumbentes; centralis interdum erectus, brevis. Inter Linum et alias plantas erectas, cum exoritur, caulibus paucioribus, longioribus, erectis et inferne tantum ramosis, praeditum est; hoc autem ex lucis, quam quaerit, vel defectu vel insufficientia.

6. POLYGONUM *maritimum* Linn.

P. Floribus axillaribus: foliis ovato-lanceolatis, sempervirentibus: caule suffrutescente.

Hab.

Hab. in arenosis maritimis, prope *Figueira*, trans Tagum, et alibi frequens. Fl. Jun. Jul. Suffrutex.

Affine habitu praecedenti; sed maiora, durioraque omnia. Folia scabriuscula, pleraque ad apicem margine revoluta, exsiccatione caerulescentia.

7. POLYGONUM *Convolvulus* Linn.

P. Foliis cordato-sagittatis: caule volubili, subangulato: racemulis axillaribus: petalis externis dorso non alatis.

Hab. in agris, arvis, cultis circa Conimbricam, et alibi in Lusitania boreali. Fl. aestate. Ann.

8. POLYGONUM *Fagopyrum* Lin.

P. Foliis cordato-sagittatis: caule erectiusculo, inermi: seminum angulis edentulis.

Lusit. *Trigo Sarraceno.*

* Colitur in agris in Lusitania boreali. Fl. Jul. Aug. Ann.

19. C R O T O N.

Flores monoici.

Masc. Calyx pentaphyllus. Corolla pentapetala, aut interdum nulla. Glandulae quinque receptaculo affixae. Stamina octo in nostro, aut plura (ad quindecim) in aliis, basi coalita, sive monadelpha.

F*oem*. a Masculis remoti, paulo maiores. Calyx et corolla ut in Masc. Glandulae nullae. Germen superum. Styli bifidi. Capsula triccoca, elastica. Semina solitaria.

1. CROTON *tinctorium*,

C. Foliis rhombeis, repandis: capsulis pendulis: caule herbaceo. *Linn.*

Lusit. *Tornasol dos Francezes.*

Hab. in arvis et incultis circa Pacem Juliam in Transtagana, et ad fluvium Anam, inter *Alcoutim* et *Castro Marim* in Algarbiis. Fl. Maj. Jun. Ann.

Caulis pedalis, ramosus, tomentosus, erectus. Folia ovata, tomentosa, subsinuata, longe petiolata. Racemi breves. Flores masculi luteoli; foeminei pauciores ad ima racemi, longe pedunculati. Capsulae scabriusculae.

OR-

ORDO. IV.

TETRASTYLIA.

20. MYRIOPHYLLUM.

Flores monoici, aut rarius polygami; superiores masculi aut interdum hermaphroditi.

Masc. Calyx tetraphyllus, inaequalis. Corolla caduca, ut saepius nulla videatur.

Foem. Calyx et corolla ut in masc. Stigmata quatuor, sessilia. Semina saepius quatuor, subcoalita.

1. MYRIOPHYLLUM *spicatum* Linn.

M. Spica terminali, gracili, interrupta, superne mascula, aphylla: foliis verticillatis, pinnatis, foliolis setaceis.

Hab. in aquis stagnantibus ad Tagum, Mundam, Durium et alibi in Lusitania boreali. Fl. Maj. Jun. Perenn.

Caules bipedales et longiores, sub aqua repentes, adscendentes, ramosi, dichotomi, articulati. Folia uncialia, quaterna, sena vel plura ad quemvis articulum. Flores in spica verticillati, plerumque quatuor in quovis verticillo. Bractea sub quolibet masculo exigua, ovata, obtusa, integerrima; sub foemineis infimis pinnata. Variat ramis oppositis.

2. MYRIOPHYLLUM *verticillatum* Lin.

M. Floribus omnibus verticillatis, in foliorum ala solitariis, sessilibus, saepius hermaphroditis: foliis

liis verticillatis, pinnatis, foliolis setaceis, subcarnosis.

Hab. cum praecedente in Lusitania boreali, sed rarius. Fl. Maj. Jun. Perenn.

Caulis erectus, saepe simplex. Folia semiuncialia, uncialia. Flores nonnunquam monoici, plerumque hermaphroditi, aut superne hermaphroditi, inferne foeminei; non spicati neque nudi ut in praecedenti, sed usque ad caulis apicem foliati, axillares.

21. POPULUS.

Flores dioici, amentacei.

Masc. Amentum cylindraceum, squamis laxe imbricatis, margine laceris, unifloris. Corolla turbinata, obliqua, integra.

Foem. Amentum ut in masc. Germen ovato-acuminatum. Stylus nullus sat conspicuus: stigmata quatuor. Capsula bivalvis, saepius unilocularis. Semina multa, papposa.

1. POPULUS *nigra*.

P. Foliis deltoideis, acuminatis, serratis *Linn.*

Lusit. *Choupo ordinario, ou negro*; olim *Alemo negro.*

Hab. spontanea ad Mundam, Durium, aliosque fluvios, coliturque passim in humidis ad pagos. Fl. primo vere. Arbor.

Gemmae acuminatae, viscosae, squamis integris. Glandulae ad basin foliorum nullae. Amenta mascula cylindracea, densa. Stamina in singulo flosculo interdum sexdecim. Foeminei flores laxiores.

2.

2. POPULUS *alba.*

P. Foliis subrotundis, dentato-angulatis, subtus tomentosis. *Linn.*

Lusit. *Alemo ordinario, branco, ou alvar; Choupo branco; Faya branca.*

Hab. spontanea ad fluvios, coliturque in humidis ad pagos. Fl. primo vere. Arbor.

Rami annotini et juniores albo densoque tomento tecti. Folia juniora suprà saturate viridia, subtus albo-tomentosa. Gemmae floriferae ovatae, fuscae, nitidae, squamis externis margine laceris, scariosis. Glandulae ad petiolorum basin nullae.

3. POPULUS *tremula.*

P. Foliis subrotundis, dentato-angulatis, utrinque glabris. *Linn.*

Lusit. *Faya preta, ou Alemo Lybico.*

Hab. quasi spontanea ad fluviorum ripas, coliturque in humidis ad pagos, in Beira, et Lusitania boreali: minus frequens, quàm praecedentes. Fl. primo vere. Arb.

Caulis cortex cinereus, glaber, laevior, quam ille praecedentium. Rami in mascula arbore statim post florescentiam, in foemina verò serius et versus fructus maturitatem, frondescunt. Foliorum petioli superne compressi, unde folia levissimo aeris motu tremula, basi glandulis duabus, coadunatis, ovatis, praediti. Stamina interdum septem.

CLAS-

CLASSIS IX.

ENNEANTHERIA.

ORDO I.

MONOSTYLIA.

22. LAURUS. . . . . Flores vel omnes hermaphroditi, vel diclini. Calyx nullus. Corolla quadri-sexpartita. Stamina numero varia, sex ad duodecim, saepius novem fertilia, quorum tria interiora basi biglandulosa, glandulis pedicellatis. Bacca supera, unilocularis, monosperma.

Quercus. Portulaca.

ORDO II.

DISTYLIA.

23. MERCURIALIS. Flores dioici, aut rarius monoici.

Masc. Calyx tripartitus. Corolla nulla. Stamina libera, saepius novem, aut interdum paulo plura, ad duodecim. Antherae globosae, didymae.

Foem.

Foem. Calyx et corolla ut in Masc. Germen superum. Capsula dicocca, bilocularis, loculis monospermis.

ORDO III.

TRISTYLIA.

Arenariae aliquot.

ORDO IV.

HEXASTYLIA.

24. BUTOMUS. . . . Flores omnes hermaphroditi, umbellati: involucro triphyllo: corolla hexapetala: capsulae univalves, sex: semina plurima, capsularum parietibus adhaerentia.

25. HYDROCHARIS. Flores dioici.

Masc. Spatha diphylla, uniflora, aut multiflora. Calyx triphyllus. Corolla tripetala. Stamina trino ordine disposita. Germinis et stylorum rudimenta in centro.

Foem. Spatha nulla: flores solitarii. Calyx et corolla ut in Masc. Germen inferum. Styli sex. Capsula subrotunda, sexlocularis, polysperma.

ORDO I.

MONOSTYLIA.

22. LAURUS.

Flores vel omnes hermaphroditi, vel diclini. Calyx nullus. Corolla quadri-sexpartita. Stamina numero varia, sex ad duodecim, saepius novem fertilia, quorum tria interiora basi biglandulosa, glandulis pedicellatis. Bacca supera, unilocularis, monosperma.

1. LAURUS *nobilis* Linn.

L. Foliis lanceolatis, coriaceis, subundulatis, perennantibus: umbellis parvis, axillaribus; floribus dioicis, quadripartitis.

Lusit. *Loireiro ordinario.*

Hab. sponte in sylvis de *Arrabida*, *Monchique*, et aliis; coliturque passim in tota fere Lusitania. Fl. Mart. Apr. Arb.

Caulis viginti ad quadraginta pedes altus et ultra; altiorque maxime in Transtagana et Algarbiis. Flores ex albo-luteoli, obtusi, bracteis ovatis, caducis instructi. Stamina octo ad duodecim, saepius novem. Seminis testa non lignea, sed chartacea. Variat foliis latioribus, et angustioribus, magis minusve undulatis.

2. LAURUS *Indica* Linn.

L. Foliis lanceolatis, planis: ramis tuberculatis: flo-

floribus racemosis, pubescentibus, polygamis: corolla sexpartita.

Lusit. *Loireiro real.*

* Colitur in hortis, Olisipone, *Porto*, et alibi, et quasi spontanea interdum occurrit; ex Insula Maderiensi olim transvecta. Fl. vere. Arbor.

Folia, sicuti et baccae, maiora, quam in praecedente. Flores racemosi, albidi, subpubescentes, polygami monoici, masculi et hermaphroditi. Stamina novem.

ORDO II.

DISTYLIA.

23. MERCURIALIS.

Flores dioici, aut rarius monoici.

Masc. Calyx tripartitus. Corolla nulla. Stamina libera, saepius novem, aut interdum paulo plura, ad duodecim. Antherae globosae, didymae.

Fœm. Calyx et corolla ut in Masc. Germen superum. Capsula dicocca, bilocularis.

1. MERCURIALIS *annua* Linn.

M. Caule brachiato: foliis glabris, oppositis, ovato-lanceolatis: floribus dioicis, masculis pedunculatis, spicatis; foemineis sessilibus, axillaribus.

Lusit. *Mercurial.*

Hab. in hortis, arvis, cultis circa Conimbricam, et alibi in Lusitania boreali, sed rarior sequente. Fl. á vere ad serum autumnum. Ann.

2. MERCURIALIS *ambigua*.

M. Caule brachiato : foliis glabriusculis : floribus verticillatis, foemineo masculisque. *Linn.*

Lusit. *Mercurial.*

Hab. in hortis, arvis, cultis, frequens circa Conimbricam, et in tota ferè Lusitania. Fl. á vere ad serum autumnum. Ann.

Tantum á praecedente differt floribus monoicis : cum verò ex eisdem seminibus nunc monoica, nunc dioica evadat, pro varietate praecedentis, quàm pro vera specie, potius habenda.

3. MERCURIALIS *elliptica*.

M. Fruticosa, brachiata, glaberrima : foliis ellipticis, crenatis ; stipulis patentibus. *La Marck. Dict. Enc.*

Hab. in Transtagana occidentali, praesertim inter Salaciam et *Sines*. Fl. vere. Suffrutex.

Caulis pedalis aut sesquipedalis, teres, superne quadrangularis, uti et rami. Flores dioici.

4. MERCURIALIS *tomentosa*.

M. Caule suffruticoso : foliis tomentosis. *La Marck. Dict. Enc.*

Hab. in Beira boreali, et in Transtagana ; ad Durium prope *Pezo da Regoa*, et alibi. Fl. aestate. Suffrutex.

Planta tota albo tomento vestita. Flores dioici.

OR-

ORDO III.

HEXASTYLIA.

24. BUTOMUS.

Flores omnes hermaphroditi, umbellati: involucro triphyllo: corolla hexapetala: capsulae univalves, sex: semina plurima, capsularum parietibus adhaerentia.

1. BUTOMUS *umbellatus* Linn.
Hab. in fossis, udis, aquis stagnantibus, ad Durium, Tagum, et Mundam inter *Pereira* et *Montemor*, et alibi. Fl. Jun. Jul. Perenn.
Folia triquetra, erecta, sesquipedalia, et longiora, glabra. Scapus erectus, teres, foliis altior, umbella simplici terminatus. Flores quindecim usque ad triginta, magni, rosei: pedunculi fere triunciales.

25. HYDROCHARIS.

Flores dioici.

Masc. Spatha diphylla, uniflora, aut multiflora. Calyx triphyllus. Corolla tripetala. Stamina trino ordine disposita. Germinis et stylorum rudimenta in centro.

Foem. Spatha nulla: flores solitarii. Calyx et corolla ut in Masc. Germen inferum. Styli sex. Capsula subrotunda, sexlocularis, polysperma.

1. HYDROCHARIS. *Morsus-ranae* Linn.

Hab. in rivis, aquisque stagnantibus, inter *Hanovre* et *Montemor* infra Conimbricam. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caules longi, lateque sub aqua reptantes, teretes, geniculati. Folia plura é quovis geniculo, petiolata, cordato-orbiculata, integerrima, natantia. Pedunculi é foliorum fasciculo solitarii.

CLAS-

CLASSIS X.

DECANTHERIA.

ORDO I.

MONOSTYLIA.

* *Staminibus omnibus liberis.*

26. ARBUTUS. . . . Calyx minimus, quinquepartitus. Corolla monopetala, ovata, ore quinquefido, revoluto. Germen superum. Bacca subglobosa, quinquelocularis.

27. ANAGYRIS. . . Calyx campanulatus, quinquedentatus. Corolla papilionacea; vexillo alisque carinâ brevioribus. Legumen longum, compressiusculum.

28. CERCIS. . . . . . Calyx campanulatus, quinquedentatus, inferne gibbus. Corolla pentapetala, subpapilionacea; alae, vexillo et carinâ dipetalâ, approximatis, aequalibus, longiores. Germen substipitatum. Legumen oblongum, compressum.

29. TRIBULUS. . . . Calyx quinquepartitus. Corolla pentapetala. Nuces saepius quatuor, aut quinque, subcoalitae, extus aculeatae, lo-

loculis dissepimentisque transversis. Semina in singulâ duo ad quatuor.

Laurus-nobilis. Ruta. Monotropa. Vaccinium-Myrtillus.

** *Staminibus monadelphis : corolla pentapetala, non papilionacea (aut nulla.)*

30. GERANIUM. . . Calyx pentaphyllus ; petala saepe aequalia. Stigmata quinque, recurva. Capsula pentacocca, rostrata.

31. MELIA. . . . . . Calyx minimus, quinquefidus. Corollae petala leari-lanceolata. Stamina viginti in tubum cylindricum coalita, apice plus minusve soluta ; decem externa dentiformia, castrata, interiora externis alternantia antherifera. Drupa subglobosa : nux quinquesulcata, quinquelocularis.

Taxus.

***

*** *Staminibus saepius diadelphis, uno libero, novem coalitis; interdum monadelphis: corolla papilionacea.* (Leguminosae.)

(A) *Foliis absque cirrhis, simplicibus, aut ternatis, aut digitatis* (*a*).

32. ULEX. . . . . . . Calyx diphyllus. Corollae carina dipetala. Stamina monadelpha. Legumen turgidiusculum, vix calyce longius.

33. SCORPIURUS. . Flores umbellati. Calyx quinquefidus, subaequalis. Corollae carina inferne bipartita. Legumen teretiusculum, scabrum, spiraliter convolutum, ad semina torulosum, quasi articulatum.

34. SPARTIUM. . . Calyx campanulatus, ore scariosus, unilobus aut subbilobus, dentibus inferioribus aridis, subobsoletis, aut nullis. Carina nunc antrorsum protensa, nunc deorsum deflexa, bifida aut dipetala. Sta-

(*a*) 1. Foliis omnibus simplicibus: *Ulex*, *Scorpiurus*, quaedam *Spartia* et *Genistae*: *Pisum-Ochrus* non hujus loci, nec etiam *Pisum-aphaca* huc spectat. Vid. Notam (1) sub Divis. (B).

2. Foliis aliis simplicibus, aliis ternatis: nonnulla *Spartia* et *Genistae*.

3. Foliis omnibus ternatis, ad petioli basin stipulis solutis aut adnatis: quaedam *Spartia* et *Genistae*; *Cytisus*, *Ononis*, *Psoralea*, *Trifolium*, *Medicago*, *Trigonella*, *Lotus*, *Dolichos*, *Phaseolus*, *Erythrina*.

4. Foliis digitatis: *Lupinus*; *Lotus-Dorycnium*.

Stamina monadelpha. Stigma hinc villosum. Legumen mono aut polyspermum.

35. GENISTA. . . . Calyx bilabiatus, ore non scarioso, dentibus acutis, longiusculis, duobus superioribus, tribus inferioribus. Carina deorsum deflexa, bifida aut dipetala. Stamina monadelpha. Legumen oblongum, saepe turgidum, teretiusculum, polyspermum.

36. CYTISUS. . . . Calyx bilabiatus, ore non scarioso, dentibus acutis, longiusculis, duobus superioribus, tribus inferioribus. Carina antrorsum protensa. Legumen oblongum, basi attenuatum, valvulis planiusculis, (in nostris) scabris.

37. ONONIS. . . . . Calyx campanulatus, quinquepartitus, laciniis acuminatis. Corollae vexillum aliis petalis maius, lineis discoloribus pictum. Stamina monadelpha. Legumen turgidum, sessile. Semina pauca.

38. PSORALEA. . . . Calyx turbinatus, quinquefidus, punctis glandulosis adspersus. Petala venosa: carina dipetala. Legumen compressum, calyci aequale, monospermum, (in nostta) rostratum.

39. TRIFOLIUM. . . Calyx tubulosus, quinquefidus,

dus, persistens. Carina simplex, alis et vexillo brevior. Legumen parvum, calyce saepius tectum, aut interdum nudum, ipso vix longius, vixque dehiscens, deciduum. Semen unum, aut rarius duo ad quatuor.

40. MEDICAGO. . . Calyx quinquefidus, aequalis. Vexillum reflexum : carina a pistillo deflexa. Legumen compressum, cochleaeforme, aut arcuatum, polyspermum.

41. TRIGONELLA. . Calyx quinquefidus, subaequalis. Corollae carina minuta; alis cum vexillo patentibus, et corollam tripetalam, aequalem mentientibus. Legumen oblongum, acuminatum, subfalcatum.

42. LOTUS. . . . . . Flores saepius umbellati. Calyx tubulosus, quinquefidus, aequalis. Alae vexillo longiores, sursum conniventes. Filamentorum apices crassiusculi. Legumen oblongum, teres, strictum (1).

43. DOLICHOS. . . . Calyx brevis, quadridentatus, denticulo supremo emarginato. Corollae vexillum basi callis duobus, parallelis,

 alas

---

(1) Stipulae duae, magnae, foliis assimilatae; unde folia quasi quinato-pinnata.

alas subtus comprimentibus; carina infracto-falcata, sive rectangula. Legumen oblongum, forma varium (1).

44. PHASEOLUS. . . Calyx bilabiatus, supra emarginatus, infra tridentatus, saepe bibracteatus. Vexillum reflexum: carina cum genitalibus in spiram contorta. Legumen oblongum.

45. ERYTHRINA. . Calyx tubulosus, subinteger. Vexillum longissimum, lateribus deflexis; alae carinaque dipetala illo valde breviores. Stamina monadelpha. Legumen longum, torulosum.

46. LUPINUS. . . . . Calyx bilabiatus. Carina basi bipartita. Stamina monadelpha; antheris quinque oblongis, quinque subrotundis. Legumen coriaceum, oblongum, compressiusculum, ad semina torulosum.

Or-

(1) In *Dolicho* et *Phaseolo* caules plus minusve volubiles; foliorum foliola petiolata, articulata, petiolis stipulatis. Plumula intra seminis lobos ante germinationem emersa.

Ornithopus-scorpioides.
Anthyllis-lotoides.

(B) *Foliis cirrhosis, unijugis aut plurijugis* (1).

47. LATHYRUS. . . Calyx quinquefidus, laciniis duabus superioribus brevioribus. Vexillum amplum, alis et carina majus. Stylus planus, superne latior; stigmate anteriùs villoso. Legumen oblongum.

48. PISUM. . . . . . Calyx et corolla *Lathyri.* Stylus triangulus, supra carinatus, pubescens. Legumen oblongum. Semina globosa.

49. OROBUS. . . . . Calyx basi obtusus, quinquedentatus, dentibus superioribus

---

(1) In *Lathyris* nostris caulis alatus; foliola duo aut plura, longa, semper in cirrhum seu petiolum decurrentia; cirrhus terminalis, longus, saepe plus minusve divisus. In *Pisis* stipulae sunt amplae, cirrhi longi: in *Piso-Ochro* folia inferiora simplicia, cirrhosa, decurrentia, exstipulacea, et pro petiolo late marginato summuntur; superiora vero conjugata saepe sunt: in *Piso-Aphaca* stipulae magnae, cordato-sagittatae folia simplicia opposita aemulantur; cirrhi axillares, aphylli saepissime, interdum tamen, etsi rarissime, nonnulli foliola conjugata lanceolataque ferunt. In *Orobis* nostris folia sunt multijuga, cirrho recto, brevissimo, quasi mucroniformi, terminata; caules erecti, aut decumbentes, nec scandentes. In *Viciis* et *Ervis* folia sunt multijuga, foliolis et stipulis parvis; cirrhi longi, divisi; caules scandentes.

Haec adjeci, quoniam istorum quinque generum characteres, nisi habitus consulatur, nimis ambigui, et difficillime eruuntur; unicum enim ex fructificatione Genus naturale constituunt.

ribus brevioribus et profundioribus. Corolla longa. Vexillum obcordatum. Stylus linearis. Stigma superne villosum. Legumen oblongum, teres, aut compressiusculum.

50. VICIA. . . . . . . Calyx tubulosus, quinquedentatus. Corolla longa; vexillo semierecto. Germen basi hinc glandulosum. Stylus filiformis, et sub stigmate transverse barbatus. Legumen oblongum, compressiusculum.

51. ERVUM. . . . . Calyx quinquedentatus. Corolla brevis, vexillo calycis dentibus paulo longiori. Stigma saepe glabriusculum. Legumen oblongum, ad semina plerumque subtorosum. Semina duo ad quinque.

(C) *Foliis pinnatis cum impari.*

52. ANTHYLLIS. . . Calyx oblongus, ventricosus, quinquedentatus. Corolla calyce paulo longior. Stamina monadelpha. Legumen parvum, subteres, calyce turgido inclusum.

53. GLYCYRHIZA. . Calyx bilabiatus, labio superiore dentato, inaequali; inferiore integerrimo, lineari. Carina dipetala. Legumen sublanceolatum, compressum.

54. ONOBRYCHIS. . Calyx quinquefidus. Carina su-

subrectangula, ungue bifido; alis brevissimis. Legumen vix calyce maius, compressum, cristatum, echinatum, monospermum.

55. ORNITHOPUS. . Flores umbellati. Calyx quinquedentatus, subaequalis. Carina minima. Legumen articulatum, curvum aut subarcuatum, teres aut compressum.

56. CORONILLA. . Flores umbellati. Calyx bilabiatus, supra bidentatus, infra tridentatus. Vexillum vix alis longius. Legumen longum, rectum, articulatum, isthmis interceptum.

57. HIPPOCREPIS. . Calyx quinquedentatus, inaequalis. Legumen compressum, subarcuatum, hinc profunde pluries emarginatum.

58. CICER. . . . . . . Calyx quinquefidus, longitudine corollae. Legumen rhomboideum, turgidum, dispermum. Semina rostello brevi instructa.

59. PHACA. . . . . . Calyx quinquedentatus. Vexillum alis et carinâ longius. Legumen oblongum, inflatum, suturis depressis, superiore interdum intus semiproducta.

60. ASTRAGALUS. . Calyx quinquedentatus. Vexillum alis et carina longius. Legumen breve aut oblongum, biloculare, bivalve, val-

valvulis longitudinaliter edentulis.

61. BISERRULA. . . Calyx quinquefidus. Vexillum alis et carina longius. Legumen compresso-planum, biloculare, dissepimento valvis longitudinaliter dentatis contrario.

Ononis-pinnata.

ORDO II.

DISTYLIA.

62. SCLERANTHUS. Calyx monophyllus, quinquedentatus, persistens. Corolla nulla. Stamina numero varia, saepe decem. Semen unicum, calyce arcte inclusum.

63. SAXIFRAGA. . . Calyx quinquefidus, persistens. Corolla pentapetala. Capsula birostris, unilocularis, inter rostella foramine dehiscens. Semina plurima, minuta.

64. SAPONARIA. . . Calyx oblongus, tubulosus, quinquedentatus, basi nudus. Corollae petala quinque, unguiculata. Capsula oblonga, unilocularis.

65. DIANTHUS. . . Calyx oblongus, tubulosus, quinquedentatus, basi squamis adpressis cinctus. Cor. petala quinque, unguiculata, lim-

limbo saepe denticulata. Capsula cylindrica, unilocularis.

Mercurialis. Chrysosplenium.

ORDO III.

TRISTYLIA.

66. CUCUBALUS. . . Calyx ventricosus, aut inflatus, quinquedentatus. Corollae petala quinque, unguiculata, absque corona ad faucem. Capsula trilocularis, apice dehiscens.

67. SILENE. . . . . . Calyx tubuloso-ventricosus, quinquedentatus. Cor. petala quinque, unguiculata; fauce denticulis coronata. Capsula trilocularis, apice quinque seu sexfariam dehiscens.

68. STELLARIA. . . Calyx pentaphyllus, patens. Corolla pentapetala, laminis bipartitis. Capsula unilocularis, polysperma.

69. ARENARIA. . . . Calyx pentaphyllus, patens. Corolla pentapetala, laminis integerrimis. Capsula unilocularis, polysperma.

ORDO IV.

PENTASTYLIA.

* *Staminibus cunctis omnino liberis.*

70. COTYLEDON. . Calyx quinquepartitus. Corolla monopetala, saepe campanulata, quinquefida. Squamae nectariferae quinque ad basin germinis. Capsulae quinque.

71. SEDUM. . . . . Calyx quinquepartitus. Corolla pentapetala. Squamae nectariferae ad basin germinis. Capsulae quinque.

72. SPERGULA. . . . Calyx pentaphyllus. Cor. petala quinque, integra. Capsula ovata, unilocularis, quinquevalvis. Semina plura, interdum margine cincta.

73. CERASTIUM. . Calyx pentaphyllus. Cor. petala quinque, bifida. Capsula unilocularis, apice dentato dehiscens. Semina plurima.

74. AGROSTEMMA. Calyx monophyllus, coriaceus, hirsutus, tubulosus, apice quinquefidus. Cor. petala quinque, unguiculata; lamina integra, obtusa, vix emarginata. Capsula unilocularis (1).

75.

(1) Genus delendum et *Lychnidi* associandum fere omnes recentiores Botanici fatentur; sed petala fere integerrima, insi-

75. LYCHNIS. . . . . Calyx monophyllus, membranaceus, tubulosus, glaber, aut glabriusculus. Cor. petala quinque, unguiculata, lamina bifida, aut interdum quadrifida. Capsula uni-tri aut quinquelocularis.

** *Staminibus basi coalitis, seu monadelphis.*

76. OXALIS. . . . . . Calyx quinquepartitus, persistens. Cor. petala quinque, unguibus lateraliter subconnexa. Capsula pentagona, quinquelocularis, angulis dehiscens. Semina arillata.

ORDO V.

POLYSTYLIA.

77. PHYTOLACCA. . Calyx nullus. Corolla pentapetala, persistens. Germen striatum. Styli octo ad decem. Bacca saepius orbiculata, depressa, multisulcata, multilocularis, loculis monospermis.

Ranunculus-hederaceus.

---

mul cum capsula uniloculari, tolerabiles notas esse duxi, ut genus duabus nostris speciebus sic adhuc applicabile servaverim.

CLASSIS X.

DECANTHERIA.

ORDO I.

MONOSTYLIA.

* *Staminibus omnibus liberis.*

26. ARBUTUS.

Calyx minimus, quinquepartitus. Corolla monopetala, ovata, ore quinquefido, revoluto. Germen superum. Bacca subglobosa, quinquelocularis.

1. ARBUTUS *Unedo* Linn.
A Caule arboreo: foliis glabris, serratis: racemis terminalibus: baccae loculis polyspermis.
Lusit. *Medronheiro, ou Ervodo.*
Hab. in sylvaticis montosis, praesertim in Lusitania boreali. Fl. vere, aut interdum aestate. Arbor, quae cum annosa in *Gerez* ad triginta pedes alta evadit.

27. ANAGYRIS.

Calyx campanulatus, quinquedentatus. Corolla papilionacea; vexillo alisque carinâ brevioribus. Legumen longum, compressiusculum.

1. ANAGYRIS *foetida* Linn.
Lusit. *Anagyris fedegosa.*
Hab. ad sepes, prope *Loulé* et *Tavira* in Algarbiis. Fl. Apr. Arbusculum.
Caulis quinque ad novem pedes altus, cortice foetido. Folia perennantia, ternata, foliolis ovatis, acutis. Stipulae bifidae, oppositifoliae. Racemi axillares, pauciflori. Flores luteoli.

28. CERCIS.

Calyx campanulatus, quinquedentatus. inferne gibbus. Corolla pentapetala, subpapilionacea; alae, vexillo et carinâ dipetalâ, approximatis, aequalibus, longiores. Germen substipitatum. Legumen oblongum, compressum.

1. CERCIS *Siliquastrum.*
C. Foliis cordato-orbiculatis, glabris *Linn.*
Lusit. *Olaia.*
* Colitur freq. in hortis et ambulacris. Fl. primo vere. Arbor.

29. TRIBULUS.

Calyx quinquepartitus. Corolla pentapetala. Nuces saepius quatuor, aut quinque subcoalitae, extus aculeatae, loculis dissepimentisque transversis. Semina in singulâ duo ad quatuor.

1. TRIBULUS *terrestris* Linn.
T. Foliis oppositis, abrupte pinnatis, foliolis sexjugis, subaequalibus, ciliatis, subtus pilosis.
Lusit. *Abrólho terrestre.*
Hab in solo sabuloso, ad semitas, nonnumquam inter segetes, circa Conimbricam, in *Caparica* trans Tagum, et alibi, praesertim in Lusitania australiori. Fl. Jun. Jul. Ann.
Caulis ramosus, procumbens, villosus. Stipulae binae, integerrimae. Pedunculi axillares, alterni, solitarii, foliis longiores. Flores lutei.

** *Staminibus monadelphis.*

30. GERANIUM.

Calyx pentaphyllus; petala saepe aequalia. Stigmata quinque, recurva. Capsula pentacocca, rostrata.

(A) *Pedunculis unifloris aut bifloris: staminibus omnibus antheriferis.*

1. GERANIUM *sanguineum* Linn.
G. Pedunculis unifloris, solitariis, longissimis, articulatis: foliis orbiculatis, profunde quinque septemve partitis, laciniis trifidis: caule rubro, hispido, articulato.
Lusit. *Geranio sanguineo, ou Bico de grou sanguinho.*
Hab. in dumetis et collibus sylvaticis, ex *Leiria* usque ad *Montejunto* in Extremadura. Fl. aestate. Perenn.
Caulis ramosus, pedalis, et altior, pilosus, nodosus. Pedunculi axillares, ad medium geniculo bracteisque duabus praediti, pilosi. Calyx aristatus. Petala purpureo-violacea, emarginata, magna, calyce duplo longiora.

2. GERANIUM. *Robertianum* Linn.
G. Pedunculis bifloris: foliis subrotundo-quinatis, foliolis inciso-dentatis: calycibus pilosis, aristatis: petalis integris.
Lusit. *Herva Roberta, ou de S. Roberto, ou Bico de grou Robertino.*
Hab. freq. ad sepes, muros, circa Conimbricam, Oli-

Olisiponem, et in tota Lusitania. Fl. vere et aestate. Ann.

Caulis semipedalis aut pedalis, erectus, teres, pilosus, dichotomus, purpurascens, geniculatus. Folia quinata, interdum ternata, foliolis pinnatifidis; caulina opposita. Pedunculi axillares et terminales, alterni, solitarii. Stipulae minimae, acutiusculae. Corolla purpurascens, rarissime alba, calyce paulo longior. Planta odore ingrato.

3. GERANIUM *lucidum* Linn.

G. Pedunculis bifloris: foliis oppositis, pilosis, lucidis, rotundato-lobatis: calycibus pyramidatis, aristatis, transversim rugosis: petalis integris.

Hab. in umbrosis, subhumidis, in Valle de *Coselhas* prope Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. Maj. Jun. Jul. Ann.

Caulis semipedalis aut paulo altior, erectus, dichotomus: folia quinque ad septemlobata; lobis obtusis, tricrenatis. Corolla rosea, calyce paulo longior.

4. GERANIUM *rotundifolium* Linn.

G. Pedunculis bifloris: caule debili: foliis oppositis; inferioribus subrotundis, semiquinquepartitis; superioribus subcuneatis: petalis integerrimis, calyce aristato paulo longioribus.

Hab. in arvis, cultis, ad sepes, vias, circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. vere et aestate. Ann.

Caules saepius procumbentes, teretes, ramosi, villosi. Folia mollia, lobis obtusis et inaequaliter incisis. Calyx villosus. Corolla purpurea. Variare fertur staminibus quinque fertilibus et quinque castratis, quod nondum vidi.

5. GERANIUM *molle* Linn.

G. Pedunculis bifloris: caule suberecto: foliis orbi-

biculatis, subseptemlobatis, lobis obtusis, trifidis; caulinis oppositis; superioribus alternis: petalis bifidis, calyce mutico longioribus.

Lusit. *Bico de pomba menor.*

Hab. cum praeced. freq. Fl. vere et aestate. Ann.

Caules fere pedales, ramosi, villosi, ut tota planta. Stipulae saepius bipartitae ita, ut quatuor acuminatae esse appareant. Pedunculi alterni, oppositifolii. Petala saturate purpurea, calyce longiora, bifida.

6. GERANIUM *columbinum* Linn.

G. Pedunculis bifloris, solitariis, folio valde longioribus: foliis palmatis, laciniis pinnatifidis: petalis emarginatis, calyce aristato vix altioribus.

Lusit. *Bico de pomba maior.*

Hab. in subumbrosis et subhumidis, pascuis, cultis; freq. in valle de *Coselhas* prope Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. Jun. Jul. Ann.

Caules semipedales aut fere pedales, debiles, ramosi, geniculati, villosi. Folia orbicularia, ad basin fere quinquepartita. Pedunculi axillares, plerumque triunciales. Calyx extus villosus. Corolla purpurea. Capsula saepius glabra.

7. GERANIUM *dissectum* Linn.

G. Pedunculis bifloris, folio brevioribus: caule erectiusculo: foliis profunde quinquepartitis, laciniis saepius trifidis: petalis emarginatis, calyci aristato aequalibus.

Hab. ad sepes et in pratis humidis, frequens circa Conimbricam et alibi in Beira Fl. vere et aestate. Ann.

Corolla purpurea, interdum calyce paulo brevior. Capsula cum rostro pilosa.

(B) *Pedunculis trifloris aut multifloris: staminibus quinque castratis.*

8. GERANIUM *botrys* La Marck. *Dict. Enc.*
G. Pedunculis saepe trifloris: caulibus obliquis, hispidulis: foliis subcordatis, oblongis, sinuato-pinnatifidis, pilosis: petalis obtusis: fructibus erectis, longissime rostratis.
Hab. in arvis et incultis sabuloris, circa Coninbricam, Olisiponem, et in alibi in Beira et Extremadura. Fl. vere. Ann.
Caules sex ad novem uncias longi, subramosi, adscendentes. Pedunculi saepe triflori, interdum unibiflori, aut multiflori, axillares aut terminales. Calyx aristatus. Petala purpurea, calyce longiora. Capsulae erectae, rostro tres ad quatuor uncias longo. Affine G.-gruino.

9. GERANIUM *malacoides* Linn.
G. Pedunculis multifloris, umbelliferis: caulibus subvillosis, procumbentibus: foliis cordatis, lobatis, crenatis, saepius obtusis; caulinis oppositis, inaequaliter petiolatis.
Hab. in arvis, et ad vias circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. vere. Ann.
Caules octo ad duodecim uncias longi, ramosi. Pedunculi axillares, solitarii, petiolis foliorum longiores. Flores parvi; petala caerulea, integerrima, calyce aristato paulo longiora. Capsulae demum fuscae, rostro unciali.

10. GERANIUM *moschatum* Linn.
G. Pedunculis umbelliferis, subnovemfloris: foliis odoratis, pinnatis; foliolis ovatis, remotiuscule incisis, villosis: foliolis cotyledonicis subquinato-pinnatis.
Lusit. *Bico de grou ou de cegonba moscado,*
Agu-

Agulheira moscada, ou Agulha de Pastor moscada (1).

Hab. in arvis, cultis, ad vias, frequens circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi praesertim in Lusitania australiori. Fl. vere. Ann.

Radix subramosa, albida. Caules pauci ex eadem radice, procumbentes, sed saepius demum adscendentes, pubescentes, ut tota planta, septem ad quindecim uncias longi. Folia petiolata, pinnata cum impari saepe subtrilobo; pinnulis ovatis, incisis, lacinulis obtusiusculis; fissuris non ita crebris, uti in sequenti specie, nec ita profundis é medio usque ad apicem singulorum foliolorum, quae semper valde maiora, quam in G-cicutario, *et interdum in solo pingui octo lineas inferne lata, quatuordecimque lineas longa: omnia odoris grati: caulina opposita. Stipulae membranaceae subamplexicaules. Pedunculi longi, nonnulli interdum ex nodo radicis (in solo pingui et juniori planta vernali); alii caulini, axillares, solitarii, umbellam simplicem, septem (ad decem) floribus instructam, ferentes. Involucrum polyphyllum, membranaceum. Calyx pubescens, nervosus, vix aristatus. Petala caerulescentia, calyce paulo longiora. Cocculi quinque oblongi, deorsum acuminati, villosi, superne utrinque ad caudam fossula notati; cauda sesquiuncialis, villosa, usque ad medium tortilis, dein curvato-falcata. In germinatione folia cotyledonica petiolata, alterne pinnata, foliolis quatuor aut quinque, ovato-subrotundis, inaequalibus, impari maiori.*

11. GERANIU*M cicutarium* Linn.

G. Pedunculis umbelliferis, quinquefloris: foliis ino-

 do-

(1) Non confundenda cum *Agulha de pastor ordinaria*, seu cum *Agulheira ordinaria*, quae valde diversa planta, scilicet, *Scandix-Pecten Veneris* Linn., seu *Chaerophyllum-rostratum* Cl. La Marck.

doris, pinnatis; foliolis ovatis, proxime incisis, villosiusculis, subnitidis: foliis cotyledonicis ternatis aut trilobis.

G. *cicutarium*, caule ramoso, prostrato; foliis pinnatis, pinnulis subovatis. *La Marck. Dict. Enc.*

G. *chaerophyllum*, caule erecto-decumbenti; foliis oppositis, pinnatis, incisis; pedunculis elongatis, multifloris; colyledonibus trilobis. Id. Ibid.

Hab. in solo raro, sabuloso, aut interdum calcareo vel argilhoso circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi. Fl. vere, rarius aestate. Ann.

Caules saepius procumbentes, ex semipede ad pedem aut paulo ultra longi, ramosi, villosi, saepe procumbentes aut adscendentes, nec raro erectiusculi in solo subhumido et subumbroso. Folia radicalia in orbem posita, caulinis maiora, pinnata, pinnulis oppositis, aut interdum nonnullis alternis, subovatis, glabriusculis aut villosis, propriùs et profundius incisis, quàm in antecedente specie; lacinulis nunc acutis, nunc obtusiusculis. Stipulae membranaceae, ovatae. Pedunculi communes interdum (in planta vernali juniori et solo pinguiori) nonnulli radicales alii dein caulini; axillares, solitarii, alterni, umbelliferi, pedunculis partialibus tribus ad sex, saepius quatuor aut quinque, ex semiuncia ad unciam longis. Involucrum polyphyllum, foliolis membranaceis. Calyx villosus, nervosus, breviter aristatus; corolla ipso paulo maior, purpurea aut purpureo-violacea, immaculata. Capsula saepe villosa, uti rostrum, rarius glabriuscula aut glabra. Variat corollis calyce valde maioribus, petalis duobus superioribus maculatis, in planta vernali.

31. MELIA.

Calyx minimus, quinquefidus. Corollae petala lineari-lanceolata. Stamina viginti in tubum cylindricum coalita, apice plus minusve soluta; decem externa dentiformia, castrata, interiora externis alternantia antherifera. Drupa subglobosa: nux quinquesulcata, quinquelocularis.

1. MELIA *Azedárach* Linn.
M. Foliis bipinnatis; foliolis ovatis, acutis, inciso-serratis, glabris: racemis terminalibus.
Lusit. *Sycomóro bastardo.*
* Colitur in hortis et ambulacris. Fl. vere. Arb.

*** *Staminibus saepius diadelphis, uno libero, novem inferne coalitis; interdum monadelphis. Corolla papilionacea.*

(A) *Foliis absque cirrhis, simplicibus aut ternatis, aut digitatis.*

32. ULEX.

Calyx diphyllus. Corollae carina dipetala. Stamina monadelpha. Legumen turgidiusculum, vix calyce longius.

1. ULEX *Europaeus* Linn.

U. Caule villoso: foliis acutis: spinis sparsis, ramosis: calycibus hirsutis, coloratis, foliolo superiori breviter bidentato.

Lusit. *Tojo.*

Hab. in pascuis, dumetis, collibus calcareis et sabulosis in tota Lusitania. Fl. fere toto anno. Frutex.

Caulis tres ad novem pedes altus. Folia in ramis annotinis lanceolata, aut sublinearia, villosa aut demum glabra. Calycis foliolum inferius nunc integerrimum, nunc tridentatum in eodem individuo saepissime occurrit, sicut etiam corollae vexillum interdum integrum, saepe tamen emarginatum; et alae nunc carina paulo breviores, nunc paulo longiores.

2. ULEX *genistoides.*

U. Caule spinoso; ramis junioribus pilosis: foliis nullis: calycis foliolo superiori bipartito, inferiori tridentato. *Broter.*

Hab. in pineto regio de *Leiria*, et trans Tagum ex *Caparica* usque ad *Setubal*, et alibi in Transtagana. Fl. vere. Frutex.

Caulis erectus, ramosus, ramis spinosis, spinis ramosis; annotinis pilosis, pilis adpressis: folia nulla vidi, sed foliorum loco squamas ovales acutas. Calyx diphyllus, coloratus, foliolo superiori ad medium bipartito, inferiori tridentato. Legumen oblongum, calyce duplo longius, villosum, tetra-penta-

sper-

spermum. Habitu et calyce nonnullis Genistis spinosis similis.

33. SCORPIURUS.

Flores umbellati. Calyx quinquefidus, subaequalis. Corollae carina inferne bipartita. Legumen teretiusculum, scabrum, spiraliter convolutum, ad semina torulosum, quasi articulatum.

1. SCORPIURUS *echinata*.
   S. Pedunculis plurifloris: leguminibus asperis, dentato-aculeatis. *La Marck Dict. Enc.*
   Lusit. *Cornilhaõ*.

Varietates.

Sc.-*muricata*, pedunculis bifloris; leguminibus extrorsum obtuse aculeatis. *Linn.*
Sc.-*sulcata*, pedunculis subtrifloris; leguminibus extrorsum spinis distinctis, acutis. *Linn.*
Sc.-*subvillosa*, pedunculis subquadrifloris; leguminibus extrorsum confertis, acutis.
Hab. in arvis, cultis, circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi frequens. Fl. vere. Ann.

2. SCORPIURUS *vermiculata* Linn.
   S. Pedunculis unifloris: leguminibus crassis, spongiosis, scabris.
   Hab. cum praeced. Fl. vere. Ann. *Legumen facie insecti larvati, albidi, in se convoluti.*

34. SPARTIUM.

Calyx campanulatus, ore scariosus, unilobus aut subbilobus, dentibus inferioribus aridis, subobsoletis, aut nullis. Carina nunc antrorsum protensa, nunc deorsum deflexa, bifida aut dipetala. Stamina monadelpha. Stigma hinc villosum. Legumen mono aut polyspermum.

1. SPARTIUM *grandiflorum.*

S. Foliis fere omnibus simplicibus; gemmaceis numerose fasciculatis, primariis minoribus, subrotundis; aliis alternis, ovato-lanceolatis: ramis angulatis: floribus lateralibus, solitariis, binisve: leguminibus omnino lanuginosis. *Broter.*

Lusit. *Giesteira das seves.*

Cytiso-Genista Lusitanica, foliis Myrti, siliquis tomentosis. *Tourn.* J. R. H. pag. 649.

Cytiso-Genista Lusitanica, magno flore. *Idem. Ibid.*

Genista sylvestris repens, amplo flore, Lusitana. *Grisl. Virid. Lusit.* n. 541.

Hab. ad sepes, in montibus sabulosis frigidis, ad rivulorum margines, et in locis subumbrosis circa Conimbricam et alibi in Beira et Lusitania boreali, raro in Extremadura. Fl. Mart. Apr. Frutex.

Radix perennis, ramosa, plus minusve serpens. Caules solitarii, seu subsolitarii, teretes, glabri, duos ad octo pedes et ultra longi, ramosi; ramis alternis, laxis, erectis, seu erecto-patulis, extremis quinqueangularibus, saepius glabris. Folia fere omnia, seu saepius omnia simplicia, alterna,

gla-

glabra, raro ad margines pubescentia, erecta, acutiuscula, ovato-lanceolata, integerrima, sex ad novem lineas longa, tres ad quinque lata, subsessilia; petiolis semilineam longis, in ramulos decurrentibus; gemmacea, seu ad exortum pedunculorum, numerosè fasciculata, octo ad duodecim, sessilia, alia obovata, alia ovalia, primordialia externa sensim breviora, infima minima subrotunda: in novis caulibus é semine ortis, seu ex radice repullulantibus, folia infima sunt pubescentia, alia simplicia, saepius duo triave, alia nimis pauca ternata, petiolo duas lineas longo. Flores ramulos terminantes, subracemosi, ex fasciculis sive rosulis foliorum gemmaceis exorti, alterni, nunc solitarii, nunc bini, pedunculati; pedunculis filiformibus, glabris, erecto-patulis, quinque ad novem lineas longis. Bracteae duae sive tres, alternae, ex pallido-virides, ovato-acutae, minimae, vix conspicuae, ultra pedunculorum medium, seu paulo infra calycem sitae. Perianthium monophyllum, campanulatum, bilabiatum, glabrum, ex pallido-viride; labia membranaceo-scariosa, lato-ovata, subaequalia, subintegerrima, cito arescentia; superius duobus denticulis brevissimis notatum, inferius superiori vix productius, tribus denticulis terminalibus minimis, duas lineas inferne latum, duasque longum, rugato-recurvum. Corolla pentapetala, magna, lutea, unguibus calyce brevioribus, receptaculo adhaerentibus: vexillum ovato-subrotundum, emarginatum, interne ad basin lineis nonnullis fuscis notatum, erectum, marginibus superioribus incurvis; lamina novem lineas lata, octo cum dimidia longa, ungue minimo: alae ovato-oblongae, obtusae, pendulae, admodum laxae, vix carina breviores; lamina novem lineas longa, quinque inferne lata: carina dipetala, subfalcata, obtusa,

 emar-

emarginata, margine carinali villis ad apicem connexo, quatuor seu quinque lineas lata, vexillo paulo longior, pendula. Staminum filamenta receptaculo adhaerentia, omnia in tubum lanceolatum, compressum, glabrum, paulo ultra calycem productum coalita, inde libera, sex breviora, quatuor duplo fere longiora, carinae longitudine, exerta ex ipsâ, et ad vexillum incurva: antherae luteae, oblongae, subsagittatae, quadrisulcatae, subincumbentes. Pistilli germen viride, lanceolatum, depresso-planum, lanugine alba tectum, longitudine tubi staminum: stylus pubescens, albidus, filiformis, superne unistriatus, primum incurvus, demum in formam annularem tortilis, carinâ longior: stigma glabrum, convexo-concavum, seu cochleariforme, glandula minima mucronatum. Legumen saepius sublineare, apice mucronatum, quatuor ad sex lineas latum, unam ad duas uncias longum, compressum, maturitate nigrum, undique tam ad suturas, quam ad valvularum facies, lanugine albida tectum, uniloculare, bivalve, valvularum suturâ seminifera intus lato margine, á funiculis umbilicalibus transfosso, instructa. Semina plurima ad sesquilineam longa, subelliptica, compressa, glabra, laevia, é spadiceo flava, ad umbilicum emarginata, supraque ipsum mucrone brevi rostellata; umbilicus orbicularis, cavus, minimus, carunculâ seu glandula lutea, hinc fissa seu biloba, persistenti munitus; funiculus umbilicalis setaceus, breviter é rima carunculae exertus, marginemque latum internum suturae latioris permeans.

Obs. Nimis affine S.-scopario *Linn., cujus etsi videatur varietas maior; attamen folia fasciculata numerosa, nulla in novellis ramis ternata, sed rarissime, prope radicem ad ima novorum caulium, unum alterumve ternatum; flores certe maiores; et le-*

gu-

gumen lanugine alba omnino tectum, sufficientes notas esse duxi, ut illud separarem.

2. SPARTIUM *album.*

S. Foliis ternatis simplicibusque, lineari-lanceolatis, subsericeis: floribus lateralibus: calycibus bilobis, lobis obsolete denticulatis, aridis.

Lusit. *Giesteira branca.*

Genista-*alba* La Marck. *Dict. Enc.*

Cytisus Lusitanicus, foliis minimis argenteis, parvo flore albo. *Tournef.* J. R. H. p. 648.

Hab. in collibus sabulosis, et ad Mundae ripas circa Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. vere. Frutex.

Caulis duos ad quatuor pedes altus, erectus, ramosissimus; ramis erectis, virgatis, striatis, angulatis, glabris, alternis. Folia alterna, plurima ternata, albido-sericea, foliolis minimis lineari-lanceolatis, caduca. Flores mediocres, laterales, alterni, numerosi, solitarii, breviter pedunculati. Calyx bilobus, lobis obtusis, obsolete denticulatis, scariosis. Corolla alba; carina semper antrorsum protensa, nec demum demissa. Stamina monadelpha. Legumen subvillosum, oblongum, compresso-planiusculum, polyspermum.

3. SPARTIUM *patens* Linn.

S. Foliis ternatis simplicibusque, obovatis: ramis virgatis, striatis, patentibus: floribus lateralibus geminis, subpendulis.

Lusit. *Giesteira das serras.*

Cytisus-*patens* etiam *Linn. et Vandelli.*

Cytisus *pendulinus* Linn. filii *Suppl.* p. 328.

Cytisus Lusitanicus Medicae folio, floribus in foliorum alis. *Tournef.* J. R. H. p. 648.

Genista-*pendulina* La Marck. *Dict. Enc.*

Hab. in montosis sabulosis, praesertim in Beira et Lusitania boreali, raro circa Conimbricam

 ad

ad Mundae ripas. Fl. vere. Frutex aut arbusculum.

Caulis quatuor ad duodecim pedes altus, erectus, teres, ramosus, ramis virgatis, patulis aut patentibus, superne striatis, angulatis, glabris, aut quandoque villosis, inferne, uti etiam caule, rimulosus, rimis albidis. Folia pauca simplicia, plurima ternata, parva, alterna, saepe solitaria, nonnulla quandoque binatim ternatimve fasciculata, foliolis lanceolatis, aut lanceolato-linearibus, acutis, subsericeis, nonnumquam villosis. Flores magni, numerosi, laterales, axillares, saepe bini, quandoque solitarii, raro terni, nutantes: pedunculi corolla paulo breviores, pubescentes, et paulo supra medium bracteola minima instructi. Calyx bilobus, lobis obtusis, obsolete denticulatis, scariosis. Corolla lutea, raro flava. Stylus praelongus, pubescens; stigma cochleariforme, acutum. Legumen pilosum, oblongum, compressum, polyspermum.

4. SPARTIUM *junceum* Linn.

S. Foliis omnibus simplicibus, lanceolatis, glabris: ramis teretibus, laevibus, junceis, alternis, apice floriferis.

Lusit. *Giesta ordinaria, ou Giesteira dos jardins.*

Genista hortensis maior, odorata. *Grisl. Virid. Lusit.* n. 538.

Hab. in collibus calcareis frequens circa Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura. Colitur etiam in hortis. Fl. vere. Frutex quandoque novempedalis.

5. SPARTIUM *sphaerocarpon* Linn.

S. Foliis omnibus simplicibus, lineari-lanceolatis, sessilibus: racemulis lateralibus, laxiusculis: corollis glaberrimis, luteis: leguminibus monospermis.

Lu-

Lusit. *Piorno amarello.*

Hab. in regio nemore, vulgo, *Tapada da Ajuda* prope Olisiponem; etiam in Transtagana. Fl. vere. Frutex.

Caulis quatuor ad novem pedes altus, erectus, teres, glaber, ramosus, ramis virgatis, striatis, erectis, albido-viridibus, pubescentibus. Folia subtus sericea, caduca. Racemi breves, laxi, ad ramorum apices. Flores parvi. Calyx bilobus, glaber, lobis brevissime denticulatis, scariosis. Corolla flava. Legumen globosum, monospermum.

6. SPARTIUM *monospermum* Linn.

S. Foliis omnibus simplicibus, lineari-lanceolatis, subsericeis: racemulis lateralibus, paucifloris: corollis albis, pubescentibus: leguminibus monospermis.

Lusit. *Piorno branco.*

Hab. in collibus, ericetis, et arvis in Transtagana. Fl. vere. Frutex.

Simile praecedenti; sed flores paulo maiores. Calyx glaber, quandoque ex viridi-violaceus. Corolla alba, externe pubescens. Legumina ovata, acutiuscula, brevia, glabra, monosperma.

7. SPARTIUM *spinosum* Linn.

S. Foliis ternatis, perennantibus: ramis striatis, spinosis: floribus lateralibus: leguminibus superne alato-canaliculatis.

Cytisus-*spinosus* La Marck. *Dict. Enc.*

Hab. ad sepes circa Eboram, *Alvito* et alibi in Transtagana. Fl. vere. et interdum autumno. Frutex.

Caulis quatuor ad sex pedes et ultra longus, erectiusculus, ramosus, teres, glaber: rami spinis simplicibus, longis, saepe sesquiuncialibus armati. Flores numerosi, laterales, nunc duo ad quatuor in singula axilla, nunc solitarii, breviter peduñcu-

cu-

culati. Calyx hirsutus, edentulus, truncatus, ore arido, scarioso. Corolla lutea.

35. GENISTA.

Calyx bilabiatus, ore non scarioso, dentibus acutis, longiusculis, duobus superioribus, tribus inferioribus. Carina deorsum deflexa, bifida aut dipetala. Stamina monadelpha. Legumen oblongum, saepe turgidum, teretiusculum, polyspermum.

(A) *Inermes.*

1. GENISTA *tridentata* Linn.
   G. Caulibus fruticosis, ramosis, alatis: foliis simplicibus, brevibus, apice tricuspidatis: racemulis axillaribus et terminalibus.
   Lusit. *Carqueja.*
   Hab. in collibus incultis, dumetisque in omnibus Lusitaniae Provinciis. Fl. vere. Frutex.

Caulis unum ad duos pedes altus. Racemuli ad ramorum apices, quinque-sex-septemflori. Calyx hirsutus; labio superiore profunde bipartito, inferiore acute trifido; basi bracteis duabus setaceis, ipso paulo brevioribus, caducis, instructus. Corolla lutea; carina extus villosa. Variat alis corollae, foliisque angustioribus et latioribus.

2. GENISTA *polygalaephylla.*
   G. Foliis simplicibus, lanceolotis, subtus ex viridi-subsericeis: ramis striatis, teretibus: racemis subsecundis: bracteis villosis: petalis subaequalibus. *Broter.*

Lu-

Lusit. *Piorno dos Tintureiros.*

Genista tinctoria, Lusitanica maxima *Tournef.* J. R. H. p. 643.

Hab. circa *Gerez* et Herminium, praesertim prope vicum *Sabugueiro*, interdum, etsi rarius, ad Mundae ripas prope Conimbricam, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Maj. Jun. Jul. Frutex.

Caulis erectus, ramosus, glaber, teres, quatuor ad sex pedes altus; ramis erectis, teretibus, striatis, superne foliatis, post foliorum casum tuberculatis, glabris. Folia simplicia, tria fasciculata ad ramorum insertionem, alia alterna, erecta, subsessilia, acuta, lanceolata, integerrima, utrinque viridia, superne ad lentem subpubescentia, inferne obsolete subseriacea, novem lineas longa, tres in medio lata. Racemi plures, terminales, duas ad tres uncias longi, floribus alternis, subsecundis. Pedunculi subvillosi, sesquilineam longi, calyce breviores, bracteati: bracteae tres, subulatae, villosae, una ad basin pedunculi, illi subaequalis aut vix brevior, duae paulo infra calycem oppositae, praecedenti minores, paulo ultra basin calycis elevatae. Calyx bilabiatus, subvillosus, labia longitudine aequalia; inferius apice trifidum, dente medio vix longiori; superius profunde bipartitum, laciniis ovato-lanceolatis, acuminatis. Corolla mediocris, lutea; carina dipetala, extus subpubescenti, petalis aliis glabris, omnibus subaequalibus. Stamina monadelpha. Germen subvillosum: stylus cum stigmate glanduliformi glaber. Legumen oblongum, sublanceolatum, compressum, glabriusculum. Semina tria ad sex.

Nimis affinis G.-floridae, *et quasi media inter illam et* G.-tinctoriam; *an primae varietas?*

3. GENISTA *parviflora.*

G. Foliis simplicibus, lineari-lanceolatis, utrinque gla-

glabris: ramis angulatis: racemis brevibus: bracteis glabris: corollae alis vexillo et carinâ valde brevioribus: leguminibus glaberrimis.

Genista Lusitanica, parvo flore luteo. *Tournef.* J. R. H. p. 643.

Hab. ad sinus montium in *Maraõ* et Herminio praesertim prope vicum *Sabugueiro*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Frutex et arbusculum.

Caulis erectus, ramosus, teres, quatuor ad decem pedes et ultra altior; ramis virgatis, striatis, angulosis, glabris, erectis. Folia omnia simplicia, lineari-lanceolata, subsessilia, integerrima, saepius utrinque glabra, quandoque rarissimis pilis adspersa, alterna, ad ramorum insertionem tria quatuorve fasciculata, quinque lineas longa, unam lineam lata. Racemuli terminales, unciales, floribus alternis. Pedunculi glabri, unam fere lineam longi, calyce breviores, bracteati: bracteae tres, subulatae, glabrae, una ad basin pedunculi, illiusque longitudine aut interdum longiori, duae oppositae sub calyce, pauloque ultra illius basin elevatae. Calyx glaber, bilabiatus, labia longitudine inaequalia; superius paulo brevius, profunde bipartitum, laciniis subulatis; inferius apice trifidum, dentibus aequalibus. Corolla lutea, parva; carina dipetala, glabriuscula, vexillo et alis longior: alae parvae, vexillo valde breviores. Stamina monadelpha. Germen et legumen glaberrima.

(B) *Spinosae.*

4. GENISTA *Lusitanica* Linn.

G. Caule subaphyllo: foliis oppositis, ternatis; foliolis sericeis, subsetaceis; stipulis adnatis: spinis decussatis, simplicibus, oblongis.

Hab.

Hab. in montosis *Gerez*, Herminii, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Frutex.

Caules pedales et bipedales, ramosi, teretes, glabri; rami oppositi, juniores pubescentes: spinae etiam oppositae, in ramorum axillis solitariae, in eorum apicibus ternae, semiunciam ad duas uncias longae, glabrae, striatae. Folia ad insertionem spinarum et ramorum opposita, parva, ternata, sericea, caduca; foliolis sublinearibus, petiolo communi brevi, inferne stipulis duabus, acutis, adnatis, persistentibusque appendiculato. Racemuli terminales, pauciflori. Pedunculi brevissimi: bracteae ovatae, lanatae. Calyx bilabiatus, lanatus; labium superius profunde bipartitum; inferius trifidum. Corolla lutea.

5. GENISTA *triacanthos.*

G. Foliis glabris, aliis simplicibus, lanceolatis, ternatis aliis, sessilibus; foliolis lineari-lanceolatis: spinis simplicibus compositisque: ramis racemiferis subinermibus, subtomentosis. *Broter.* Phyt. Lusit. *Fasc.* 1. *n.* 26.

Hab. in solo raro ad sylvas, atque in clivis montium circa Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. Mart. Apr. Frutex.

6. GENISTA *falcata.*

G. Foliis simplicibus, alternis, sublanceolatis, ad oras villosis; ad exortum ramorum fasciculatis, subrotundis: spinis saepius tricuspidibus: leguminibus sigmoideo-falcatis. *Broter.* Phyt. Lusit. *Fasc.* 1. *n.* 25.

Hab. in solo raro, subumbroso, circa Conimbricam et alibi in Beira et Extremadura. Fl. Mart. Apr. Frutex.

7. GENISTA *Algarbiensis.*

G. Foliis simplicibus, lanceolatis: spinis simpli-

cibus, solitariis: floribus terminalibus, subcapitatis: calyce corollaque luteis: bracteis hirsutis.

Genista-spartium Algarbiense, humilius, parvo flore. *Tournef.* J. R. H. p. 646.

Hab. in Algarbiis. Fl. vere. Frutex.

Ex Cl. Com. de Hoffmansegg.

8. GENISTA *Germanica* Linn.

G. Foliis simplicibus, ovato-lanceolatis, petiolatis, hirsutis: spinis compositis decompositisque: racemis terminalibus, inermibus: leguminibus villosis.

Hab. in *Serra d'Arrabida.* Fl. vere. Frutex.

Ex Cl. P. Linck.

Obs. Genistae aliae spinosae, quae, ex fide magni Tournefortii, in Lusitania crescunt, et forte Gen. *Anglica-Hispanica-aspalatoides et aliae. nondum in itineribus, quae usque adhuc facere licuit, mihi occurrerunt.*

36. CYTISUS.

Calyx bilabiatus, ore non scarioso, dentibus acutis, longiusculis, duobus superioribus, tribus inferioribus. Carina antrorsum protensa. Legumen oblongum, basi attenuatum, valvulis planiusculis, (in nostris) scabris.

1. CYTISUS *Hispanicus*.

C. Foliis ternatis, foliolis lanceolatis, concavis, aut planiusculis: petiolis stipulatis: caulibus erectis; ramis subvillosis, subangulatis.

La Marck. Dict. Enc.

Lusit. *Codeço alto.*

Hab. in umbrosis subhumidis ad Mundam prope Conimbricam, atque ad ripas Durii, et alibi in Beira et Lusitania boreali frequens. Fl. Jun. Jul. Frutex aut arbusculum.

Caulis quatuor ad decem pedes altus, teres, glaberrimus, inermis, erectus, ramosus; ramis patulis, alternis, ex basi stipularum decurrenti subangulosis, albidis, glabris, extremis seu junioribus subvillosis, subvirescentibus. Folia ternata, variae magnitudinis, tam in diversis quàm in eodem individuo; ad exortum ramorum seu ramulorum saepe minima, in illorum medio mediocria, demum maiora; foliola subaequalia, sessilia, utrinque viridia, supra concava aut planiuscula, glaberrima, subtus, praesertim cum juniora, ad lentem leviter pubescentia, convexiuscula, subovalia aut demum utrinque acutiuscula, lanceolata, omnia integerrima, duas lineas ad semiunciam et ultra longa, sesquilineam ad quatuor fere lineas in medio M 2 *la-*

lata : petioli foliolis semper valde breviores , subpubescentes , basi stipulis duabus adnatis , acutis , decurrentibus appendiculati. Racemi terminales , aphylli , oblongiusculi. Calyx subvillosus , bilabiatus , ut in Genistis. Corolla lutea. Stamina alterna antheris oblongis magnis , alterna alia parvis. Legumina oblonga , complanata , nigricantia , asperata setis truncatis , sparsis , obtusis , viscidis. Semina saepe nonnulla abortiunt.

2. CYTISUS *complicatus.*

C. Foliis ternatis, foliolis lanceolatis, conduplicatis ; petiolis stipulatis : caulibus prostratis ; ramulis subvillosis, subangulosis, adscendentibus.

Lusit. *Codeço rasteiro.*

Spartium-*complicatum.* Linn.

Cytisus-*parvifolius.* La Marck. *Dict. Enc.*

Cytisus-*divaricatus.* Cavanill. *Icon.*

Hab. in sabulosis soli diu expositis ad Mundam atque Durium praesertim prope *Porto*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Frutex.

Varietas forte praecedentis. Flores et fructus similes ; etiam habitus similis , si foliorum conduplicationem , staturam minorem , caulesque prostratos demas , quae omnia ex solo et expositione non umbrosâ forte proveniunt : ad Mundam hae duae plantae , quandoque ex eisdem , ut suspicor , seminibus specificis sponte crescunt , alia altior , erecta , foliis explanatis , in umbrosis ; alia prostrata , humilior , foliis conduplicatis minoribus , in sabulosis , siccioribus , soli diutissime expositis : in illis alia vegetior , quamplurimos annos persistens et quasi arborescens ; in istis alia minus succosa , omnibus partibus rigidior , minus vegeta , quasi nana , brevioris aevi.

37. ONONIS.

Calyx campanulatus, quinquepartitus, laciniis acuminatis. Corollae vexillum aliis petalis maius, lineis discoloribus pictum. Stamina monadelpha. Legumen turgidum, sessile. Semina pauca.

(A) *Floribus luteis.*

1. ONONIS *viscosa.*
O. Pedunculis unifloris, aristatis: foliis simplicibus, infimis ternatis. *Linn.*
Hab. in collibus calcareis circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. Maj. Jun. Ann.
Caulis septem ad novem uncias altus, erectus, ramosus, pilis viscosis adspersus. Folia fere omnia simplicia, ovalia, pallide viridia, magna, striata, denticulata: stipulae adnatae, acutae, edentulae. Flores axillares, solitarii: pedunculi unciales, villosi, arista longa instructi.

2. ONONIS *pinguis.*
O. Pedunculis unifloris, aristatis: foliis piloso-viscosis, ternatis, apice dentatis; floralibus simplicibus; stipulis integerrimis: caule fruticoso, ramoso.
Onon. *pinguis* et *natrix* Linn.
Hab. ad Durium et alibi in Transmontana. Fl. Jun. Jul. Frutex.

3. ONONIS *Hispanica.*
O. Pedunculis unifloris, aristatis: foliis villoso-viscosis, ternatis, foliolis subovalibus, subcondupli-

plicatis, apice recurvis, totaliter serratis; stipulis saepe subdentatis.

Lusit. *Joina dos mattos.*

An O.-*Hispanica* Linn. Fil. *Suppl.* p. 324?

Hab. in collibus calcareis frequens circa Olisiponem, *Caparica*, et alibi in Extremadura, Transtagana, et Algarbiis. Fl. vere et aestate. Frutex.

Caulis octo ad sexdecim uncias altus, erectus, ramosissimus, teres; rami patuli, inferne defoliati, teretes, superne foliati, subancipites, villosi, villis viscosis. Folia, in speciminibus, quae observavi, omnia ternata, patentia, approximata, minora, quàm in O.-pingui; *foliola subovalia, apice et lateribus fere usque ad basin serrata, apice recurvo, utrinque saturate viridia et villosa, villis subviscosis, subaequalia, medio vix maiori et brevissime petiolato, quatuor lineas longo, duas lato, carinata, superne concava, canaliculata, fere conduplicata: petiolus villosus, supra canaliculatus, subtus subcarinatus, tres quatuorve lineas longus usque ad stipularum insertionem: stipulae duae, adnatae, acuminatae, recurvae, raro integerrimae, saepe denticulo uno alterove instructae, basi amplexicauli, subvaginante, in ramis junioribus internodiis longiores, demum illis aequales, aut paulo minores. Pedunculi axillares, solitarii, uniflori, aristati, petiolo paulo longiores. Flores ut in praecedente. Legumina cernua, subteretia, quinque lineas longa, tetrasperma, sed seminibus nonnullis abortientibus, subrotundo-reniformibus, subflavescentibus. Odor totius plantae resinosus. Affinis praecedenti, sed ex supra dictis diversa species.*

4. ONONIS *arthropodia.*

O. Pedunculis muticis, unifloris, infra calycem articulatis: foliis ternatis, argute serratis, superiori-

liis ternatis simplicibusque: caulibus adscendentibus, junioribus inermibus, adultioribus spinosis.

Lusit. *Restaboy*, *Rilhaboy*, *ou Unhagata.*

O.-*arvensis* La Marck. et Lin. var. β.

Hab. freq. in arvis, cultis, circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. Jun. Jul. Perenn.

7. ONONIS *mitissima* Linn.

O. Floribus subsessilibus, spicatis; spicis terminalibus, brevibus: stipulis amplexicaulibus, concavis, albidis, scariosis: foliis floralibus imbricatis.

Hab. in collibus calcareis circa Conimbricam, Olisiponem, in *Caparica* trans Tagum, et alibi in Extremadura et Beira Fl. Jun. Jul. Ann.

Planta tota glabriuscula: caulis pedalis, erectus, ramosus; rami patentes, inferiores longiores. Folia caulina ternata, floralia simplicia; foliola parva, subovalia, denticulata.

8. ONONIS *reclinata* Linn.

O. Pedunculis muticis, axillaribus, unifloris: foliis ternatis, subrotundis, crenatis: leguminibus cernuis: caule brevi, erecto, subsimplici.

Hab. in collibus calcareis prope Conimbricam et alibi in Beira et Extremadura. Fl. aestate. Ann.

Caulis quatuor ad quinque uncias altus, nunc simplicissimus, nunc inferne subramosus, pubescens, ramis patulis. Folia omnia ternata, striata, pubescentia, crenulata, ovali-subrotunda. Stipulae patulae, serrulatae. Corollae ex albido-purpurascentes. Calyx pubescens, corollâ paulo brevior. Legumen calyce fere duplo longius, subteres, subvillosum, demum pendulum.

9. ONONIS *racemosa.*

O. Racemis terminalibus, laxis, longe pedunculatis; pe-

pedunculis partialibus muticis: bracteis solitariis, serratis, calyce valde brevioribus: foliis ternatis, simplicibusque, longe petiolatis.

Hab. in arenosis circa *Obidos* et pagum *S. Martinho* in Extremadura. Fl. vere. Ann.

Caulis erectus, semipedalis, aut pedalis, substriatus, teres, pubescens, ramulosus; ramis erectis. Folia caulina ternata, foliolis obtusis, subovalibus, striatis, pubescentibus, totaliter serratis usque ad basin, medio petiolato maiori, quatuor sive quinque lineas longo, duas ad tres lineas lato: petiolus folio semper longior, in foliis infimis illo duplo et ultra longior: stipulae duae minimae, adnatae, serratae, amplexicaules, sesquilineam aut paulo ultra longae. Folia suprema, seu ad infimos flores racemi, simplicia. Racemi caulem et ramos terminantes, laxi; primarius, seu caulis, interdum biuncialis, alii breviores: pedunculus communis erectus, longitudine racemi aut quandoque longior; partiales alterni, teretes, pubescentes, erecti, sesquilineam ad tres lineas longi, calyce breviores; infimi foliorum simplicium stipulis instructi, alii aphylli, sed bracteati; bractea solitaria ad singulum pedunculum, ovata, serrata, acutiuscula, subpubescens, subamplexans, pedunculo vix longior, erecta. Calyx pubescens, profunde quinquepartitus, quatuor ad quinque lineas longus, laciniis subulatis. Corolla purpurascens, calyce paulo longior. Legumen glabrum, latum, compressiusculum, calyce paulo longius. Semina sex *ad octo, nigricantia; nonnulla abortiunt.*

10. ONONIS *alopecuroides* Lin.

O. Floribus subsessilibus, spicatis; spicis foliosis: foliis omnibus simplicibus, obtusis, subovalibus; stipulis dilatatis.

Hab.

Hab. in arvis circa Olisiponem, et alibi in Extremadura. Fl. Maj. Jun. Ann.

Caulis semipedalis aut quandoque fere pedalis, superne subramosus, erectus. Stipulae adnatae, longae, latae : folia simplicia, maiora, quàm in praecedentibus. Spica biuncialis et longior.

11. ONONIS *pinnata.*

O. Floribus spicatis : foliis inferioribus pinnatis; superioribus ternatis.

Hab. in arenosis inter *Moutalvaõ* et *Castello Branco*, necnon inter *Abrantes* et *Casa nova.* Fl. vere. Ann.

Planta viscoso-villosa : folia inferiora pinnata cum impari, foliolis septem aut novem, cuneatis, villosis, subserratis. Spicae terminales. Corolla magna, alba, vexillo roseo. Commun. ab Ill. Com. de Hoffmansegg.

38. PSORALEA.

Calyx turbinatus, quinquefidus, punctis glandulosis adspersus. Petala venosa: carina dipetala. Legumen compressum, calyci aequale, monospermum, (in nostra) rostratum.

1. PSORALEA *bituminosa* Linn.
P. Foliis omnibus ternatis; foliolis lanceolatis, petiolis glabris: floribus subcapitatis.
Lusit. *Trevo betuminoso.*
Hab. ad sepes circa Olisiponem, et alibi in Extremadura, Transtagana, et Algarbiis. Fl. vere. Perenn.
Flores albido-purpurascentes. Caulis pedalis, bipedalis et altior, annuus. Stamen decimum liberum. Variat caule suffruticoso; foliorum foliolis ovato-lanceolatis.

39. TRIFOLIUM.

Calyx tubulosus, quinquefidus, persistens. Carina simplex, alis et vexillo brevior. Legumen parvum, calyce saepius tectum, aut interdum nudum, ipso vix longius, vixque dehiscens, deciduum. Semen unum, aut rarius duo ad quatuor.

(A) *Leguminibus detectis, sive calyce longioribus, laxe racemosis.* (Melioti) (1).

1. TRIFOLIUM *Meliotus officinalis.*
T. Leguminibus racemosis, nudis, dispermis, rugosis, acutis: caule erecto. *Linn.*
Lusit. *Meliloto, Trevo de cheiro, ou Coroa de Rei.*
Hab. ad Durium in Transmontana, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Aun.
Caulis pedalis, sesquipedalis et altior, solitarius, aut interdum aliis ex eadem radice exortis stipatus, erectus, quandoque etiam adscendens, subangulosus, glaber, ramosus. Folia ternata, glabra; foliolis subovalibus, usque ad duas tertias crenulatis, obtusis, mucronatis. Stipulae angustae, setaceae. Racemi valde laxi, biunciales, triunciales et longiores. Flores breviter pedunculati, bractea minima setacea ad pedunculi insertionem instructi.

---

(1) In Melilotis folia alterna, petiolata, basi stipulata, stipulis adnatis, petiolo prope istas articulato, ternata foliolo medio longiuscule petiolato, ejus petiolo articulato, lateralibus subsessilibus: flores, in racemulos oblongos, laxos, pedunculatos, axillares, dispositi.

cti. Corolla lutea, calyce saltem semel longior: alae vexillo aequales aut subaequales: carina alis brevior, ungue bifido. Legumina pendula, parva, ovato-subrotunda, glabra, transversim rugosa, fusca, mucronata: semina in plurimis bina, unicum in paucis, subrotunda, lutescentia. In nostris hortis colitur varietas officinarum Germaniae, floribus minoribus albis, vexillo lateribus deflexo; caule proceriori, humana fere altitudine; radice bienni: Lusit. Meliloto branco de Allemanha.

2. TRIFOLIUM *Melilotus Indica.*

T. Leguminibus racemosis, nudis, monospermis: caule erecto; foliolis denticulatis. *Linn.* var, β.
Lusit. *Anaphe.*

* Colitur cum subsequenti (ex India et Africa transvecta) in Transtagana et Extremadura australiori, et occurrit inter segetes quasi spontanea. Fl. vere. Ann.

*Nimis affinis praecedenti; sed stipulae latiores, denticulatae, racemi breviores, non adeo laxi: corolla valde minor, quasi ut in Medicagine-*lupulina: *legumina monosperma omnia, aut fere omnia.*

3. TRIFOLIUM *Melilotus Italica?* Linn?

T. Leguminibus racemosis, nudis, subdispermis, rugosis, obtusis: caule erecto: foliolis denticulatis.
Lusit. *Anaphe.*

* Coli etiam in Transtagana et Extremadura ferunt, et ibi quasi spontaneam inter segetes occurrere. Fl. vere. Ann.

Folia, ferunt, non esse integerrima, sed semper denticulata: legumina nonnulla etiam monosperma esse, nec quasi magnitudine pisi, sed valde minora (ut in Tab. 153. Cl. Gaertner de Fr. et Sem.) Varietas facile praecedentis, floribus maioribus: denuo observanda.

(B) *Leguminibus calyce glabro et corolla persistente tectis, polyspermis, absque sequentium notis.* (Lotoidea).

4. TRIFOLIUM *hybridum* Linn.

T. Floribus Capitato-umbellaribus: leguminibus tetraspermis: caule prostrato, adscendente.

Hab. in agris, cultis, locis subhumidis, inter Olisiponem, *Queluz*, *et Cintra*, atque alibi in Extremadura australiori. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caules plures ex eadem radice, pedales aut longiores, debiles, adscendentes, sed non repentes, ramosi, angulosi. Foliorum petioli longi, foliola subovalia, aut obovata, glabra, serrulata. Pedunculi axillares, solitarii, alterni, foliis longiores. Capitulum subglobosum: flores penduli, albi, sensim ex albo-rosei, demum brunei, persistentes.

5. TRIFOLIUM *repens* Linn.

T. Floribus capitato-umbellaribus: leguminibus tetraspermis: caule repente.

Hab. in pratis, graminosis subhumidis, umbrosiusculis, circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. Jun. Jul. Aug. Perenn.

Simile praecedenti; sed differt caule multo minore, repente; foliis minoribus, saepe maculatis.

(C) *Leguminibus calycis fauce villosa tectis, mono aut dispermis.* (Lagopoda).

6. TRIOLIUM *subterraneum* Linn.

T. Capitulis saepius trifloris, erectis; fructiferis coma rigida obvolutis, globosis, reflexis, terram penetrantibus.

Hab. in graminosis, ad vias, muros, frequens circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi. Fl. Apr. Ann.

Cau-

Caules prostrati : corolla oblongiuscula , alba : capitula interdum quadriflora , rarissime quinqueflora.

7. TRIFOLIUM *Cherleri.*

T. Capitulis villosis, globosis, terminalibus, solitariis : calycibus omnibus fertilibus : caulibus procumbentibus : foliis abcordatis. *Linn.*

Hab. in agris circa Olisiponem, et in dumetis sabulosis de *Caparica* trans Tagum, et alibi in Extremadura. Fl. vere. Ann.

Caules plures, villosi, ramosi , prostrati. Bracteae tres, maximae, cordatae , ad margines coloratae. Stipulae fere magnitudine foliolorum. Capitula demum lanata, compressa , semiunciam et ultra lata.

8. TRIFOLIUM *lappaceum* Linn.

T. Spicis obtusis, ovatis, densis: calycinis dentibus setiformibus, piloso-ciliatis, demum rigidulis: ramis patulis : foliis obovato-cuneatis.

Hab. in collibus calcareis circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. vere. Ann.

Caules solitarii aut plures ex eadem radice, debiles , erectiusculi aut adscendentes , semipedales aut longiores, teretes, striati, pubescentes, ramosi , ramis patulis aut patentibus. Folia ternata, petiolata, alterna; foliolis mediocribus , utrinque pubescentibus , obovato-cuneatis , superne crenulatis, obtusis, rarissime subemarginatis cum brevissimo mucrone: petioli villosi, in foliis infimis sesquiunciales et longiores, sursum sensim decrescentes, supremi foliis breviores : stipulae adnatae, subvillosae , albido-membranaceae , nervis viridibus, basi subvaginante , apicibus acuminatis , setiformibus, piloso-ciliatis. Spicae terminales, pedunculatae, interdum, in apice ramorum, brevi pedunculo

im-

impositae, seu subsessiles, ovatae, obtusae, densae. Calyx turbinatus, saepius glaber, decemstriatus, dentibus quinque terminatus, longis, setiformibus, piloso-ciliatis, inaequalibus, inferiori paulo longiori, demum post florescentiam rigescentibus, apicibus tamen rectis nec hamosis. Corolla monopetala, longitudine dentium calycis, pallido-albida, vel ex albido purpurascens. Legumen monospermum, calyce tectum. Occurrit varietas Conimbricensis, quae calycem hirtum, dentibus subaequalibus, corollamque rubellam dentibus calycinis valde minorem habet.

9. TRIFOLIUM *pratense*.

T. Spicis subvillosis, cinctis stipulis oppositis, membranaceis: corollis monopetalis. *Linn.*

Lusit. *Trevo dos prados.*

Hab. in vallibus humidis, pratis, ad rivulos circa Conimbricam, Olisiponem et in omnibus Lusitaniae Provinciis, sed modice. Fl. Jun. Jul. Aug. Perenn.

Caulis villosus, subramosus, erectiusculus, pedalis. Foliola ex ovato-subrotunda, integerrima, subpubescentia. Stipulae scariosae, venis rubris percursae. Spica capituliformis, terminalis, subpedunculata, ovata, foliorum duorum oppositorum stipulis dilatatis obvallata. Flores purpurei, rarissime albi.

10. TRIFOLIUM *purpurascens*.

T. Spicis ovatis, pilosissimis, inter bracteas oppositas: corollis monopetalis, calyce subaequali paulo maioribus: foliolis ovalibus, integerrimis cauleque erecto villosissimis. *Cl. Roth. Catal. Bot. fasc.* 1. *p.* 91.

Hab. in umbrosis humidis, pratis, etiam ad rivulos circa *Viseu*, *Lamego*, et alibi in Beira boreali. Flor. Jul. Aug. Perenn.

An vere á praecedente sat distincta species?

11. TRIFOLIUM *squarrosum.*

T. Spicis oblongis, subpilosis: calycum infimo dente longissimo, reflexo: caule herbaceo, erecto. *Linn.*

Hab. in vallibus humidis, pratisque in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Aug. Ann.

Facies T.-pratensis. *Folia suprema opposita, subpilosa, lanceolata aut ovalia. Spicae terminales, ovatae. Calyces parum villosi, quinquedentati, dentibus nudis, setaceis; quatuor erectis, quinto, seu infimo reliquis triplo maiore, reflexo, unde spica squarrosa et uncinata valde evadit.*

12. TRIFOLIUM *ochroleucum.*

T. Spicis villosis: caule erecto, pubescente: foliolis infimis obcordatis. *Linn.*

Hab. in sylvaticis montosis inter *Fundaõ* et *Covilhãa.* Fl. Jun. Jul Perenn.

Ex Cl. Com. de Hoffm.

13. TRIFOLIUM *angustifolium.*

T. Spicis villosis, conico-oblongis: dentibus calycinis setaceis, subaequalibus: foliolis linearibus *Linn.*

Hab. in agris sabulosis, et ad vias, frequens circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. vere. Ann.

Caulis erectus, simplex, villosus, subtetragonus. Foliorum foliola integerrima, petiolo valde longiora. Spica sesquiuncialis et longior. Calycis dens inferior reliquis longior, omnibus rectis nec reflexis. Corolla calyce minor.

14. TRIFOLIUM *arvense.*

T. Spicis villosis, ovalibus: dentibus calycinis setaceis, villosis, aequalibus. *Linn.*

Lusit. *Pé de lebre.*

Hab.

Hab. in arvis, cultis circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi praesertim in Extremadura et Beira. Fl. Jun. Jul. Ann.

Caulis erectus, ramosus, villosus. Folia villosa, foliolis angustis, oblanceolatis, retusis et leviter emarginatis in foliis inferioribus, integris et acutiusculis in superioribus. Spicae axillares et terminales, pedunculatae, villosissimae, obtusae, ovatae, demum oblongiusculae. Corolla alba, calyce minor.

15. TRIFOLIUM *stellatum* Linn.

T. Capitulis pilosis, subglobosis: dentibus calycinis patentibus, aequalibus: caule ramoso: foliolis obcordatis.

Hab. in arvis, sabulosis, ad vias, frequens circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi. Fl. Maj. Jun. Ann.

16. TRIFOLIUM *scabrum.*

T. Capitulis sessilibus, lateralibus, ovatis: calycibus inaequalibus, rigidis, recurvis *Linn.*

Hab. in sabulosis aridis, ad aggeres, vias prope Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Extremadura et Beira Fl. vere. Ann.

Caules procumbentes, subvillosi. Foliola oblanceolata, subpubescentia, obsolete crenulata. Capitula obtusa, axillaria et terminalia, sessilia, aspera. Calyx pubescens, dentibus rigidis, villoso-ciliatis; duobus internis minoribus, erectis; tribus externis recurvis, subaequalibus, altioribus. Corolla alba, calycis dentibus minor.

17. TRIFOLIUM *striatum* Linn.

T. Capitulis sessilibus, ovatis, sublateralibus terminalibusque: dentibus calycinis erectis, brevibus, inaequalibus, infimo longiore.

Hab. in collibus circa Olisiponem, interdum cir-

ca Conimbricam, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. vere. Ann.

Caules plures ex eadem radice procumbentes, aut adscendentes, quatuor ad sex uncias longi, teretes, subvillosi; ramulis lateralibus alternis, nunc brevissimis, seu duas ad quinque lineas longis, nunc longiusculis seu semiunciam ad duas uncias longis, erectis. Folia alterna, ternata, petiolata; foliolis obovatis aut oblanceolatis, striatis, ad apicem crenulatis, nunc glabriusculis, nunc, praesertim versus basin et ad margines, villosis: petiolus villosus, saepe foliolis brevior, saltem in foliis superioribus, et subnullus in folio singulis capitulis immediate supposito: stipulae duae adnatae, latiusculae, basi ramulum et caulem subvaginantes, submembranaceae, nervosae, ad nervos et margines villosae, acuminatae, apicibus subaristatis, ciliatis. Capitula re vera omnia terminalia, alia in apicibus ramulorum solitaria, alia in apice caulis etiam solitaria aut duo interdum approximata, omnia sessilia, seu folio subsessili immediate imposita, ovata, obtusa. Calyx villosus, decemstriatus, dentibus brevibus et brevissime aristatis, erectis, inferiori paulo longiori, aliis aequalibus, terminatus. Corolla carnea, dentibus calycis paulo longior. Semen unicum, subrotundum, rufescens.

18. TRIFOLIUM *glomeratum* Linn.

T. Capitulis sessilibus, hemisphaericis, rigidis: calycibus striatis, dentibus ovato-acuminatis, aequalibus, patulis, demum recurvis.

Hab. in aridis, arenosis, trans Tagum, circa Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. vere. Ann.

Caules prostrati, glabriusculi. Foliola obovato-cuneata, serrulata, glabra, petiolis subpubescentibus.

bus. Capitula hemisphaerica, demum subglobosa, axillaria, et terminalia, sessilia, folio subsessili imposita, glabra. Calyx glaber, fauce pilis instructa, striatus, dentibus glabris, ovato-acuminatis, rigidis, aequalibus, patulis. Corolla calyce paulo longior, albido-purpurea, marcescens. Legumen dispermum. Semina subrotunda, lutescentia.

(D) *Leguminibus calyce demum ventricoso inflatoque tectis.* (Vesicaria.)

19. TRIFOLIUM *spumosum.*

T. Spicis ovatis: calycibus inflatis, glabris, quinquedentatis: involucris universalibus pentaphyllis. *Linn.*

Hab. circa Olisiponem, et alibi in Lusitania australiori. Fl. vere. Ann.

Calyx maturus ovato-oblongus, ventricosus, membranaceus, reticulatus, dentibus quinque setaceis, recurvatis, terminatus. Legumen oblongum, subulatum, calycem replens, apice setaceo, tamen exserto, tetraspermum, rarius dispermum. Corolla rubra, emarcida, apicem leguminis involvens. Semina subglobosa, lutescentia.

20. TRIFOLIUM *resupinatum.*

T. Spicis subovatis: corollis resupinatis: calycibus inflatis, dorso gibbis: caulibus prostratis. *Linn.*

Hab. in pratis, vallibus humidis, circa Conimbricam et alibi freq. Fl. vere. Ann.

Caules plures, prostrati, sed non repentes. Pedunculi axillares, solitarii, petiolo longiores, demum recurvi. Capitula subglobosa. Calyx fructiferus setis duabus terminatus, inferiore latere longitudinaliter hians. Corolla purpurea, parva, resupinata. Legumen in fundo calycis, dispermum.

21. TRIFOLIUM *fragiferum* Linn.

T.

T. Capitulis subrotundis, longe pedunculatis, reflexis: caulibus repentibus: leguminibus monospermis.

Hab. ad sepes de *Montarroyo*, ad vias et in graminosis prope Conimbricam, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caules repentes, glabri. Foliola subrotundo-ovata, serrulata, emarginata. Pedunculi pilosi, foliis longiores, fructiferi erecti. Flores in capitulum subglobosum, villosum, congesti. Calyces fructiferi villosi. Corolla rubicunda, non resupinata.

22. TRIFOLIUM *tomentosum* Linn.

T. Capitulis subsessilibus, globosis, axillaribus: calycibus inflatis, obtusis, tomentosis: foliis obovatis, glabris: caulibus procumbentibus.

Hab. in sabulosis, arvis, ad vias prope Conimbricam, Olisiponem, et alibi frequens. Fl. vere. Ann.

(E) *Leguminibus calyce tectis: corollae vexillis inflexis.* (Lupulina).

23. TRIFOLIUM *procumbens*.

T. Spicis ovalibus, imbricatis: vexillis deflexis, persistentibus: caulibus procumbentibus. *Linn.*

Hab. in agris, pascuis, ad vias, frequens circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. Jun. Jul. Ann.

Caules plures, procumbentes, teretes, subvillosi. Foliola obovata, emarginata, intermedio subpetiolato. Pedunculi axillares, unciales et longiores, villosi. Stipulae ciliatae, recurvae. Capitula ovata, obtusa, floribus quindecim, viginti, et pluribus, imbricatis, breviter pedicellatis, primum erectis, demum deflexis, composita. Calycis dentes villosi. Corolla flava: vexillum alis et carina longius, obtu-

tusum, margine inflexum, persistens. Legumen saepius dispermum.

24. TRIFOLIUM *filiforme* Linn.

T. Capituli floribus paucis, subimbricatis: vexillis deflexis, persistentibus: calycibus pedicellatis: caulibus adscendentibus.

Hab. in collibus, arvis in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Ann.

Nimis affine praecedenti, et illius quasi varietas, sed toto habitu minor; caule adscendente, aut interdum erecto, parum ramoso; capitulis duplo vel triplo minoribus, laxis, parum imbricatis; floribus etiam valde minoribus, quinque ad octo in capitulis inferioribus, decem ad quatuordecim in superioribus.

Obs. Trif.-agrarium, *quod nimis affine T.*-procumbenti, *sed caule erecto, capitulis maioribus et aliis notis diversum, crescere in Lusitania boreali fertur, in ea tamen usque adhuc mihi non occurrit.*

40. MEDICAGO (1).

Calyx quinquefidus, aequalis. Vexillum reflexum: carina a pistillo deflexa. Legumen compressum, cochleaeforme, aut arcuatum, polyspermum.

(A) *Leguminibus reniformibus, seu arcuatis.*

1. MEDICAGO *lupulina.*
M. Spicis ovalibus: leguminibus reniformibus, monospermis: caulibus procumbentibus. *Linn.*
Hab. in agris, pascuis, ad vias circa Conimbricam, et alibi praesertim in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Ann. aut bienn.
Caules pubescentes: legumina striata, rugosa, pilosa, demum nigra.

(B) *Leguminibus spiralibus, seu cochleatis.*

2. MEDICAGO *sativa.*
M. Pedunculis racemosis: leguminibus contortis: caule erecto, glabro. *Linn.*
Lusit. *Luzerna*, olim *Melga dos prados.*
* Colitur in pratensibus humidiusculis apricis, adhuc tamen parce. Fl. aestate.
Caulis pedalis, bipedalis, et altior, ramosus; rami pubescentes. Foliola lanceolata, serrulata: stipulae basi subcrenatae. Pedunculi axillares, foliis longiores. Flores racemosi, violacei. Legumen glabrum, in duos vel tres gyros contortum, marginibus

(1) In omnibus hujus generis speciebus, folia intermedium foliolum petiolatum habent.

bus integris, inermibus. Semina luteola, oblongiuscula, vix reniformia.

3. MEDICAGO *marina* Linn.

M. Procumbens, tomentoso-incana: floribus subcapitatis: leguminibus cochleatis, spinosis.

Hab. in arenosis littoreis prope *Figueira*, in *Costa da Trafaria*, et alibi frequens. Fl. aestate. Perenn.

Pedunculi axillares, solitarii, foliis aequales, aut paulo ultra longiores, sex ad decem flores apice ferentes. Legumen tomentosum, subglobosum, spiris subquaternis, contiguis; sutura externa convexiuscula, spinulis dissitis, brevissimis, pungentibus utrinque munita. Semina quatuor, sive quinque, reniformia, lutescentia.

4. MEDICAGO *orbicularis*.

M. Stipulis pectinato-laciniatis: pedunculis aristatis, subbifloris: leguminibus cochleatis, membranaceis, inermibus. *La Marck Dict. Enc.*

M. *polymorpha* orbicularis. *Lin.*

Hab. in arvis, cultis circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi. Fl. vere. Ann.

Legumen orbiculatum, foliaceo-compressum, glabrum, diametro semiunciali et latiori; spiris subquaternis; sutura externa inermi, edentula. Semina subrotunda, rufescentia.

5. MEDICAGO *scutellata*.

M. Stipulis dentatis: pedunculis aristatis, subunifloris: leguminibus inermibus, edentulis, subglobosis, superne concavis.

M. *polymorpha* scutellata *Linn.*

Hab. in collibus et agris circa Olisiponem, et alibi in Extremadura. Fl. vere. Ann.

Planta subvillosa. Legumina magnitudine nucis avellaneae, aut paulo majora, glabra, spiris sex foliaceo-compressis, oblique striatis, sursum concavis.

6. MEDICAGO *tornata*.

M. Stipulis dentato-ciliatis: pedunculis subbifloris: leguminibus inermibus, edentulis, cylindraceis, apice basique planiusculis.

M.-*polymorpha* tornata *Linn.*

Hab. in collibus et inter segetes circa Olisiponem, et alibi in Extremadura. Fl. vere. Ann.

Legumina magnitudine fere ac in praecedente, sed subcylindrica, utrinque planiuscula: spirae quinque sive sex, ad suturam externam glabrae, absque ullis dentibus aut hamulis, interdum tamen tuberculis minimis scabriusculae.

7. MEDICAGO *intertexta*.

M. Stipulis dentato-laciniatis: pedunculis subtrifloris: legumine cochleato, spinis longis, divaricato-implicatis echinato. *La Marck Dict. Enc.*

M.-*polymorpha* intertexta. *Linn.*

Hab. in collibus calcareis, agris, cultis circa Olisiponem, in *Caparica* trans Tagum, et alibi in Lusitania australiori. Fl. vere. Ann.

Legumen magnitudine nucis avellaneae, et amplius, subglobosum, reticulatum; spiris quinis, occultatis ab aculeis longis ex sutura externa utrinque exortis; aliis sursum erectis, incurvis, aliis deorsum recurvis, et quasi mutuo implicatis, ad basin utrinque unisulcatis, ex reticulo et sutura externa, filiformi, depressa, atque ex legumine facile solubili, exortis. Semina reniformia, fusca.

8. MEDICAGO *ciliaris*.

M. Stipulis dentato-ciliatis: pedunculis subquadrifloris: leguminibus utrinque complanatis, dense hamulosis.

M.-*lappacea* La Marck *Dict. Enc.*

M.-*polymorpha* ciliaris. *Linn.*

Hab. in arvis, cultis, graminosis, ad vias, frequens cir-

circa Olisiponem, Conimbricam, et in tota Lusitania. Fl. vere. Ann.

Flores tres ad quinque. Legumina basi et apice complanata, plus minusve magnitudine pisi, spiris duabus ad quinque; sutura externa, hamulis sesquilineam ad duas lineas longis, rigidis, rectis aut subuncinatis, subdivergentibus, utrinque instructa. Foliola subovalia, aut obovato-cuneata, obtusa, mucronata, superne et fere usque ad medium denticulata, longe petiolata.

9. MEDICAGO *Arabica.*

M. Foliolis obcordatis, saepe maculatis: stipulis dentato-ciliatis: pedunculis subtrifloris: leguminibus echinatis, sutura lata, striata.

M.-*cordata* La Marck *Dict. Enc.*

M.-*polymorpha* Arabica. *Linn.*

Hab. in arvis, cultis, graminosis, ad vias, frequens circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota Lusitania. Fl. vere. Ann.

Foliola macula fusca, subcordiformi in disco notata, quae interdum deest, aut in florescentia disparet. Flores lutei, tres ad quinque; vexillo aliis petalis longiori. Legumen magnitudine pisi; gyris quatuor aut quinque; hamulis sesquilineam et ultra longis, sursum deorsumque divaricatis, ex sutura lata, striata, depressa, utrinque exortis. Semina reniformia, flavescentia.

10. MEDICAGO *minima.*

M. Stipulis integris: pedunculis subtrifloris: legumine cochleato, spinulis uncinatis echinato.

La Marck Dict. Enc.

M.-*polymorpha* minima et hirsuta. *Linn.*

Hab. in solo macro in Extremadura, etiam in Lusitania boreali. Fl. vere. Ann.

Caulis, folia et tota planta villosa aut subvillosa. Stipulae integrae. Flores parvi, lutei, tres qua-

tuorve in singulo pedunculo axillari. Legumina subglobosa, magnitudine fructus Coriandri, seu seminis Orobi, duo triave in singulo pedunculo, gyris quatuor quinqueve, hamulis brevibus, uncinatis, divergentibus, utrinque ex sutura externa exortis.

11. MEDICAGO *villosa*.

M. Stipulis integerrimis: pedunculis subaristatis, subbifloris: leguminibus ovalibus, solitariis, muricatis, aculeis conicis, crassioribus, brevibus.

M.-*aculeata* Gaertner *de Fr. et Sem. tab.* 155.

Cochleata fructu turbinato et echinato. *Rivin.* tab. 88. f. 7.

Hab. in arvis sabulosis, cultis, ad vias, frequens circa Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. vere. Ann.

Caules procumbentes, semipedales ad pedales, villosi, ut tota planta. Foliola subovalia, superne denticulata. Stipulae villosae, ovatae, acutiusculae, integerrimae, raro ad basin uno alterove denticulo obsoleto instructae. Legumen unicum in singulo pedunculo, ovale, quandoque ovato-subglobosum, magnitudine fere nucis avellaneae; spiris quinque arctissime sibi incumbentibus, coriaceis; sutura exteriore latiuscula, linea depressa subvillosa, seu surculo inscripta, atque aculeis brevibus, conicis, rigidis, divergentibus, utrinque armata. Semina reniformia, lutescentia.

Nimis affinis Medicagini-tribuloidi *La Marck Dict. Enc.; sed stipulae in nostra non profunde dentatae, seu fere laciniatae, sed integerrimae; legumina semper solitaria, nec glabra. Stipulis etiam differt a Medicagine*-rigidula, *et sequente, quibus affinis.*

12. MEDICAGO *muricata*.

M. Stipulis fimbriato-laciniatis: leguminibus saepius binis, subrotundis; sutura externa latiuscula, medio depressa, utrinque aculeis brevibus rigidis munita.

M.

M.-*polymorpha* muricata. *Linn.*
Habitare fertur in Duriminia et Transmontana. Fl. vere. Ann.
Nimis praecedenti similis, sed stipulis diversa.

41. TRIGONELLA.

Calyx quinquefidus, subaequalis. Corollae carina minuta; alis cum vexillo patentibus, et corollam tripetalam, aequalem, mentientibus. Legumen oblongum, acuminatum, subfalcatum.

1. TRINGONELLA *Foenum-Graecum.*
T. Leguminibus sessilibus, strictis, erectiusculis, subfalcatis, acuminatis: caule erecto. *Linn.*
Lusit. *Feno Grego*, *Alforvas*, *ou Hervinha.*
Hab. inter segetes, in Extremadura, et Transtagana. Fl. vere. Ann.
Legumina triuncialia, et longiora.

2. TRIGONELLA *Monspeliaca* Linn.
T. Leguminibus sessilibus, congestis, arcuatis, divaricatis, declinatis, brevibus: pedunculo mucronato, inermi: caule prostrato.
Hab. inter segetes, in collibus *de Bemfica*, *Carnide* circa Olisiponem, et alibi in Extremadura. Fl. vere. Ann.
Legumina decem ad duodecim. Pedunculus brevissimus, folio non longior.

42. LOTUS.

Flores saepius umbellati. Calyx tubulosus, quinquefidus, aequalis. Alae vexillo longiores, sursum conniventes. Filamentorum apices crassiusculi. Legumen oblongum, teres, strictum.

1. LOTUS *Conimbricensis*.

L. Floribus solitariis: leguminibus cylindricis, longis, arcuatis: pedunculis petiolo brevioribus: foliis ternatis, glabris; stipulis magnis: caulibus procumbentibus. *Broter*. Phyt. Lusit. *Fasc*. 1. *n*. 28.

Hab. in solo humidiusculo ad viam prope *Quinta das sette fontes* circa Conimbricam et in altioribus *de Ajuda* prope Olisiponem. Fl. vere. Ann. *Flores albi*.

2. LOTUS *argenteus*.

L. Floribus subbinatis, subsessilibus: foliis subtus sericeis; stipulis parvis: caulibus decumbentibus, suffruticosis.

Cytisus-*argenteus* Linn.

Hab. in collibus siccis circa Olisiponem, Cetobrigam, et alibi. Fl. vere. Suffrutex.

Caulis semipedalis aut paulo altior, ramosus, subtomentosus. Flores axillares, bini, in axillis inferioribus interdum solitarii. Calyx quinquefidus, laciniis longis, acutis. Corolla lutea. Legumen villosum, subunciale.

3. LOTUS *oligoceratos*.

M. Leguminibus subbinatis, compressiusculis; bractea triphylla, foliolo medio majore, pedicellato. *La Marck. Dict. Enc.* An-

An Lotus-*peregrinus* Linn?
Hab. in agris subumbrosis vallis *Damiaõ* prope Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. Maj. Jun. Ann.

Planta hirsuta. Caules plures, septem ad decem uncias longi, adscendentes aut erectiusculi. Folia ternata, foliolis sublanceolatis; stipulis semiovatis aut semisubcordatis, acutiusculis. Bractea triphylla, medio foliolo majori, petiolato, petiolo unam lineam in nostris longo. Flores lutei, duo aut unicus; legumina similiter, ex tereti compressiuscula, linearia, glabra, unam lineam lata, sesquiunciam ad duas uncias longa: pedunculi fructiferi foliis triplo et ultra longiores.

4. LOTUS *angustissimus.*

L. Foliolis ovato-lanceolatis: bracteis monophyllis: leguminibus subconjugatis, rectis, angustis, linearibus. *La Marck Dict. Enc.*

Hab. ad Tagum et Durium. Fl. Jun. Jul. Ann.

Planta nunc pilosa, nunc glabriuscula. Caules plures, erectiusculi, teretes, tenuiter filiformes, ramosi, semipedales, aut novem uncias alti. Folia ternata, lanceolata, aut ovato-lanceolata; stipulae ovatae, acutae. Pedunculi foliis longiores, solitarii, axillares, biflori, rarius triflori. Calyx semper pilosus. Legumina saepe duo, erecta, subteretia, glabra, nigricantia, semiunciam aut paulo ultra longa.

5. LOTUS *microcarpos.*

L. Foliolis hirtis, oblanceolatis: bractea saepe monophylla: leguminibus pluribus, subumbellatis, calyce vix longioribus. *Broter.*

Hab. in collibus sabulosis, pinetisque circa Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. vere. Ann.

Planta tota pilosa. Caules plures ex eadem radice, adscendentes, tenuiter filiformes, simplices

aut

aut interdum subramosi, quatuor ad septem uncias longi. Folia ternata, petiolata, petiolis duas lineas longis; foliolis oblanceolatis, medio latiori; stipulae petiolo longiores, et foliolis latiores, ovatae, aut subcordatae, obtusiusculae. Pedunculi axillares, solitarii, foliis valde longiores, apice tres ad sex flores ferentes. Flores umbellati, bractea saepius unica, lanceolata, sub umbella rariùs diphylla, rarissime ternata: pedunculi brevissimi, unam lineam vix longi. Calyx semper hirsutissimus, profundissime partitus in quinque dentes longe subulatos, alba hirsutie tectos. Corolla lutea, calyce paulo longior. Legumina tria ad quinque, turgidiuscula, glabra, subteretia, apice stylo mucronata, vix calyce longiora, cernua. Semina novem ad undecim, reniformi-subrotunda.

6. LOTUS *Creticus.*

L. Leguminibus subternatis: caule suffrutescente: foliis sericeis, nitidis. *Linn.*

Hab. in arenosis maritimis, prope Cetobrigam, *Figueira*, in *Costa da Trafaria*, et alibi. Fl. vere et aestate. Suffrutex.

Planta tota albido-sericea. Caules plures decumbentes, pedales, sesquipedales et longiores, ramosi. Folia ternata; foliolis parvis, subovalibus. Pedunculi unciales aut sesquiunciales, tres ad quinque flores subumbellatos ferentes. Bractea ternata. Corollae luteae. Legumina saepe tria, uncialia, aut longiora, cylindrica, glabra, cernua. Planta in Horto Conimbricensi culta ramosissima, diffusa. An Lotus-*cytisoides Linn. hujus varietas?*

7. LOTUS *arenarius.*

L. Caulibus procumbentibus, ramosis, pubescentibus; ramis pedunculisque erectiusculis; umbellis ultraquinquefloris; stigmate bifido; leguminibus patentibus. *Broter.*

Hab.

Hab. in arenosis maritimis *Costa da Trafaria* trans Tagum. Flor. vere. Ann.

Caules plures ex eadem radice, procumbentes, ramosi, pedales, sesquipedalesve, subvillosi, ut tota planta: rami et pedunculi adscendentes. Folia acutiuscula, subcuneata, viridia, villosiuscula; stipulae ovatae. Bractea triphylla, foliolis sublanceolatis; calyce minoribus. Calyx villosus, subbilabiatus, dentibus duobus superioribus paulo longioribus. Corolla ut in L.-corniculato. *Stigma bifidum, lacinia una acuta, breviori, alia paulo altiori, obtusa. Legumina 5. ad 8., teretia, glabra utrinque unisulcata, stylo persistenti aristata, patentia, uncialia et sesquiuncialia. An* Lotus *cytisoides* Linn.?

8. LOTUS *corniculatus arvensis.*

L. Capitulis depressis: caulibus decumbentibus: leguminibus cylindricis, patentibus *Linn.*

Lotus corniculata glabra et hirsuta minor. *J. Bauh. Hist.* t. 2. p. 354.

Hab. in versuris, pratis, arvis, pascuis subhumidis, pinetis, campis arenosis, in tota fere Lusitania. Fl. vere et aestate. Ann. saepe.

Caules plures procumbentes, subangulosi, ramosi, semipedales, pedales et longiores. Foliola ovata, aut oblanceolata: stipulae ovatae. Capitulum dimidiatum, floribus quatuor ad septem, minoribus, quam in sequente, luteis. Legumina tria, quatuorve, teretia, glabra, septem ad decem lineas longa. Variat caule foliisque hirsutis, aut glabris.

9. LOTUS *corniculatus sylvaticus.*

L. Pedunculis longissimis: umbellis decemfloris et ultra, magnis; leguminibus cernuis: caule erectiusculo, glabro.

Lotus-corniculatus *Linn.* var. ε.

Lotus siliquosa palustris. *Grisl. Virid. Lusit.* n. 903.

Lotus maximus Lusitanicus luteus. *Tourn.* J. R. H. 403.

Lotus maior. *Allion. Flor. Pedem. vol.* 1. *p.* 311.

Loti corniculatae maior species. *J. Bauh. Hist. t.* 2. p. 355.

Hab. in udis, et ad rivulorum margines circa Conimbricam, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Ann. saepius.

Radix saepe annua, ramosa. Caules cespitosi, ex decumbentibus erecti glabri, flexuosi, ramosi, subangulosi, fistulosi, striati, sesquipedales, bipedales, et altiores, inferne unam duasque lineas crassi; rami alterni, patuli. Folia ternata, petiolata, petiolo canaliculato, carinâ piloso, ad quinque lineas longo; foliola subpetiolata, obovato-lanceolata, costa et margine piloso-ciliata; ad basin petioli stipulae duae cordato-subrotundae, magnae, glabrae, costâ et ad oras pilosae, uti foliola, obtusiusculae saepius, nisi ad apices caulis et ramorum, ubi acutiusculae sunt. Pedunculi axillares, erecto-patuli, duas ad quinque uncias longi; alii terminales, breviores. Flores umbellato-subcapitati, decem ad tredecim, umbellâ depressâ, subrotundâ, pedunculati, pedicellis teretibus, glabris, unam lineam longis: bractea ternata, petiolata, petiolo unam lineam longo, foliolis etiam subpetiolatis, lanceolatis, margine et costa piloso-ciliatis, medio longiori, longitudine florum. Calyx glaber, aut interdum pilosus, flavescens, decemstriatus, quinquedentatus, dentibus subaequalibus, piloso-ciliatis, superis latioribus, brevioribus, profundioribus. Corolla lutea, inodora; vexillum ovatum, reflexum, vix emarginatum, postice croceum, inferne lineis phoeniceis pictum, alis paulo longius; alae carinâ vix longiores; carinâ biunguiculata, rostrato-acuminata, alis clausa. Filamenta verè diadelpha, albida, ad

api-

apices incrassata: antherae albidae. Germen teres, glabrum, supra unisulcatum: stylus staminibus longior. Legumina numero florum, uncialia ad sesquiuncialia, teretia, unilocularia, cernua, seu deorsum obliqua, stylo persistenti quatuor lineas longo terminata.

10. LOTUS *hirsutus.*

L. Capitulis subrotundis: caule erecto, hirto: leguminibus ovatis. *Linn.*

Hab. circa *Monchique* in Algarbiis. Fl. vere. Perenn.

Caulis sesquipedalis et longior. Flores umbellato-capitati, quinque ad novem. Corollae magnae, bracteis longiores, albo-roseae. Legumina ovata, gibba, vix calyce longiora. Ex Cl. Com. de Hoffmansegg.

11. LOTUS *rectus* Linn.

L. Caule erecto: capitulis densis, subglobosis: floribus minimis: leguminibus rectis, glabris.

Hab. ad rivulorum margines, ad aggeres humidos, circa Conimbricam, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. aestate. Perenn.

Affinis praecedenti, sed caulis altior, tres ad quatuor pedes longus: capituli flores ultra viginti, bracteis multoties minores: legumina angustiora, longiora, semiunciae fere longitudine.

12. LOTUS *Dorycnium* Linn.

L. Capitulis ebracteatis: foliolis stipulisque sessilibus, aequalibus, lanceolato-linearibus, villosis: leguminibus monospermis, vix calyce longioribus.

Aspalathus-Dorycnium. *La Marck Dict. Enc.*

Dorycnium-pentaphyllum. *Scop. Flor. Carn.* v. 2. p. 87.

Hab. circa *Bragança.* in Transmontana. Fl. Maj. Jun. Suffrutex.

Caulis pedalis, erectus, ramosus. Flores albi,

sex ad novem. Planta ob folia et fructum, Lotorum vix tolerabilis socia.

43. DOLICHOS.

Calyx brevis, quadridentatus, denticulo supremo emarginato. Corollae vexillum basi callis duobus, parallelis, alas subtus comprimentibus; carina infracto-falcata, sive rectangula. Legumen oblongum, formâ varium.

1. DOLICHOS *Lablab.*
   D. Caule volubili: leguminibus ovato-acinaciformibus: seminibus ovatis, hilo arcuato versus alteram extremitatem. *Linn.*
   Lusit. *Feijaõ cutellinho.*
   * Colitur in hortis circa Conimbricam, Olisiponem, et *Porto.* Fl. Jun. Jul. Ann.

Caulis orgyalis, teres, scaber. Flores racemosi, ex albo, purpureo et violaceo maculati. Legumina scabra. Semina tria aut quatuor nigricantia, ovalia aut subglobosa, hilo albo.

2. DOLICHOS *Sinensis.*
   D. Caule volubili: leguminibus pendulis, cylindricis, torulosis: pedunculis erectis, multifloris. *Linn.*
   * Colitur cum D.-*monachali* in agris Conimbricensibus, sed jam rarus; degenerat enim cito, et in D.-*monachalem* mutatur. Fl. aestate. Ann.

Habitu nimis affinis Dolicho-*monachali*; *sed caulis*

lis longe volubilis; *legumina longiora*; *semina paulo minora*, *albido-flavescentia.*

3. DOLICHOS *sesquipedalis* Linn.

D. Caule volubili: leguminibus subcylindricis, laevibus, longissimis, pendulis.

* Colitur in hortis circa Conimbricam; sed rarius quam D.-*monachalis*. Fl. aestate. Ann.

Legumina glabra, *sesquipedalia et bipedalia*: *semina reniformia*, *paulo majora*, *quam in praecedenti*, *flavescentia*, *interdum sordide albida*, *hilo nigro*, *ut in sequenti. Varietas forte praecedentis.*

4. DOLICHOS *monachalis.*

D. Caule erecto, subvolubili; floribus paucis, spicato-capitatis: calycibus tribracteatis: stigmate calloso-calcarato: leguminibus geminis, subarcuatis, subteretibus, demum pendulis, hilo seminum circùm nigricante. *Broter.*

Lusit. *Feijaõ fradinho.*

An Phaseolus niveus minor, circa hilum nigra macula insignitus; Pumilio niger; Phaseolus 4 Clusii, peregrinus? J. *J. Bauh His. pl.* 2. p. 260.

* Colitur in vallibus subhumidis, tota fere Lusitania. Fl. aestate. Ann.

Radix ramosiuscula, *annua*, *cortice albido*, *inodora*, *sapore herbaceo. Caulis erectus*, *flexuosus*, *glaber*, *ut tota planta*, *angulosus*, *nunc*, *quod saepius*, *sex ad novem uncias altus*, *nanus*, *nunc ex erecto longe prostratus aut volubilis*, *ad duos*, *tres quatuorve pedes longus*, *scabriusculus. Folia alterna*, *petiolata*, *ternata*, *semiunciam inferne inter sese distantia*, *sensim versus apicem caulis volubilis remotiora*; *foliola duo lateralia ovata*, *acuta*, *binervia* (*costa supputata*) *sesquiunciam ad duas uncias lata* (*semilamina hinc dimidio angustior alterâ*) *petiolata*, *petiolis*, *é geniculo tereti subpubescenti*, *duas lineas longo*, *basi articulato*, *efformatis*;

tis; foliolum intermedium paulo angustius, longiusque, ovato-deltoideum, acutum, trinerve, duabus semilaminis aequalibus, petiolatum, petiolo subunciali, canaliculato fere usque ad apicem, seu usque ad articulationem, dein tereti, et longitudine petiolorum lateralium. Petiolus communis sesquiunciam ad duas uncias et ultra longus, basi geniculato-teres, articulatusque, inferne convexo-tricostatus, superne canaliculatus, ad foliola lateralia et paulo sub impari articulatus. Stipulae duae laterales, ovatae, acuminatae, integerrimae, erecto-patulae, tres fere lineas latae, quinque longae, postice basi concavae, caudatae, cauda quasi alia stipula simili, sed triplo minori; duae aliae minimae ovatae ad articulationem petiolorum lateralium, duaeque ad articulationem folioli imparis; omnes geniculis teretibus dimidio breviores. Pedunculi axillares, saepius simplicissimi, rarissime bifidi; saepius etiam solitarii, uno aliove laterali abortiente, ad exortum bracteis duabus minimis lanceolatis instructi, erecti et petiolo breviores in anthesi, in maturescentia illo valde longiores, arcuati seu penduli, striati, angulosi. Flores sessiles, spicato-capitati, quatuor-quinque-sex; singulis bracteis tribus lanceolatis, carinatis, caducis, primum obtectus, quarum duae oppositae aequales, tuberculo albido ad basin calycis uni utrinque insertae, tertia intermedia paulo minor, subtus receptaculo affixa. Calyx campanulatus, superne scabriusculus, quinquedentatus, dentibus quatuor longitudine aequalibus, quinto infimo paulo longiori, duobus superioribus ad medium coalitis. Corolla papilionacea; vexillum subrotundum, apice leviter emarginatum, septem ad decem lineas latum, reflexum, extus lutescens, intus saepius albidum, striis purpureis, aut albido-purpureum, vel flavescens

aut

aut violaceum; versus basin duobus callis parallelis; oblongis, verticalibus, alas comprimentibus, externe non excavatis, instructum; ungue parvo, ad latera unidentato: alae obovatae, obtusae, colore interno vexilli, laxae, longitudine carinae: carina late falcata, latitudine fere alarum, et earum colore, vexillo vix brevior. Staminum filamenta diadelpha, simplex ad basin curvatum inter duo tubercula in basi filamenti compositi tubulosi antice sita: antherae ovatae, obtusae, biloculares. Pitilli germen oblongum, lineare, acutum, compressum, glabrum; in basi, nectario coroniformi, ex decem seu undecim glandulis approximatis, linearibus, oblongiusculis, obtusisque constructo, cinctum: stylus adscendens, ad apicem antice villosus: stigma glabrum, crassiusculum, antice rotundo-callosum, saturatius coloratum, postice refracto-calcaratum. Legumen (saepius duo) subteres, glabrum, subtorulosum, subarcuatum, pendulum, quinque ad septem uncias longum, unguiculo obtusiusculo, supra convexo, subtus late unisulcato, terminatum, bivalve, verè pluriloculare, per maturitatem plenam uniloculare; dissepimenta inter singulum semen tenuissima, membranacea, alba. Semina multa, oblongiuscula, subcompressa, subreniformia, raro fere elliptica, duas lineas cum dimidia lata, quatuor aut fere quinque longa, albida, aut sordide et pallide albida, hinc ad medium umbilicata, hilo subovali, albido, macula nigra circum notato. Hi colores frequentissimi; tamen occurrunt varietates colore subluteo, rufo, nigro, aut nigris maculis mixto: magnitudo etiam interdum minor, formaque compressior.

Aut Americanam degeneratam, aut potius plantam hybridam ex Dolicho-*Catiang et Sinensi parentibus esse duco; tum quia ea ipsis nimis affinis sit,*

sit, cum quippe harum duarum specierum semina in Asia frequenter cultarum olim a Lusitanis exportata, et in Lusitania sata sunt, tum denique quoniam interdum ipsa, etsi rarissime, semina parentum proferat. Attamen cum ipsa nunc nana, nunc caule volubili sat longo, seminibusque maioribus et albidis, hilo macula nigra circum notato, fruatur, separavi. Varietatem fortasse Dolichi-Sinensis *aut D.*-Catiang *aliis eam esse placebit, quorum opinioni non repugnabo, sicut nec eis, qui eam cum D.*-Sinensi-sesquipedali-unguiculato-et Catiang *in unam eandemque speciem conjunxerint.*

Obs. *Colitur etiam* Dolich.-*lignosus Linn. in nonnullis Viridariis circa Olisiponem et Conimbricam, sed rarius, neque ob fructus.*

44. PHASEOLUS.

Calyx bilabiatus, supra emarginatus; infra tridentatus, saepe bibracteatus. Vexillum reflexum: carina cum genitalibus in spiram contorta. Legumen oblongum.

1. PHASEOLUS *Caracalla* Linn.
P. Caule volubili, longissimo, subarborescente: corollis magnis, vexillo carinaque spiraliter convolutis.
Lusit. *Caracoleiro.*
* Colitur in viridariis frequentissime. Fl. aestate. Frutex.

2. PHASEOLUS *multiflorus.*
P. Caule volubili: floribus racemosis: bracteis calycinis adpressis. *La Marck Dict. Enc.*
Lusit. *Feijoeiro escarlate.*
Phaseolus-*vulgaris* coccineus. *Linn.*
* Colitur in hortis cum sequenti, sed rarius. Fl. Jun. Jul. Ann.
Cotyledones hypogaeae, sola plumula in germinatione supra terram elata. Flores racemosi, saepe gemini. Bracteae duae ovatae, ad calycis basin, ipsique adpressae, qua maxime notâ a sequenti specie differt; corolla coccinea. Legumina pendula: semina purpurascentia, aut nigricantia.
Variat floribus seminibusque albis.

3. PHASEOLUS *vulgaris* Linn.
P. Caule volubili: floribus racemosis: bracteis calycinis patentibus.
Lusit. *Feijoeiro branco de trepa.*

* Colitur frequens in hortis. Fl. vere et aestate. Ann.

Semina alba, rubra, varieque maculata, magnitudine formaque varia, quae Lusitani, Feijões brancos-rajados-carrapatos, *etc.*, *appellant.*

4. PHASEOLUS *nanus.*

P. Caule erecto, laevi: bracteis calyce maioribus: leguminibus pendulis, compressis, rugosis.

Lusit. *Feijoeiro branco das searas.*

* Colitur frequens in agris Conimbricensibus, et alibi in tota Lusitania, praesertim cum *Zea-Mays.* Fl. aestate. Ann.

Bracteae patentes, interdum calyce non longiores. Varietas forte praecedentis á cultura orta, uti noster Dolichos-monachalis *varietas est nana D.*-Sinensis, *aut alíus ex cultura. Variat floribus albis aut purpurascentibus; seminibus albis, rubris, varieque maculatis.*

45. ERYTHRINA.

Calyx tubulosus, subinteger. Vexillum longissimum, lateribus deflexis; alae cum carina dipetalae, vexillo valde breviores. Stamina monadelpha. Legumen longum, torulosum.

1. ERYTHRINA *Corallodendron* Linn.
E. Foliis ternatis; foliolis rhomboideis, inermibus: caule arboreo, aculeato: calyce subtruncato, aequali: staminibus corollam vix aequantibus.
Lusit. *Arvore do Coral*, *ou Coralleira vulgar.*
* Colitur in viridariis et ambulacris, circa Olisiponem, et alibi in Extremadura australiori. Fl. Jun. Jul. Arbor Americana et Asiatica.

2. ERYTHRINA *Cristagalli* Linn.
E. Foliis ternatis; foliolis ovato-lanceolatis; petiolis subaculeatis, glandulosis: caule arboreo, inermi.
Lusit. *Coralleira cristada.*
* Colitur in viridariis circa Olisiponem, Conimbricam, *Porto*, et *Barcellos*. Fl. Jun. Jul. Arbor Brasilica.

46. LUPINUS.

Calyx bilabitus. Carina basi bipartita. Stamina monadelpha; antheris quinque oblongis, quinque subrotundis. Legumen coriaceum, oblongum, compressiusculum, ad semina torulosum.

1. LUPINUS *albus*.

L. Calycibus alternis, inappendiculatis; labio superiore integro, inferiore tridentato. *Linn.*

Lusit. *Tremoço ordinario.*

* Colitur in terris macris, sabulosis, praesertim in Lusitania australiori, sed varior sequenti. Fl. vere. Ann.

Calyx nullas auriculas foliaceas habet.

2. LUPINUS *prolifer*.

L. Calycibus alternis, appendiculatis; labio superiori integro, inferiore subtridentato.

La Marck Dict. Enc.

Lusit. *Tremoço ordinario da Beira.*

* Colitur frequens in terris macris, praesertim in Lusitania boreali, ubi quasi spontaneus occurrit. Fl. vere. Ann.

Calyx saepius auriculas duas foliaceas habet, quae tamen in nonnullis floribus, in eodem individuo, non raro dificiunt. Corolla alba, carina caerulescenti: floribus, fructu, et habitu simillimus speciei praecedenti, cujus forte varietas.

3. LUPINUS *angustifolius*.

L. Calycibus alternis, appendiculatis: labio superiore bipartito; inferiore integro. *Linn.*

Hab. in collibus macris, agris sabulosis, circa Conim-

nimbricam, Olisiponem, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. vere. Ann.

Folia digitata; foliola septem aut novem, linearia, angusta, subpubescentia. Flores caerulei.

4. LUPINUS *hirsutus* Linn.

L. Calycibus verticillatis, alternisque sparsis, appendiculatis; labio superiori bipartito, inferiori trifido; bracteis subulato-setaceis.

Hab. in sabulosis, in valle de *Coselhas* prope *S. Romaõ* circa Conimbricam. Fl. Maio. Ann.

Radix ramosa, annua. Planta tota hirsuta, pilis longiusculis. Caulis octouncialis, pedalis et altior, erectus, ex radice fere usque ad apicem ramosus; rami superiores breves, indivisi, infimi, seu paulo supra collum radicis exorti, caule paulo breviores, nunc simplicissimi, nunc ad apicem ramulosi, obliqui, adscendentes; omnes alterni. Folia omnia saepe septenata, petiolata, petiolis biuncialibus aut paulo longioribus; foliolis utrinque viridibus, pilosisque praesertim subtus ad margines, oblanceolatis, aut late cuneatis, obtusis, mucronatis, aveniis, integerrimis, sessilibus, tribus superioribus uncialibus, aut paulo longioribus, quinque lineas latis, aliis sensim minoribus: caulina alterna, patula. Stipulae duae, setaceae, basi petiolorum ad tres lineas adnatae. Spicae caulem et ramos terminantes, tres, quatuor, quinqueve uncias longae. Flores in spica terminali caulis superne verticillati, aut subverticillati; subverticilli parum distantes, floribus tribus ad quinque instructi, inferne alterni: spicae ramorum breviores, floribus saepe omnibus alternis, et paucioribus: omnibus pedunculi partiales semilineam ad lineam longi. Bractea unica ad singuli basin, subulato-setacea, pilosa, calyce brevior, caduca. Calyx hirsutus, bilabiatus; labium superius paulo brevius, fere usque ad basin

in

in lacinias duas subulatas bipartitum; inferius profunde tridentatum, dentibus subulatis, intermedio paulo longiori. Corolla papilionacea, mediocris, fere ut in Lath. angustifolio, *calyce vix semel longior: vexillum ovatum, obtusum, nec emarginatum, in ambitu caeruleum, venis saturatioribus pictum, medio canaliculatum, subtus carinatum, marginibus reflexis, ungue brevi: alae longitudine vexilli, obovatae, caeruleae, inferne ad unguem brevem albidae: carina etiam vexilli longitudine, inferne bipartita et albida, apice saturate purpurea. Filamenta decem, coalita in tubum album; antherae luteae, quinque oblongae, quinque vero subrotundae, macriores, breviores. Germen hirsutum, oblongum, acuminatum: stylus subulatus, adscendens, longitudine staminum longiorum: stigma crassiusculum, obtusum, glabrum, pilis verticillatis, inaequalibus, basi cinctum. Legumina omnia alterna, hirsuta, unciam fere longa, quatuor lineas lata, compressa, nodosa. Semina saepe tria, subrotunda, compressiuscula, diametro duarum linearum, viridia, maculis testaceis picta.*

Obs: *Lupinus hirsutus* Linnaei *et* La Marckii *vere est; etsi ab ipsis de verticillis spicae centralis caulinae mentio nulla fiat. Habitu nimis affinis Lup.* luteo, *sed color corollae diversus, flores inodori, nec omnes verticillati; bracteae non obovatae nec concavae; calycis labium inferius non subintegrum; caulis et folia longe hirsutiora. A Lup.* piloso *etiam differt labio calycis inferiori profunde tridentato, nec integro.*

5. LUPINUS *luteus.*

L. Calycibus verticillatis, appendiculatis; labio superiore bipartito, inferiore tridentato. *Linn.*

Hab. in sabulosis, terrisque macris, circa Conimbri-

bricam, Olisiponem, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. vere. Ann.

Flores lutei, odore suavi Cheir.-Cheiri, *sed cito evanido.*

(B) *Foliis cirhosis unijugis aut plurijugis.*

47. LATHYRUS.

Calyx quinquefidus, laciniis duabus superioribus brevioribus. Vexillum alis et carinâ majus. Stylus planus, superne latior; stigmate anteriùs villoso. Legumen oblongum.

1. LATHYRUS *amphicarpos* Linn.
   L. Pedunculis unifloris, legumini subaequalibus, bisetis, articulatis, supra articulationem incrassatis: cirrhis diphyllis, simplicissimis: floribus caulinis subterraneisque fertilibus.
   Hab. in collibus argilloso-calcareis, et ad aggeres calcareos, circa Conimbricam. Fl. aestate. Ann.

Infra terram.

Radix ramosiuscula, crassitudine pennae gallinaceae, inferne fibrosa. Ex caudice descendenti, ex uncia ad tres uncias, exoriuntur rami subterranei, flexuosi, albidi, angulosi, ad lineam crassi, sesquiunciam ad quatuor uncias longi, aphylli, sed stipulati; stipulis alternis, ex semiuncia ad unciam distantibus, sessilibus, semiamplexantibus, dentato-multifidis, duas ad tres lineas longis, glabris, albidis. Ex axilla singulae stipulae exit flos

unus,

unus, pedunculatus, pedunculo filiformi, glabro, albido, primum brevissimo, sensim augescente, demum in maturescentia ad tres lineas longo, legumine tamen breviori, ad medium articulato, stipulis duabus minimis capillaribus in articulatione instructo, ad terrae superficiem insimul cum suo flore et fructu, etsi rami apex deorsum plus minusve tendat, retroverso. Calyx quinquedentatus, albidus, membranaceus. Corolla papilionacea, tenuissime membranacea, petalis omnibus involutis, formâ subsimili illis corollae supraterraneae, semper calyce tecta, primum omnino albida, demum vix ad oras purpurascens, tuncque á fructu disrupta, exarescens. Filamenta decem, dumtaxat basi coalita, erecta, germini approximata, albida: antherae decem, ovato-subrotundae, ex albo subvirides, omnes stigmati approximatae, biloculares, numquam dehiscentes. Germen sublanceolatum, complanatum, albidum, hinc dorso unisulcatum sive canaliculatum, glabrum: stylus brevissimus, erectus: stigma obtusum, crassiusculum, subcapitatum. Legumen ovale, mucronatum, ad suturam seminiferam crassius et bialatum, ad oppositam carinatum, saepius monospermum, seminibus duobus tribusve abortientibus. Semen subglobosum, magnitudine grani Piperis-nigri, paulo maius, quam semina leguminum caulinorum, dilute viride, dense maculatum, maculis saturate testaceis.

Mire ludit natura in hac planta, et quod supra terram in floribus primariis inferioribus Teucrii-Ivae *prodit, idem sub terra in hac: in utraque antherae stigmati approximatae, intra corollam inapertam, calyceque clausam, non dehiscentes, substantiam spermaticam tamen effundunt poris supra stigma, ovulaque nonnulla fecundant.*

Su-

Supra terram.

Caules plures ex eadem radice, ex decumbentibus erectiusculi, semipedales aut paulo ultra, simplices aut saepius simplicissimi, glabri, angulati. Folia alterna, foliolis duobus erectis, glabris, integerrimis, trinerviis, (ad ima caulis) subovalibus, mucronatis, (ad caulis superiora) lanceolatis, praedita; petiolus carinatus, supra canaliculatus, sesquilineam ad tres lineas longus, foliolis triplo brevior, cirrho simplicissimo, foliolis breviori terminatus: stipulae duae, semisagittatae, acuminatae, ad sinum unidentatae, petiolo valde longiores, foliolis angustiores. Flores solitarii, axillares, semper ad superiora caulis, pauci, unus ad tres: pedunculus erectus, teres, glaber, semiuncialis, uncialisve, folio paulo brevior, et legumini subaequalis, paulo infra calycem, seu ad duas lineas infra illum articulatus, articulo bracteis duabus oppositis, obsoletis, seu minimis denticulis, instructo, ex articulo usque ad calycem duplo crassior. Legumen ovali-oblongum, mucronatum, glabrum, sex ad novem lineas longum, quinque latum, di-trispermum, utrinque ad suturas canaliculatum, bialatum. Semina obtuse angulata, subcuneata, sordide viridia, maculis fuscis densis picta.

Obs. *Lathyrus*-tuberosus, *quem Grisleyus et Vandellius in Lusitania crescere asserunt, huic fortè referendus, cum verus L.*-tuberosus *usque adhuc nondum ab ullo vero Botanico in Lusitania visus.*

2. LATHYRUS *Cicera* Linn.

L. Pedunculis unifloris; cirrhis diphyllis; leguminibus oblongis, compressiusculis, dorso canaliculatis, obsoleteque alatis.

Lusit. *Chicharos miudos.*

Hab. inter segetes cerealium, circa Conimbricam,

et alibi in Beira, Extremadura et Transtagana. Fl. Apr. Maio. Ann.

Toto habitu nimis similis Lathyro sativo; *sed caulis saepe debilior; petioli lateribus angustiùs membranacei; corolla dilute punicea, seu ex rubra purpura ad puniceum inclinante; legumina longiora, quatuor lineas lata, et quatuordecim longa, saepe fusco-maculata, dorso canaliculata, alis lateralibus fere obsoletis, neque acutis et elevatis, ut in Lath.* sativo et amphicarpo: *semina* 4 *ad sex, nec* 2, 3, *ut in Lath.* sativo, *dimidioque fere minora, fusca aut sordide viridia, maculisque fuscatis dense picta.* Ex Clar. La Marck varietas est minor Lath. *sativi*; nobis autem species distincta esse videtur.

3. LATHYRUS *sativus*.

L. Pedunculis unifloris: cirrhis diphyllis tetraphyllisque: leguminibus ovatis, dorso bimarginatis. *Linn.*

Lusit. *Chicharos grossos, ou ordinarios.*

* Colitur frequens in agris, seorsim, aut cum aliis frugibus mixtus. Fl. Jun. Jul. Ann.

Foliola in nostris semper duo, nec quatuor: cirrhus saepe trifidus. Corolla alba, rosea, caerulea, aut albo-caerulea. Semina cuneata, duo vel tria.

4. LATHYRUS *setifolius*.

L. Pedunculis unifloris: cirrhis diphyllis; foliolis setaceo-linearibus *Linn.*

Hab. in vineis, saxosis ad Durium, in Beira boreali et Transmontana. Fl. Maj. Jun. Jul. Ann.

Caules octounciales aut paulo longiores, debiles, simplices aut parum ramosi, subsolitarii. Foliola subsetacea, subenervia; cirrhus sub foliorum insertione stipulis appendiculatis vix longior, trifidus. Corolla parva, subcaerulea aut rubra. Legumen glabrum, subovatum, turgidum. Semina duo triave, globosa, nigricantia.

5.

5. LATHYRUS *angulatus.*

L. Pedunculis unifloris, aristatis: cirrhis diphyllis, simplicissimis; foliolis linearibus. *Linn.*

Hab. in sabulosis, macris, ad aggeres, sepes, trans Tagum et circa Conimbricam frequens. Fl. Jun. Jul. Ann.

Radix annua. Caules pauci, flaccidi, glabri, angulato-submarginati, spithamaei et ultra, ramo uno alterove, setâ paulo crassiores. Folia unijugata, sive cirrhi diphylli, simplicissimi; foliola linearia, vel lineari-lanceolata, glabra, trinervia, acuta, uncia paulo longiora, lineam lata: petiolus canaliculatus, tres lineas longus: stipulae semihastatae, nervosae, petiolis paulo longiores, integerrimae, acuminatae. Pedunculi sublaterifolii, setacei, folio longiores, uniflori, cirrho, seu arista flori aequali, terminati; pedicelli articulati, duas tresve lineas longi. Calycis dentes omnes acuti, duo supremi vix aliis breviores. Flores vexillo caeruleo, emarginato; alis carina longioribus. Antherae luteae. Stigma interne pubescens. Legumen nigrum, compressum, subfalcatum, sesquiunciam longum, sesquilineam latum. Semina sex, globosa, colore viridi-fusco maculata.

Obs. *Corolla variat colore caeruleo, purpureo et subcoccineo.*

6. LATHYRUS *articulatus* Linn.

L. Pedunculis subunifloris: cirrhis polyphyllis, foliolis alternis: legumine nodoso.

Hab. ad sepes circa Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. Apr. Maj. Ann.

Caulis angulato-alatus, bipedalis et longior. Foliola quinque sive sex, lanceolata: cirrhus ramosus: stipulae semisagittatae. Pedunculi axillares, uni aut biflori, paulo infra calycem geniculati. Corollae vexillum purpureum: alae et carina albidae.

Legumina sesquiuncialia, nodosa ubi semina, quae saepius quinque.

7. LATHYRUS *Clymenum* Linn.

L. Pedunculis bifloris: cirrhis polyphyllis, foliolis alternis: leguminibus subcompressis.

Hab. ad sepes, frequens circa Olisiponem Conimbricam et alibi in Beira et Extremadura. Fl. aestate. Per.

Radix perennis. Caules plures ex eadem radice, debiles, nec sese, nisi foliorum cirrhis, attollentes, bipedales, tripedales et ultra, ramosi, ramis ad latera pedunculorum in eadem axilla exortis, diffusi, foliosi, glabri, tetragoni, angulis duobus latioribus, membranaceis. Stipulae semihastatae, glabrae, uno alterove denticulo ad basin instructae, semiunciam longae, quatuor quinqueve lineas latae. Folia pinnato-cirrhosa; foliola septem-octo-novem, saepius alterna, subsessilia, decurrentia in petiolum carinatum, lanceolata, glabra, integerrima, obtusiuscula, mucronata, sesquiunciam longa, quinque lineas lata: cirrhi ramosi, divisi in tres quinqueve setas protensas, folii longitudine, aut longiores. Pedunculi laterifolii, teretes, tri sive quadriunciales, folio paulo longiores, uniflori, saepius triflori, glabri, pedicellis alternis, lineam longis, semiunciam ad unciam inter se distantibus, bractea minima, saepe denticulata, caduca ad insertionem instructis. Calyx glaber, campanulatus, dentibus superioribus duobus acutis, latioribus, paulo brevioribus, profundiusque divisis, quam tres inferiores sunt, superne purpurascens, inferne viridis. Corollae vexillum erectum, lateribus et apice reflexum, magnum, saturate purpureum, cordato-subrotundum, leviter emarginatum, disco ad basin longe bimammilloso, diametro transverso semiunciali, ungula brevi, duas tresve lineas lata, concava: alae violaceae, laxae, concavae, sursum conniventes,

tes, lamina subrotunda, vexillo breviores: carina alis valde brevior, ex albido violacea. Antherae luteae: stylus erectus, planus, superne sensim latior: stigma spathulato-triangulare, antice villosum. Legumen saepius unicum, raro duo vel tria, penta ad octospermum, glabrum, viride, acuminatum (non articulatum nec nodosum), compressum, sesquiunciam ad duas uncias longum, tres lineas latum. Semina quatuor ad sex, subcuneata, fusca.

8. LATHYRUS *odoratus.*

L. Pedunculis bifloris: cirrhis diphyllis; foliolis ovato-oblongis: leguminibus hirsutis. *Linn.*

Lusit. *Hervilhas de cheiro.*

* Colitur in viridariis. Fl. vere et aestate. Ann.

Foliola pilosiuscula: corolla caeruleo-purpurea, magna, odora.

9. LATHYRUS *annuus.*

L. Pedunculis bifloris: cirrhis diphyllis; foliolis ensiformibus: leguminibus glabris: stipulis bipartitis. *Linn.*

Hab. in agris, ad sepes circa Olisiponem, rarius circa Conimbricam. Fl. Maj. Jun. Ann.

Foliola angusta, lanceolata, nervosa: stipulae angustae, subulatae, basi appendiculatae. Corolla lutea, mediocris. Legumina glabra, compressa, fere biuncialia.

10. LATHYRUS *hirsutus.*

L. Pedunculis subtrifloris: cirrhis diphyllis; foliolis lanceolatis: leguminibus hirsutis: seminibus scabris. *Linn.*

Hab. ad sepes circa Conimbricam, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Maj. Jun. Ann.

Caulis sesquipedalis aut bipedalis, alatus, ramosus. Foliola lanceolata, glabra: cirrhus ramosus. Pedunculi axillares, bi sive triflori, rarius qua-

quadriflori. Flores purpurei. Legumina hirsuta, compressa, uncialia. Semina rotunda, rugosa, aut scabriuscula.

11. LATHYRUS *palùstris.*

L. Pedunculis multifloris: cirrhis polyphyllis: stipulis lanceolatis. *Linn.*

Hab. in humidis paludosisque circa *Obidos*, *Grandola*, *Comporta*, et alibi in Transtagana et Extremadura. Fl. aestate. Perenn.

Caulis sesquipedalis et altior, debilis, simplex, aut interdum ramosus, alatus. Foliola quinque sive sex, lineari-lanceolata, sesquiuncialia, mucronata. Stipulae lanceolatæ, nec raro semisagittatae, mucronatae. Pedunculi axillares, folio plerunque longiores, triquadri-sive quinqueflori. Corolla caerulescens. Legumina glabra, compressa, venosa, sesquiuncialia. Semina sex aut septem.

12. LATHYRUS *latifolius* Linn.

L. Pedunculis multifloris: cirrhis diphyllis; foliolis ovali-oblongis, obtusiusculis, leviter mucronatis, trinerviis.

Lusit. *Ciziraõ.*

Hab. in collibus calcareis et inter segetes, circa Olisiponem, Conimbricam et alibi in Beira et Extremadura. Fl. aestate. Perenn.

Radix perennis, crassa, serpens. Caules cespitosi, bipedales, tripedales et ultra, flexuosi, debiles, ex decumbentibus erecti, seu vicinis plantis suffulti, tetragoni, angulis duobus lateralibus alati. Folia alterna, unijuga: stipulae magnae, subhastatae, nervosae; petiolus alatus, atque foliolis et internodio brevior, cirrho terminatus, partito in tres-quinque sive sex ramulos convolutos; foliola duo, obtusiuscula, elliptica, mucronata, nervosa, coriacea, caule triplo

et

et ultra latiora, et interdum quatuordecim lineas lata, duas saepe uncias longa, integerrima. Pedunculi laterifolii, angulosi, striati, folio valde longiores. Flores racemosi, quinque ad octo, ex quibus nonnulli saepius caduci. Calyx coloratus, quinquedentatus, dentibus supernis brevioribus, inferis acutioribus. Corolla purpurea: vexillum emarginatum, reflexum: carina flavescens, parum flexuosa: stamina et pistilla flava.

Obs. *Planta omnibus suis partibus fere duplo minor in Lusitania, quam in Galliis, Germania, et aliis Europae regionibus septemptrionalibus. Varietas sanè minor Lath.* latifolii *Linn.*

48. PISUM.

Calyx et corolla *Lathyri*. Stylus triangularis, suprà carinatus, pubescens. Legumen oblongum. Semina globosa.

1. PISUM *sativum*.

P. Petiolis teretibus: stipulis inferne rotundatis: pedunculis multifloris. *Linn.*

Lusit. *Ervilha*, *ou Ervilheira ordinaria*.

* Colitur in hortis et agris frequens. Fl. Apr. Maj. Ann.

Varietates plurimae distinguntur praecoces aut serotinae: caulibus maioribus aut minoribus, interdum nanis: leguminibus longioribus aut brevioribus, corticeque duro, coriaceo, aut tenero eduli: seminibus parvis, aut magnis, saepius globosis, rarius subcubicis, colore vario, uti corolla.

2. PISUM *arvense*.

P. Petiolis tetraphyllis; stipulis crenatis: pedunculis unifloris *Linn.*

Lusit. *Ervilhas miudas.*

* Colitur in agris, ac ex seminibus casu dispersis nonnunquam sponte in arvis provenit. Fl. vere. Ann.

Folia bijuga, nec raro unijuga. Stipulae basi subacuminatae. Pedunculi uniflori, stipularum longitudine, aut illis vix longiores. Legumina seminaque fere duplo minora, quam illa praecedentis.

3. PISUM *Ochrus* Linn.

P. Foliis decurrentibus, cirrhosis, alternis; inferioribus lanceolatis, simplicibus; superioribus

uni-

unijugis bijugisve, petiolo late alato, exstipulaceo: pedunculis unifloris.

Lusit. *Ervilha preta brava.*

Hab. inter segetes, circa Olisiponem, Conimbricam et alibi. Fl. vere. Ann.

4. PISUM *Aphaca.*

P. Pedunculis unifloris: cirrhis aphyllis, simplicibus, axillaribus; stipulis magnis, oppositis, sagittato-cordatis: caulibus decumbentibus.

Lathyrus-*Aphaca Linn.*

Hab. inter segetes, circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi. Fl. Maj. Jun. Ann.

Rarissime in cirrho foliola duo lanceolata observantur: stipulae foliorum vices gerunt, cum ex illarum axillis cirrhi aphylli prodeunt.

49. OROBUS.

Calyx basi obtusus, quinquedentatus, dentibus superioribus brevioribus et profundioribus. Corolla longa: vexillum obcordatum. Stylus linearis: stigma superne villosum. Legumen oblongum, teres, aut compressiusculum.

1. OROBUS *niger* Linn.

O. caule ramoso: foliis sexjugis; foliolis ovato-oblongis: pedunculis sex seu octofloris.

Hab. ad sepes inter *Manteigas* et *Valhelhas*, et alibi in Beira boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Radix perennis, crassa, longa. Caulis pedalis sesquipedalisve, erectus, glaber, angulosus, angulis submarginatis, inferne ramosus, ramis alternis, fere longitudine caulis. Folia alterna, patula, quinquejuga, sexjugave; foliolis ovalibus, mucronatis, unciam longis, oppositis, subsessilibus; petiolo carinato, canaliculato, in setam sive spinulam terminato: stipulae integerrimae, parvae, setaceo-semisagittatae. Flores racemosi, pedunculis axillaribus, patulis, setaceis, subpubescentibus, petiolo fere duplo longioribus. Flores octo ad decem, penduli, sive deorsum imbricati, pedicellis brevissimis, coloratis. Calyx superne gibbus, dentibus superioribus obtusis, tribus inferioribus acutis, longioribus, coloratus, subpubescens. Corolla ex albido-purpurea: vexillum emarginatum, obcordatum, ad apicem arcuato-lineatum, lateribus reflexum, disco bimammillari, saturate purpureum: alae ex

pur-

purpureo-violaceae, carina longiores: carina ex albido-violacea, indivisa, rostro acuto. Stamen simplex planum, albidum, superne capillare. Stigma lanceolatum, interne pubescens, apice incurvo. Legumina pendula, decasperma.

2. OROBUS *tuberosus* Linn.

O. Caule subsimplici: foliis saepius sexjugis; foliolis lanceolatis, mucronatis: stipulis semisagittatis: pedunculis bi seu quadrifloris.

Hab. in Beira boreali, et Transmontana. Fl. Maj. Jun. Perenn.

Radices per intervalla nodoso-tuberosae, tuberibus fibratis, magnitudine nucis avellaneae. Caules plures, fere pedales, ancipites, leviter alati, erectiusculi, simplicissimi, aut simplices, raro basi ramosi. Folia alterna, pinnata, cirrho subulato, brevi, vix quatuor lineas longo, terminata; foliola quatuor aut saepius sex, opposita, utrinque glabra, integerrima, ad superiora caulis anguste lanceolata, mucronata, uncialia aut paulo longiora, ad ima caulis late lanceolata, aut ovali-oblonga: stipulae oppositae, late semisagittatae, saepius integerrimae, raro inferne denticulatae. Pedunculi axillares, folio longiores: flores racemosi, duo ad quatuor, cernui; pedunculi partiales duas ad quatuor lineas longi. Calycis laciniae tres inferiores duabus superioribus longiores. Corolla purpurea. Legumen glabrum, sesquiunciale, aut biunciale.

3. OROBUS *Faba*.

O. Caule fistuloso, quadrangulo, erecto: foliis alterne pinnatis, foliolis ovalibus; cirrho subulato, subnullo: hilo seminum terminali, arcuato.

Lusit. *Fava, ou Faveira.*

Vicia-*Faba Linn.*

* Coluntur in hortis et agris praesertim tres varietates: 1.ª *Faba maior*, Lusit. *Fava ordinaria*; 2.ª *Faba mediocris*, *sive Mazacanensis*, Lusit. *Fava de Mazagaõ*; 3.ª *Faba minor*, *sive equina*, Lusit. *Fava de Hollanda.* Fl. Mart. Apr. Maj. Ann.

Planta ob semina, vel proprii Generis, vel ob cirrhos brevissimos et subulatos Orobis *potius, quam* Viciis *associanda.*

Obs. *Cum* Orobis *non confundendum est* Ervum Ervilia, *etsi folia cirrho mucroniformi terminentur: corolla enim illud ab* Orobis *sat distinguit.*

50. VICIA.

Calyx tubulosus, quinquedentatus. Corolla longa; vexillo semierecto. Germen basi hinc glandulosum: stylus filiformis, et sub stigmate transverse barbatus. Legumen oblongum, compressiusculum.

(A) *Pedunculis elongatis, multifloris.*

1. VICIA *Cracca* Linn.

V. Pedunculis multifloris; floribus imbricatis: foliolis lanceolatis, pubescentibus: calycis dentibus superioribus obsoletis: leguminibus glabris, pedunculatis.

Hab. inter segetes frequens circa Conimbricam, Olisiponem et alibi. Fl. Maj. Jun. Ann.

Radix annua. Caulis angulosus, ad basin ramosus, foliosus, villosus, ut tota planta, diffusus, debilis, decumbens, nisi foliorum cirrhis attollatur, multiflorus, bipedalis et ultra; primarii rami longitudine caulis. Folia alterna, petiolis angulosis, canaliculatis, striatis, pinnata alterne vel opposite, cirrho trifido terminata; foliolis quatuordecim sive sexdecim, lanceolatis, au lineari-lanceolatis, utrinque villosis, uncialibus, duas tresve lineas latis: stipulae semihastatae, aut semisagittate, villosae, raro integerrimae, sed saepe uno, duobus, tribusve denticulis, ad basin instructae. Pedunculi sublaterales, villosi, striati, folio longiores, racemo multifloro terminati; flores ad quindecim, subsessiles, imbricati, penduli. Calyx dilu-

te

te purpurascens, superne gibbus, dentibus quinque pilosis, duobus superioribus obsoletis, tribus inferioribus longioribus, subulatis. Corolla superne saturate rubens, inferne violacea, semiunciam et ultra longa. Legumina uncialia, glabra, compressa, pendula. Semina quatuor ad quinque.

2. VICIA *villosa.*

V. Pedunculis multifloris; floribus imbricatis: foliolis subovalibus, villosis: calycis dentibus quinque setaceis: leguminibus subvillosis, pendulis.

Hab. inter segetes circa Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. Maj. Jun. Ann.

Similis V.-Craccae: *differt autem caule, foliis, et pedunculis villosioribus; stipulis latioribus, semper basi duobus dentibus notatis, ad inferiores axillas; foliolis ovalibus aut subovalibus, nec lanceolatis seu lineari-lanceolatis; corollis ad apicem saturate purpureis; calyce vilis longis adsperso, dentibus quinque setaceis, duplo longioribus et longe villosis, nec tribus solum dentibus setaceis, duobus superioribus obsoletis; leguminibus subsericeis, nec glabris.*

3. VICIA *Benghalensis?*

V. Pedunculis multifloris: foliolis integerrimis; stipulis integris: leguminibus erectiusculis. *Linn.*

Habitare fertur in arvis Lusitaniae australioris, mihi tamen nondum visa. Fl. vere. Ann.

(B) *Floribus axillaribus, subsessilibus.*

4. VICIA *sativa.*

V. Leguminibus sessilibus, subbinatis, erectis: foliis retusis: stipulis notatis. *Linn.*

Lusit. *Ervilhaca ordinaria.*

Hab. inter segetes frequens in tota Lusitania. Fl. vere. Ann.

Oc-

Occurrunt varietates foliis angustioribus et latioribus : floribus solitariis , binis , ternis , quaternis , et stipulis interdum macula fusca non notatis , quae forte in species distinguendae.

5. VICIA *lutea.*

V. Leguminibus sessilibus , reflexis , pilosis , solitariis , pentaspermis : corollae vexillis glabris. *Linn.*

Hab. ad sepes , frequens circa Conimbricam , Olisiponem , et alibi in Extremadura et Beira. Fl. vere. Ann.

Variat foliis lanceolatis et retusis ; leguminibus hirsutis et subglabris ; corolla lutea , pallida , vel alba. Stipulae superiores integerrimae , inferiores plerunque tridentatae. Occurrit etiam varietas hybrida , versicolor , corolla pallida et purpurascenti , foliis leguminibusque hirsutioribus et angustioribus , quae forte distincta species.

6. VICIA *Narbonensis.*

V. Leguminibus subsessilibus , subternatis , erectis : foliolis senis , subovatis ; stipulis denticulatis *Linn.*

Hab. in Transmontana , coliturque interdum in Beira boreali. Fl. Maj. Jun. Ann.

Facies fere Vic. Fabae. *Caulis erectus , angulatus , striatus. Folia ima bijuga , superiora trijuga , foliolis oblique ovatis , obtusis , á medio ad apicem serratis. Stipulae ratione habitâ ad folia parvae , cordato-orbiculatae , acutae , serratae ; cirrhus simplex aut ramosus. Corollae atro-purpureae. Legumen unicum in macris , in fertilibus aut cultis tria , sesquiunciam longa , ad quatuor lineas lata , suturis scabra.*

51. ERVUM.

Calyx quinquedentatus. Corolla brevis, vexillo calycis dentibus paulo longiori. Stigma saepe glabriusculum. Legumen oblongum, ad semina plerumque subtorosum. Semina duo ad quinque.

1. ERVUM *Lens.*

E. Pedunculis subbifloris: seminibus compressis, utrinque convexis. *Linn.*

Lusit. *Lentilha.*

* Colitur frequens in agris macrioribus in Lusitania australiori, ubi quasi spontanea inter segetes, et in collibus praesertim circa Olisiponem. Fl. vere. Ann.

Variat seminibus maioribus aut minoribus, et calycis dentibus duobus corolla valde brevioribus.

2. ERVUM *monanthos* Linn.

E. Pedunculis unifloris: foliolis linearibus, retusis: stipulis oppositis, una subulata, palmata altera: leguminibus glabris, trispermis.

Lusit. *Ervilhaca parda, ou Parda dos Trasmontanos.*

* Colitur in Transmontana, ubi quasi spontanea in arvis occurrit. Fl. Maj. Jun. Ann.

3. ERVUM *hirsutum* Linn.

E. Pedunculis multifloris: leguminibus subvillosis, saepe dispermis: seminibus globosis, minimis.

Hab. in agris, et ad sepes, circa Conimbricam, et alibi in Beira, et Extremadura. Fl. Jun. Jul. Ann.

4. ERVUM *varium.*

E. Pedunculis trifloris, quadriflorisve: foliolis subli-

linearibus, acutiusculis, subtus pubescentibus: leguminibus glabris: seminibus quatuor quinqueve, globosis. *Broter. Phyt. Lusit. Fasc.* 1. *n.* 29.

Hab. in collibus calcareis, circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi. Fl. Maj. Jun. Ann.

5. ERVUM *Ervilia* Linn.

E. Foliis pinnatis, cirrho brevissimo terminatis: germinibus undato-plicatis: leguminibus glabris, torulosis, subtetraspermis.

Lusit. *Orobo das Boticas, ou Ervilha de pombo.*

Hab. in calcareis inter segetes, circa Conimbricam, et alibi in Beira. Fl. Maj. Jun. Ann.

(C) *Foliis pinnatis cum impari.*

52. ANTHYLLIS.

Calyx oblongus, ventricosus, quinquedentatus. Corolla calyce paulo longior. Stamina monadelpha. Legumen parvum, subteres, calyce turgido inclusum.

1. ANTHYLLIS *Vulneraria.*
A. Foliis pinnatis, inaequalibus: capitulo duplicato. *Linn.*
Lusit. *Vulneraria.*
Hab. in collibus calcareis frequens circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Beira, et Extremadura. Fl. Maj. Jun. Bienn. aut Perenn.
Caules procumbentes, demum adscendentes, octo ad decem uncias longi, pubescentes. Folia pinnata, foliolis paucis, lanceolatis, sensim longioribus, terminali maximo. Capitula duo terminalia, multiflora, densa. Bracteae communes, seu involucriformes, sub capitulis partitae, laciniis tribus ad sex; partiales parvae, subulatae. Calyx subvillosus, albidus. Corolla nostris saepe rubra: occurrit tamen inter Colares *et* Cintra *varietas floribus luteis, capitatis, ad viginti, legumine subtereti, biro, subcurvo, apice acuto, glabro; bractea tripartita, lacinia media maiori; pedunculis solitariis, aut binis axillaribus, folio vix longioribus; quae forte distincta species ab ista et sequenti.*

2. ANTHYLLIS *cornicina.*

A.

A. Foliis pinnatis, inaequalibus: capitulis solitariis. *Linn.*

Hab. circa Olisiponem, sed raro occurrit. Fl. vere. Ann.

Praecedenti affinis. Caules procumbentes, villosi, breviter ramosi, semipedales. Folia ut in praecedenti, sed pilis albidis, longioribus et pluribus, instructa. Capitula ad apices ramorum et caulium solitaria, parva. Bractea communis tri-quinquepartita. Corolla ex sulphureo luteola, vix calyce longior.

3. ANTHYLLIS *tetraphylla.*

A. Foliis quaterno-pinnatis: floribus lateralibus. *Linn.*

Hab. in collibus inter *Faro* et *Tavira* in Algarbiis. Fl. vere. Ann.

Caules procumbentes, villosi, saepe subramosi, sex ad octo lineas longi. Folia alterna, quinato-pinnata, impari ovali, maximo, aliis parvis: sed saepius tetraphylla, cúm foliolo infimo opposito careant, interdum etiam triphylla occurrunt. Flores, prope caulium et ramorum apices, tres quatuorve, sessiles, in foliorum axillis. Calyces tumidi, pubescentes. Corolla ex pallido lutea, vix é calyce exserta.

4. ANTHYLLIS *Gerardi.*

A. Foliis pinnatis, inaequalibus: pedunculis lateralibus, folio longioribus: capitulis aphyllis. *Linn.*

Hab. ad sepes, aggeres, frequens in Duriminia, Transmontana, et alibi in Lusitania boreali, rara tamen circa Conimbricam, Olisiponem et in Provinciis australioribus. Fl. Jun. Jul. Ann.

5. ANTHYLLIS *lotoides* Linn.

A. Foliis ternatis; stipulis foliiformibus, villosis:

 bra-

bractea triphylla: floribus capitatis: leguminibus calyce subprismatico vix longioribus.

Hab. in Transtagana prope *Grandola* et *Comporta*, necnon in agris Conimbricensibus. Fl. Apr. Maj. Ann.

Caulis teres, quatuor ad sex uncias longus, adscendens, pubescens, ut tota planta. Folia alterna, remotiuscula, ternata, foliolis subovalibus, medio paulo maiori. Stipulae foliolis similes. Pedunculi axillares, solitarii, folio longiores, capitulo florum quinque ad octo terminati. Bractea ternata. Calyx oblongus, tubuloso prismaticus, luteolus, dentibus quinque subaristatis. Corolla saturate sulphurea, calyce vix longior. Legumen subteres, calyce paulo longius, leviter arcuatum. Semina sex ad octo. Anthologice considerata nullatenus ad Lotum *referenda.*

Obs. *Ant.*-heterophylla *Linn.*, *foliis pinnatis, floralibus ternatis; quae Barba Jovis minor, Lusitanica, flore minimo variegato* Tournef. J. R. H. *p.* 651. *mihi nondum in Lusitania visa. Ex Linn. suffrutex est procumbens, teres, incanus, subpubescens; folia pinnata, octojuga cum impari, lanceolata, acuta, sericea; floralia sessilia, ternata, remota, lanceolata, obtusiuscula: pedunculi breves, apice terminati foliolis tribus, et floribus saepius duobus, sessilibus, minutis.*

53. GLYCYRRHIZA.

Calyx bilabiatus, labio superiore dentato, inaequali; inferiore integerrimo, lineari. Carina dipetala. Legumen sublanceolatum, compressum.

1. GLYCYRRHIZA *glabra* Linn.
G. Leguminibus glabris: stipulis nullis: foliis pinnatis, foliolo impari petiolato.
Lusit. *Alcaçuz ordinario, ou Regoliz.*
Hab. in humidiusculis circa *Torres Vedras*, ad aggeres humidos incilium fossarum in agris inter *Vallada* et *Castanheira*, et alibi in Extremadura et Transtagana, atque etiam in Beira boreali, secundum Autorem Pharmacopoeiae Portensis. Fl. Jul. Aug. Perenn.
Radix ramosa, late longeque serpens, extus fusca, intus luteola, dulcis. Folia alterna, pinnata, subpubescentia, foliolis omnibus sublanceolatis, integerrimis, impari petiolato: stipulae subulatae. Pedunculi axillares, solitarii. Flores spicati, caerulescentes; bractea ad basin singuli floris subulata, integerrima. Legumina laevia, demum breviter pedicellata.

54. ONOBRYCHIS.

Calyx quinquefidus. Carina subrectangula, ungue bifido; alis brevissimis. Legumen vix calyce maius, compressum, cristatum, echinatum, monospermum.

1. ONOBRYCHIS *sativa.*
O. Foliis pinnatis: leguminibus monospermis, aculeatis: corollarum alis calycem aequantibus: caule elongato.
Lusit. *Samfeno, ou Esparzeta.*
Hedysarum-Onobrychis. *Linn.*
* Colitur tam in apricis cretaceis, quam in macrioribus, sed modice. Fl. vere. Perenn.
Caules plures ex una radice, erectiusculi, pedales et longiores. Folia pinnata, foliolis acutis, lanceolatis: stipulae acuminatae. Pedunculi longi, solitarii, in spicam longam terminati. Bracteae binae ad florem singulum. Flores purpurascentes. Legumina subrotunda, compressa, muricata.
2. ONOBRYCHIS *Caput galli.*
O. Foliis pinnatis: leguminibus monospermis, cristae dentibus subulatis: alis brevissimis: caule diffuso.
Hedysarum-Caput galli *Linn.*
Hab. in collibus calcareis circa Olisiponem. Fl. Maj. Jun. Perenn.

55. ORNITHOPUS.

Flores umbellati. Calyx quinquedentatus, subaequalis. Carina minima. Legumen articulatum, curvum aut subarcuatum, teres aut compressum.

1. ORNITHOPUS. *ebracteatus.*

O. Foliis pinnatis: leguminibus teretibus, arcuatis: bractea sub floribus nulla.

Hab. in macris, sabulosis circa Conimbricam, in *Caparica* trans Tagum, et alibi. Fl. vere. Ann.

Radix fibrosa, interdum tuberculis minimis hinc inde adspersa. Caules plures ex eadem radice, procumbentes, demum adscendentes, ramosi, semipedales et longiores, glabriusculi. Folia pinnata, foliolis subovalibus, pluribus, parvis, sessilibus. Pedunculi axillares, solitarii, floribus tribus ad quinque terminati. Umbellula florum constanter nuda, absque ulla bractea, vel folio. Corolla lutea. Legumina uncialia, et longiora, pendula, teretia, vix torulosa, arcuata, glabra. Semina plura. Habitu nimis affinis O. perpusillo, *sed praesertim bracteae defectu et leguminibus differt.*

2. ORNITHOPUS *compressus.*

O. Foliis pinnatis: leguminibus incurvatis, compressis, rugosis: bractea pinnata. *Linn.*

Lusit. *Serradella estreita.*

Hab. freq. in collibus sabulosis, agrisque macris circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Bei-

Beira, Extremadura, et Transtagana. Fl. vere. Ann.

Nimis affinis subsequenti, sed flores lutei, legumina valde longiora, falcata, marginibus integerrimis, nec utrinque inter articulos emarginata.

3. ORNITHOPUS *sativus*.

O. Foliis pinnatis: leguminibus pendulis, vix arcuatis, apice unguiculatis, nodis compressis, subrotundis, per isthmos interceptis: bractea pinnata.

Lusit. *Serradella cultivada*.

Hab. in sabulosis, agris macris, circa Conimbricam, ubi etiam colitur, et alibi in Beira usque ad Tagum, et colles maritimos de *Caparica*. Fl. vere. Ann.

Caules pedales aut paulo ultra, procumbentes. Folia sessilia, alterna, pinnata cum impari, foliolis pubescentibus, subovalibus in foliis inferioribus, lanceolatis in superioribus. Pedunculi folio longiores, quatuor quinqueve floribus, umbellatis, subsessilibus, terminati, sub quibus bractea pinnata foliolis quinis septemve. Flores ex albo purpurei, raro lutei; carina minima, pallida. Calyx pubescens, dentibus longitudine aequalibus. Legumen (1. 2. 3., *rarius ultra*) *glabrum, ad unciam longum, primùm rectum, demum subarcuatum, compressum, subrugosum, isthmis interceptum.*

4. ORNITHOPUS *heterophyllus*.

O. Foliis inferioribus saepe simplicibus, ovalibus, exauriculatis; superioribus quinato-pinnatis, insuperque auriculatis; stipula oppositifolia, semivaginanti, bidenticulata: leguminibus repandis.

Ornit.-repandus *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in dumetis maritimis de *Caparica*, et *Compor-*

porta in Transtagana, etiam in vineis prope *Miranda do Corvo*, raro ad Mundam. Fl. vere. Ann.

Radix albida, subfusiformis, superne sesquilineam crassa. Caulis erectus, subflexuosus, angulosus, glaber, ut tota planta, semipedalis, aut paulo altior, subramosus; ramis alternis, brevibus, erectis. Folia inferiora saepius simplicia absque auriculis, subovalia, obtusa cum mucrone, alterna, breviter petiolata, uncialia, et nimis similia illis O.-scorpioidis; *interdum ad basin auriculata, auriculis duabus lateralibus, obtusis, semicordato-rotundatis; stipula tam in exauriculatis, quam in auriculatis, oppositifolia, membranacea, minima, semivaginans, apice bifida, seu dentibus duobus minimis instructa. Folia superiora quinato-pinnata, et insuper ad basin auriculata; foliola opposita, subcuneata, obtusa cum mucrone, impar paulo maius et longiùs cuneatum et mucronatum: petiolus canaliculatus, ad ejus basin auriculae duae laterales, forma et magnitudine, ut illae quae interdum occurrunt ad basin foliorum simplicium; stipula quoque oppositifolia, similis illi foliorum inferiorum. Pedunculi axillares, solitarii, erecti, vix folio longiores, apice duobus ad quinque floribus terminati; bractea nulla, aut vix quaedam puncta prominentia. Corolla lutea, paulo maior, quam in subsequenti. Legumina duo ad quatuor, uncialia, et longiora, angulosa, angusta, arcuata, glabra, apice unguiculata, articulata, interjuncturis leviter isthmosis. Semina oblongiuscula, reniformia. Planta, ut videtur, hybrida ex Orn.*-scorpioide *matre, et* Coronillae *nonnulla specie patre oriunda.*

5. ORNITHOPUS *scorpioides Linn.*

O. Foliis simplicibus, ovalibus; superioribus basi

auriculatis; stipula oppositifolia, semivaginanti, bidenticulata.

Hab. in arvis frequens circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. vere. Ann.

Caulis erectiusculus, semipedalis et altior, glaber, ut tota planta. Folia uncialia, auriculata. Pedunculi axillares, solitarii, foliis subaequales, tribus quatuorve floribus terminati. Bractea nulla. Corolla lutea. Legumina subcylindrica, arcuata, uncialia et longiora (1).

56.

(1) Folia *auriculata* dixi, nec ternata, quia *auriculae* mihi sunt appendiculae foliaceae, forma et magnitudine diversae, tam ab stipulis, quam a lamina folii simplicis, vel foliolorum folii compositi, uti in hac et praecedenti specie, necnon in Salvia officinali auriculata etc.

56. CORONILLA.

Flores umbellati. Calyx bilabiatus, supra bidentatus, infra tridentatus. Vexillum vix alis longius. Legumen longum, rectum, articulatum, isthmis interceptum.

1. CORONILLA *glauca* Linn.

C. Fruticosa: foliolis septenis, obtusissimis, mucronatis, infimis é caule distantibus; stipulis lanceolatis.

Lusit. *Senna do Reino.*

Hab. in calcareis umbrosiusculis, ad sepes et rupes prope Olisiponem, Conimbricam et alibi. Fl. vere. Frutex.

Caulis erectus, tripedalis et altior. Folia pinnata, foliolis saepe septem, rarius quinque, sive novem, cuneiformibus, subglaucis: petiolus communis canaliculatus. Flores lutei, octo ad duodecim, in apice pedunculorum foliis longiorum, noctu inodori, die suaviter olentes.

57. HIPPOCREPIS.

Calyx quinquedentatus, inaequalis. Legumen compressum, subarcuatum, hinc profunde pluriesque emarginatum.

1. HIPPOCREPIS *unisiliquosa* Linn.

H. Leguminibus sessilibus, subsolitariis, leviter curvis, emarginaturis hispidulis, profundis, interne subrotundis.

Lusit. *Ferradurina*, *ou Esferra-cavallo.*

Hab. inter segetes prope *Belem*, *Ajuda*, et alibi circa Olisiponem, sed raro. Fl. vere. Ann.

Caules prostrati, semipedales, aut paulo longiores, striati, ramosiusculi, subglabri. Foliorum foliolі undecim aut tredecim, breves, subcuneati, emarginati. Flores lutei, axillares, subsessiles, saepe solitarii. Legumina sesquiuncialia et longiora, foliis aequalia, curva, compressa, latiuscula, hinc profunde emarginata ita, ut soleae equinae ferreae speciem referant; sicque ex signatura soleas equorum ferreas illam calcantium refringere fabulati sunt.

58. CICER.

Calyx quinquefidus, longitudine corollae. Legumen rhomboideum, turgidum, dispermum. Semina rostello brevi instructa.

1. CICER *arietinum* Linn.
C. Caule erecto: foliolis stipulisque serratis, subvillosis: pedunculis subunifloris, solitariis, filo terminatis.
Lusit. *Grãos de bico, ou Ervanço.*
* Colitur freq. in agris. Fl. Jun. Jul. Ann.
Semina, prout diversae varietates, albicantia, pallide rufescentia, vel nigricantia, subglobosa, rostello brevi ad umbilicum instructa, sicque arietis caput referentia.

59. PHACA.

Calyx quinquedentatus. Vexillum alis et carinâ longius. Legumen oblongum, inflatum, suturis depressis, superiore interdum intus semiproducta.

1. PHACA *Baetica* Linn.

P. Caulibus erectis, villosis: floribus racemosis, secundis, pendulis: leguminibus magnis, tumidis, ad utranque suturam depressis.

Lusit. *Alfavaca dos montes.*

Hab. in montosis ad *Semide*, *Conraria* et alibi in Beira et Lusitania boreali; etiam in Transtagana, raro circa Olisiponem. Fl. primo vere. Perenn.

Radix crassa, ramosa. Caules plures ex eadem radice, sesquipedales et altiores. Foliorum foliola plurima, lanceolata, lanuginosa. Pedunculi axillares. Flores albi. Legumina recta, uncialia et longiora, crassitudine digiti minimi, unilocularia, utrinque ad suturas valde depressa, ideo Coluteis *non associanda, etsi illis nimis affinis sit.*

60. ASTRAGALUS.

Calyx quinquedentatus. Vexillum alis et carina longius. Legumen breve aut oblongum, biloculare, bivalve, valvulis longitudinaliter edentulis.

1. ASTRAGALUS *hamosus.*

A. Caulescens, procumbens: leguminibus recurvatis, glabris; foliolis obcordatis, subtus villosis. *Linn.*

Hab. inter segetes circa Olisiponem, et alibi in Extremadura. Fl. vere. Ann.

Caules procumbentes, demum adscendentes, semipedales, aut paulo longiores. Pedunculi axillares, folio breviores, floribus 4 ad 6 luteolis terminati. Legumina uncinate curvata.

2. ASTRAGALUS *cymbaecarpos.*

A. Caule herbaceo, procumbente: leguminibus glabris, ruguloso-verruculosis, lunulatis, rostratis, medio tumidis: floribus capitato-spicatis; pedunculis foliorum longitudine. *Brot. Phyt. Lusit. Fasc.* 1.

Hab. in sabulosis humidis de *Villa Franca* ad Mundam prope Conimbricam, sed raro, cum Beirae borealis indigena. Fl. vere. Ann.

3. ASTRAGALUS *Baeticus.*

A. Caulescens, procumbens: spicis pedunculatis: leguminibus prismaticis, triquetris, rectis, apice uncinatis. *Linn.*

Habitare fertur in Transtagana orientali australiori, et Algarbiis, quod credibile, etsi illum ibi nondum viderim. Fl. vere. Ann (1).

4.

(1) Etiam in Lusitania crescere fertur A. *Glaux* Linn., caule

4. ASTRAGALUS *epiglottis* Linn.

A. Caule procumbenti: leguminibus capitatis, sessilibus, cernuis, subcordatis, mucronatis, replicatis.

Hab. in collibus calcareis prope Olisiponem, circa Conimbricam, et alibi. Fl. vere. Ann.

Caulis nunc erectus, nunc procumbens. Varietas fortè maior, seu Astrag.-hypoglottis *Linn*; *qui potius hujus, quam Astr.*-pentaglot., *varietas est*; *ejus enim legumina nullis verrucis squamisque furfuraceis tecta conspiciuntur.*

5. ASTRAGALUS *montanus.*

A. Subacaulos: scapis folio longioribus: floribus laxe spicatis, erectis: leguminibus ovatis, acumine inflexo. *Linn.*

Habitare fertur in montosis siccis circa *Bragança* in Transmontana. Fl. Jun. Jul. Perenn.

6. ASTRAGALUS *Poterium.*

A. Caule fruticoso, ramoso: petiolis apice spinescentibus: foliolis subsericeo-incanis: pedunculis axillaribus, solitariis, folio multoties brevioribus: leguminibus subbinis, calyce paulo longioribus.

Lusit. *Alquitira do Algarve.*

A.-*Tragacantha* varietas δ Linn.

A.-*Poterium* Vahl. Symb. Bot. Fasc. 1. p. 63.

A.-*Granatensis* La Marck Dict. Enc.

Hab. prope *Sagres* ad Promontorium sacrum in Algarbiis. Fl. vere. Frutex.

Caules plures ex eadem radice, sesquipedales, ad fere tripedales, ramosissimi, erecti aut obliqui, et dumulum omnes ad tres pedes latum interdum efficientes. Rami etiam erecti, inferne stipulis imbricatis et petiolis rigidis spinosis tecti. Folia ad

---

diffuso, villoso; capitulis pedunculatis, imbricatis, ovatis; floribus erectis (purpureis); leguminibus ovatis, callosis, inflatis.

ad apicem caulium et ramorum conferta, erecta; petiolata, pinnata, foliolis oppositis, 11. *ad* 19, *subsessilibus, imparique petiolato, tres seu quatuor lineas longis, subovalibus, integerrimis, leviter carinatis, albido-subsericeis, facile deciduis; petioli, ex stipulis usque ad apicem folii, biunciales et longiores, paulo infra medium aphylli, subpubescentes, teretiusculi, sensim ad basin crassiores; senescentes glabri, rigidi, apice spinoso: stipulae adnatae, acutae, albido-villosae. Pedunculi communes axillares, solitarii, striati, vix semiunciales, subpubescentes, erecti, racemulosi; partiales tres seu quatuor, sesquilineam ad duas lineas longi; flores tres ad quinque, uno alterove saepius suffocato aut abortiente. Bractea una ovata, acuminato-aristata, ad basin singuli pedunculi partialis, et duae aliae brevissimae, alternae, sub calyce. Perianthium villosum, dentibus quinque inaequalibus. Corolla alba, carina purpurea. Legumen semper calyce plus minusve longius, saepe sesquilineam exsertum, albidum, subpubescens, coriaceum, subovatum, rostrato-acuminatum, viride, biloculare, maturum siccitate subbiloculare; sutura seminifera elevata, alia obsoleta, leviter prope basin depressa; dissepimenta duo, subcoriacea, prope suturam seminiferam ita tenuissima et araneoso-diaphana, ut semper maturationis siccitate rumpantur, atque plus minusve á sutura distantia occurrant. Semina, in singulo loculo duo ad quatuor, reniformia, glabra, é viridi flavescentia; interdum omnia in uno ex loculis abortiunt, paucis in alio adolescentibus.*

61. BISERRULA.

Calyx quinquefidus. Vexillum alis et carina longius. Legumen compresso-planum, biloculare, dissepimento valvis longitudinaliter dentatis contrario.

1. BISERRULA *Pelecinus* Linn.
Lusit. *Serradella larga.*
Hab. in agris sabulosis circa Conimbricam, trans Tagum et alibi. Fl. vere. Ann.
Caules procumbentes, teretes, striati, ramosi. Folia alterna, pinnata, foliolis oppositis, subsessilibus, obcordatis, integerrimis. Pedunculi axillares, solitarii, foliis aequales, racemulis subcapitatis terminati. Stipulae geminae, solutae, acutae, integerrimae. Flores quinque ad octo, rubelli. Bractea minima ad basin singuli pedunculi minuti partialis.

OR-

ORDO II.

DISTYLIA.

62. SCLERANTHUS.

Calyx monophyllus, quinquedentatus, persistens. Corolla nulla. Stamina numero varia, saepe decem. Semen unicum, calyce arcte inclusum.

1. SCLERANTHUS *annuus*.
S. Calycibus fructus patulis. *Linn.*
Hab. in arvis arenosis, et in macris subhumidis ad Mundam, prope Conimbricam, etiam ad Durium, et in montosis Herminii, *Gerez*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Maj. Jun. Jul. Ann.
Caules plures ex eadem radice, digitum alti, erectiusculi, teretes, subvillosi, debiles, é basi ramosi, ramis dichotomis, raris oppositis. Folia subulata, quatuor ad sex lineas longa et ad lineam fere lata, opposita, sessilia, subcoalita. Flores ad caulis dichotomias sessiles, solitarii; terminales congesti. Calyx viridis, dentibus vix ad margines albidis, in maturescentia acutioribus, viridioribus, patulis. Antherae nonnullae caducae ita, ut staminum numerus sit varius, quinque, septem, saepe decem.

63. SAXIFRAGA.

Calyx quinquefidus, persistens. Corolla pentapetala. Capsula birostris, unilocularis, inter rostella foramine dehiscens. Semina plurima, minuta.

1. SAXIFRAGA *granulata.*

S. Foliis caulinis reniformibus, lobatis: caule ramoso: radice granulata. *Linn.*

Lusit. *Saxifragia branca.*

Hab. in collibus herbidis circa Conimbricam, ad ima montium *Cintra*, et alibi in Extremadura, Beira, atque Lusitania boreali. Fl. Apr. Maj. Jun. Perenn.

Radix granulis multis aggregatis, intus bulbillosis, instructa. Caulis octo ad tredecim uncias altus, erectus, villosus, superne subramosus. Folia hirsuta; radicalia subrotunda, in petiolum subdecurrentia, crenata, saepe lobata; caulina subreniformia, brevius petiolata; floralia lanceolata, integerrima. Calyx pilosus. Corolla alba.

2. SAXIFRAGA *spathularis.*

S. Foliis spathulatis, glabris, lamina subrotunda, circumcrenata, dentibus obtusiusculis, viridibus; petiolo lineari, ad basin ciliato: trunco paniculato, aphyllo. *Broter.*

Hab. in umbrosis humidis, ad rupes in Herminio et *Gerez*, ad ima montium *Lousãa*, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. vere. Perenn.

Radix perennis, fibrosa, insimulque ex nodo stolonifera; stolones filiformes, breves, semiunciales, sic-

sicque planta interdum cespitem densum ad duos pedes efficit. Folia radicalia in rosulam fasciculata, sensim ad centrum breviora et minora, spathulata, utrinque glaberrima: petiolus linearis, superne planus, subtus convexus, basi ad margines pilis ciliatus, laminâ folii fere duplo longior: folii lamina subcarnosa, semiunciam ad unciam et ultra longior, subretusa et tribus dentibus maioribus terminata, subrotunda, basi brevissime in petiolum decurrens, aut interdum basi utrinque subemarginata, supra saturate, subtus dilute viridis, fere usque ad basin circumcrenata, denticulis sensim versus apicem maioribus, omnibus triangulari-obtusiusculis, herbaceis, utrinque viridibus, oris seu aciebus angustissime hyalinis, (ad lentem) quae demum vetustate rigidulae evadunt; et semper absque ullis ciliis. Scapus unicus, é centro singuli fasciculi foliorum rosaceè expansi, et solo adpressi, erectus, quinque ad octo uncias altus, laxe paniculatus, pubescens; sub singulo ramo stipula brevis, sublinearis, integerrima, subpubescens, leviter ciliata. Flores terminales. Calyx inferus, post florescentiam plus minusve reflexus. Corolla planiuscula, petalis albis, punctatis, obtusis, oblongiusculis, aequalibus. Capsula bicornis, in medio subcoarctata.

Obs. 1. *Variare fertur scapis folio uno alterove parvo, crenato, et petalis impunctatis, quod nondum vidi. Forte alia species.*

Obs. 2. *Nimis affinis Sax.*-umbrosae *Linn.*, *et saepe habita pro illius varietate ex climate meridionali: at folia non dici possunt oblongo-cuneata, sed vere subrotunda et spathulata, nec cartilagineo-crenata, dentes enim herbacei, succosi, virides sunt, etsi eorum acies demum leviter durescat. Nec confundenda cum Sax.*-punctata *Linn.*, *nam folia*

on

non dentibus acutis incisa , nec fere lobata , nec flores fere inferi.

Obs. 3. *Sax.*-leucanthemifolia (*La Peyrouse Journ. de Phys. an.* 1799. *p.* 266.) *foliis spathulato-dentatis ; caulibus confertis , dichotomis ; petalis aequalibus = quae =* Geum-*palustre , Lusitanicum minus et ramosius* Tournef. *J. R. H. = quae = etiam* Sax. *Clusii* , Gouan *Illustr.* 28. , *alia sane species est , a nostra hic descripta diversa , qualem in Lusitania nondum vidi.*

3. SAXIFRAGA *hypnoides* Linn.

S. Foliis linearibus , integris , cuspidato-trifidis , aut quinquefidis : caulibus procumbentibus : gemmis elongato-acutis.

Hab. circa Herminium , et in Transmontana. Fl. Maj. Jun. Jul. Perenn.

64. SAPONARIA.

Calyx oblongus, tubulosus, quinquedentatus, basi nudus. Corollae petala quinque, unguiculata. Capsula oblonga, unilocularis.

1. SAPONARIA *officinalis*.
S. Calycibus cylindricis : foliis ovato-lanceolatis. *Linn.*
Lusit. *Saboeira legitima.*
Hab. in umbrosis humidis, ad rivorum ripas; frequens ad Mundam prope Conimbricam, et alibi in Beira Fl. Maj. Jun. Perenn.
Caulis sesquipedalis et altior, erectus, teres, glaber, ramosus. Folia opposita, trinervia, sessilia, integerrima. Flores fasciculati, breviter pedunculati: petala emarginata, ex albo purpurascentia. Germen pedicellatum.

2. SAPONARIA *vaccaria*.
S. Calycibus pyramidatis, quinqueangularibus : foliis ovato-lanceolatis, sessilibus. *Linn.*
Hab. inter segetes circa Conimbricam, *Condeixa*, et alibi in Beira, necnon in aliis Provinciis. Fl. vere. Ann.
Caulis pedalis aut paulo altior, erectus, attamen fere á basi ramosus. Flores axillares et terminales, solitarii, parvi, longe pedunculati. Petala purpurascentia, serrulata. Germen sessile.

65. DIANTHUS.

Calyx oblongus, tubulosus, quinquedentatus, basi squamis adpressis cinctus. Corrollae petala quinque, unguiculata, limbo saepe denticulata. Capsula cylindrica, unilocularis.

1. DIANTHUS *prolifer* Linn.
D. Floribus capitatis: squamis ovatis, obtusis, aridis, crenatis, calyces superantibus.
Hab. in collibus siccis, agris sabulosis et ad vias circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi frequens. Fl. vere. Ann.
Caulis octo ad tredecim uncias altus, erectus, glaber, geniculatus. Folia opposita, coalita. Flores rubri, parvi, in capitulum terminale congesti, sessiles, squamis latis, illosque superantibus, obvallati.

2. DIANTHUS *barbatus* Linn.
D. Floribus fasciculatis: squamis ovato-subulatis, calyces aequantibus: foliis lanceolatis.
Lusit. *Mauritanias.*
* Colitur in hortis. Fl. vere. Perenn.
Caulis erectus, pedalis, simplex. Flores terminales, in fasciculum densum latumque coacervati. Squame quatuor sub calyce, ejusque longitudine. Petala crenata, purpurea, punctis albis picta.

3. DIANTHUS *Caryophyllus.*
D. Floribus solitariis: squamis calycinis subovatis, brevissimis: corollis crenatis. *Linn.*
Lusit. *Cravos, ou Cravinas dos Jardins.*

*

* Coluntur in hortis quamplurimae varietates, colore, magnitudine et multiplicitate petalorum sat diversae: pulchriores et vegetiores in Lusitaniae borealis hortis. Fl. vere. Perenn.

4. DIANTHUS *Chinensis*.

D. Floribus solitariis : squamis calycinis subulatis, patulis, tubum aequantibus: corollis crenatis. *Linn.*

Lusit. *Cravinas da China.*

* Colitur in hortis. Fl. vere es aestate. Ann.

Folia lanceolata. Flores pulcherrime albo, rubro, aut aliis coloribus variegati, interdum pleni.

5. DIANTHUS *fimbriatus*.

D. Caulibus obliquis, subramosis, parceque paniculatis; floribus solitariis: squamis calycinis brevibus, acuminatis : corollis fimbriatis, ad faucem zona picta ornatis, et ibi subpubescentibus. *Broter.*

Hab. in *Montagraço* in Extremadura, et ad ima montium in Algarbiis. Fl. aestate. Ann. aut Bienn.

Nimis affinis D.-superbo *Linn.*, *et D.*-Plumerii *forte varietas.*

6. DIANTHUS *filiformis*.

D. Foliis linearibus: calycibus angulatis: squamis calycinis quatuor, tubo brevioribus: corollis emarginatis. *La Marck Dict. Enc.*

Gypsophila-*saxifraga* Linn.

Hab. in collibus et agris prope *Porto*, et alibi in Duriminia et Transmontana. Fl. aestate. Perenn.

Caulis palmaris, infirmus, filiformis, dichotomus. Calyx subcampanulatus : squamae calycinae subulatae, margine membranaceae. Petala incarnato-pallida, basi striis tribus, purpureis, obsoletis, notata.

7. DIANTHUS *Lusitanus*.

D. Caule suffruticoso, ramosissimo : foliis subli-

neari-setaceis, apice mollibus: petalorum laminis serratis, unguibus calyce valde longioribus.

Hab. ad ima montium in glareosis rupestribus, et inter saxa, prope *Lousãa*, circa *Viseu*, et alibi in Beira boreali. Fl. Maj. Jun. Jul. Suffrutex.

Radix ramosa, lignosa, cortice fusco, perennis. Caulis suffruticosus, teres, glaber, crassitudine digiti, sesquiunciali aut biunciali altitudine, cortice fusco, lignosus, ramosissimus; rami alterni, coarctati, vage et tortuose in plurimos alios subdivisi, teretes, glabri, lignosi, aphylli absque annulis, vixque ramorum aliquot emortuorum residuis, cortice etiam fusco, ad semipedem alti, basi sesquilineam ad duas lineas crassi, apice quotannis pereuntes, et inde, ad hyemis finem et primo vere, plurimas gemmas approximatas seu fasciculos foliosos efferentes, quibus egerminant rami annotini florales, teretes, filiformes, herbacei, glauci, semipedales ad pedales, erecti aut obliqui, unus ex singula gemma, articulati, glabri, inferne crassiores, superne tres ad septem ramulos ferentes dichotomé, demum fere usque ad basin emorientes. Folia primum in singula gemma congesta et quasi fasciculata, postea superiora versus indies distantia et minora, ad basin ramulorum annotinorum internodiis longiora, postea ipsis duplo et fere triplo breviora, omnia sublineari-setacea, tenera, acuta, nec tamen pungentia, erecta, opposita, basi coalita, nodosque vaginantia, glabra, glauca, crassiuscula, subtus convexa, supra planiuscula, seu subcanaliculata, inferiora marginibus ad lentem tenuissime serrulatis, media et superiora saepius marginibus integerrimis, semilineam raro lineam unam lata, quinque ad novem lineas longa, sapore amariusculo. Flores terminales, saepius duo, tres,

ra-

rarius quatuor, quinque, sex, septem in singulo ramulo. Calyx cylindraceus, leviter purpurascens, decem lineas longus, dentibus supputatis, duas in medio latus, dentibus quinque subulatis longis terminatus, basi cinctus squamis quatuor lanceolatis, mucronatis, ipso calyce triplo brevioribus, et saepius infra eas duae bracteae minores, oppositae, lanceolatae, acuminatae, appressae ita, ut flos sessilis fere semper sit. Corolla pentapetala, diametro decem ad duodecim linearum, inodora; petalorum laminae fere rhomboideae, profunde serratae, patentissimae, demum reflexae, purpureae, ad basin pallidae et leviter pilosae; ungues pallidi, trinerves, concavi, longissimi, extra calycis dentes ad tres lineas exserti. Staminum filamenta decem, albida, omnia receptaculo affixa; in fertilioribus parum exserta, antheris purpureis; in sterilioribus inclusa, antheris albidis. Germen glabrum, subcylindricum; styli duo hinc, ad latus internum, villosi, sicut stigmata, quae incurva, tortilia, staminibus, et interdum petalorum laminis, longiora. Capsula cylindracea, dentibus calycis vix longior, apice quadrivalvis. Semina subovalia, compressa, fusca, saepius nonnulla abortientia.

Pulchra planta, ducentos flores et ultra simul ferens, et calathum floribus plenum simulans. Non confundenda cum D.-longifloro *La Marck Dict. Enc.*, *nec cum D.*-arboreo *Linn.*

ORDO III.

TRISTYLIA.

66. CUCUBALUS.

Calyx ventricosus, aut inflatus, quinquedentatus. Corollae petala quinque, unguiculata, absque corona ad faucem. Capsula trilocularis, apice dehiscens.

1. CUCUBALUS *Behen* Linn.
C. Floribus paniculatis, pendulis: calycibus inflatis, glabris, reticulato-venosis: foliis oppositis, ovato-lanceolatis, subciliatis.
Lusit. *Herva traqueira.*
Hab. in agris, ad vias, sepes, sylvas in tota fere Lusitania. Fl. vere et aestate. Perenn.
Caulis basi decumbens, dein erectus, teres, inferne geniculatus, superne dichotomus, pedalis et altior. Petala bifida, alba aut rosea, corona nulla, interdum tubercula, seu calli duo elevati, loco coronae; ungues superne sub lamina utrinque auricula aucti.
Obs. *Variare fertur caule foliisque subvillosis, in maritimis, prope* Figueira, Porto, *et alibi, qui* C.-maritimus *forte La Marck Dict. Enc.*

2. CUCUBALUS *longicilius.*
C. Floribus nutantibus: calycibus elevatis, glabris: petalorum lamina bicalli, profunde fissa: foliis omnibus inferne ad oras lanato-ciliatis. *Broter.*
Hab. in calcareis, praesertim ad aggeres et prae-
ru-

rupta circa Conimbricam, Olisiponem et alibi in Extremadura et Beira. Fl. vere. Perenn.

Radix perennis, ramosa. Caules plures ex eadem radice, erecti, aut interdum obliqui, pedales, sesquipedales aut bipedales, teretes, inferne pubescentes et obscure purpurascentes, superne glabri et viscosi, geniculati, geniculis ad radicem approximatis, superiora versus sensim remotioribus, inferne usque ad apicem ramosi; ramis remotis, oppositis, patentibus, dichotomis. Folia radicalia in cespitem congesta, acuta, obverse lanceolata, aut laminâ subrotunda mucronataque, ad tres uncias longa, supputato petiolo, ad semiunciam lata, in petiolum attenuata, utrinque subpubescentia et viridia, nec scabra, integerrima, inferne ad oras marginales lanugine longa albida ciliata, quod in aliis omnibus, etiam in bracteis, observatur. Folia inferiora caulis similia, opposita, internodiis valde longiora, subtus subnervosa, apice mucronata, superiora sensim minora, et demum minima ad ramos extremos, sublanceolata, sessilia, ad basin latiora, et leviter coalita, patentia, apicibus recurvis. Flores dichotome paniculati, laxi, ad apices ramulorum terni, medius in bifurcatione subsessilis aut breviter pedunculatus, alii longius pedunculati, pedunculis viscosis, omnes vage cernui. Bractéae sex, ovatae, acutae, per paria oppositae, duae maiores sesquilineam ad duas lineas longae, infra bifurcationem, aliae lineam unam ad sesquilineam longae, sub singulo calyce florum lateralium. Calyx clavatus, semiunciam longus, glabriusculus, viridis, decemstriatus, quinquedentatus, dentibus minimis, ovatis, obtusiusculis, saturate viridibus, ad margines scariosis. Petala quinque, unguibus é calyce paulo exsertis, marginatis, oblanceolatis, tristriatis; lamina magno calore involuta, obovata,

ta, una aliave crenula obsoleta in apice convexo notata, supra albida, subtus purpurascens, et reticulato-venosa, venis saturatius coloratis, in duas lacinias cuneatas fere usque ad faucem fissa, ibique duobus tuberculis albis minimis, loco denticulorum, instructa. Stamina alterne receptaculo et petalorum unguibus inserta. Stigmata crassiuscula, pubescentia, petalis paulo longiora. Capsula erecta, ovato-conica, calyce tecta, intra illum pedunculata, trilocularis, apice dentibus sex, ovato-acutis, recurvis, dehiscens; quinque lineas longa. Semina plurima, reniformia, fusca, punctis elevatis scabriuscula.

Obs. *Non confundendus cum Silene*-nutanti, *cui nimis affinis; folia enim non scabra, et petioli lana longa ciliati sunt; laminae petalorum ad basin seu faucem non denticulis veris coronatae, sed callis duobus obsoletis vix instructae sunt. Nec etiam cum Cucubalo*-Italico *confundendus; nam caulis inferne non incanus, folia non secunda, flores non erecti, sed cernui.*

67. SILENE.

Calyx tubuloso-ventricosus, quinquedentatus. Cor. petala quinque, unguiculata; fauce denticulis coronata. Capsula trilocularis, apice quinque seu sexfariam dehiscens.

1. SILENE *baccifera.*

S. Calycibus campanulatis: petalis distantibus: pericarpiis coloratis: ramis divaricatis.

Cucubalus-*bacciferus* Linn.

Hab. in umbrosis sylvaticis, sepibus et ad ripas Mundae in *Villa Franca*, prope Conimbricam, et alibi in Beira boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caules plures ex eadem radice, bipedales et longiores, debiles, scandentes, geniculati. Folia opposita, ovata, acuminata, breviter petiolata. Flores solitarii, axillares et terminales, brevi pedunculo instructi. Calyx campanulatus, inflatus, fructu valde amplior. Corollae petala alba, bifida, fauce denticulis coronata. Capsula nigra, baccata.

2. SILENE *nocturna.*

S. Floribus spicatis, alternis, secundis, sessilibus: petalis bifidis *Linn.*

Hab. in agris, et ad vias freq. circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. vere. Ann.

Caules plures ex eadem radice, octo ad tredecim uncias alti, erecti, pubescentes. Folia inferiora obovata, in petiolum decurrentia, alia oblanceolata, pubescentia. Flores sessiles, aut subsessiles. Calyx subviridis, subpubescens, subteres. Corolla saepe abortiens, in nonnullis floribus mane et nocte ex-

extra calycem patens; *petalis parvis*, *dilute purpureis*, *bifidis*, *in basi laminae denticulatis. Varietas minor*, *cui forte Cucubalus*-reflexus *Linn. referendus. Simillima etiam Sil.*-mutabili.

3. SILENE *Lusitanica.*

S. Hirsuta, petalis dentatis, indivisis: floribus erectis: fructibus divaricato-reflexis, alternis. *Linn.*

Hab. in agris macris, sabulosis, ad vias, frequens circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. vere. Ann.

Caulis octo ad undecim uncias altus, *erectus*, *hirsutus*, *ut tota planta. Flores spicati*, *secundi. Calyces pilosi. Petalorum laminae indivisae*, *absque ulla emarginatura*, *semper tamen crenatae* (1); *nunc albae*, *nunc incarnatae*, *saepe duas lineas longae*, *interdum dimidio minores.*

4. SILENE *scabriflora.*

S. Villosa; caule adscendente, dichotomo: foliis sublanceolatis: floribus solitariis, secundis, pedunculatis, erectis: calycibus punctato-scabris: corollis bilobis. *Broter.*

Hab. in macris, sabulosis, ad ima collium, et ripas fluviorum Mundae ac Durii, trans Tagum, et alibi in Beira, et Extremadura. Fl. vere. Ann.

Radix ramulosa, *annua. Caules cespitosi* (*numerosi in solo raro et culto convallium*) *é basi ad usque fere medium saepius dichotomi*, *aut rarius trichotomo-ramosi*, *adscendentes*, *semipedem ad pedem longi*, *teretes*, *geniculati*, *pilosi*, *pilis ad lentem hyalinis*, *articulatis. Folia opposita*, *sessilia*, *sub-*

---

(1) Aliquando in nonnullis flores inveniuntur petalis subintegerrimis; raro unum alterumve petalum subemarginatum observatur: unde affinis Sil.-*Anglicae* et *Gallicae* Linn; sed pedunculi fructiferi semper patentes.

subcoalita, leviter scabra, sublanceolata, obtusiuscula, integerrima, utrinque villosa, erectiuscula, sesquiunciam ad duas uncias cum dimidia longa, tres quatuorve lineas lata, sursum versus apicem caulis decrescentia. Flores terminales, nulli in dichotomiis, alterni, solitarii, secundi, erecti tam in anthesi quam postea, etiam in maturescentia, saepius sex in singulo racemo, rarius quatuor-quinque aut septem; pedunculis teretibus, villosis, sursum proportionaliter ex tribus lineis quatuorve ad usque lineam unam decrescentibus, non viscidis. Folia floralia opposita, pedunculis paulo longiora. Calyx clavatus, decemstriatus, striis albis, quinquedentatus, denticulis margine scariosis, unguibus corollae vix brevioribus, angulis superne tuberculato-scaber, hirsutus, inferne pubescens, septem octoque lineas longus, non viscidus. Corolla glabra, patens, disco undecim lineas lato; petalorum laminae obcordatae, bilobae, seu profunde emarginatae, purpureae, subtus ad basin auriculis obtusis, bifidis, ex albido dilute purpureis, solutis; ungues membranaceae, concavae, tres lineas, vix ultra, longae, semilineam in medio latae. Staminum filamenta alba, inaequalia, aliqua exserta: antherae ex albido-purpurascentes. Germen cylindraceum, flavum, vix lineam longum, impositum pedicello cylindrico, glabro, quinque lineas longo: styli albi, sero exserti. Capsula calyce tecta, cylindracea, tres fere lineas longa, sesquilineam crassa, trilocularis, apice sexdentato dehiscens.

Nimis affinis Sil.-pendulae *Linn*; *sed flores erecti, et paulo minores; fructus cauli appressus.*

Obs. *In aridis macrioribus occurrit caule bifloro aut paucifloro, simplici, brevissimo.*

5. SILENE *elegans.*

S. Caule brevi, subbifloro, leviter pubescenti: fo-

liis radicalibus lanceolato-linearibus : calycibus albis, fusco lineatis : petalis bifidis.

Hab. in summis jugis Herminii prope *Cantharos.* Fl. Jun. Jul. Ann?

Caulis subpubescens, tres uncias altus, apice uniflorus, aut biflorus : folia radicalia cespitosa, lanceolato-linearia, acuta; caulina brevissima. Calyces albi, lineis fuscis instructi. Petalorum laminae bifidae, albae, extus rubescentes. Cl. Profes. Link.

6. SILENE *littórea.*

S. Hirsuta, caulibus erectis, dichotomis : foliis radicalibus obovatis : floribus terminalibus, in dichotomiisque, longe pedunculatis : petalis profunde bilobis. *Broter.*

Hab. in arenosis maritimis ad Tagum prope Olisiponem, et alibi; occurrit etiam in collibus siccis paulo longe á littoribus. Fl. vere. Ann.

Radix ramosiuscula, seu parum fibrosa, alba, annua. Caules plures ex eadem radice, erectiusculi sive adscendentes, quatuor ad sex uncias alti, valde hirsuti, ut tota planta, superne dichotomi, in ramulos simplices aut simplicissimos, alternos aut oppositos, divisi. Folia radicalia obtusa, subspathulata, seu interdum obovato-lanceolata; caulina et ramea ovato-oblonga, acutiuscula, sessilia, opposita, subcoalita, internodiis et pedunculis saepius breviora, sursum versus caulis et ramorum apices, decrescentia, omnia opaca. Flores in foliorum axillis, dichotomiis, et ramorum apicibus, solitarii, omnes pedunculati, pedunculis longiusculis, saepius, praesertim in dichotomiis, calyce longioribus. Calyx hirsutus, decemstriatus, viridis, clavatus, breviter quinquedentatus. Corolla diametro decem aut undecim linearum, saturate purpurea, laminis profunde bilobis, obcordatis, squamulis ad faucem crenulatis, unguibus calyce longioribus. Sti-

gma-

gmata exserta : antherae sepius inclusae, aut parum exsertae. Capsula ovata, ore sexdentato dehiscens.

Planta affinis Sil.-sericeae *D. Allion., sed folia opaca, parum succulenta; floribus habituque minoribus.*

7. SILENE *stricta.*

S. Petalis emarginatis: calycibus glabris, reticulato-venosis, acuminatis, pedunculo longioribus: caule dichotomo, stricto. *Linn.*

Hab. in agris prope *Bemfica* circa Olisiponem. Fl. vere. Ann. *Cl. Prof. Link.*

An satis distincta a S.-Behen *et* cerastoide?

8. SILENE *fuscata.*

S. Petalis subintegris: calycibus erectis, pubescenti-viscidis, clavatis, pedunculo paulo longioribus: panicula terminali.

Hab. in collibus circa *Cabeça de Montachique*, necnon circa *Obidos*, et alibi in Extremadura. Fl. vere. Ann.

Radix alba, exigua, subfusiformis, annua. Caulis semipedalis, aut paulo altior, erectus, subramosus, teres, striatus, pubescens, ut tota planta; villi glandulosi. Folia inferiora opposita, oblanceolata, subcoalita; superiora lanceolata, brevissima seu internodiis valde breviora, omnia sessilia. Panicula terminalis; flores terminales et ex dichotomiis; pedunculi calyce paulo breviores, erecti. Calyx clavatus, semiuncialis, decemstriatus, striis subfuscis, viscidis. Petala parva, lamina subintegra seu subemarginata, rubra, limbo interdum albo. Capsula erecta, sexdentata, longe pedicellata intra calycem. Nimis affinis Sil.-Creticae. *Commun. primum a* Cl. Prof. Link.

Occurrit in rupibus Herminii et Gerez, *foliis caulinis maioribus et acutioribus; petalorum lami-*

na profundius emarginata, quae forte distincta species.

9. SILENE *rubella.*

S. Erecta, laevis: calycibus subglobosis, glabris, venosis: corollis inapertis. *Linn.*

Hab. in agris circa Olisiponem, et alibi in Extremadura, etiam trans Tagum. Fl. vere. Ann.

Caulis fere pedalis, erectus, glaber, inferne nonnunquam subpubescens, superne dichotomus, aut indivisus in macrioribus. Folia radicalia et inferiora acuta, oblanceolata; superiora valde minora, acuminata, glabra, remotissima, opposita, sessilia, subcoalita. Flores laterales et ex dichotomia, longe pedunculati, erecti, in caulibus simplicibus saepe tres quatuorve secundi. Petalorum lamina parva, emarginata, rubella, diurno tempore saepe involuta.

10. SILENE *inaperta.*

S. Caule dichotomo, paniculato: calycibus laevibus: petalis brevissimis, emarginatis: foliis glabris, lanceolatis. *Linn.*

Hab. ad ripas Durii, praesertim prope *Porto*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Ann.

Caulis pedalis, sesquipedalis et altior, dichotomus, glaber. Folia e glauco viridia, lanceolata, glabra; superiora patula, recurva. Flores parvi, laterales, et ex dichotomia caulis. Pedunculi capillacei, longi. Calyx subteres. Petala emarginata, angusta, interdum inconspicua, vel inaperta, vel absque lamina. Stamina nonnunquam quinque sterilia.

11. SILENE *laxiflora.*

S. Pilosa, caulibus erectis, dichotomis: foliis inferioribus lanceolatis; superioribus sublinearibus: floribus racemosis, solitariis, secundis, remotiusculis: petalis bifidis. *Broter.*

Hab.

Hab. in arenosis ad Mundam in *Villa Franca* prope Conimbricam, et alibi in Beira boreali. Fl. Maj. Jun. Jul. Ann.

Radix ramosiuscula, alba, annua. Caules plures ex eadem radice, erecti, geniculati, villosi, ut tota planta, in ramos dichotomos divisi, pedales aut paulo ultra, rarius sesquipedales. Folia inferiora lanceolata, sive obovato-lanceolata, in petiolum longum attenuata, utrinque pubescentia, tres uncias aut paulo ultra longa, quatuor aut quinque lineas lata; superiora sublinearia, seu lineari-lanceolata, sesquiuncialia. Flores racemosi; racemi nonnulli inaequales, alius brevis, pauciflorus, alius longior, floribus quinque ad novem, et tunc, etsi rarius, flos unus longe pedunculatus in dichotomia; plurimi subaequales, multiflori, absque flore in dichotomia; omnes erecti, solitarii, secundi, pedunculis inferioribus semiuncialibus, sensim superiora versus decrescentibus, remotis ita, ut singulus flos cum suo simul pedunculo sit internodio florali semper brevior, ad inferiora, medium, et interdum ad apicem racemi. Calyx pilosus, subclavatus, decemstriatus, dilute viridis, semiunciam longus, dentibus quinque brevibus, obtusiusculis, ad margines scariosis. Corolla carnea, diametro vix semiunciali, bifida, unguibus calyci subaequalibus. Capsula cylindracea, quatuor lineas longa, ore sexdentato dehiscens.

Affinis praecedenti; sed habitu toto piloso praesertim distincta.

12. SILENE *distachya.*

S. Caule erecto, apice biracemato: floribus secundis, subsessilibus: calycibus hirsutis: bracteis oppositis, una alterave fere triplo minori: petalis bifidis: corona coadunata. *Broter.*

Hab. ad sepes et in olivetis prope Conimbricam et ali-

alibi in Beira, praesertim in arenosis. Fl. vere. Ann.

Radix brevis, radiculis paucis, albis, annua. Caulis erectus, pedalis, sesquipedalisve, teres, hirsutus, saepius solitarius, geniculatus, geniculis incrassatis, á basi ad apicem subramosus, ramis alternis (rarissime inferioribus oppositis), erectis, hirsutis, nec viscosis, brevibus, simplicissimis, sursum versus apicem caulis sensim remotioribus, apice dichotome florentibus. Folia radicalia obtusiuscula, oblanceolata, in petiolum attenuata, utrinque hirsuta, venosa, integerrima, duas uncias aut paulo ultra longa, semiunciam lata: infima caulis similia, opposita, basi attenuata, subcoalita, internodiis longiora, patula; alia acuta, lanceolata, sensim versus apicem caulis minora, internodiis valde breviora. Racemi duo (rarissime unus) caulem et ramos terminantes, oppositi, erecti, quadriunciales et ultra, subaequales: flores alterni, quinque ad novem in singulo racemo sive ramulo, secundi, obliquato-cernui, subsessiles, pedunculo vix lineam ad sesquilineam longo: flos unus solitarius in bifurcatione, etiam oblique cernuus, pedunculo duas ad quinque lineas alto, ibique foliola duo opposita, aequalia aut subaequalia, acuminata, lanceolata, hirsuta, piloso-ciliata; ad basin singuli brevis pedunculi bracteae duae erectae, virides, oppositae, lanceolatae, ciliatae, acuminatae, inaequales, alia aliâ duplo aut triplo minor. Calyx clavatus, viridis aut subpurpurascens, septem ad novem lineas longus, hirsutus, decemstriatus, striis albidis, quinquedentatus, dentibus brevibus, acuminatis, ad margines scariosis, subciliatis. Corolla diametro octo aut novem linearum; petalorum lamina supra dilute purpurea sive carnea, subtus virescens et subcarinata, ad

so-

solem saepius involuta, vespere aperta, cuneiformis, profunde biloba, lobis linearibus, obtusis, auricula in basi multicrenata, et aliis lateralibus, media substantia gummosa, adhaerenti, sicque coronam, uti in Narcissis, *cum aliis effingenti; unguis sublanceolatus, marginatus, ex viridi albidus, intus tristriatus, extus carinatus, longitudine calycis dentium. Stamina alterna, unguibus petalorum inserta, albida, altiora vix coronae longitudine, nec ex illa exserta. Stigmata simplicia, albida, hinc pubescentia, saepius longitudine staminum breviorum, raro coronae longitudine. Capsula calyce hirsuto tecta, intraque ipsum longe pedicellata, erecta, trilocularis, ovato-conica, ore sexdentato dehiscens. Semina reniformia, nigricantia, puncticulata, sublaevia, dorso unisulcata.*

Nimis affinis S.-vespertinae *Cl. Retz Obs. Fasc.* 3. *p.* 31.; *sed folia inferiora non ovata; caulis nunquam semipedalis; bracteae non lineares, nec carneae; capsula non subtrigona.*

Obs. *Variat* 1.° *Caule pedali, simplici; racemis laxis, pauciforis; floribus inferioribus pedunculatis, distantibus; pedunculis inferioribus vix calyce brevioribus, superioribus sensim decrescentibus; bracteis minus inaequalibus; calycibus hirsutioribus.*

Variat 2.° *Caule dichotomo, pedali et altiori; floribus nonnullis in dichotomiis, aliis subracemosis, inferioribus valde distantibus, pedunculatis; bracteis minus inaequalibus; calycibus hirsutioribus.*

13. SILENE *Nicaensis.*

S. Villosa, viscosa: foliis ovatis, acutis: floribus terminalibus, subsessilibus: petalis semibifidis. *Allion. Fl. Pedem. tab.* 44. *f.* 2.

Hab. in maritimis arenosis, praesertim trans Tagum. Fl. aestate. Ann.

Cau-

Caulis flaccidus, erectiusculus, in ramos saepius dichotomos, rarius oppositos, divisus. Folia sublinearia, aut lineari-lanceolata, crassiuscula, obtusiuscula, sulcata. Calyx viridis, decemstriatus, tubulosus, leviter clavatus. Petalorum lamina bifida, extus pallide flavo-purpurascens, intus albida, interdiu involuta, squama ad faucem subrotunda, ungue pallide lutescenti. Antherae didymae, luteo-virides: stigmata hirsuta. Capsula ovata, ore sex aut septemdentato dehiscens. Planta viscosa et tota villosa.

14. SILENE *Portensis* Linn.

S. Caule dichotomo, paniculato: calycibus striatis, glabris: petalis bifidis: foliis oppositis, linearibus, subsetaceis.

Hab. in collibus macris, et in glareosis frequens circa Conimbricam, *Porto*, et alibi in Beira et Duriminia, rarius in Extremadura. Fl. vere et aestate. Ann.

Radix annua, ramosiuscula, cortice albo. Caules plures ex eadem radice, centrales erecti, laterales obliqui, octounciales, pedales aut paulo altiores, filiformes, geniculati, internodiis inferioribus brevioribus, glabri, ramosi, ramis saepius alternis, paucioribus oppositis, superne tenuioribus, viscosis, dichotomis, nonnullis trichotomis. Folia caulina omnia linearia, subsetacea, glabra, opposita; inferiora longiora, suprema brevissima. Pedunculi setiformes, longi, erecti, in plurimis dichotomiis nulli, in quibusdam uniflori, obliqui. Calyx clavatus, semiunciam aut paulo ultra longus, glaber, virescens, aut subpurpurascens, striis alternis albidis, dentibus brevibus, obtusiusculis, ad margines scariosis, corollae unguibus paulo brevioribus. Corolla vespere aut coelo nebuloso solum aperta, semiunciae fere diametro, lamina profunde bi-

biloba, supra alba, subtus ex purpurascenti viridis; auricula ad faucem alba, minima, bifida; unguis superne ad auriculam utrinque unidentata. Stamina quinque primum, demum alia quinque, exserta. Stigmata inclusa, et solum ad florescentiae finem exserta. Capsula trilocularis, apice sexdentato dehiscens; in sabulosis siccioribus ovato-subrotunda, longe pedicellata, in arenosis subhumidis oblonga, subovalis, breviter pedicellata.

Obs. *Non confundenda cum Sil.*-inaperta, *a qua longe diversa.*

15. SILENE *nutans.*

S. Petalis bifidis: floribus lateralibus, secundis, cernuis: panicula nutante. *Linn.*

Hab. ad Durium circa *Porto*, et alibi in montosis sylvaticis Lusitaniae borealis. Fl. Maj. Jun. Jul. Perenn.

Caules plures ex eadem radice, sesquipedales, bipedales et altiores, teretes, erecti, scabriusculi, geniculati, superne viscidi. Folia radicalia in cespitem congesta, oblanceolata, integerrima, utrinque pubescentia, scabriuscula: superiora caulina opposita, sessilia, lineari-lanceolata. Flores paniculati, nutantes. Pedunculi oppositi, superne subfasciculati. Petala alba, bifida, apice crenulata, ad faucem denticulis verè coronata. Calyx subviscidus, subclavatus, striis viridibus notatus. Capsula demum ventricosa, sexfariam apice dehiscens.

16. SILENE *Armeria.*

S. Floribus fasciculatis, fastigiatis: foliis superioribus cordatis, glabris: petalis integris. *Linn.*

* Colitur in hortis. Fl. aestate. Ann. *Variat floribus albis et purpureis.*

Obs. Silene-viridiflora, *petalis semibifidis; foliis*

ovatis, scabriusculis, acutis; panicula elongata, subaphylla Linn. *nullibi mihi usque adhuc in Lusitania occurrit, nec eam aliis recentioribus botanicis in ipsa occurrisse scio. Ex* Linnaeo *planta est pedalis et ultra: caules erecti, teretes, pubescentes, geniculis incrassatis: folia lanceolato-ovata, pubescentia, viridia, acuta: rami alterni: panicula brachiata, pedunculis dichotomis, paucifloris: calyces nutantes, cylindrici, angulis decem viscosis, uti pedunculi: flores albido-virescentes; petalis semibifidis, lobis recurvatis, linearibus: stamina longitudine tubi: pistilla longitudine petalorum.*

68.

68. STELLARIA.

Calyx pentaphyllus, patens. Corolla pentapetala, laminis bipartitis. Capsula unilocularis, polysperma.

1. STELLARIA *Holostea.*

S. Foliis lanceolatis, serrulatis: petalis bifidis. *Linn.*

Hab. ad sepes prope *Porto*, et in umbrosis sylvaticis ad Durium, et alibi in Interamnia et Transmontana. Fl. Maj. Jun. Perenn.

Caulis basi repens, dein erectus, pedalis sesquipedalisve, tetragonus, scabriusculus, ramosus; ramis oppositis. Folia opposita, sessilia, subcoalita, acuminata, lanceolata, glabra, margine serrulato-scabra. Flores axillares et terminales, pedunculati. Petala magna, ad tres lineas et ultra lata, calyce duplo longiora, alba, bifida. Calycis foliola patentia, acuminata, lanceolata. Capsula subrotunda, vix calyce maior.

2. STELLARIA *graminea.*

S. Foliis linearibus, integerrimis: floribus paniculatis. *Linn.*

Hab. in sepibus humidiusculis, sylvaticis, et ad ripas Mundae et Durii, atque alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caulis erectiusculus, debilis, pedalis et altior, quadrangulus, glaber, geniculatus, dichotomus, panicula ramosa, divaricata, multiflora, terminatus. Folia lineari-lanceolata, glabra, integerrima, opposita, sessilia, subcoalita. Pedunculi filiformes, tres ad quinque flores ferentes, in dichotomia ramo-

morum solitarii, longi, uniflori. Petala alba, profunde bipartita, vix calyce maiora. Capsula calyce minor, apice sexfariam dehiscens.

3. STELLARIA *uliginosa.*

S. Caule procumbente, diffuso, ramoso: foliis sessilibus, ovato-lanceolatis, basi ciliatis: pedunculis lateralibus ternis, intermedio unifloro: petalis calyce valde brevioribus.

Stellaria-*alsine* Hoffm. *Flor. German.*

Hab. in uliginosis, et ad fontes *do Gato* et *do Castanheiro* prope Conimbricam, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. vere. Ann.

Radix fibrosa, fibris tenuibus, repens, annua. Caules cespitosi, decumbentes, adscendentes, raro reptantes, glabri, ut tota planta, quadrangulares, teneri, diffuso-dichotomi, geniculati, semilineam lati, pedem et ultra longi. Folia opposita, sessilia aut subsessilia, leviter ad basin ciliata, ovato-lanceolata, subglauca, integerrima, venosa, duas tresve lineas lata, unciam dimidiam longa, ad apices ramorum minora. Pedunculi floriferi erecti, fructiferi curvuli, setaceo-quadrangulares, terni saepius ex una axilla aut in dichotomia, ad exortum geniculati; quorum duo laterales vel sunt uniarticulati, uniflori, unciales, vel sunt dichotomi, triflori sive quadriflori, sesquiunciales; medius brevior, simplicissimus, uniflorus, non articulatus; bracteae duae minimae, oppositae, membranaceae, acutae, tam ad eorum exortum, quam in articulis. Flores parvi. Calyx pentaphyllus, patentissimus, perfecte stellam effingens, persistens; foliolis acuminatis, lanceolato-linearibus, sesquilineam longis, trinerviis, viridibus, ad margines albido-scariosis. Peta-

tala caduca , saepius unum alterumve, alternantia cum foliolis calycinis , albida , profundissime bipartita , minima , foliolis perianthii triplo sive quadruplo breviora. Filamenta albida , obliqua , calyce dimidio breviora ; illorum quinque , glandulis totidem , germen cingentibus , insident : antherae pallidae , subrotundae , biloculares. Germen subrotundum , glabrum. Styli albidi , obliqui : stigmata obtusiuscula , marcescentia. Capsula ovalis , obsolete hexagona , longitudine calycis , illoque laxe tecta , unilocularis , sexvalvis. Semina plurima , subrotunda. Habitus quasi Alsines-*mediae* Linn.

69. ARENARIA.

Calyx pentaphyllus, patens. Corolla pentapetala, laminis integerrimis. Capsula unilocularis, polysperma.

1. ARENARIA *peploides*.

A. Foliis ovatis, acutis, carnosis. *Linn.*

Hab. ad littora maritima (seu *Cabo areoso*) prope *Figueira* : semina forte unà cum mercibus ex littoribus Baltici aut alius maris borealibus isthuc aliqua nave transvecta. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caules plures ex eadem radice, basi procumbentes, demum erectiusculi, tetragoni, articulati, dichotomi, glabri, ut tota planta. Folia sessilia, subcoalita, carnosa, ovata, acuta, apice recurva; inferiora internodiis paulo breviora, superiora ipsis longiora. Flores terminales et axillares; pedunculi breves. Petala ovata, albida, calyce paulo breviora.

2. ARENARIA *trinervia*.

A. Foliis ovatis, acutis, petiolatis, nervosis. *Linn.*

Hab. ad sepes et in umbrosis humidis, ad Herminium, *Gerez* et alibi in Lusitania boreali, rarissime circa Conimbricam. Fl. Jun. Jul. Ann.

Facies quasi Alsines-*mediae. Caulis ex decumbenti erectiusculus, octouncialis aut longior, alterne ramosus, geniculatus, subpubescens. Folia opposita, ovata, trinervia, vix ciliata. Flores axillares, solitarii, pedunculati. Petala alba, integra, sublanceolata, calyce minora.*

3.

3. ARENARIA *montana*.

A. Foliis lanceolatis, scabriusculis: caulibus longis, dichotomis, procumbentibus; ramis fertilibus adscendentibus: petalis calyce longioribus.

An Arenaria-*montana Linn*?

Hab. in dumetis montosis circa Conimbricam, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Maj. Jun. Perenn.

Radix perennis, serpens, cespitosa, caulibus duplo triploque crassior. Caulis dichotomus, procumbens, subvillosus, purpurascens, setaceâ crassitudine, nodosus, internodiis ad inferiora et superiora semiuncialibus, ad medium uncialibus, longe ramosus (ad sesquipedem) ramis fertilibus adscendentibus. Folia opposita, sessilia, lanceolata, sive lineari-lanceolata, acuta, integerrima, utrinque subpubescentia, erecto-patula, viridia, ad extremitates ramorum revoluta, ibique internodiis saepius longiora, enervia, neque scabra in costa et margine, per oras leviter pubescentia, nec vere ciliata, ut illa quarumdam congenerum observantur, semiunciam ad unciam longa, duas ad quatuor lineas lata. Pedunculi in dichotomiis, atque ad ramorum apices erecti, uniflori, floribus duplo triplove longiores. Calycis foliola ovāto-lanceolata, extus pubescentia, non scabra, neque striata, patula, acuminata, omnino viridia. Petala patentia, alba, integra, obovata, exunguiculata, ad basin conniventer lineata, calyce paulo longiora, tres lineas lata, quinque vero longa. Stamina decem, similiter candida. Styli albi, erecti, approximati, staminibus breviores: stigmata simplicia. Capsula conica, obtusa, unilocularis, sexvalvis, seminibus numerosis, reniformibus, bruneis, in maturitate dependens.

4.

4. ARENARIA *serpyllifolia.*
A. Foliis subovatis, acutis, sessilibus: corollis calyce brevioribus. *Linn.*
Hab. ad muros, vias, et in siccis, glareosis, circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. Jun. Jul. Ann.

Caules adscendentes, ramosi, tenues, tres ad quinque uncias longi. Folia opposita, ovata, acutiuscula, integerrima, subpubescentia, enervia. Flores axillares et terminales, solitarii, pedunculati. Petala alba, integerrima. Capsula cernua, apice sexfariam dehiscens.

5. ARENARIA *Conimbricensis.*
A. Foliis oppositis, subcarnosis, lanceolatis, enerviis, supra pubescentibus: caule paniculato, dichotomo, erecto: petalis calyce duplo longioribus. *Broter. Phyt. Lusit. Fasc.* I.
Hab. in solo sabuloso, aquilonibus exposito, ad confragosa montium inter Coenobium Patrum D. Anton. Montis Olivarum et Villam Septem fontibus amoenam prope Conimbricam. Fl. Apr. Maj. Ann.

6. ARENARIA *tetraquetra* Linn.
A. Foliis ovato-lanceolatis, acuminatis, recurvis, quadrifariam imbricatis: caulibus cespitosis, brevissimis: floribus capitatis.
Hab. in humosis subhumidis, inter *Cea* et *Sabugueiro*, et alibi in montosis Herminii. Fl. Jun. Jul. Perenn. Aren.-*tetraquetrae* Linn. *varietas minor.*

Radix perennis, rigida, filiformis, semipedem et ultra longa. Caules plures ex una radice, é basi procumbenti ramos plures erectos, sesquiunciales ad biunciales, articulatos, fragiles; simplices, aut multis ramulis alternis onustos, ferentes. Folia cana-

naliculata, carinata, striata, glabra, basi subciliata et coalita, sesquilineam ad tres lineas longa, internodiis longiora, rigida, acuminata, subpungentia, recurva, approximata, quadrifariam imbricata. Flores terminales, sessiles, quatuor aut quinque capitati. Calyx pentaphyllus, foliola rameis similia, externa maiora. Capsula quinquevalvis. Semina plura, subrotundo-reniformia, ex fusco flavescentia.

7. ARENARIA *rubra* Linn.

A. Caulibus prostratis: foliis oppositis, filiformibus, internodiis valde brevioribus: calycibus capsulis aequalibus.

Hab. in arenosis, siccis circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi frequens. Fl. Maj. Jun. Ann.

Caules plures ex eadem radice, procumbentes, teretes, subpubescentes, quatuor ad sex uncias longi. Folia filiformia, subcompressa, sessilia, opposita, subpubescentia, basi stipulis duabus ovatis, membranaceis, instructa. Flores solitarii, pedunculati, laterales et terminales. Petala rubra, rarissime alba, calyce paulo minora, integerrima. Capsula calyci aequalis, saepe trifariam apice dehiscens. Variat interdum staminibus quinque ad novem, rarissime pistillis quinque.

8. ARENARIA *marina*.

A. Caulibus prostratis: foliis oppositis, linearibus, carnosis, internodiorum longitudine: calycibus capsula valde brevioribus.

A.-*rubra* var. β marina *Linn.*

Hab. in arenosis maritimis. Fl. Apr. Maj. Ann.

Differt ab antecedente caule crassiore, longiore; foliis carnosis, semicylindricis, pubescenti-viscidis, internodiorum longitudine; pedunculis longioribus, viscidis; calyce fere duplo maiore, attamen

men capsulae non aequale, sed valde breviore. Numerò staminum etiam interdum variat.

9. ARENARIA *emarginata.*

A. Caulibus erectis: foliis linearibus, obtusiusculis; stipulis nullis: calycinis foliolis lanceolatis, corolla emarginata longioribus.

Habitare fertur in collibus siccis in Transtagana et Algarbiis. Fl. vere. Ann?

Caules ramosi, viscosi: folia sessilia: petala rubella, emarginata. Nimis affinis sequenti, et illius forte varietas.

10. ARENARIA *tenuifolia.*

A. Foliis subulatis: caule paniculato: capsulis erectis: petalis calyce brevioribus, lanceolatis. *Linn.*

Hab. ad ripas arenosas Durii prope *Porto*, et alibi in Duriminia et Transmontana. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caulis tres ad quinque uncias altus, erectus, glaber, geniculatus, teres, dichotomus, tandem paniculatus. Folia opposita, coalita, subulata, tres ad quinque lineas longa, internodiis breviora. Flores axillares et terminales, solitarii, pedunculati. Calycis foliola acuta, lanceolata, glabra. Petala alba, ovata, obtusa, calyce fere duplo breviora. Capsula erecta, ovata, calyce paulo longior, apice trifariam dehiscens. Flores seriores staminibus quinque ad novem variant. Nonnunquam etiam variare fertur statura minori, habituque villoso-viscido, capsulis calyce paulo minoribus. Petala rarisme subemarginata occurrunt.

11. ARENARIA *laricifolia.*

A. Foliis setaceis: caule superne nudiusculo: calycibus subhirsutis. *Linn.*

Habitare fertur in summis jugis *Gerez*. Fl. Jun. Jul. Perenn.

ORDO IV.

PENTASTYLIA.

* *Staminibus cunctis omnino liberis.*

70. COTYLEDON.

Calyx quinquepartitus. Corolla monopetala, saepe campanulata, quinquefida. Squamae nectariferae quinque ad basin germinis. Capsulae quinque.

1. COTYLEDON *Umbilicus.*

C. Radice tuberosa: foliis cucullato-peltatis, crenatis: floribus pendulis; bracteis parvis, integris, sublinearibus. *La Marck Dict. Enc.* Cot.-*Umbilicus* var. β seu *tuberosa*. Linn.

Lusitan. *Conchelos*, *Sombreirinhos dos telhados*, *ou Orelha de monge.*

Hab. in rupibus, aggeribus humidis, solo umbroso subhumido, muris, moeniisque vetustis, tectorum tegulis, in tota fere Lusitania. Fl. Apr. Maj. saepe bienn.

Radix tuberosa, magnitudine plus minusve nucis avellaneae, numerosis radiculis fibrosis instructa. Folia radicalia cucullata, peltata, subrotunda, infima et alia caulis non peltata, subcuneiformia, petiolata, crenata, alterna, sensim superiora versus minora; omnia carnosa, succulenta. Caulis erectus, teres, semipedalis aut pedalis. Flores sub-

 ra-

racemosi, ex viridi luteoli, semper penduli in omnibus numerosis speciminibus, quae vidi. Bractea ad singulum florem lineari-lanceolata, integra.

Obs. 1.ª *Occurrere fertur, prope* Portalegre *et in Castanetis de* Marvaõ, *ad sepes et aggeres umbrosos humidosque, varietas* praealta, *caule sesquipedali aut bipedali, simplicissimo, paucifolio, racemo denso, longissimo, floribus erectiusculis, obliquis aut patulis; caetera praecedenti similis.*

Obs. 2.ª Cotyledon-*Lusitanica, foliis cucullatis, subrotundis, crenatis, floribus erectis, ad medium quinquefidis, bracteis dentato-pinnatifidis* (La Marck Dict. Enc.), *quae* Cot.-*Umbilicus Linn. varietas* α, *seu* repens, *nullibi usque adhuc á me visa in Lusitania, nec scio ubi in ea crescat aut occurrat. Certe non ad praecedentem* praealtam *referenda, cum illi radix tuberosa sit, nec repens, et bracteae lineari-lanceolatae, integerrimae, nec profunde dentatae, seu subpinnatifidae.*

2. COTYLEDON *Hispanica* Linn.

C. Foliis oblongis, subteretibus: floribus fasciculatis, infundibuliformibus.

Hab. ad ripas arenosas Durii, praesertim prope *Porto.* Fl. vere. Bienn.

Facies herbae quasi Sedi-*albi. Radix fibrosa. Caulis digitalis aut paulo altior, erectiusculus, teres, apice leviter ramosus. Folia alterna, sessilia, oblonga, teretiuscula, supra planiuscula, subpilosa, ut tota planta, apice obtusiusculo. Flores terminales, fasciculato-corymbosi. Calyx brevis, quinquepartitus, laciniis angustis, acutis. Corolla infundibuliformis, tubo longo, fere unciali, extus subvilloso, rufescenti, limbo purpureo, quinquepartito, laciniis planis, acutis. Filamenta crassiuscula, prominula: antherae minimae.*

3. COTYLEDON *hispida.*

C. Foliis carnosis, glaucis, oblongis, teretiusculis: floribus campanulatis, subcorymbosis, terminalibus. *La Marck Dict. Enc.*

Hab. ad saxeta et rupes calcareas humidas *de Alcantara*, praesertim ad lapidicinas prope magnum aquaeductum circa Olisiponem, sed nunc rarissima. Fl. Mart. Apr. Ann.

Facies etiam quasi Sedi-*albi et similis praecedenti, sed caulis inferne pilosus. Folia fere omnia glabra, tres ad quatuor lineas longa. Corolla ex albo purpurascens, campanulata, parva, tres lineas longa, limbo quinquefido, lacinulis obtusis, patulis. Calyx hispidulus, laciniis quinque, patentibus, convexiusculis. Stamina corolla paulo breviora.*

71. SEDUM.

Calyx quinquepartitus. Corolla pentapetala. Squamae nectariferae ad basin germinis. Capsulae quinque.

(A) *Foliis planis.*

1. SEDUM *Telephium.*
S. Foliis planiusculis, serratis: corymbo folioso: caule erecto. *Linn.*
Lusit. *Favaria maior, ou Herva dos callos.*
*S.*Telephium *Linn. variet* ϵ, *sive maximum.*
Telephium *Hispanicum* 1. *Clusii.* Hist. 2. p. *66.*
Hab. in vineis circa Olisiponem, coliturque in hortis. Fl. Jun. Jul. Suffrutex.
Caulis pedalis et altior, superne ramosus. Folia ovato-oblonga, biuncialia et triuncialia, carnosa, succulenta, inferiora saepe opposita.

(B) *Foliis teretibus, seu subteretibus.*

2. SEDUM *fruticulosum.*
S. Foliis sublanceolatis, convexo-planiusculis, mucronatis, in contortas series imbricatis; superioribus basi caudatis: caule ex declinato erecto: cyma trifida, quadrifidave: corolla saepius hexapetala, obtusa.
Lusitan. *Herva pinheira enxuta.*
Hab. in solo macro, sabuloso, atque ad aggeres in Beira meridionali et Extremadura, maxime circa Olisiponem et ultra Tagum in ora maritima de *Caparica.* Fl. Jul. Aug. Perenn. et quasi suffrutex.

Ra-

Radices tenues, fibrosae, ex imis caulibus aut ex facie inferiori caulium effoliatorum annosiorum exortae. Caules plures ex uno vetusto effoliato caudice procumbenti demumque radicato exorti, primum parum declinati, sterilesque primo anno, demum erecti, floriferi, inferne ad basin ramiferi, saturate virides, crassiores, pennae anserinae crassitudine, dein simplicissimi, glabri, ut tota planta, teretes, octounciales, semper recti, nec nutantes, pedales et sesquipedales, superiora versus pallide seu dilute virentes, annui, basi tamen persistente duas ad quatuor uncias longa. Folia in ramulis et cauliculis non florentibus quadri sive quinquefariam, rarius sex seu septemfariam, contorte imbricata, angustiora quam reliqua, leviter sursum arcuata, lineari-lanceolata, carnosa, ex tereti-planiuscula, laevia, basi soluta, subtusque appendiculo membranaceo acutiusculo instructa; apice acutiuscula, mucronata, sesquiunciam et ultra longa, sesquilineam in medio lata, subglauca, aut dilute viridia; inferiora caulium florentium erecta, congesta, pallide viridia, forma similia, sed omnibus maiora, compressiuscula, decem lineas et ultra longa, tres et ultra in medio lata, sensim versus caulis apicem decrescentia; superiora caulis omnibus breviora, late lanceolata, convexo-planiuscula, vage alterna, remotiuscula, subappressa, glaberrima, et quasi caudata, appendiculo basis membranaceo in brevem aristam mollem producto. Flores cymosi, cyma glabra, diametro bi seu triunciali, trifida, quadrifida; involucro interdum monophyllo, saepius nullo: bracteae ad flores nullae: pedunculi primarii cymae, in duos ramos subaequales, apice spiraliter recurvos, subdivisi: flos unus solitarius in centro aut fere in centro cymae; alii in radiorum facie superna in duas series alterne dis-

po-

positi, sursum spectantes, subsessiles, glabri, unus solitarius intus paulo infra angulum singulae dichotomiae. Calyx unam lineam longus, saepius sexpartitus, in rarissimis floribus ejusdem cymae quinque aut septempartitus, laciniis ovatis, acutiusculis, erectis. Corollae petala tot quot calycis laciniae, ad tres lineas longa, patentissima, pallida seu albido-luteola, obtusa, lineari-lanceolata, concava, subcarinata, carina saturatius pallida. Squamula minima, emarginata, membranacea ad singuli germinis basin. Stamina tot duplo numero, quot calycis laciniae, longitudine corollae, alia erecta, obliqua alia; filamentis subulatis, basi intus pubescentibus; antheris erectis, oblongis, luteis. Germina numero calycis laciniis aequalia, oblonga, acuta, in stylos breves subulatos desinentia: stigmata simplicia, acutissima. Capsulae totidem acutae, breviter aristatae, longitudinaliter sutura interna dehiscentes. Semina plurima, minima.

Obs. *Passim pro varietate* Sedi-*rupestris habetur: attamen ab illo longe differt, non solum quia statura triplo maior, sed ex foliorum differentia; caulibus constanter strictis, nec ante anthesin nutantibus; cyma minus ramosa, radiis longioribus, apice deorsum spiraliter revolutis; petalis non luteis, nec acutis, nec saepius quinque sed sex; calycis laciniis ovatis, nec sublanceolatis. Neque cum* Sempervivo-*sediformi confundendum, nulla enim folia in nostro sunt vere teretia. Nimis affine* Sedo-*Hispanico; sed habitu non pubescenti, nec corollis albis. Sapor totius plantae adstringens.*

3. SEDUM *reflexum.*

S. Foliis subulatis, sparsis, basi solutis; inferioribus recurvatis. *Linn.*

Hab. ad sepes et rupes frequens circa Conimbricam, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn. *Cau-*

Caules perennantes, glabri, crassitudine pennae gallinaceae, subfusci, procumbentes et subreptantes, teretes, effoliati, ramulos alternos, seu novos caules, hinc inde vage ferentes; cùm floriferi basi curvi, dein erecti, etiam glabri, simplicissimi, inferne foliati, superne nudi, et ex curvatura basis usque ad cymam semipedales aut paulo altiores, apice, antequam floreant, nutantes. Folia dilute viridia, aut interdum ad apicem rubella, subteretia, basi et apice angustiora, quinque sexve lineas longa, medio paulo ultra semilineam lata, carnosa, glabra, mucronata, basi soluta et caudata, sparsa, approximata, hyemis frigore et aestatis calore omnia arcte imbricata, veris tempore laxa, et tunc inferiora recurvata. Ramuli cymae saepius recurvi. Petala saepe quinque, lutea, calyce valde longiora. An ad Sedum-virens *Aiton Hort. Kew. referendum?*

4. SEDUM *acre.*

S. Foliis subovatis, adnato-sessilibus, gibbis, erectiusculis, alternis: cyma trifida. *Linn.*

Lusitan. *Vermicularia.*

Hab. in siccis, sterilibus prope *Porto*, et alibi in Interamnia et Transmontana. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Cauliculi plures ex eadem radice, primum sesquiunciales, dein florentes bi aut triunciales, basi decumbentes, exinde erectiusculi, subramosi, teretes, cyma brevi, trifida, terminali. Folia approximata, brevia, basi soluta, glabra, obtusa, ex subrotundo-ovata, carnosa. Flores sessiles, lutei.

5. SEDUM *pruinatum.*

S. Foliis carnosis, oblongis, convexo-planiusculis, basi solutis: caule erecto, ex glauco pruinoso, inferne ramoso: cyma bifida: calycis foliolis sex, acutis, lanceolatis.

Hab. in *Gerez*, et ad *Rio Homem* in Duriminia. Fl. aestate: Ann.

Planta viva nondum mihi occurrit: ex specimine sicco a Cl. Prof. Link communicato: Radix fibrosa, annua. Caulis filiformis, leviter angulatus, quinqueuncialis, erectus, basi ramosus, dein simplicissimus, glaber et ex glauco pruinosus, ut tota planta. Folia sparsa, oblonga, basi soluta et auriculata, carnosa et ex convexo planiuscula, quantum potui in sicco specimine conspicere. Cyma saepius bifida, ramis simplicissimis, paucifloris, floribus breviter pedunculatis. Calyx saepius hexaphyllus, foliolis lanceolato-subulatis, pruinosis. Corollae petala sex, acuminata, lanceolata, calyce fere duplo maiora. Stamina duodecim. Pistilla sex.

6. SEDUM *dasyphyllum.*

S. Foliis oppositis, ovatis, obtusis, carnosis: caule infirmo: floribus sparsis. *Linn.*

Sedum-glaucum *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in muris, rupibus, et inter saxa, praesertim in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Ann.

Caules plures ex eadem radice, conferti, sesquiunciales, biuncialesve, erecti, debiles, teretes, filiformes, laeves, ab initio farinacei, demum purpureo-albidi, foliati, simplices, interdum ad exortum subramosi; ramis caulium fere altitudine, nonnunquam duobus oppositis. Folia in plantae tenera aetate quadrifariam incumbentia, et quasi farinâ tecta; in adultis caulibus laxa, é viridi albida; omnia glabra, carnosa, ovato-subglobosa, lineam seu sesquilineam longa, sessilia, basi cavo-emarginata, circum obtusa solutaque; inferiora opposita, superiora alterna, in cyma acutiuscula, sensimque ad apicem minora: nulla mihi venarum rubrarum reti, nec rubris punctis aspera, visa sunt.

Cy-

Cyma terminalis, bifida, glabra, foliosa; radiis sive ramis recurvis, uncialibus, simplicissimis; aut interdum uno iterum ramoso: flores in bifurcatione nulli; in singulo ramo quatuor ad octo, sparsi, solitarii, axillares, ante anthesin cernui, pedunculati, pedunculis farinosis, tres seu quatuor lineas longis. Perianthium pentaphyllum; foliolis ovatis, acutiusculis, crassiusculis, glaucis; minimis, lineam fere longis, persistentibus. Corolla pentapetala, diametro quinque linearum; petalis utrinque albis, lanceolatis, subcanaliculatis, carinatis, carinâ linea rubra, patentibus. Nectarium squamula minima, emarginata, flava, inter singulum petalum et germen receptaculo inserta. Staminum filamenta decem, alba, capillaria, patentia, corolla dimidio breviora: antherae subrotundae, quadrisulcae, atro-rubentes. Germina constanter quinque, alba, acuta, calyce longiora. Styli albi, subulati, reflexi; stigmata simplicia, acutissima.

Planta amariuscula et leviter adstringens, sed non acris est.

7. SEDUM *villosum.*

S. Caule erecto: foliis planiusculis, pedunculisque subpilosis. *Linn.*

Hab. in humidis ad austrum Herminii inter *Unhaes* et *Castello-branco*. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caulis erectus, triuncialis et maior, basi curvus, teres, subvillosus, superne ramosus, ramis subviscosis. Folia alterna, viscidula, pubescentia, carnosa, brevia, ex tereti planiuscula, inferiora subovata, superiora sublinearia, obtusa. Flores in cymam dispositi; rami cymae ramosi, villoso-viscidi, uti calyx. Petala ex albo purpurascentia, ovato-lanceolata, extus subvillosa. Occurrit etiam

 flo-

floribus albis, maioribus, habituque quasi Sedi-albi *in montibus circa* Portalegre.

8. SEDUM *hirsutum.*

S. Caule ramoso, erecto, foliisque hirsutis: petalis aristatis. *Brot.*

Hab. in Beira et alibi in Lusitania boreali. Fl. Maj. Jun. Ann.

Nimis affine sequenti; sed praesertim differt petalis aristatis, habituque non glabro.

9. SEDUM *arenarium.*

S. Caulibus erectis, cespitosis: foliis subovatis, glabris, adnato-sessilibus, obtusiusculis, convexis, supra subconcavis: cyma bifida, simplici, recurva. *Brot.*

Hab. in sabulosis, aridis circa Conimbricam et alibi in Beira boreali. Fl. Maj. Jun. Ann.

Radix fibrosa, minima, alba, annua. Cauliculi tres, quatuor aut plures ex eadem radice, inferne ramosi, aut interdum subdichotomi, subrubelli, teretes, glabri, erecti, subsetacei, sesquiunciales, biunciales, aut paulo ultra. Folia imprimis indeterminate imbricata, demum sub florescentia caulis inordinate alterna, adnato-sessilia, convexo-concava, subovato-obtusiuscula, erecta sive adpressa, glabra, viridia, succosa, sesquilineam longa, vix lineam lata. Flores subsessiles, cymosi, raro infra cymam unus alterve: cyma bifida, simplex, recurva, uniflora in bifurcatione, in singulo ramulo multiflora. Calyces pentaphylli, foliolis ovatis, marcescentibus, corolla duplo brevioribus. Corollae petala alba, acuta, sed non aristata, lanceolata, carinata, patentia, duas lineas longa, emarcida. Filamenta alba, corolla breviora: antherae fuscae. Germina alba, squamulis quinque nectariferis ad eorum basin fuscis. Capsulae quinque, patentes, acuminatae, introrsum dehiscentes.

Obs.

Obs. *Etsi affine* Sedo-annuo *et* Anglico, *differt tamen praesertim caulibus non solitariis, et cyma bifida, non ramosa.*

10. SEDUM *album.*

S. Foliis oblongis, obtusis, teretiusculis, patentibus: cyma ramosa. *Linn.*

Lusit. *Arroz dos telhados, ou Pinhões de rato.*

Hab. ad rupes, saxa, in muris, tectorum tegulis, et alibi frequens. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Planta glabra: caulis ramosus: flores albi.

11. SEDUM *rubens.*

S. Foliis obtusis, subfusiformibus: cyma trifida quadrifidave, foliosa; floribus sessilibus: staminibus saepe quinque, reflexis.

Sedum-rubens. *Linn. Spec. Plant.* 619.

Crassula-rubens. *Linn. Syst. Nat. edit. Vind. p.* 226.

Hab. ad aggeres, et in sabulosis, saxosis, circa Olisiponem, et alibi in Extremadura, raro circa Conimbricam et in Lusitania boreali. Fl. Apr. Maj. Ann.

Caulis digitalis, ramosus, erectus, pilis raris adspersus. Folia carnosa, subteretia, obtusa, inferne angustiora, et quasi fusiformia. Cyma foliosa, in ramos tres aut quatuor recurvos divisa. Flores in alis foliorum uniuscujusque rami, sessiles. Calyx basi subvillosus: corolla alba, subtus carina villosa rubente. Stamina in omnibus, quae vidi, quinque, secundum Gerard et alios Botanicos interdum decem; quare et habitûs ratione Sedis *associavi.*

72. SPERGULA.

Calyx pentaphyllus. Cor. petala quinque, integra. Capsula ovata, unilocularis, quinquevalvis. Semina plura, interdum margine cincta.

1. SPERGULA *arvensis.*

S. Foliis verticillatis: floribus decandris. *Linn.*

Lusit. *Esparguta.*

Hab. in arvis incultis, cultisque sabulosis, humectis aut aridis, circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. Mart. Apr. Maj. Ann.

Caules plures ex eadem radice, procumbentes, demum adscendentes, seu obliqui, semipedales et longiores, ramosi, teretes, nodosi; pubescentes. Folia verticillata, plurima in quovis verticillo, filiformia, subpubescentes. Stipulae albae. Flores terminales, pedunculati. Calyx pubescens, foliolorum oris albis. Petala alba. Semina rotunda, nigra, ad lentem exasperata, margine minimo, fusco, acuto, annuliformi, ante plenam maturitatem membranaceo, cincta. Sapor totius plantae uti ille Zeae-*Mays.*

Obs. 1.° *Variat staminum numero quinque, sex, septem usque ad decem.*

Obs. 2.° *Occurrit saepe circa Conimbricam floribus pentandris, et pro* Sperg.-pentandra *Linn. habetur; sed habitu nil differt á* Sp.-arvensi, *et semina exacte similia: cùm* Spergula-pentandra *habitu et omnibus partibus valde minoribus, seminibusque foliaceo-compressis, nigris, margine membranaceo, albo, cinctis gaudeat, ex Cl. Gaertner,*

Roth

Roth, et aliis Botanicis; facile credam nostram, etsi saepe pentantheram, non esse veram S.-pentandram *Linn.*, *sed solum* Sp.-arvensis *varietatem.*

2. SPERGULA *ciliaris.*

S. Foliis oppositis, linearibus, basi tenuiter ciliatis: caule erecto, ramoso.

Hab. prope *Grandola* in Transtagana. Fl. vere. Ann.

Folia sessilia, internodiis valde breviora: pedunculi axillares, longi: calycis foliola rotundata, albo-marginata. Cl. Prof. Link.

Affinis Sperg.-*nodosae* Linn.

3. SPERGULA *saginoides* Linn.

S. Foliis oppositis, sublinearibus, aristatis, carinatis, subciliatis: pedunculis solitariis, unifloris, longissimis, nudis; caule subprostrato.

Hab. ad rupes, et in sabulosis humidiusculis in Duriminia et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Ann.

Caules plures ex eadem radice, duas ad quatuor uncias longi, ex procumbenti erectiusculi, setiformes, ramosi, nodosi, glabriusculi. Folia opposita, ad genicula fasciculata, basi albido-membranacea, coalita, subvaginantia, sublinearia, acuminata, leviter aristata, ad oras, lente visa, leviter ciliata pilis glanduliferis, utraque pagina glabriuscula, dorso subcarinata. Pedunculi axillares et terminales, solitarii, sesquiunciales et biunciales, glabriusculi, uniflori, aphylli. Flores cernui. Calycis foliola glabriuscula, ovata, margine albido. Corollae petala ovata, obtusa, alba, calyci aequalia. Capsula quinquevalvis, valvulis ovato-oblongis, obtusis. Semina fusca, columellae affixa. Facies Saginae-procumbentis; *varietas* Spergulae-saginoidis *Linn.*

4. SPERGULA *droserioides.*

S. Radice caulescenti: caulibus superne ramosis: fo-

foliis subulatis, carinatis, apice spiraliter tortis, pilosis, pilis rorido-glandulosis: seminibus pedicellatis.

Lusit. *Herva Pinheira orvalhada.*

Drosera-Lusitanica *Linn.*

Chamaeleontioides *Crisl. Vir. Lusit. n.* 325.

Spergula rorida, Lusitana. *Grisl. Vir. Lusit. n.* 1351. (1)

Hab. in sabulosis aridis, trans Tagum circa *Seixal* et *Arrentella*, circa *Torres Vedras*, *Montejunto*, *Chaõ de Maçãas*, *Redinha*, et alibi in collibus siccis ex Olisipone usque *Aveiro* ad quinque leucas ab Oceani littoribus. Fl. aestate. Perenn. et quasi suffrutex.

Radix perennis, ramosa, superne crassitudine pennae anserinae, sensim quotannis extus terram sese erigens, seu duas ad quatuor uncias caulescens, foliis emortuis superne cincta: ibi nova folia, quasi ut in Palmis, progerminant, quae radicalium vices gerunt, cum ad terram nulla, nisi á seminis germinatione anno primo. Caulis in aetate plantae tenera unicus, postea duo tres quatuorve ex apice radicis caulescentis, semipedales aut paulo altiores, teretes, paucifolii, erecti, superne ramosi, ramis alternis, erectis, unifloris, inferioribus saepe altioribus, omnibus, uti caulis, pilosis, pilis apice capitato-glandulosis, succumque glutinosum exsudantibus. Folia radicalia, et quae in apice radicis caulescentis, in orbem congesta, erectiuscula, caule paulo breviora, subulata, carinata, supra planiuscula, apice spiraliter retorta,

(1) Grisleyus in *Virid. Lusit.* nonnunquam eandem unicam plantam sub duplici nomine indicavit, sic:
Apium hortense, Seleri dictum. n. 122.
Seléri, sive Apium palustre sativum. n. 1309.
Quibus ambobus denotare voluit *Apium-graveolens* Linn. var. ϵ.

ta, ad oras praesertim piloso-glandulosa : caulina similia, alterna, sursum versus caulis apicem sensim breviora. Flores quatuor ad septem, caulem et ramos terminantes. Calyx pentaphyllus, foliolis ovato-lanceolatis, acuminatis, intus glabris, extus et ad oras piloso-glandulosis, corolla brevioribus. Corollae petala lutea, obovata. Stamina constanter decem. Pistilla quinque. Capsula calyce fere duplo longior, glabra, unilocularis, quinquevalvis, valvis ovato-lanceolatis. Semina conica, unam lineam longa, nigricantia, basi lata subconcava, ibique in medio umbilicata, decem ad duodecim, nonnulla abortientia, omnia in fundo capsulae, singulaque pedicello parvo imposita. Integumenta duo, membranacea. Albumen semini conforme, sordide albidum, cartilagineum, apice, ubi embryo, excavatum. Embryo inversus, minutus, albus, conicus, in apice angusto et excavato albuminis sedens. Cotyledones obovatae, crassae, hinc ad plumulam subconcavae, inde convexae. Plumula conica, alba, apice bifida, cotyledonibus dimidio brevior: radicula brevissima, acutiuscula. Planta, carpologice considerata, sui generis; fructus enim nec Droserae *nec* Spergulae: *loco tamen habitationis sabuloso et arido, caule ramoso et foliato, numeroque staminum perpenso, potiori jure* Spergulis, *quam* Droseris *eam associandam esse, maxime in tyronum commoditatem, credidi. Succus glandularum papyrum colore saturate purpureo tingit.*

73. CERASTIUM.

Calyx pentaphyllus. Cor. petala quinque, bifida. Capsula unilocularis, apice dentato dehiscens. Semina plurima.

(A) *Capsulis oblongis, calyce valde longioribus.*

1. CERASTIUM *vulgatum*.
C. Foliis hirsutis, inferioribus obovatis, superioribus ovato-oblongis: ramis dichotomis: petalis calycis longitudine aut vix longioribus.
α. C. *vulgatum*, foliis ovatis, petalis calyci aequalibus, caulibus diffusis. *Linn.*
β. C. *viscosum*, erectum, villoso-viscosum. *Linn.*
Hab. varietas (α) in pratis, locis humectis, frigidioribus Lusitaniae borealis, sed rarius; varietas (β) in agris, aggeribus, cultis, ad vias ubique frequens. Fl. Mart. Apr. Majo. Ann.
Hae duae species Linnaei, cum ex solo macro aut pingui, sicco aut humido, frigidori vel calidiori plus minusve varient, in unam solam speciem conjunxi. Cerastium-vulgatum *caules habet, inferne decumbentes, ibique ramosos, dein erectos, semipedales ad sesquipedales et altiores; flores in summitate laxe dispositos; hirsutiem eglandulosam seu non viscosam: sed in siccioribus et calidioribus satum viscosum evadit; petala nunc calyci aequalia, nunc paulo breviora; flores interdum congesti sunt.* Cerastium-viscosum *caules non inferne ramosos habet, sed erectos, simplices, quatuor ad sex uncias altos; flores in summitate ramorum congestos; hirsutie praesertim calycis viscosa gaudet;*

det; petala saepe calyce paulo longiora: sed interdum non viscosum est, flores laxi, petala calyce paulo breviora, caulis in humidis inferne ramosus, decumbens.

(B) *Capsulis ovato-subrotundis, calyci aequalibus.*

2. CERASTIUM *aquaticum* Linn.

C. Foliis cordatis, superioribus sessilibus, infimis petiolatis: pedunculis unifloris: fructibus pendulis.

Hab. ad sepes humidas, in umbrosis, aquosis, ad ripas fluviorum, fossas, prope Conimbricam, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caules sesquipedales et longiores, debiles, ramosi, superne pubescentes. Pedunculi axillares et terminales, solitarii. Petala alba, fere usque ad basin bipartita, calyce longiora.

74. AGROSTEMA.

Calyx monophyllus, coriaceus, hirsutus, tubulosus, apice quinquefidus. Cor. petala quinque, unguiculata; lamina integra, obtusa, vix emarginata. Capsula unilocularis.

1. AGROSTEMA *Githago* Linn.
A. Hirsuta: laciniis calycinis corolla vix longioribus: petalis subemarginatis, nudis.
Lusit. *Nigella bastarda.*
Hab. inter segetes frequens in tota fere Lusitania. Fl. vere. Ann.
Caulis erectus, sesquipedalis et altior, pilosus, superne dichotomus. Folia opposita, sessilia, sublinearia, acuta, tres uncias longa, tres fere lineas lata, viridia, hirsuta. Flores terminales. Calyx coriaceus, angulosus, pilosus, quinquepartitus, laciniis longis, corollam superantibus. Petala purpurea, laminarum basi non auriculata.

2. AGROSTEMA *Coronaria* Linn.
A. Tomentosa: foliis ovato-lanceolatis: pedunculis elongatis, unifloris: petalis leviter emarginatis, coronatis, serratis.
Lusit. *Candelaria dos Jardins.*
Hab. ad ima montium, circa *Bussaco*, et alibi in Beira boreali. Fl. Jun. Jul. Bienn.
Caulis pedalis et sesquipedalis, teres, superne ramosus, albo tomento tectus, uti tota planta. Calyx coriaceus, angulosus, tomentosus. Petala leviter emarginata, purpurea, coronata ad faucem. Varivt 1.° floribus plenis; 2.° pedunculis brevibus, subcorymbosis; et tunc forte Agr.-flos Jovis *nonnullorum Botanicorum.*

75.

75. LYCHNIS.

Calyx monophyllus, membranaceus, tubulosus, glaber, aut glabriusculus. Cor. petala quinque, unguiculata, lamina bifida, aut interdum quadrifida. Capsula uni-tri aut quinquelocularis.

1. LYCHNIS *Flos-cuculi.*

L. Petalis quadrifidis: fructu subrotundo. *Linn.*

Hab. in humidis subumbrosis, prope Conimbricam, *Alcobaça*, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. Maj. Jun. Perenn.

Caules plures ex una radice, pedales et sesquipedales, erecti, superne ramosi. Folia lanceolata, glabra, radicalia in orbem congesta, caulina opposita, sessilia, subcoalita. Flores terminales, et in ramorum dichotomia. Calyx rubellus, decemstriatus. Petala dilute purpurea, quadrifida, ad basin laminae dentata. Colitur varietas flore pleno, caule dimidio breviori.

2. LYCHNIS *palustris.*

L. Petalis emarginatis, coronatis: caule dichotomo: foliis lineari-lanceolatis, subciliatis: capsula subglobosa, ore dentato. *Broter. Phyt. Lusit. Fasc.* 1.

Lychnis-laeta *Aiton. H. Kew.* 2. *p.* 118.

Hab. in uliginosis et in pratis udis, praesertim circa Conimbricam, *Porto*, et alibi in Beira et Duriminia; rarius trans Tagum, in *Caparica* et alibi in Extremadura. Fl. vere. Ann.

3.

3. LYCHNIS *dioica*.

L. Floribus dioicis. *Linn.*

Hab. ad sepes, aggeres, vias, et in sylvaticis pratisque, circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. vere et aestate. Perenn.

Caulis pedalis sesquipedalis et altior, erectus, pilosus, nodosus, ramosus. Folia ovato-lanceolata, pubescentia, opposita, sessilia. Flores terminales et in ramorum dichotomia solitarii, subnutantes. Calyx in mascula planta cylindraceus, in foemina ovatus, ventricosus. Petala emarginata, alba. Capsula decem denticulis dehiscens, obsolete quinquelocularis, et quasi unilocularis. Variat 1.° *floribus nonnullis hermaphroditis inter masculos* 2.° *floribus rubris in Lusitania boreali.*

Staminibus basi coalitis, seu monadelphis.

76. OXALIS.

Calyx quinquepartitus, persistens. Cor. petala quinque, unguibus lateraliter subconnexa. Capsula pentagona, quinquelocularis, angulis dehiscens. Semina arillata.

1. OXALIS *corniculata* Linn.

O. Pedunculis umbelliferis: caule ramoso: foliis ternatis, foliolis obcordatis.

Hab. in hortis, cultis, graminosis, ad sepes in tota fere Lusitania, praesertim boreali. Fl. vere, aestate et autumno. Ann.

Caules laterales procumbentes, centralis erectus, quatuor ad octo uncias longi; laterales interdum ad basin repentes, villosi, uti pedunculi et petioli. Petioli, nodoso-articulati: stipulae latae, obovatae. Pedunculi ex alis foliorum solitarii, apice bi sive quadriflori. Involucrum tribus sive quatuor foliolis setaceis. Petala obtusa, integra, lutea. Capsula oblonga, pentagona, acuta, villosa, elastice dehiscens.

ORDO V.

POLYSTYLIA.

77. PHYTHOLACCA.

Calyx nullus. Corolla pentapetala, persistens. Germen striatum. Styli octo ad decem. Bacca saepius orbiculata, depressa, multisulcata, multilocularis, loculis monospermis.

1. PHYTHOLACCA *decandra.*
P. Floribus decandris, decagynis. *Linn.*
Lusit. *Herva dos cachos da India.*
Hab. nunc spontanea in umbrosis subhumidis, maceriis, ad fluviorum ripas, praesertim Mundae prope Conimbricam, et alibi in Beira boreali. Fl. Maj. Jun. Jul. Perenn.
Caulis annuus, teres, glaber, erectus, succulentus, quinquepedalis, apice subramosus. Folia ovata, obtusa. Racemi foliis oppositi, pauci axillares. Baccae atro-purpureae.

2. PHYTHOLACCA *dioica.*
P. Floribus dioicis. *Linn.*
Lusit. *Tintoreira.*
* Colitur in hortis et ambulacris, Olisipone, rarius prope Conimbricam. Fl. Maj. Jun. Arbor quindecim ad vinginti pedes et ultra alta.

CLASSIS XI.

POLYANTHERIA.

ORDO I.

MONOSTYLIA.

SECTIO I. MONOCLINA.

* *Calycistemones* (1).

78. LYTHRUM. . . . Calyx monophyllus, cylindricus, multidentatus, denticulis alternis minoribus. Petala saepe sex, calyci inserta. Capsula oblonga, bilocularis, polysperma.

79. CACTUS. . . . . Perianthium superum, monophyllum; laciniis squamosis, imbricatis, deciduis. Corollae petala numerosa. Bacca carnosa, exasperata, aut spinulosa, ovalis, unilocularis, polysperma.

80. MYRTUS. . . . . Calyx superus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Bacca calyce umbilicata, (in nostra) trilocularis, polysperma.

(1) Calycistemones sunt illae plantae, quibus stamina, ultra decem, calyci inserta: Thalamostemones vero illae sunt, quibus stamina, ultra decem, receptaculo inserta.

81. PUNICA. . . . . . Calyx superus, monophyllus, campanulatus, dentatus. Corolla pentapetala. Bacca composita, subglobosa, cortice coriaceo, calyce coronata, multilocularis, polysperma. Semina varie angulata, baccata.

82. PHILADELPHUS. Calyx quadrifidus, germini adnatus. Corolla tetrapetala. Capsula semiinfera, quadrilocularis, quadrivalvis, polysperma.

83. AMYGDALUS. . Calyx inferus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Drupa saepe tomentosa, hinc unisulcata; nuce extus foraminulis numerosis instructa, vel foveolis irregularibus excavata.

84. PRUNUS. . . . . Calyx inferus quinquefidus. Corolla pentapetala. Drupa saepe glabra; nuce extus foraminulis foveolisve nullis.

Crataegus-monogyna.

** *Thalamostemones; corolla tetrapetala.*

85. PAPAVER. . . . . Calyx diphyllus, caducus. Stigma sessile, peltatum, radiatum, crenatum. Capsula incomplete multilocularis, stigmate coronata, subque illo foraminibus dehiscens.

86. CHELIDONIUM. Calyx diphyllus, caducus. Sti-

Stigma sessile, bifidum. Siliqua linearis, unilocularis aut bilocularis.

87. CAPPARIS. . . . Calyx tetraphyllus, foliolis concavis. Staminum filamenta longissima. Germen pedicellatum: stigma sessile, capitatum. Bacca corticosa, unilocularis.

*** *Thalamostemones; corolla pentapetala; **staminibus** omnibus liberis.*

88. PORTULACA. . . Calyx bifidus. Stylus brevissimus. Stigmata quinque. Capsula circumcisa, unilocularis, polysperma. Seminum receptaculis centralibus liberis.

89. CISTUS. . . . . . Calyx pentaphyllus, (1) foliolis duobus minoribus. Capsula varie locularis, calyce obtecta.

Delphinium.

**** *Thalamostemones: corolla pentapetala: staminibus coalitis, monadelphis, aut polyadelphis.*

90. MALVA. . . . . . Calyx duplex, exterior triphyllus (raro diphyllus), interior quinquefidus. Stamina monadelpha. Capsulae plures in verticillum dispositae.

(1) Calyx rarius triphyllus est.

91. LAVATERA. . . Calyx duplex, exterior monophyllus, tripartitus, laciniis ovatis, obtusis; interior quinquefidus. Stamina monadelpha. Capsulae plurimae in orbem positae, monospermae.

92. ALTHAEA. . . . Calyx duplex; exterior monophyllus, in lacinias sex ad novem fissus; interior quinquefidus. Stamina monadelpha. Capsulae plures in verticillum dispositae.

93. CITRUS. . . . . . Calyx quinquefidus, parvus. Stamina viginti aut plura, polyadelpha. Stigma capitatum. Bacca cortice carnoso, extus innumeris vesiculis, oleum fragrans fundentibus, adsperso; multilocularis, loculis membrana distinctis, intus pulpa succulenta vesiculosa farctis.

***** *Thalamostemones : corollae petala duodecim aut plura.*

94. NYMPHAEA. . . Calyx tetra sive pentaphyllus. Stigma sessile, peltatum, radiatum. Bacca ovata, sive ovato-subglobosa, collo angustata, stigmate coronata, multilocularis, polysperma.

SE-

SECTIO II. DECLINA.

95. PINUS. . . . . Flores monoici.

Masculi in amentum conicum dispositi. Calyx tri sive tetraphyllus. Corrolla nulla. Stamina monadelpha.

Foem. in strobilum dispositi, squamis oblongis, apice incrassatis, angulosis, bifloris. Corolla nulla. Germina minima, ad singulam squamam gemina. Stylus subulatus: stigma simplex. Nux ala membranacea cincta.

96. TAXUS. . . . . . . Flores dioici.

Masc. Calyx gemmae squamae quatuor aut plures, rotundatae, concavae. Corolla nulla. Stamina monadelpha, saepe ultra decem: antherae post dehiscentiam lobato-peltatae.

Foem. Calyx ut in masc. Corolla nulla. Receptaculum minimum, orbiculatum, sensim sursum augescens germenque cingens. Germen unicum, ovatum: stigma sessile, simplex. Nux monosperma, ovata, fere omnino te-

cta

cta receptaculo, in baccam succulentam, apice apertam, producto.

97. CERATOPHYLLUM. Flores monoici.

Masc. Calyx multipartitus. Corolla nulla. Stamina duplo plura, quam calycis segmenta.

Foem. Calyx et corolla ut in masc. Germen unicum, ovatum, compressum: stigma sessile. Drupula sicca, tenuiter corticata, acuminata.

98. THELIGONUM. Flores monoici.

Masc. Calyx turbinatus, bipartitus, laciniis obtusis, revolutis. Corolla nulla. Stamina undecim ad undeviginti; antheris linearibus, rectis.

Foem. Calyx et corolla ut in masc. Germen superum: stylus longus: stigma simplex. Bacca sicca, coriacea, parva, subglobosa, monosperma, basi in processum brevem cavum elongata.

Laurus nobilis.

OR-

ORDO II.

DISTYLIA.

SECTIO I. MONOCLINA.

99. CRATAEGUS. . . Calyx superus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Stamina calyci inserta. Styli saepe duo, interdum unicus, tres aut quatuor. Bacca carnosa, calyce coronata. Semina stylorum numero aequalia, ossea, raro cartilaginea.

100. AGRIMONIA. . Calyx monophyllus, quinquedentatus, multisetosus, setis uncinatis. Corolla pentapetala. Stamina calyci inserta. Semina duo, calyce superne coarctato atque capsulaeformi vestita.

Paeonia. Helleborus.

SECTIO II. DICLINA.

101. BETULA. . . . Flores monoici, amentacei.

Masc. in amentum cylindricum dispositi, et breviter pedicellati. Calyx squamae tres, ovato-subrotundae, ciliatae, media duabus lateralibus maiore. Corollae petala tria (ra-

(rarissime quatuor, unum tunc minimum), obovata, concava, ciliata, pedicello affixa, intermedium lateralibus calyceque longius. Filamenta brevia, hexadelpha: antherae duodecim, lineares.

Foem. Amentum paulo infra masculos, cylindraceum. Calyx squamae tres, sessiles, ciliatae, bi aut triflorae, laterales subrotundae, media longior, ovata, reflexa. Corolla nulla. Germina duo aut tria, singulis styli duo. Semina cordata, alata.

102. JUGLANS. . . . Flores monoici.

Masc. in amentum cylindraceum dispositi. Calyx squamiformis, monophyllus. Corolla sexpartita. Stamina duodecim ad duodeviginti: antherae subsessiles.

Foem. Flores duo tresve, contigui, sessiles; his calyx superus, quadrifidus. Corolla quadripartita, calyce maior. Styli duo, breves; stigmata duo magna, superne lacera. Drupae nux bivalvis, nucleo varie sulcato, infra quadrilobo.

103.

103\. POTERIUM. . . Flores spicati, monoici aut polygami (1).

Masc. Calyx tri aut tetraphyllus. Corolla quadripartita. Stamina plurima. Pistilla imperfecta.

Foeminei flores in eadem spica supra masculos. Cal. et cor. ut in masc. Pistilla duo: stigmata penicilliformia. Bacca é tubo corollae indurato, mono-aut disperma.

Mercurialis. Fagus. Castanea.

(1) Floribus masculis non raro immixti sunt flores hermaphroditi in nostris, unde polygama evadunt é floribus foemineis, masculis et hermaphroditis: interdum flores omnes hermaphroditi, sed raro.

ORDO III.

TRISTYLIA.

SECTIO I. MONOCLINA.

* *Calycistemones.*

104. SORBUS. . . . . Calyx superus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Pomum quinqueloculare, umbilicatum, molle, saepe trispermum. Semina cartilaginea. *Crataegus.*

** *Thalamostemones.*

105. PAEONIA. . . . Calyx pentaphyllus. Corollae petala quinque aut plura. Stigmata sessilia, saepe tria. Capsulae plerumque tres, raro duae, rarissime quatuor aut quinque, tomentosae, polyspermae. Semina subovalia.

106. HELLEBORUS. Calyx nullus. Corollae petala quinque, obovata, concava, erectiuscula, duorum ordinum: nectaria plura, tubulosa, staminibus breviora, ore denticulata. Capsulae polyspermae, rostratae, saepe tres, rarius duae aut quatuor.

106. DELPHINIUM. Calyx nullus. Corollae petala

la quinque, inaequalia, supremo postice in calcar producto. Styl. unus ad sex. Capsulae tot, quot styli, acuminatae, uniloculares, polyspermae.

108. RESEDA. . . . . Calyx monophyllus, profunde partitus. Petala inaequalia, nonnulla partita: glandula nectarifera é receptaculo producta. Capsula vel unica unilocularis, adhuc immatura apice hians, polysperma; vel quinque stellatim patentes, monospermae.

109. EUPHORBIA. . Calyx monophyllus, ventricosus. Petala quatuor aut quinque, calyci inserta, ovata aut lunata. Stamina duodecim ad quindecim, medio articulata, diverso tempore erumpentia. Germen superum, pedicellatum: styli bifidi. Capsula tricocca.

110. HYPERICUM. . Calyx quinquepartitus. Corolla pentapetala. Stamina polyadelpha, in tres ad quinque fasciculos basi coalita. Capsula, in nostris, trilocularis, polysperma; rarissime bacca incomplete trilocularis.

SECTIO II. DICLINA.

111. FAGUS. . . . . . Flores monoici.

Masculi sessiles, in amentum cylindraceum, praelongum, dispositi. Calyx campanulatus, quadri aut quinquefidus. Corolla nulla. Stamina duodecim et ultra, rarius minori numero.

Foeminei ad basin ejusdem amenti, aut in alio. Calyx quadridentatus, extus muricatus. Corolla nulla. Styli saepe tres : stigmata subpenicilliformia. Semina saepe duo (rarius tria aut unicum) coriacea, ovata, hilo lato, in calyce echinato, capsulaeformi, in duas ad quatuor valvas spurias dehiscenti, conclusa.

112. RICINUS. . . . Flores monoici.

Masc. inferiores. Calyx quinquepartitus. Corolla nulla. Stamina numerosissima, basi monadelpha.

Foem. superiores. Calyx tripartitus. Corolla nulla. Styli bifidi. Capsula trisulca, spinis mollibus echinata, trilocularis, trisperma.

OR-

ORDO IV.

TETRASTYLIA.

Populus-nigra. Crataegus.
Paeonia. Helleborus.
Reseda. Delphinium.

ORDO V.

PENTASTYLIA.

* *Calycistemones.*

113. MESPILUS. . . Calyx superus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Bacca calyce coronata. Semina quinque aut decem, ossea aut cartilaginea.

114. PYRUS. . . . . Calyx superus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Pomum umbilicatum, quinqueloculare, loculis singulis valva cartilaginea vestitis, saepe dispermis. Semina cartilaginea.

115. MESEMBRYANTHEMUM. Calyx superus, quinquefidus, persistens. Corollae petala numerosa, serie multiplici, linearia, basi leviter coalita. Capsula carnosa, calyce vestita, quinquelocularis, quinquevalvis, polysperma.

Spi-

Spiraea.

** *Thalamostemones.*

116. GLINUS. . . . . Calyx quinquepartitus, intus coloratus, persistens. Corollae petala quinque, sublinearia, bi aut trifida. Germen superum. Capsula pentagona, quinquelocularis, quinquevalvis. Semina plurima, funiculis umbilicalibus longissimis praedita.

117. AQUILEGIA. . Calyx nullus. Corolla pentapetala. Nectaria quinque, calcarata, inter petala. Capsulae quinque, distinctae, acuminatae, univalves, polyspermae.

118. NIGELLA. . . . Calyx nullus; interdum ejus loco involucrum pentaphyllum, foliis caulinis simile. Corolla pentapetala. Nectaria quinque aut plura, intra corollam, bilabiata. Capsula simplex, aut quinque, versus basin coadunatae, apice rostratae, polyspermae.

Reseda-purpurascens. Portulaca. Delphinium-pentagynum. Caltha. Paeonia. Thalictrum.

OR-

ORDO VI.

POLYSTYLIA.

SECTIO I. MONOCLINA.

* *Calycistemones.*

119. SPIRAEA. . . . Calyx quinquefidus. Corolla pentapetala. Capsulae plures, congestae, acuminatae, uni aut triloculares.

120. ROSA. . . . . . Calyx inferne ventricosus, carnosus, superne collo contractus, quinquepartitus. Corolla pentapetala (in cultis polypetala, monstrosa.) Semina plurima, hirsuta, subossea, intra calycem baccatum.

121. RUBUS. . . . . . Calyx quinquefidus. Corolla pentapetala. Semina plurima baccata, supra receptaculum conicum dense collecta, et capitulum seu baccam compositam constituentes.

122. FRAGARIA. . . Calyx decemfidus, laciniis alternis minoribus. Corolla pentapetala. Semina nuda, glabra, receptaculo ovato, carnoso, baccaeformi, colorato, saepe diciduo, affixa.

123. POTENTILLA. Calyx decemfidus, laciniis alternis minoribus. Corolla pentapetala. Semina plurl-

ma,

ma, nuda, receptaculo minimo, fungoso, exsucco, affixa.

124. TORMENTILLA. Calyx octofidus, laciniis alternis minoribus. Corolla tetrapetala. Semina plurima, nuda, receptaculo parvo, fungoso, exsucco, affixa.

125. GEUM. . . . . . Calyx decemfidus, laciniis alternis minoribus. Corolla pentapetala. Semina in aristam geniculatam desinentia, receptaculo oblongo, hirsuto, imposita.

** *Thalamostemones.*

126. THALICTRUM. Calyx nullus. Corolla tetrapetala. Semina plurima, nuda, mucronata, ecaudata.

127. CLEMATIS. . . Calyx nullus. Corolla tetrapetala. Styli persistentes. Semina plurima, nuda, caudata, cauda saepe plumosa.

128. ANEMONE. . . Calyx nullus, hujus loco involucrum ad basin pedunculi di-sive triphyllum. Corollae petala quinque aut plura, in duas aut plures series disposita. Styli persistentes. Semina plurima, mucronata aut caudata.

129. RANUNCULUS. Calyx deciduus, pentaphllus (rarissime triphyllus). Corollae petala saepe quinque, rarissime plura (nisi in monstro-

trosis), quorum unguis foveola nectarifera nuda, aut appendicula squamiformi vel tubulosa, instructus. Semina plurima, nuda, mucronata.

130. ADONIS. . . . . Calyx pentaphyllus. Corollae petala saepe ultra quinque. Nectaria ad petalorum ungues nulla. Semina plurima, nuda, testa coriacea, angulata, mucronata.

131. CALTHA. . . . Calyx nullus. Corollae petala quinque aut plura. Nectaria nulla. Stigmata sessilia. Capsulae saepe ultra quinque, patulae, acuminatae; uniloculares, polyspermae.

132. SEMPERVIVUM. Calyx multipartitus, laciniis decem ad duodecim. Corollae petala decem aut duodecim. Pistilla saepe decem. Capsulae totidem acuminatae, uniloculares, introrsum dehiscentes, polyspermae.

Sedi aliquot species.

SECTIO II. DICLINA.

133. SAGITTARIA. . Flores monoici.

Masculi superiores. Calyx triphyllus. Corolla tripetala. Stamina viginti et ultra.

Foeminei inferiores. Cal. et

Cor. ut in masc. Germina plurima : stigmata sessilia. Semina totidem, receptaculo globoso imposita, nuda, compressa, mucrone recurvo terminata.

134. ARUM. . . . . . Flores monoici. Spatha floralis monophylla, colorata, basi ventricosa, oblonga, superne acuta. Spadix clavatus, superne nudus, medio stamineus, inferne pistilliferus. Baccae uniloculares, subglobosae, monospermae, aut paucis seminibus foetae.

135. ZOSTERA. . . . Flores monoici. Spatha nulla, nisi folii graminei basis vaginans, et spadicem linearem, planum, hinc nudum, inde floriferum includens. Perianthium nullum. Corolla nulla.

Masc. Antherae plures, subsessiles, ovato-oblongae, nutantes, alternae.

Foem. Germina pauciora, octo ad duodecim, alterna, nutantia. Singulis stylus unicus, capillaris, superne bifidus. Capsulae uniloculares, monospermae, obovatae, membranaceae, longitudinaliter dehiscentes.

CLAS-

CLASSIS XI.

POLYANTHERIA.

ORDO I.

MONOSTYLIA.

SECTIO I. MONOCLINA.

* *Calycistemones.*

78. LYTHRUM.

Calyx monophyllus, cylindricus, multidentatus, denticulis alternis minoribus. Petala saepe sex, calyci inserta. Capsula oblonga, bilocularis, polysperma.

1. LYTHRUM. *Salicaria.*

L. Foliis oppositis, cordato-lanceolatis: floribus spicatis, dodecandris. *Linn.*

Lusitan. *Salgueirinha.*

Hab. ad fluvios, rivulos, stagna, et in pratis humidis, circa Conimbricam, et alibi frequens. Fl. aestate. Perenn.

Caulis erectus angulosus, bi aut tripedalis. Folia opposita (raro verticillato-terna seu quaterna), sessilia, semiamplexicaulia, sublanceolata, subtus pubescentia; superiora saepe alterna; floralia rubro

colorata. Flores in spicam terminalem verticillatim dispositi. Calyx duodecimstriatus, dentibus duodecim. Petala lanceolata, leviter undulata, purpurea.

2. LYTHRUM. *hyssopifolia.*

L. Foliis alternis, linearibus: floribus hexandris. *Linn.*

Hab. in uliginosis, humidis, inundatis frequens. Fl. aestate. Ann.

Caulis procumbens, aut interdum erectiusculus, angulosus, inferne ramosus, semipedalis aut pedalis. Folia alterna, sessilia, integerrima, obtusiuscula, lineari-lanceolata. Flores axillares, saepe solitarii, sessiles, parvi. Calycis denticuli varii in variis, sex, octo, decem, duodecim. Petala quatuor, quinque, sex, obovata, purpurascentia aut violacea, raro alba, fugacia. Stamina saepe sex, corolla minora.

79. CACTUS.

Perianthium superum, monophyllum; laciniis squamosis, imbricatis, deciduis. Corollae petala numerosa. Bacca carnosa, exasperata, aut spinulosa, ovalis, unilocularis, polysperma.

1. CACTUS *Opuntia* Linn.

C. Caule et ramis isthmose articulatis; interjuncturis subovalibus, complanato-compressis, amplis, foliiformibus; spinis setaceis, fasciculatis: floribus subluteis: bacca stimulis fasciculatis armata.

Lusit. *Figueira da India.*

Hab. spontanea in sepibus macris in tota fere Lusitania, praesertim meridionali. Fl. vere. Arbuscul.

Caulis sex, septem, octopedalisve, oblique ramosus, inferne cylindraceus, crassitudine femoris, superne articulatus, interjuncturis fere pedalibus, in quorum marginibus flores sessiles, petalis octo ad decem, subcuneiformibus. Stamina plurima, ante pollinis ejaculationem nimis irritabilia. Bacca subovalis sesquiuncialis. Ejus pulpa á rusticis editur, illorumque urinas colore imbuere sanguineo fertur.

Obs. *Interjuncturae ramorum vulgo pro foliis habentur, sed falso; natura enim foliis brevem vitam donavit; post aliquot dies, menses, unum, duos, aut plurimum tres annos, ipsa pereunt, decidunt aut adhaerentia siccantur, nec demum in truncum*

aut

aut ramos transformantur, ut interjuncturis nostrae Opuntiae accidit, quae sensim formam compressam perdunt, cylindraceam assumunt, et in caulem longaevum mutantur. Vera folia in Opuntia sunt minima, lanceolata, seu tereti-subulata, basi articulata, quae ex gemmis ramorum, foliorum et fasciculorum spinosorum, oriuntur, et cito cadunt.

80. MYRTUS.

Calyx superus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Bacca calyce umbilicata, (in nostra) trilocularis, pclysperma.

1. MYRTUS *communis* Linn.
M. Foliis ovato-lanceolatis, peracutis: floribus solitariis: involucro diphyllo: baccis ovalibus.
Lusit. *Murta ordinaria.*
Myrtus-*communis, Lusitanica. Linn.*
Hab. in dumetis et sepibus frequens. Fl. vere. Frutex.
Colitur in hortis ejus varietas flore pleno; necnon Myrtus-*communis, Tarentina, foliis ovatis; baccis subglobosis, flore simplici aut pleno.*
Lusitanis Murta dos jardins.

81. PUNICA.

Calyx superus, monophyllus, campanulatus, dentatus. Corolla pentapetala. Bacca composita, subglobosa, cortice coriaceo, calyce coronata, multilocularis, polysperma. Semina varie angulata, baccata.

1. PUNICA *Granatum* Linn.

P. Foliis lanceolatis: caule arboreo, spinoso.

Lusit. *Romeira*; ejus fructus *Romãas*; flores *Balaustias* appellantur.

Hab. sylvestris et quasi spontanea in solo cretaceo, ad sepes, circa Conimbricam, et alibi praesertim in Lusitania australiori. Fl. Maj. Jun. Arbor.

Colitur in pomariis de Santarem, Punhete, *et aliis varietas sativa, inermis aut subinermis; fructu maiori dulci aut subacido, cortice viridi aut purpureo; floribus pentapetalis aut plenis. Colitur quoque, etsi rarius, P.*-nana, *quae P.*-Granati *etiam varietas mihi esse videtur.*

82. PHILADELPHUS.

Calyx quadrifidus, germini adnatus. Corolla tetrapetala. Capsula semiinfera, quadrilocularis, quadrivalvis, polysperma.

1. PHILADELPHUS *coronarius* Linn.
P. Foliis oppositis, ovato-oblongis, subdentatis, glabris: racemis terminalibus.
Lusitan. *Sylindra.*
Syringa. Tournefort. *J. R. H. p.* 617.
Colitur in viridariis. Fl. vere. Frutex.
Caulis quatuor ad sex pedes altus, ramosus, ramis oppositis. Flores albi, odori, interdum fere pleni. Stylus florescentiae tempore quadrifidus, in fructu fere usque ad basin quadripartitus.

83. AMYGDALUS.

Calyx inferus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Drupa saepe tomentosa, hinc unisulcata; nuce extus foraminulis numerosis instructa, vel foveolis irregularibus excavata.

1. AMYGDALUS *communis* Linn.
A. Foliis lanceolatis, serratis, imis dentibus et petiolis glandulosis: floribus sessilibus, saepe geminis: drupa subexsucca, ovata.
Lusit. *Amendoeira.*

* Colitur in pomariis, in Beira boreali, ad Durium, circa *Torres Novas* et alibi in Extremadura, necnon in Transtagana et Algarbiis. Fl. Jan. Febr. et Mart. Arbor.

Drupa in nostris subexsucca, coriacea, ovata, amara, non edulis; nux punctata, sed non foveato-scabra, maior aut minor. Nucleus in una varietate dulcis, in alia amarus, in utraque sat oleosus.

2. AMYGDALUS *Persica* Linn.
A. Foliis ovato-lanceolatis, serratis: floribus sessilibus, solitariis: drupa succosa, sphaericea.
Lusit. *Pecegueiro.*

* Colitur in pomariis prope Conimbricam, *Collares*, *Abrantes*, *Aviz*, *Azeitaõ*, et alibi in omnibus Lusitaniae Provinciis. Fl. vere. Arbor.

Flores interdum pleni. Nux foveato-scabra. Variat floribus parvis, mediocribus aut magnis: fructu praecoci, aestivo, aut serotino, tomentoso aut glabro; maiori, mediocri aut minori; subcompres-

so aut globoso ; apice mamilluloso , aut hebetato ; corticis et carnis colore vario ; pulpa nuci adhaerenti aut disjuncta. Has varietates Lusitani appellant Pecego temporaõ , d'estio , d'outono , d'inverno , durazio ou ferrenho , mollar , calvo , miraolho , maracotaõ , alperche , Gilmendes , Venesiano , etc. ; *de quibus et aliis , Duhamelii et Knoopii Pomologiae , necnon Rosierii et Milleri Dictionaria consulenda.*

84. P R U N U S.

Calyx inferus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Drupa saepe glabra ; nuce extus foraminulis foveolisve nullis.

1. PRUNUS *Armeniaca.*
 P. Floribus sessilibus : foliis subcordatis. *Linn.*
 Lusit. *Damasqueiro , ou Albricoqueiro.*
 * Colitur frequens in pomariis , vineis. Fl. vere. Arbor.
 Fructus magnitudine , colore , et carnis qualitate variant : minores , quos Frutas novas ; *mediocres et maiores , quos* Damascos *et* Albricoques *Lusitani vocant.*

2. PRUNUS *domestica.*
 P. Pedunculis subsolitariis : foliis lanceolato-ovatis , convolutis : ramis muticis. *Linn.*
 Lusit. *Ameixieira mansa , ou Abrunheiro manso.*
 * Colitur in hortis , vineis , pomariis in tota fere Lusitania. Fl. vere. Ann.
 Variat fructûs colore , succis , magnitudine : de quibus Duhamelii Pomologia (Arb. Fr.) *consulenda. Has fructûs varietates Lusitani vocant ,* Ameixas

xas reinóes, Saragoçanas, brancas, gordas, abrunhos de Rei, do Duque, brancos, etc. *Optimae saepe ad ima summorum montium, aut in eorum viciniis proveniunt.*

3. PRUNUS *spinosa.*

P. Pedunculis solitariis: foliis lanceolatis, glabris: ramis spinosis. *Linn.*

Lusit. *Abrunheiro bravo, ou Ameixieira bráva.*

Hab. in dumetis et sepibus, freq. in tota Lusitania. Fl. vere. Arbor, saepius Frutex.

Drupa magnitudine nucis avellaneae, atro-caerulea, succo austero-acerbo, qui simul cum pulpâ sub Acaciae Germanicae nomine officinis notus. Occurrere etiam ferunt in Extremadura *frutu fere duplo maiori, quae forte* Prunus-insiticia *Linn., pedunculis geminis, foliis ovatis, subtus villosis, convolutis, ramis spinescentibus.*

4. PRUNUS *Cerasus* Linn.

P. Umbellis subpedunculatis: foliis ovato-lanceolatis, glabris, junioribus conduplicatis.

Lusit. *Cerejeira* et *Gingeira.*

* Colitur in hortis, pomariis, vineisque in tota Lusitania. Fl. vere. Arbor.

Quamplurimae varietates á fructûs sapore, colore, figura et magnitudine occurrunt; has Lusitani vocant Cerejas de sacco, pretas, miudas, de Agosto, Ginjas Gallegas, garrafaes, etc: *de quibus et aliis Duhamelii Pomologia* (Arb. Fr.) *consulenda. Optimae, quae in elatiorum montium viciniis circa* Montejunto, Lamego, Lousãa *et alibi proveniunt; quoniam hae arbores septentrione frigidisque gaudent. Ex Plinio (Hist. Nat. Libr. XV. C. XXV.) in Gallia Belgica olim Cerasa Lusitana (forte* Ginjas garrafaes) *prae cunctis aestimabantur.*

5. PRUNUS *avium* Linn.

P. Umbellis sessilibus : foliis ovato-lanceolatis, subtus pubescentibus; junioribus conduplicatis.

Lusit. *Cerejeira das Cerejas pretas miudas.*

* Colitur in Beira boreali. Fl. vere. Arb. *Vix á praecedente diversa.*

6. PRUNUS *Padus* Linn.

P. Floribus racemosis : foliis deciduis, subrugosis, serrulatis; petiolis apice biglandulosis.

Lusit. *Pado, ou Azereiro dos danados.*

Hab. in Transmontana boreali, praesertim ad *Sabor* ripas prope *Bragança*, necnon in Beira ad *Manteigas* circa Herminium. Colitur quoque in viridariis prope Conimbricam, *Porto* et alibi. Fl. vere. Arbor.

Arbor mediocris. Folia alterna, lato-lanceolata, serrata, subrugosa, glabra, breviter petiolata, ad apicem petioli biglandulosa. Racemi nutantes, laterales, solitarii; pedunculi partiales semiunciales. Petala obovata, alba, tenuiter denticulata. Drupa nigra, magnitudine pisi maioris.

7. PRUNUS *Lusitanica* Linn.

P. Floribus racemosis : foliis sempervirentibus, lato-lanceolatis, serrulatis, laevibus; petiolis apice eglandulosis.

Lusit. *Azereiro.*

Hab. in sylvaticis, ad sinus montium *Gerez* et Herminii, in Lusitania boreali. Fl. vere. Arbor. Colitur etiam in viridariis.

** *Thalamostemones; corolla tetrapetala.*

85. PAPAVER.

Calyx diphyllus, caducus. Stigma sessile, peltatum, radiatum, crenatum. Capsula incomplete multilocularis, stigmate coronata, subque illo foraminibus dehiscens.

1. PAPAVER *Rhoeas* Linn.

P. Capsulis ovato-subglobosis, glabris: caule piloso, multifloro; pilis patulis: foliis pinnatifidis, incisis.

Lusit. *Papoila ordinaria.*

Hab. in arvis, inter segetes, frequens. Fl. vere. Ann.

Corolla saepe ad unguem late maculata: stigmatis radii saepe ultra novem; lobulis magis reflexis. Variat corolla alba; rarissime plena; caulis staturâ maiori aut minori.

2. PAPAVER *dubium* Linn.

P. Capsulis oblongis, clavatis, glabris: caule piloso, multifloro: pilis pedunculo adpressis: foliis pinnatifidis, incisis.

Lusit. *Papoila longa.*

Hab. cum praecedente freq. Fl. vere. Ann.

Capsula fere semiuncialis: stigmatis radii septem ad novem; lobulis minus reflexis. Corolla saepe non ad unguem late maculata, sed tantum breviter fuscata.

3. PAPAVER *hybridum.*

P.

P. Capsulis subglobosis, torosis, hispidis: caule folioso, multifloro. *Linn.*

Lusit. *Papoila peluda.*

Hab. in agris sabulosis, et inter segetes circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi. Fl. vere. Ann.

Papaver-Argemone *simul cum ista occurrere fertur, ipsam tamen nondum in Lusitania vidi; similis est praecedenti, differt autem capsulis clavatis, setisque istarum rarioribus.*

4. PAPAVER *somniferum.*

P. Calycibus capsulisque glabris: foliis amplexicaulibus, incisis. *Linn.*

Lusit. *Dormideira.*

Hab. quasi spontanea in collibus ad magnum Aquaeductum circa Olisiponem, in arenosis circa *Setubal*, et alibi ad pagos. Colitur etiam in hortis, uti varietas flore pleno, quod Lusitani vocant *Papoilas de Hollanda*, seu *Dormideiras dobradas*. Fl. vere. Ann.

Planta tota glabra, dilute viridis, glaucina. Corolla dilute aut saturate purpurea, aut alba. Stigmatis radii saepe decem. Semina nigra aut alba, unde, Dormideiras pretas, Dormideiras brancas, *á pharmacopolis appellantur.*

86. CHELIDONIUM.

Calyx diphyllus, caducus. Stigma sessile, bifidum. Siliqua linearis, unilocularis aut bilocularis.

1. CHELIDONIUM *majus*.
C. Pedunculis umbellatis. *Linn.*
Lusit. *Celidonia*.
* Colitur in hortis, et circum ipsos atque ad pagos quasi spontanea occurrit. Fl. vere. Perenn.
2. CHELIDONIUM *Glaucium*.
C. Pedunculis unifloris; foliis amplexicaulibus, sinuatis; caule glabro *Linn.*
Lusit. *Papoila pontuda*.
Hab. in arenosis maritimis, prope *Figueira* et alibi. Flor. vere. Ann. aut Bien.
Obs. *Occurrere fertur floribus violaceis in Beira boreali et Transmontana*, *quod forté* Chelid.-hybridum *Linn.*

87. CAPPARIS.

Calyx tetraphyllus, foliolis concavis. Staminum filamenta longissima. Germen pedicellatum: stigma sessile, capitatum. Bacca corticosa, unilocularis.

1. CAPPARIS *spinosa* Linn.

C. Pedunculis unifloris, solitariis: aculeis axillaribus geminis: foliis annuis, subrotundis: capsulis ovalibus.

Lusit. *Alcaparra.*

* Colitur in hortis ad muros, et in ipsis quasi spontanea interdum occurrit in Lusitania australiori. Fl. Jun. Jul. Frutex.

***

*** *Thalamostemones; staminibus omnibus liberis; corolla pentapetala.*

88. PORTULACA.

Calyx bifidus. Stylus brevissimus. Stigmata quinque. Capsula circumcisa, unilocularis, polysperma. Seminum receptaculis centralibus liberis.

1. PORTULACA *oleracea* Linn.
P. Foliis cuneiformibus, succulentis: floribus; sessilibus; caule procumbenti.
Lusit. *Beldroega.*
Hab. spontanea ad ripas Mundae, Tagi, in pratis, arvis humidis, coliturque in hortis, ubi quotannis spontanea etiam occurrit. Fl. Jul. Aug. Ann.

89. CISTUS.

Calyx pentaphyllus, foliolis duobus minoribus. Capsula varie locularis, calyce obtecta.

(A) *Frutices, foliis exstipulatis; capsulis quinquelocularibus, aut decemlocularibus, totidemque valvis.* Cisti *Tournef.*

1. CISTUS *crispus* Linn.

C. Foliis lanceolatis, undulato-crispis, trinerviis, rugosis, incano-pubescentibus: floribus terminalibus, subumbellatis, breviter pedunculatis.

Hab. in collibus circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura frequens. Fl. Apr. Maj. Frutex.

Caules plures, erecti, ramosi, pedales, sesquipedales, et altiores, superne incano-pubescentes. Flores purpurei, tres quatuorve in apice ramorum subumbellati.

2. CISTUS *albidus* Linn.

C. Foliis superioribus ovato-oblongis, omnibus sessilibus, rugosis, utrinque tomentoso-incanis, subtrinerviis: floribus terminalibus, subumbellatis.

Lusit. *Roselha grande.*

Hab. in collibus calcareis circa Olisiponem, Cetobrigam, Conimbricam, et alibi in Extremadura et Beira australi. Fl. Apr. Maj. Jun. Frutex.

Caules erecti, sesquipedales, bi et tripedales, superne ramosi, ramis oppositis, tomentosis, subincanis, inferne efoliatis. Folia internodiis valde longiora, inferiora ovato-lanceolata, superiora ovato-

to-oblonga, omnia utrinque tomentoso-incana, rugosa, sublinearia, subtus nervis et venis elevatis, reticulatis, pubescentibusque, obtusiuscula, opposita, sessilia, fere semiamplexicaulia, sed non vaginantia, patentia. Flores in apice ramorum, et caulis, subumbellati, tres et plures, pedunculis semiuncialibus, uncialibus et longioribus, medio simplici, aliis interdum bifloris, aut trifloris, maxime in extremis ramis et apice caulis. Bracteae nullae; folia duo opposita, loco involucri. Calycis foliola acuta, tomentosa, tria exteriora subcordata, maiora, marginibus subrevolutis, duo interiora ovata. Corolla diametro sesquiunciali aut latiori; petala purpurea, ad unguem macula parva lutea picta, obovata, concava, non emarginata, sed irregulariter crenulata. Stamina numerosissima, lutea; intima filamenta glandulis albis, subglobosis, germen moniliformiter cingentibus, affixa; antherae quadrisulcatae. Germen ovato-conicum, pallidum, villosum: stylus longitudine staminum: stigma orbiculatum, villosum, sulcis quinque fuscis, stellaeformibus, exaratum. Capsula ovata, acuta, pubescens, quinquelocularis, quinquevalvis.

3. CISTUS *salvifolius* Linn.

C. Foliis petiolatis, ovatis, rugosis, utrinque subhirsutis: pedunculis longis, unifloris.

Hab. in collibus circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. vere. Frutex.

Caules sesquipedales et altiores, erecti, ramosi; ramis oppositis, subvillosis. Folia opposita, ovata, utrinque viridia, venosa, rugosa, obtusa, subhirsuta; petioli breves, canaliculati, coaliti. Pedunculi solitarii, uniflori, laterales aut in apice ramulorum, prope apicem geniculati, foliis valde longiores, bi aut triunciales, tomentosi. Calycis foliola cordata, tria externa latiora. Petala alba, obo-

vata, ad unguem luteâ parvâ maculâ picta. Stylus brevis; stigma albidum, semiglobosum. Capsula pentagona, subtruncata, quinquelocularis, calyce tecta.

4. CISTUS *hirsutus.*

C. Foliis sessilibus, oblongis, obtusis, hirsutis: pedunculis multifloris: capsulis parvis, calyce maximo et pyramidali tectis. *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in dumetis et sepibus circa Conimbricam, et alibi in Beira praesertim australi. Fl. Apr. Maj. Frutex.

Caules erecti, ramosi, pedales, quesquipedales aut bipedales; ramis oppositis, junioribus subviscosis, pilosis. Folia oblonga, subtrinervia, saepe late undulata, utrinque viridia, supra hirsutula, subtus villosa, sessilia, extrema basi latiora, subquinquenervia. Racemi terminales; pedunculi pilosi, subramosi. Calycis foliola subcordata, externa maiora, acuminata, hirsuta, ciliata, lateribus extrorsum flexis. Petala alba, ad unguem macula lutea notata. Capsula calyce elongato tecta.

5. CISTUS *Monspeliensis* Linn.

C. Foliis lineari-lanceolatis, sessilibus, trinerviis, utrinque pubescentibus: floribus racemosis, subunilateralibus.

Hab. in collibus circa Conimbricam, et alibi in Beira australi, Transtagana et Extremadura frequens. Fl. vere. Frutex.

Caulis sesquipedalis, bi et tripedalis, ramosus; ramis oppositis, superne villosis. Folia utrinque viridia, subrugosa, superne nitidula et subviscida, basibus attenuatis, oppositis, coalitis, subvaginantibus. Racemi terminales, pedicellis subunilateralibus. Flores mediocres, albi.

6. CISTUS *populifolius* Linn.

C.

C. Foliis petiolatis, cordatis, acutis, subtus venosis: pedunculis bracteatis, multifloris.

Lusit. *Estevaõ.*

Hab. in umbrosis sylvaticis, in *Serra d'Ossa*, circa *Grandula*, inter *Coja* et Mundam, et alibi in Beira et Transtagana. Fl. vere. Frutex.

Caulis duos ad quatuor pedes altus, superne ramosus et pilosus, inferne ramis et foliis nudus. Folia magna, opposita, utrinque viridia; juniora ciliata, demum glabra. Pedunculi axillares, valde bracteati, bracteis oblongis Flores racemosi. Petala alba absque macula, margine interdum purpurascentia. Calyces ante explicationem triquetri, foliolis subcordatis, acutis, duobus internis membranaceis.

7. CISTUS *ladaniferus* Linn.

C. Foliis subsessilibus, coalitis, lanceolato-linearibus, supra glabris, viscidis, subtus tomentosis: pedunculis bracteatis, unifloris: capsulis decemlocularibus.

Lusit. *Esteva.*

Hab. freq. in Transtagana, Extremadura et Beira australiori. Fl. vere. Frutex.

Caulis tres ad septem pedes altus. Pedunculi bracteati. Flores magni, diametro fere triunciali; petala alba, nonnunquam macula atro-purpurea ad unguem picta. Stigma sessile. Germen torulis decem.

** *Frutices aut suffrutices: capsulis uni aut trilocularibus, trivalvibus: foliis exstipulatis.* Helianthema *Tournef.*

8. CISTUS *Libanotis* Linn.

C. Foliis linearibus, margine revolutis: floribus subumbellatis: bracteis involventibus, ovatis: calyce triphyllo, glabro.

Hab.

Hab. in dumetis glareosis, freq. trans Tagum praesertim ex *Caparica* usque ad *Azeitaõ.* Fl. Jun. Jul. Frutex.

Caulis erectus, ramosus, ad tres pedes altus, inferne glaber, superne, uti rami, glabriusculus aut tomentosus. Folia opposita, sessilia, linearia, utrinque ad margines revoluta (magnitudine et forma uti illa Rosmarini), *saepe utrinque virentia, glabra, interdum ad basin subciliata, internodiis longiora, ad apices ramorum approximata: folia floralia, seu involucri, pauca, saepe tria, breviora et latiora, ovata, oblongiuscula. Flores terminales, subumbellati, pauci, duo tresve saepius; pedunculi foliis longiores. Calyces triphylli, foliolis ovatis, acutis, subviscidis. Petala luteola.*

9. CISTUS *verticillatus.*

C. Caule erecto: foliis sublinearibus, margine revolutis, subtus viridi-tomentosis: floribus racemoso-verticillatis: bracteis ovato-oblongis, oppositis: calyce triphyllo, villoso.

Cistus-*umbellatus* Aiton et La Marck var. β. *at non* Linnaei *esse videtur.*

Hab. in solo macro trans Tagum. Fl. Maj. Jun. Frutex.

Caulis erectus, sesquipedalis, bipedalis et altior, ramosus, ramis oppositis, erectis, fuscis, junioribus tomentosis, viscosis. Folia opposita, sessilia, sublinearia, aut lineari-lanceolata, marginibus revolutis, internodiis longiora, novem ad tredecim lineas longa, utrinque subviridia, viscosa, subtus viridi-tomentosa, supra glabriuscula, praesertim primaria, demum non ciliata. Flores racemoso-verticillati; racemi terminales; verticilli distantes, saepius duo, triflori aut quadriflori, et sub illis flores duo oppositi, omnes pedunculati; pedunculi semiunciales et ultra, bracteis longiores; bracteae, (seu fo-

foliola duo) oppositae, basi latiores, aut ovato-oblongae, nervosae. Calyx triphyllus, viscidus, villosus. Corolla alba, aut albo-luteola.

10. CISTUS *umbellatus* Linn.

C. Caule subdecumbenti: foliis linearibus, margine revolutis, subciliatis, subtus albo-tomentosis: floribus racemoso-verticillatis: calyce triphyllo, villoso.

Hab. in summis jugis *Gerez.* Fl. Jun. Jul. Frutex.

Nimis similis praecedenti, at caulis minor, vix pedalis, folia subciliata etiam adultiora, subtus valde incana.

11. CISTUS *ocymoides.*

C. Foliis ovatis, petiolatis, dorso carinatis, incanis, minimis: pedunculis ramosis, umbellato-paniculatis.

C.-*sampsucifolius.* Cavanill. Jcon.

Hab. in ericetis dumetisque glareosis in Extremadura, et Beira Fl. vere et aestate. Frutex.

Caulis sesquipedalis, in umbrosis humidis interdum tripedalis et altior, ramosus, ramis oppositis, incanis. Folia inferiora minora, ovata aut obovata, utrinque incana, subpetiolata, opposita, reflexa, subconduplicata, carinata, supra canaliculata; superiora maiora, acuta, lanceolata, saepe subpilosa, primum viridia, demum subincana, in brevissimum petiolum attenuata, etiam carinata. Panicula terminalis, longe pedunculata, subpilosa saepius, pedunculis partialibus oppositis, uni-bi-aut triforis. Calyces triphylli, foliolis saepe pilosis, acuminatis, lanceolatis. Corolla mediocris, lutea (aliis alba), ad ungues petalorum immaculata, aut macula atro-purpurea picta. Variat pedunculis et calycibus glabris.

12. CISTUS *halimifolius* Linn.

C. Caule erecto: foliis subovalibus, oppositis, pe-

petiolatis, utrinque incanis: pedunculis longis, ramosis, subpaniculatis.

Lusit. *Sargaça.*

Hab. ex *Caparica* trans Tagum usque ad *Aveiro*, in dumetis glareosis maritimis, et ad quatuor leucas ab Oceani littoribus. Fl. Jun. Jul. Frutex.

Caulis bi aut tripedalis, erectus, ramosus, ramis oppositis, superne albidis. Folia utrinque alba, nec villosa, venis obsoletis, costa parum elevata, medio subcaniculata, nunc late subovalia, obtusa, nunc acutiuscula, et late sublanceolata, breviter petiolata, quatuor ad sex fere lineas lata, octo ad tredecim lineas longa, petiolo supputato. Pedunculi laterales, longi, absque bracteis, ramosi. Flores lutei, immaculati, aut macula atropurpurea picti. Calyx tomentosus, nec villosus.

13. CISTUS *cheiranthoides.*

C. Foliis tomentosis, oblongo-lanceolatis, basi angustioribus: pedunculis brevibus, subbifloris. *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in depressioribus montosis *Gerez*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Frutex.

Caulis sesquipedalis, bi aut tripedalis, erectus, ramosus; ramis junioribus villosis, incanis. Folia opposita, oblongo-lanceolata, ad basin angustiora, tomentosa; juniora valde incana, subtus subtrinervia, costâ sat elevatâ, saepe unciam et ultra longa. Pedunculi laterales, unciam ad sesquiunciam longi, saepe biflori. Calyx villosus. Corolla lutea.

14. CISTUS *lasianthus.*

C. Foliis oblongo-ovatis, carinatis, tomentosis: pedunculis brevibus, subunifloris: calycibus hirsutissimis. *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in dumetis macris trans Tagum, etiam in Beira et Extremadura. Fl. Maj. Jun. Jul. Frutex.

Cau-

Caulis sesquipedalis et altior, valde ramosus, ramis superne tomentosis. Folia numerosa, opposita, parva, subsessilia, ovalia, aut oblongo-ovata, obtusa, costa elevata, utrinque tomentosa, nec tamen incana, sed cineracea. Flores in apice ramulorum lateralium, pedunculis brevissimis, saepe indivisis, rarius subramosis. Calyx longis et densis pilis hirsutus. Corolla lutea, ad unguem maculata, aut immaculata.

15. CISTUS *involucratus.*

C. Foliis parvis, subovatis, tomentosis, sessilibus: pedunculis brevissimis, lateralibus: floribus foliis circumvallatis. *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in dumetis glareosis, circa *Viseu*, *Vougella*, et alibi in Beira. Fl. Jun. Jul. Frutex.

Caulis sesquipedalis, aut bipedalis, erectus, ramosus, ramis tomentosis, cineraceis. Folia parva quasi ut illa C.-ocymoidis, *opposita, alia ovata, alia ovato-oblonga, carinata, tomentosa et cineracea; ad illorum alas saepe fasciculi foliacei breves, aut ipsis foliis longitudine aequales. Flores lutei, parvi, laterales, solitarii, brevissime pedunculati, extremis foliis ramulorum lateralium circumvallati. Calyces villosi.*

16. CISTUS *scabrosus.*

C. Foliis oppositis, ovatis, piloso-scabris, trinerviis: calycibus triphyllis. *Aiton Hort. Kew.* 2. p. 236.

Hab. in dumetis glareosis circa *Gerez*, *Porto*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Frutex.

Caulis erectiusculus, pedalis, sesquipedalis et altior, subvillosus, scabriusculus, ramosus, ramis inferioribus interdum decumbentibus. Folia ovato-oblonga, aut sublanceolata, sessilia, scabriuscula, superne viridia, subtus tomentosa, cineracea,

aut incana, dum juniora. Flores ad extremitatem ramorum axillares; pedunculi uniflori aut biflori, foliis breviores. Calyx hirsutus, triphyllus. Corolla lutea.

Obs. *Hic et tres alii praecedentes Cisti, statura caulis, magnitudine et pilositate foliorum, simplicitate et devisione necnon magnitudine pedunculorum, pro diversitate soli et expositionis ita variant, ut illos nonnisi unius speciei varietates esse verisimile sit.*

17. CISTUS *marifolius* Linn.

C. Caule procumbenti: foliis oppositis, ovatis, acutiusculis, petiolatis, supra viridibus, pilosis, subtus incanis: racemulis terminalibus.

C.-*myrtifolius* var. γ *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in *Serra d'Arrabida.* Fl. vere. Suffrutex.

Caules plures ex eadem radice, procumbentes, filiformes, ramosi, quatuor ad sex uncias longi; ramis junioribus incanis. Folia breviter petiolata, ovata, duas lineas lata, tres longa, supra viridia, pilosa, pilis albis, subtus valde incana. Racemi breves, terminales, pauciflori. Calyx hirsutus, pilis albis. Corolla lutea.

18. CISTUS *origanifolius.*

C. Foliis oppositis, petiolatis, ovatis, utrinque pilosis. *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in dumetis ad Promontorium Sacrum in Algarbiis. Suffrutex.

Plantam nondum vidi, etsi eam quaesivissem in Algarbiis. Ex D. La Marck, caules diffusi, ramosissimi, in cespitem densum dispositi; ramis superne villosis: folia opposita, petiolata, ovata, sat similia illis Origani-vulgaris, *sed valde minora, utrinque subviridia, et pilis albis hirta, praesertim dum*

dum juniora ; superiora propiora , quam alia. Flores se non vidisse fatetur.

19. CISTUS *Fumana* Linn.

C. Caule erectiusculo, tortuoso: foliis linearibus, alternis, margine scabriusculis, intimis brevioribus: pedunculis unifloris.

Hab. in collibus de *Antanhol* circa Conimbricam. Fl. aestate. Suffrutex.

Caulis quinque ad septem uncias longus, ramosus, tortuosus; ramis inferioribus saepe procumbentibus. Folia plura alterna, tenuia, linearia, subviridia, glabra, nonnumquam margine spinulis aliquot minutissimis scabriuscula, inferiora breviora, fasciculis foliosis axillaribus onusta. Pedunculi indivisi, uniflori. Calyx glaber, aut leviter villosus, pentaphyllus, foliolis duobus externis minimis, acutis. Corolla lutea.

20. CISTUS *laevipes* Linn.

C. Foliis alternis, filiformibus, glabris; axillaribus fasciculatis, brevioribus: ramis superioribus glabris: racemulis terminalibus: calyce hirto.

Hab. in Transmontana. Fl. vere. Suffrutex.

Caules ramosi, septem octove uncias longi, erectiusculi, ramis inferioribus saepe procumbentibus. Rami tenues, glabri, ad flores subvillosi. Folia filiformia, ad quinque lineas longa, glabra, glauca, alterna; ex illorum singulis alis fasciculus foliorum novorum brevior. Bractea ovata, ciliata ad basin singuli pedunculi in racemulis. Calyx pentaphyllus, hirtus, foliolis duobus externis valde minoribus. Corolla lutea.

(C) *Capsulis trivalvibus; foliis exstipulatis.*

21. CISTUS *globularifolius.*

C. Caule annuo, simplici, subnudo, subhirto: foliis radicalibus petiolatis, ovato-subrotundis, trinerviis, subhirsutis: floribus subpaniculatis.

La Marck Dict. Enc.

Hab. in dumetis montosis inter *Bemposta* et *Arouca* in Beira boreali, etiam in *Gerez*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Radix perennis, ramosa. Caulis unus, duo, tresve ex eadem radice, erecti, semipedales ad pedales, absque ullo ramo, nisi pedunculi terminales paniculae, inferne subhirsuti, superne ad paniculam glabri. Folia radicalia petiolata, ovato-subrotunda, aut spathulata, trinervia, utrinque viridia, subhirsuta, praesertim ad margines et nervos; caulina opposita, sub unica aut duabus oppositionibus, multoties minora, sessilia, lanceolata, glabriuscula; extrema sub paniculae pedunculis alterna, lanceolata, glabra, ipsis pedunculis valde breviora. Panicula parva, terminalis, subcorymbosa, glabra. Calyx glaber. Corolla lutea, immaculata, aut ad unguem macula atro-purpurea picta. Nimis similis sequenti; at corolla maior, foliorum lamina subrotunda.

22. CISTUS *Tuberaria* Linn.

C. Caule annuo, simplici, subnudo: foliis radicalibus sublanceolatis, trinerviis, subtomentosis; caulinis glabris, lanceolatis; summis alternis: floribus subpaniculatis.

Lusit. *Alcar.*

Hab. in dumetis circa Conimbricam, et alibi in Beira, et Extremadura freq. Fl. vere. Perenn.

Omnia fere ut in praecedenti, sed folia diversa.

23. CISTUS *guttatus* Linn.

C. Caule annuo, erecto, subramoso, piloso: foliis oppositis, lanceolatis, trinerviis, villosis: racemis laxis, subebracteatis.

Hab.

Hab. in glareosis, et ad vias, frequens circa Conimbricam, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. vere. Ann.

Caulis pilosus, pilis patentibus, quinque ad novem uncias altus. Folia sessilia, oblonga, villosa. Petala lutea, macula parva aut magna ad unguem picta; rarius immaculata; eorum magnitudo diversa in variis.

(D) *Suffrutices: capsulis trivalvibus; foliis stipulatis.*

24. CISTUS *Helianthemum* Linn.

C. Caulibus procumbentibus: foliis ovato-lanceolatis, leviter revolutis, subpilosis, subtus incanis; stipulis lanceolatis: calycibus subhirsutis.

Hab. in collibus et montosis sylvaticis inter *Bussaco* et *Viseu*, circa Herminium, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Suffrutex.

Caules plures, procumbentes, semipedales et longiores, inferne ramosi, subvillosi. Folia opposita, oblongiuscula, ovato-lanceolata, supra viridia et subpilosa, subtus incana, margine revoluta, breviter petiolata. Stipulae duae ad singuli petioli axillam, anguste lanceolatae, ciliatae, petiolo paulo longiores. Racemus terminalis, laxus, nutans, pilosus, quinque vel sexflorus. Bractea, ad singuli pedunculi partialis basin, lineari-lanceolata, subpilosa. Calyx subvillosus, foliolis duobus externis lanceolatis, subsetaceis, aliis ovatis, trinerviis. Petala obtusa, lutea.

Obs. *Occurrit varietas foliis maioribus, late lanceolatis, margine non reflexa.*

25. CISTUS *thymifolius* Linn.

C.

C. Foliis sublinearibus, oppositis, brevissimis: racemis terminalibus, paucifloris, laxis; pedunculis villosis, glutinosis.

Cisti-*glutinosi* varietas. *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in collibus siccis ad *Antanhol* circa Conimbricam. Fl. aestate. Suffrutex.

Caulis quinque ad septem uncias longus, subprocumbens, inferne ramosus, ramis superne pubescentibus, viscosis. Folia inferne opposita, sublinearia (quasi Thymi-vulgaris), *margine revoluta, ad tres lineas longa, pubescentia, viridicineracea. Stipulae utrinque geminae, acuminatae. Racemi pauciflori, terminales, laxi; pedunculis alternis, villosis, saepe viscosis. Calyces pubescentes, pentaphylli. Corolla parva, lutea.*

26. CISTUS *stoechadifolius.*

C. Caule erecto: foliis oblongis, sublinearibus; margine revolutis, subtus incanis, breviter petiolatis: racemis ante florescentiam revolutis.

Hab. in dumetis siccis, inter Salaciam, Pacem Juliam et *Sines* in Transtagana. Fl. vere. Suffrutex.

Caulis erectus, septem ad duodecim uncias altus, ramosus; ramis inferne oppositis. Folia opposita, brevissime petiolata, lamina oblonga, sublineari, ad semiunciam longa, duas lineas lata (quasi ut in Lavandula-Stoechade) *supra viridicineracea et subtomentosa, subtus incana, marginibus revolutis, apice obtusiusculo. Stipulae subvillosae, lineari-lanceolatae, utrinque geminae, petiolo duplo et ultra longiores. Racemi ramos terminantes, ante florescentiam revoluti. Calyx villosus, foliolis duobus externis sublanceolatis, vix ciliatis, interioribus maioribus, ovatis, acuminatis, incanis. Corolla flava.* *Affi-*

Affinis Cisto-lavandulifolio *La Marck* (*Dict. Enc.*) *et Vahl* (*Symb. Bot.* I. *pag.* 39), *sed folia diversa.*

27. CISTUS *hispidus.*

C. Caule erectiusculo : foliis oblongis, superne hirtis, subtus tomentosis : calycibus piloso-hispidis.

La Marck Dict. Enc.

Hab. in dumetis montosis de *Montejunto*, etiam prope Promontorium barbaricum, ad ripas Tagi inter *Montalvaõ* et *Monforte*, et inter *Bussaco*, *Viseu* et Herminium. Fl. Maj. Jun. Jul. Suffrutex.

Caulis septem ad decem uncias altus, erectiusculus, ramosus, ramis superne villosis. Folia opposita, oblonga, sublanceolata, supra hirsuta, viridia, subtus incana. Corolla alba.

Affinis Cisto-piloso *Linn*; *sed calyx non glaber.*

(Œ) *Herbacei: capsulis trivalvibus; foliis stipulatis.*

28. CISTUS *ledifolius* Linn.

C. Caule erecto: foliis oblongis, petiolatis, subpubescentibus : stipulis superne magnis : pedunculis calyce brevioribus, suberectis.

Hab. in collibus inter *Carnechide* et *Bellas* circa Olisiponem. Fl. vere. Ann.

Caulis quinque ad novem uncias altus, saepe simplex, interdum inferne ramosus aut subramosus. Folia plurima, opposita, petiolata, pallide viridia, subpubescentia. Stipulae lanceolatae, parvae, ad apicem caulis fere foliorum magnitudine. Flores ad apicem caulis solitarii, stipulis et foliis oppositi, subsessiles. Petala parva, pallide lutea, saepe ad un-

unguem maculata. Capsulae longitudine calycis.

29. CISTUS *salicifolius* Linn.

C. Caule erecto, ramis patulis: foliis ovato-oblongis, villosis, petiolatis: floribus racemosis: pedunculis calyce longioribus, patentissimis.

Hab. ibidem cum praecedenti. Fl. vere. Ann.

Caulis erectus, inferne ramosus, ramis patentibus. Folia saepe minora, quam in praecedente, subobtusa. Pedunculi calyce longiores. Petala parva, pallida. Capsulae longitudine calycis aut longiores.

30. CISTUS *AEgyptiacus* Linn.

C. Caule erecto: foliis lineari-lanceolatis, petiolatis: calycibus inflatis, corolla maioribus.

Hab. prope Salaciam. Fl. vere. Ann.

Ex Clar. P. Link.

****

**** *Thalamostemones: corolla pentapetala: staminibus coalitis, monadelphis aut polyadelphis.*

90. MALVA.

Calyx duplex, exterior triphyllus (raro diphyllus), interior quinquefidus. Stamina monadelpha. Capsulae plures in verticillum dispositae.

1. MALVA *rotundifolia* Linn.

M. Caule prostrato, pubescente: foliis cordato-orbiculatis, quinquelobis septemlobisve: pedunculis fasciculatis: calycis exteri foliolis lanceolatis: corollis parvis.

Lusit. *Malva redonda.*

Hab. ad pagos, vias, muros, in locis cultis et incultis circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. Jun. Jul. Ann.

Caulis pedalis et longior, procumbens, ramosus, teres, pubescens. Folia alterna, petiolata, cordato-orbiculata, saepe 7-loba, lobis crenulatis, leviter pubescentia. Stipulae ovatae, acutae, margine ciliatae. Pedunculi quatuor ad septem, fasciculati in foliorum alis, nudi, uniflori, floriferi recti, fructiferi declinati. Corolla parva, vix calyce duplo longior, albida, saepe venis purpurascentibus picta. Calycis exterioris foliola tria, anguste lanceolata.

2. MALVA *sylvestris.* Linn.

M. Caule saepe erecto, scabro: foliis inferioribus suborbiculatis, septemlobis: pedunculis fasciculatis, erectis: calycis externi foliolis ovatis.

Lusit. *Malva sylvestre.*

Hab. et floret cum praecedente. Ann.

Caules plures, plerunque erecti, scabri, pedales, bipedales et altiores. Folia alterna, inferiora subrotunda, basi emarginata, septemlobata, lobis obtusis, crenulatis; superiora quinqueloba. Petioli longi, pilosi. Pedunculi fasciculati in alis foliorum tres ad sex, pilosi, etiam fructiferi erecti. Calycis externi foliola tria, basi distincta, ovata, obtusa. Petala fere triplo maiora quam in praecedente, é caeruleo-purpurascentia, venis saturatioribus picta.

3. MALVA *Mauritiana.*

M. Caule erecto, herbaceo: foliis quinquelobatis, obtusis: pedunculis petiolisque glabriusculis. *Linn.*

Planta nondum mihi in Lusitania occurrit: eam hic adjungo ex autoritate Linnaei. Ex ipso, praecedenti simillima; differt autem caule proceriore, minus scabro; foliis quinquelobis, quinquenerviis; calycis externi foliolis lanceolatis; floribus magis sanguineis.

4. MALVA *Hispanica* Linn.

M. Caule erectiusculo, piloso: foliis semiorbiculatis, crenatis: pedunculis longis, solitariis: calyce exteriore diphyllo.

Hab. in collibus et ad sepes circa Conimbricam, et alibi in Lusitania media. Fl. Maj. Junn. Ann.

Caulis inferne subramosus, erectiusculus, debilis albidus, ut tota planta, pilosus. Folia infima subcordata, semiorbiculata, vix lobata, crenata; superiora tri aut quinqueloba. Stipulae lineari-lanceolatae. Pedunculi axillares, solitarii, uniflori, foliis aequales aut longiores. Calyx exterior diphyllus, foliolis anguste lanceolatis; interior pilosus, quinquefidus, acutus, pentagonus. Corolla ex albo-rosea, calyce duplo et fere triplo longior.

5. MALVA *Alcea* Linn.

C.

C. Caule erecto: foliis scabriusculis, quinquepartitis, palmato-digitatis, incisis, obtusis; radicalibus subreniformibus.

Hab. in umbrosis humidiusculis, et ad sepes circa Conimbricam, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Folia alterna, petiolata, scabriuscula, radicalia, et interdum infima caulis, subreniformia, sublobata; media et superiora quinquepartita, laciniis subdivisis in lacinulas obtusas. Stipulae ovatae, acutae, subciliatae. Flores axillares, inferiores solitarii, superiores interdum bini aut terni, longe pedunculati. Calycis exterioris foliola tria, ovata, acuta, interiore breviora. Corolla purpurea, magna. Tubus staminum villosus.

Obs. *Caulis erectus, ramosus, teres, sesquipedalis, bipedalis et altior, pilis fasciculatis, expansis, scaber.*

6. MALVA *laciniata.*

M. Caule erecto, hispido: foliis quinquepartitis, laciniis pinnatis, linearibus, tenuibus, acutis. *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in umbrosis humidiusculis ad ripas Mundae, Durii, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. aestate. Perenn.

Nimis affinis praecedenti, et illius forte varietas: lacinulae tamen foliorum acutiusculae; stipulae et foliola calycis externi sublanceolata; calyx interior tandem tumidiusculus.

91. LAVATERA.

Calyx duplex, exterior monophyllus, tripartitus, laciniis ovatis, obtusis; interior quinquefidus. Stamina monadelpha. Capsulae plurimae in orbem positae, monospermae.

1. LAVATERA *Olbia.*
L. Caule fruticoso: foliis quinquelobo-hastatis: floribus solitariis. *Linn.*
Hab. ad sepes *Azeitaõ* trans Tagum, et prope Mundam ad Conimbricam, alibique in Beira et Extremadura. Fl. Jun. Jul. Frutex.
Caulis tres ad quinque pedes altus, ramosus, inferne crassitudine pollicis; ramis erectis, teretibus, superne villosis. Folia alterna, mollia, incano-virentia, inferiora quinqueloba, basi emarginata, lobis acutis, crenatis, medio maiori, valde longiori; superiora triloba, angulis acutis, medio longiori. Petioli villosi. Flores magni, purpurascentes, subsessiles, solitarii in alis foliorum superiorum. Calyx villosus.

2. LAVATERA *triloba.*
L. Caule fruticoso: foliis subcordatis, subtrilobis, rotundatis, crenatis: stipulis cordatis: pedunculis aggregatis, unifloris. *Linn.*
Hab. ad pagos circa *Tavira* in Algarbiis. Fl. Jun. Jul. Frutex.
Caulis bi aut tripedalis, teres, ramosus, villosus, ex virenti-albidus. Folia alterna, petiolata, subcordata, triloba; lobis rotundatis, crenatis, mollia, incano-virentia, pilis fasciculatis, ad solem

lem micantibus. Stipulae subcordatae. Flores magni, saturate purpurei, duo ad quinque in foliorum alis aggregati. Pedunculi simplices, uniflori, petiolis breviores.

3. LAVATERA *arborea* Linn.

C. Caule herbaceo, bienni, crasso, altissimo, glabro: foliis cordato-subrotundis, septemlobatis, pubescentibus: pedunculis axillaribus, aggregatis: calyce externo maiori.

Hab. in umbrosis humidis et ad ripas Durii, praesertim inter fluvium *Tamega* et Coenobium *das Penduradas* in Transmontana, sed raro, interdum etiam ibi in hortis culta occurrit. Fl. Jun. Jul. Bienn.

Caulis herbaceus, inferne ramosus, glaber, ex semiuncia ad unciam crassus, teres, viridis, quatuor ad novem pedes altus; ramis patulis, superne subpubescentibus. Folia subcordata, inferiora septemlobata, lobis rotundatis, crenatis, utrinque viridia, mollia, duas ad octo uncias lata; superiora minora, septem aut quinquelobata, lobis acutiusculis. Stipulae ovatae, acutae, parvae. Petioli pubescentes, canaliculati. Flores in axillis foliorum aggregati, tres ad duodecim et ultra; ex medio illorum interdum ramulus parvus, floriferus, uni aut bifolius. Pedunculi villosi, reflexi, calyce longiores, inaequales, semiunciales et ultra. Calycis externi laciniae magnae, ovatae, obtusae, villosae, calyce interno fere duplo longiores. Corollae petala late obcordata, saturate purpurea, seu purpureo-caerulescentia, venis basi et unguibus intus atro-purpureis, calyce extero fere triplo longiora. Capsulae saepius septem, glabrae.

4. LAVATERA *sylvestris*.

L. Caule herbaceo, erecto, pubescente, scabro: foliis cordato-subrotundis, septemlobis, aut quinque-

quelobis: pedunculis aggregatis: calyce externo minori, profunde tripartito. *Broter.*

Hab. ad vias, sepes, muros, *in locis* cultis et incultis, freq. circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. vere. Ann.

Caulis erectus, bi, tri, quadripedalisve, inferne ramosus, scaber, pubescens, pilis fasciculatis. Folia cordato-subrotunda, inferiora septemloba, lobis rotundis, crenatis, utrinque dilute viridia, submollia; superiora subplicata, septem aut saepius quinqueloba, lobis acutiusculis. Petioli longi, scabri, pilosi. Stipulae ovatae, acutae, pilis ciliatae. Flores in foliorum alis conferti, tres ad septem, et insuper ramulus florifer. Pedunculi inaequales, pilosi, erectiusculi. Calyces villosi; externus profunde tripartitus, foliolis ovatis, acutiusculis; internus quinquefidus, laciniis acutis, calyce externo longioribus. Corolla magna, subcuneata, profunde emarginata, dilute purpurea, venis saturatioribus picta. Tubus staminum subpilosus, albidus. Capsulae saepius octo, aut novem, glabrae.

Obs. *Similis* Malvae-sylvestri *et pro illius varietate passim habetur; sed calyx externus Lavateram verè indicat, cum sit verè basi monophyllus, nec distincte triphyllus, ut in* Malva-sylvestri. *Pro* Lavatera-*Lusitanica etiam habita est; sed caulis non fruticosus, nec racemi terminales sunt.*

5. LAVATERA *trimestris* Linn.

L. Caule herbaceo: foliis cordatis, lobato-angulatis: pedunculis solitariis, unifloris: fructibus umbraculo peltato tectis.

Hab. in collibus cretaceis circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. vere. Ann.

Caulis erectus, pedalis et altior, pubescens, scabriusculus, inferne ramosus, ramis patentibus, lon-

longis. Folia utrinque viridia , inferiora cordato-subrotunda , sublobata , crenata ; superiora valde angulata. Pedunculi axillares , solitarii , petiolo longiores. Flores magni , saepe albido-rosei. Verticillus capsularum operculo orbiculari peltato tectus.

Obs. Lavatera-Lusitanica *Linnaei* , caule fruticoso , foliis septemangularibus , tomentosis , plicatis , racemis terminalibus ,, *nullibi mihi in Lusitania occurrit* , *nec ipsam in Lusitania crescere scio* : *sicut etiam Lavatera*-micans *ejusdem Botanici* , *quae* ,, caule arboreo , foliis septemangularibus , acutis , crenatis , plicatis , tomentosis , racemis terminalibus ,, *et secundum Morison* ,, margine foliorum micis sulphureis , ad solem splendentibus , instructo.

92. ALTHAEA.

Calyx duplex; exterior monophyllus, in lacinias sex ad novem fissus; interior quinquefidus. Stamina monadelpha. Capsulae plures in verticillum dispositae.

1. ALTHAEA *officinalis* Linn.
A. Foliis cordato-ovatis, sublobatis, tomentosis, mollibus: caule tomentoso.
Lusit. *Althéa, ou Malvaisco.*
Hab. ad rivulos, in subhumidis, pratisque prope Tagum, Mundam, circa *Obidos*, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. aestate. Perenn.
Caulis erectus, sesquipedalis, bipedalis et altior, albo-tomentosus, ramosus, teres. Folia tomentosa, mollissima, cordato-ovata, tri aut quinquelobata, lobis brevibus, acutis, crenatis. Stipulae lineari-subulatae, pubescentes, caducae. Racemuli brevissimi ex alis foliorum. Corolla diametro fere unciali; petala obcordata, albo-purpurascentia.

2. ALTHAEA *rosea.*
A. Foliis subrotundis, angulosis.
Lusit. *Malva da India.*
Alcea-*rosea* Linn.
* Colitur in hortis. Fl. vere et aestate. Bienn.
Flores magni, speciosi, simplices aut pleni, colore vario, albo, incarnato, rubro, puniceo, nigricante, etc.

3. ALTHAEA *ficifolia.*
A. Foliis palmatis.
Lusit. *Malva da India.*

Al-

Alcea-ficifolia *Linn.*

* Colitur in hortis cum praecedente, cujus forte varietas. Fl. Jun. Jul. Bienn.

Flores simplices aut pleni, etiam variorum colorum.

93. CITRUS.

Calyx quinquefidus, parvus. Stamina viginti aut plura, polyadelpha. Stigma capitatum. Bacca cortice carnoso, extus innumeris vesiculis, oleum fragrans fundentibus, adsperso; multilocularis, loculis membrana distinctis, intus pulpa succulenta vesiculosa farctis.

1. CITRUS *Medica*

C. Petiolis linearibus *Linn.*

* Colitur in pomariis in tota fere Lusitania, praesertim australi. Fl. vere. Arbor.

E' Media, Assyria et Persia migravit in Italiam post Virgilii et Plinii tempora, ante Palladii; et ex ista in Hispanias.

Varietates hujus numerosae una cum sequenti specie mixtae coluntur, quarum praecipuae sunt:

1. Malus *Limonia*, fructu subovali, parvo aut magno; apice simpliciter mammilloso; cortice tenuiori aut crassiori; pulpa dulci aut acida, exacida, semidulcive, etc. Lusit. *Limoeiro*; et fructus, *Limões.*
2. Malus *Limonia*, seu *Lima*, fructu maiori aut minori, saepe subgloboso; apice mammilloso, mammillo areolâ depressâ ad basin cincto; cor-

tice plus minusve tenuiori; pulpa dulci aut acida. Lusit. *Limeira*; fructus, *Limas*, et cum maiores et fragantiores, *Vergamottas*.

3. Malus *Assyria*, sive *Pomum Adami*, fructu subrotundo, Aurantiis valde ampliori; cortice verrucato; pulpa insuavi, et insulsé dulci cum levi amaritudine. Lusit. *Zamboeira*; fructus, *Zambôas*. Haec rarissime hodie in hortis culta occurrit.

4. Malus *Citria*, fructu magno aut mediocri, subovali, mammilloso, aut submammilloso; cortice rugoso, tuberculato, crassissimo intus albo, amariusculo-acidulo; pulpa centrali, pauca, acida, raro dulci. Lusit. *Cidreira*; fructus *Cidras*.

2. CITRUS *Aurantium*.

C. Petiolis alatis: foliis acuminatis. *Linn.*
Lusit. *Larangeira*.

* Colitur in pomariis in tota fere Lusitania, praesertim australi. Fl vere. Arbor. Asiae indigena, et ex illa olim in Africom, Europam, demùmque in Americam migravit:

Occurrunt in hortis quamplurimae varietates, fructu maiori aut minori; cortice tenui aut crassiusculo; pulpa dulci-acida, exacida, aut amariuscula. Lusitan. *Laranjas da China*, *Tangerinas*, *Thuringias*, *azedas*, *etc.*

*****

***** *Thalamostemones ; corollae petalis duodecim aut pluribus.*

94. N Y M P H A E A.

Calyx tetra sive pentaphyllus. Stigma sessile, peltatum, radiatum. Bacca ovata, sive ovato-subglobosa, collo angustata, stigmate coronata, multilocularis, polysperma.

1. NYMPHAEA *lutea.*

N. Foliis cordatis, integerrimis: calyce petalis maiore, pentaphyllo. *Linn.*

Lusit. *Golfaõ amarello.*

Hab. in aquis stagnantibus, aut lentè fluentibus ad Tagum, Mundam, et alibi. Fl. aestate. Perenn.

Radices crassae, nodosae, longae, in luto paludoso repentes. Folia natantia, magna, cordata, viridia, glabra, coriacea; petiolis longissimis. Scapi longissimi, uniflori, erecti, extra aquam cum floribus emersi. Calycis foliola subrotunda, obtusa, corollâ longiora. Petala lutea, duodecim ad sexdecim, crenata, sulcata. Germen ovatum. Capsula conica.

2. NYMPHAEA *alba* Linn.

N. Foliis cordatis, integerrimis: calyce tetraphyllo.

Lusit. *Golfaõ branco.*

Hab. cum praecedente. Fl. aestate. Perenn.

Similis praecedenti; differt autem foliis cordato-orbiculatis; corolla valde maiori, semiplena, alba; calycis foliolis quatuor, ovato-lanceolatis, obtusis, patentibus, corollâ brevioribus; germine et capsula subglobosis.

SECTIO II. DECLINA.

95. PINUS.

Flores monoici.

Masculi in amentum conicum dispositi. Calyx tri sive tetraphyllus. Corolla nulla. Stamina monadelpha.

Foem. in strobilum dispositi, squamis oblongis, apice incrassatis, angulosis, bifloris. Corolla nulla. Germina minima, ad singulam squamam gemina. Stylus subulatus: stigma simplex. Nux alâ membranaceâ cincta.

1. PINUS *maritima*.

P. Foliis geminis, basi vaginatis, primordialibus solitariis, ciliato-scabris: ramis verticillatis, patentibus, sensim versus apicem brevioribus: strobilis fructiferis conico-oblongis, acutiusculis, pendulis.

Lusit. *Pinheiro bravo.*

Pinus-*sylvestris maritima* Linn.

Hab. in collibus macris, arenosis trans Tagum, in Pineto Regio Leiriensi, et aliis tam maritimis quàm á mari remotis, in tota fere Lusitania; spontanea postquam á colonis semel sata. Fl. primo vere. Arbor.

Caulis erectus, annosus valde procerus, strictus, cortice rimoso obductus. Rami verticillati, *pa-*

patentes, inferiores patentissimi. Folia sparsa, basi vaginata, gemina é singula vagina, viridia, rigida, duriuscula, tres ad quinque uncias longa, paulo ultra semilineam lata, linearia, hinc convexa, inde plana, apice mucronato pungenti, margine retrorsum scabriusculo, ad lentem minutissime serrulato; vaginâ in novellis germinantibus quatuor ad sex lineas longa, ex squamis imbricatis constructa, albido-viridi, demum fusca, exarida, truncata, lacera, vix sesquilineam ad duas lineas longa. Folia primordialia, seu in primis plantae annis, solitaria, glauca, brevia, lineari-subulata, mucronata, marginibus ciliatis, scabris; vagina nulla. Flores masculi flavi, in longum amentum, erectum, terminalem, sub ramulo florifero, dispositi; sub quo bracteae squamosae plurimae, ex fusco-rufae, ovato-acuminatae, marginibus fimbriatis, demum revolutae. Calyx squamae quinque ad septem, forma et colore ut bracteae, primum erectae, demum revolutae. Antherae squamis superne concavis adnatae. Foeminei in strobilos subovales, breves, ex viridi-purpurascentes, erectos, paulo infra ramos, et cum ipsis alternantes, coacervati. Squamae singulae biflorae. Strobili fructiferi subsessiles, penduli, paulo sub singulis duobus ramis siti et solitarii, conici, oblongi, acutiusculi, inferne sesquiunciam ad duas uncias lati, quatuor quinqueve uncias longi, interdum leviter intus arcuati: squamae ad basin steriles, versus pedunculum sensim minores; aliae basi dispermae, subcuneiformes, superne incrassatae, subrhomboideae, tuberculo acuto sicciori terminatae. Semina obovata, parva, ad duas lineas cum dimidia longa, alata; alâ squamis paulo breviori.

2.

2. PINUS *Pinea* Linn.

P. Foliis geminis, basi vaginatis; primordialibus solitariis, ciliato-scabris: ramis verticillatis, subfastigiatis: strobilis fructiferis late ovatis, obtusis.

Lusit. *Pinheiro manso*, *ou Pinheiro negro.*

Hab. cum praecedente, sed crassior et procerior cum a maritimis remota; etiam spontanea postquam semel a colonis sata. Fl. vere. Arbor.

Nuces duae sub singula squama, ovato-oblongae, testa ossea, ala membranacea instructae, quarum nucleus edulis. Occurrit varietas in Beira habitu undequaque similis; ejus tamen nuces testa fere coriacea donatae ita, ut digitorum pressu facile confringantur; has Pinhões mollares *Lusitani vocant.*

96. TAXUS.

Flores dioici.

Masc. Calyx gemmae squamae quatuor aut plures, rotundae, concavae. Corolla nulla. Stamina monadelpha, saepe ultra decem: antherae post dehiscentiam lobato-peltatae.

Foem. Calyx ut in masc. Corolla nulla. Receptaculum minimum, orbiculatum, sensim sursum augescens germenque cingens. Germen unicum, ovatum: stigma sessile, simplex. Nux monosperma, ovata, fere omnino tecta receptaculo, in baccam succulentam, apice apertam, producto.

1. TAXUS *baccata* Linn.

T. Fructu apice excavato, cupulaeformi: foliis copiosis, approximatis, sublinearibus, breviter petiolatis.

Lusit. *Teixo*.

Hab. in depressis et ad sinus montium, in Herminio et *Gerez*, in Beira atque Duriminia. Fl. Apr. Maj. Arbor mediocris.

97. CERATOPHYLLUM.

Flores monoici.

Masc. Calyx multipartitus. Corolla nulla. Stamina duplo plura, quàm calycis segmenta.

Foem. Calyx et corolla ut in masc. Germen unicum, ovatum, compressum: stigma sessile. Drupula sicca, tenuiter corticata, acuminata.

1. CERATOPHYLLUM *demersum* Linn.
C. Foliis verticillatis, dichotomis: floribus ad verticillos sessilibus: capsulis rostratis.
Hab. sub aquis stagnantibus, vel lentè fluentibus, ad Mundam, Tagum, et alibi. Fl. aestate. Perenn.
Caules ramosissimi, dichotomi, filiformes, debiles, fragiles, glabri, ad aquae superficiem cespiticiè cumulati. Folia verticillata, saepe bis dichotoma, laciniis subfiliformibus. Flores plerunque solitarii. Capsula ovata, sessilis, nigricans, acuminate rostrata, ad basin interdum spinulis duabus oppositis praedita.

98.

98. THELIGONUM.

Flores monoici.

Masc. Calyx turbinatus, bipartitus, laciniis obtusis, revolutis. Corolla nulla. Stamina undecim ad undeviginti; antheris linearibus, erectis.

Foem. Calyx et corolla ut in masc. Germen superum: stylus longus: stigma simplex. Bacca sicca, coriacea, parva, subglobosa, monosperma, basi in processum brevem cavum elongata.

1. THELIGONUM *Cynocrambe* Linn.
Lusit. *Verça de Caõ.*

Hab. in umbrosiusculis, ad petras, muros, sepes, in valle *de Alcantara*, prope *Sacavem*, et alibi circa Olisiponem. Fl. Mart. Apr. Ann.

Caules teretes, flexuosi, succulenti, inferne ramosi, adscendentes, semipedales ad fere pedales. Rami oppositi. Folia inferiora opposita, superiora alterna, ovata, acutiuscula, glabra, succulenta, lamina semiunciam fere longa, nervosa, margine scabriuscula, petiolata; petiolo longitudine fere laminae. Stipulae basi petiolorum adnatae, membranaceae, latae, denticulatae, breves, in foliis oppositis coalitae, subvaginantes, in alternis subamplexicaules. Flores axillares; masculi brevissime pedunculati, calyce bivalvi, obtuso, revoluto praediti; foeminei sessiles. Nucula subglobosa, appendiculae callosae, brevi, umbilicatae, imposita, cum qua decidit.

ORDO II.

DISTYLIA.

SECTIO I. MONOCLINA.

99. CRATAEGUS.

Calyx superus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Stamina calyci inserta. Styli saepe duo, interdum unicus, tres aut quatuor. Bacca carnosa, calyce coronata. Semina stylorum numero aequalia, ossea, raro cartilaginea.

1. CRATAEGUS *Oxyacantha* Linn.
C. Caule fruticoso, arbusculosove, spinoso: foliis ovatis, obtusis, utrinque fissis, dentatis, glabris.
Lusitan. *Pirliteiro*: olim, *Espinheiro alvar de casca verde.*
Hab. in collibus et sepibus freq. circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. primo vere. Frutex aut Arbusculum.
Flores albi, subcorymbosi. Bacca elliptico-subrotunda, rubra. Variat saepe stylo unico (C.-monogyna *Jacq.*), *rarius tribus quatuorve. Semina tot, quot styli, ossea.*

2. CRATAEGUS *Azarólus* Linn.
C. Caule arboreo, subspinoso, aut inermi: foliis ovatis, obtusis, utrinque fissis, dentatis, junioribus viridi-albidis.
Lusit. *Azaróla.*
* Colitur in nonnullis hortis. Fl. vere. Arbor.

Ni-

Nimis similis praecedenti, et illius quasi varietas; at caulis ex quindecim ad viginti quinque pedes altus; flores et fructus valde maiores. Spinae in cultis paucae et saepe nullae. Folia etiam maiora, et non saturate viridia, ut in C.-Oxyacantha, *sed dilute viridia, aut albido-viridia, et in junioribus quasi subtomentosa.*

3. CRATAEGUS *Aria* Linn.

C. Foliis ovatis, incisis, subtus incano-tomentosis: floribus corymbosis: caule arboreo.

Hab. in rupestribus sylvaticis, et subalpinis *Gerez.* Fl. Maj. Jun. Arbor.

Frutex demum ad arboris altitudinem accedens. Rami juniores et pedunculi tomentosi. Folia supra viridia, glabra, subtus incano-tomentosa, petiolata. Calyx albo-tomentosus. Petala subrotunda, obtusa, alba. Pistillorum numerus varius, saepe duo, interdum tres, quatuor. Bacca ovata, subtomentosa, rubra. Semina cartilaginea.

4. CRATAEGUS *torminalis.*

C. Foliis cordatis, septangulis, lobis infimis divaricatis. *Linn.*

Hab. in nemorosis *de Serra da Navalheira.* Fl. Apr. Maj. Arbor.

Ex Clar. Com. de Hoffmansegg.

100. AGRIMONIA.

Calyx monophyllus, quinquedentatus, multisetosus, setis uncinatis. Corolla pentapetala. Stamina calyci inserta. Semina duo, calyce superne coarctato atque capsulaeformi vestita.

1. AGRIMONIA *Eupatoria*.

A. Foliis caulinis pinnatis, impari petiolato: fructibus hispidis. *Linn.*

Lusit. *Agrimonia.*

Hab. in collibus, ad sepes, vias, muros, circa Conimbricam, et alibi in Lusitania media et boreali. Fl. Maj. Jun. Perenn.

Caulis erectus, saepe simplicissimus, villosus, sesquipedalis et altior. Folia alterna, interrupte pinnata; foliolis ovato-oblongis, sessilibus, denticulatis, villosis, maioribus oppositis. Flores in spicam terminalem, laxam, dispositi, alterni, solitarii, breviter pedunculati. Petala lutea, calyce duplo longiora.

SECTIO II. DICLINA.

101. BETULA.

Flores monoici, amentacei.

Masc. in amentum cylindricum dispositi, et breviter pedicellati. Calyx squamae tres, ovato-subrotundae, ciliatae, media duabus lateralibus maior. Corollae petala tria (rarissime quatuor, unum tunc minimum), obovata, concava, ciliata, pedicello affixa, intermedium lateralibus calyceque longius. Filamenta brevia, hexadelpha: antherae duodecim, lineares.

Foem. Amentum paulo infra masculos, cylindraceum. Calyx squamae tres, sessiles, ciliatae, bi aut triflorae, laterales subrotundae, media longior, ovata, reflexa. Corolla nulla. Germina duo aut tria, singulis styli duo. Semina cordata, alata.

1. BETULA *alba* Linn.
   B. Foliis acutis, ovatis, subdeltoidibus, serratis, glabris.
   Lusit. *Vidoeiro.*
   Hab. in montosis sylvaticis *de Gerez*, *Mouraõ*, et alibi in Interamnia et Transmontana. Fl. Maj. Arbor.

Cau-

Caulis praealtus, epidermide alba, inferne alia aliis superstrata, lacera. Rami alterni, juniores cortice ex viridi-fusco, glabro, punctis albidis adsperso. Folia alterna, petiolata, glabra, juniora hirsuta. Amenta mascula saepe bina, rarius terna, cylindracea, obtusa, biuncialia aut triuncialia, pendula: foeminea subuncialia, solitaria, pedunculata, ex ovali-oblonga, primum erectiuscula, demum nutantia. Semina alata.

Obs. *Variat ramulis glabris et pubescentibus; tam junioribus quam adultis pendulis, aut adscendentibus, seu erecto-patentibus; foliis etiam junioribus glabris; quae varietates a nonnullis Recentioribus Bet.*-pendula *vel* pubescens *appellantur.*

102. J U G L A N S.

Flores monoici.

Masc. in amentum cylindraceum dispositi. Calyx squamiformis, monophyllus. Corolla sexpartita. Stamina duodecim ad duodeviginti : antherae subsessiles.

Foem. Flores duo tresve, contigui, sessiles; his calyx superus, quadrifidus. Corolla quadripartita, calyce maior. Styli duo, breves; stigmata duo, magna, superne lacera. Drupae nux bivalvis, nucleo varie sulcato, infra quadrilobo.

1. JUGLANS *regia* Linn.

J. Foliis pinnatis; foliolis subnovenis, ovalibus, glabris, integerrimis.

Lusit. *Nogueira*

* Colitur ad pagos, in vallibus, ad ima montium. Fl. Maio. Arbor.

Occurrunt nonnullae varietates fructu maximo, aut mediocri; praecociori aut serotino; putamine tenero fragilique, aut perduro; quas Nozes rocaes ou ordinarias, temporãas ou serodias, mollares ou durazias, *Lusitani vocant.*

103. POTERIUM.

Flores spicati, monoici aut polygami.

Masc. Calyx tri aut tetraphyllus. Corolla quadripartita. Stamina plurima. Pistilla imperfecta.

Foeminei Flores in eadem spica supra masculos. Cal. et Cor. ut in masc. Pistilla duo: stigmata penicilliformia. Bacca é tubo corollae indurato, mono-aut disperma.

1. POTERIUM *Sanguisorba* Linn.

P. Caule inermi, anguloso, glabro: foliis pinnatis, subpetiolatis: spicis terminalibus, solitariis. Lusit. *Pimpinella menor ou hortense.*

Hab. in pascuis, collibus, ad vias, freq. circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Extremadura, Beira et Lusitania boreali; raro colitur. Fl. vere. Perenn.

Caulis erectus, pedalis, sesquipedalis et altior, angulosus, sulcatus, glaber, raro inferne pubescens, ramosus, ramis alternis. Folia pinnata cum impari; radicalia in cespitem disposita, foliolis minoribus ovatis aut subcordatis; caulina alterna, foliolis ovatis, obtusis, aus ovato-lanceolatis, breviter petiolatis, oppositis, raris alternis, omnibus profunde serratis, utrinque glabris, nec rugosis, ad semiunciam longis. Stipulae interdum ad basin supremorum petiolorum partialium parvae; aliae ad insertionem petioli communis serratae, subfalcatae, utrinque simplices, aut binatae. Spicae terminales, ovato-globosae, longe pedunculatae,

so-

solitariae, semiunciales. Flores densissimi, superiores foeminei, inferiores hermaphroditi masculi, nam etsi germine, stylo et stigmate uno aut duobus, praediti, tamen omnia debiliter et macilente conformata et sterilia saepius. Calyx caducus, di-triphyllusve, rarius tetraphyllus, foliolis lanceolatis, pubescentibus, ciliatis. Corollae laciniae, ad margines scariosos et apicem, purpurascentes. Staminum filamenta corolla valde longiora, purpurascentia, uti stigmata: antherae flavae. Fructus tetragonus.

2. POTERIUM *hybridum* Linn.

P. Caule inermi, anguloso, hirsuto: foliis pinnatis, foliolis rugosis, serratis, sessilibus, pubescentibus: spicis terminalibus, subapproximatis.

Lusit. *Agrimonia bastarda.*

Hab. in collibus cretaceis circa Conimbricam. Fl. Maj. Perenn.

Tota planta hirta, odore resinoso, sapore amariusculo. Caulis erectus, sesquipedalis, bipedalis et altior, vere angulosus, ramosus. Folia pinnata cum impari, pinnis sessilibus, ovato-lanceolatis, rugosis, utrinque pubescentibus, profunde serratis, versus apicem folii sensim maioribus, ubi unciam longa. Stipulae foliaceae, uti in praecedente, sed maiores. Spicae terminales, ovatae, tres, quatuor aut plures, parum inter sese distantes, subsessiles et quasi coacervatae: reliqua fere ut in antecedenti; sed stamina breviora. Habitus Agr.-Eupatoriae, *cujus et praecedentis hybrida progenies esse putatur.*

ORDO III.

TRISTYLIA.

SECTIO I. MONOCLINA.

* *Calycistemones.*

104. SORBUS.

Calyx superus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Pomum quinqueloculare, umbilicatum, molle, saepe trispermum. Semina cartilaginea.

1. SORBUS *aucuparia.*
S. Foliis pinnatis, utrinque glabris. *Linn.*
Lusit. *Tramazeira*, *ou Cornogodinho.*
Hab. ad sinus et ima montium, in subalpinis sylvaticis Herminii et *Gerez.* Fl. Maj. Jun. Arbor mediocris.
Rami alterni. Folia pinnata, saepe subpubescentia; foliolis lanceolatis, serratis, sessilibus, oppositis; terminali petiolato, maiori. Flores corymbosi. Calyx extus pubescens. Petala alba, subrotunda, concava. Fructus globosi, rubri, glabri, umbilicati, plerunque trispermi.

2. SORBUS *domestica.*
S. Foliis pinnatis, subtus villosis. *Linn.*
Lusit. *Sorveira.*
* Colitur in collibus cultis, ad pagos. Fl. Maj. Arbor.
Similis praecedenti, sed altitudine maiori, ligno duriori, foliis subtus villosis, fructu pyriformi,
mal-

multo maiori; nec junior, sed annosa in frigidioribus florescit, scilicet post sexagesimum annum; attamen apud nos ante quinquagesimum fructificare fertur.

** *Thalamostemones.*

105. PAEONIA.

Calyx pentaphyllus. Corollae petala quinque, aut plura. Stigmata sessilia, bilamellata, saepe tria. Capsulae plerunque tres, raro duae, rarissime quatuor aut quinque, tomentosae, polyspermae. Semina subovalia.

1. PAEONIA *officinalis* Linn.

P. Foliis infimis duplicato-pinnatis; foliolis latolanceolatis, utrinque glabris: capsulis rectiusculis, tomentosis.

Lusit. *Peonia, ou Rosa albardeira.*

Hab. iu collibus circa Conimbricam, Mafram, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. Apr. Maj. Perenn.

Caulis erectus, glaber, subflexuosus, saepe simplicissimus, pedalis sesquipedalisve. Stipulae paucae ad radicem, squamiformes, imbricatae, superiores semiamplexicaules. Folia alterna, infima caulis bipinnata, pinnis infimis petiolatis, oppositis; foliolis lanceolatis, utrinque glabris, integerrimis, nonnullis bi aut tripartitis; supremis foliis pinnatis, aut ternatis; interdum uno simplici, lanceolato, sub calyce. Perianthii foliola quinque, inaequalia, glaberrima, glabra, aut glabrius-

briuscula; illis interdum adpressa bractea una alterave lanceolata. Petala saepe quinque, interdum numero vario ad decem, purpurea, obovata, concava, inaequalia, calyce valde longiora. Stamina numerosissima, lutea. Germina saepe tria, interdum quatuor, aut raro quinque. Stigmata tot, quot germina, sessilia, purpurea, crispula, bilamellata, extrorsum falcato-spiralia.

Colitur etiam in hortis varietas flore pleno, atro-purpureo: Lusit. Peonia dobrada.

Obs. *Miror stigmata Paeoniarum adeo imperfecte observata et descripta fuisse!*

106. HELLEBORUS.

Calyx nullus. Corollae petala quinque, obovata, concava, erectiuscula, duorum ordinum: nectaria plura, tubulosa, staminibus breviora, ore denticulata. Capsulae polyspermae, rostratae, saepe tres, rarius duae aut quatuor.

1. HELLEBORUS *foetidus* Linn.

H. Caule ramoso, folioso, multifloro: foliis pedatis: staminibus corollam aequantibus.

Lusit. *Helleboro fetido*, *Herva de Bésteiros*, *ou Bésteira*.

Hab. in subumbrosis sylvaticis, ad ima montium Cintrae in Extremadura; *Semide*, *Arouca* et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. vere. Perenn.

Caulis pedalis aut sesquipedalis, dichotomus, superne subcorymbosus. Folia radicalia fere nulla, caulina petiolata, pedata, foliolis lanceolatis, serratis, novem et ultra; tamea sesilia, amplexicaulia, simplicia, ovato-lanceolata, integerrima. Flores terminales, nutantes. Corollae petala obtusa, obovata, virentia, apice purpurascentia. Pistilla saepe tria, rarius duo.

107. DELPHINIUM.

Calyx nullus. Corollae petala quinque, inaequalia, supremo postice in calcar producto. Styl. unus ad sex. Capsulae tot, quot styli, acuminatae, uniloculares, polyspermae.

1. DELPHINIUM *Consolida* Linn.

D. Caule paniculato, diffuso: floribus sparsis, monogynis: nectarii calcaribus internis monophyllis.

Lusit. *Consolda Real*, *ou Esporas bravas*.

Hab. rarissime in arvis et inter segetes in Transtagana et Algarbiis. Fl. Jun. et aestate. Ann.

Caulis pedalis et sesquipedalis, ramosus, ramis gracilibus, subpubescentibus. Folia alterna, parva, multifida, leviter pubescentia, subsessilia; foliolis linearibus, laxis, integerrimis. Flores caeruleo-violacei, in racemum terminalem, laxum, pauciflorum, dispositi; postice cornu nectarifero unciali, petalis longiori, vix curvo, instructi. Bracteae alternae, lineares. Germina interdum glabra. Capsula unica, oblonga, subul ta, unilocularis, univalvis, subventricosa. Variat floribus albis, interdum plenis.

2. DELPHINIUM *Aiacis* Linn.

D. Caule ramoso, ramis subsimplicibus: floribus subspicatis, monogynis: nectarii calcaribus internis monophyllis.

Lusit. *Consolda Real*, *ou Esporas dos jardins*,

* Colitur in viridariis frequens. Fl. Jun. et aesta-

tate. Ann. *Varietas praecedentis culta esse videtur.*

Caulis saepe altior, plus foliatus, ramis minus divisis. Folia maiora et propiora. Flores maiores et propiores, subspicati, simplices aut pleni, et variorum colorum. Nectarii calcar nunc petalorum longitudine, nunc longius: germen nunc glabrum, nunc hirsutum. Ex Caesalpino flores, tam hujus quàm praecedentis, inter coronarios habiti apud antiquos sub nomine Hyacinthi, quem Poetae fabulantur ex cruore Aiacis ortum. Fabulandi fuere in causa litterae duae AI, seu tres AIA, quae virgulis caeruleis inscriptae in parte albida florum conspiciuntur. Ideo Poetae:

Dic, quibus in terris inscripti nomina regum
Nascantur flores: et Phyllida solus habeto.
Virgil. Ecl. 3. *v.* 106.

Ipse suos gemitus foliis inscribit, et αἰ αἰ
Flos habet inscriptum, funestaque littera ducta est.
Ovid. Met. 10. *v.* 215.

Nunc, Hyacinthe, sonet tua littera, scilicet AI, AI,
Nec tamen satis est, AI, AI, plus ergo loquatur.
Ex Theocr. Idyll. 19.

3. DELPHINIUM *peregrinum* Linn.

D. Foliis inferioribus multipartitis, obtusis, superioribus simplicibus: racemis longis, foliosis: nectarii calcaribus internis diphyllis: floribus trigynis.

Hab. inter segetes prope Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Beira, et Extremadura. Fl. aestate. Ann.

Caulis pedalis sesquipedalisve, subpubescens, subramosus. Folia inferiora breviter petiolata, tripartita, laciniis oblongis, bifidis aut incisis, obtusiusculis; suprema simplicia, lineari-lanceolata. Racemi terminales, foliosi, laxi. Bracteae sub floribus saepe duae, subulatae. Corolla caerulea. Capsulae ternae.

4. DELPHINIUM *Staphysagria* Linn.

D. Foliis palmatis, lobis acutis, inciso-dentatis: nectario brevi, obtuso: floribus trigynis.

Lusit. *Paparraz, ou Herva Piolheira.*

* Colitur in hortis a pharmacopolis, et interdum quasi spontanea ad sepes prope Conimbricam occurrit. Fl. aestate. Ann.

5. DELPHINIUM *pentagynum.*

D. Radice tuberoso-oblonga: foliis radicalibus tripartitis, laciniis subdivisis: floribus pentagynis. *Broter. Phyt. Lusit. Fasc.* 1.

D. *pentagynum* La Marck Dict. Enc.

Hab. in collibus cretaceis de *Alcantara* et *Caparica* prope Olisiponem, et in clivis *da Pedrulha* et aliis circa Conimbricam. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Variat floribus tetragynis et hexagynis, totidemque capsulis. Variat quoque floribus omnibus in bracteas caerulescentes mutatis.

108. RESEDA.

Calyx monophyllus, profunde partitus. Petala inaequalia, nonnulla partita: glandula nectarifera é receptaculo producta. Capsula vel unica, unilocularis, adhuc immatura apice hians, polysperma; vel quinque, stellatim patentes, monospermae.

1. RESEDA *Luteola* Linn.
   R. Foliis lanceolatis, integris, saepe undulatis; radicalibus utrinque unidentatis: calycibus quadripartitis.
   Lusitan. *Lirio dos tintureiros.*
   Hab. in agris, ad vias, aggeres, circa Conimbricam, Olisiponem et alibi in Extremadura et Beira. Fl. Maj. Jun. Ann. aut Bienn.
   Caulis sesquipedalis et altior, erectus, angulosus, glaber. Folia radicalia in orbem posita; caulina alterna, sparsa, sessilia, glabra, lineari-lanceolata, plus minusve undulata. Spica terminalis; flores solitarii, breviter pedunculati, trigyni. Petala quatuor aut quinque, flava, quorum supremum et duo lateralia varie fissa.
2. RESEDA *lutea.*
   R. Foliis omnibus trifidis; inferioribus pinnatis. *Linn.*
   Hab. in collibus calcareis, in Algarbiis. Fl. Jun. Jul. Ann. aut. Bienn.
   Caulis pedalis aut paulo longior, basi decumbens, ramosus, demum erectus, angulosus, pubescens. Folia alterna, inferiora pinnata, pinnis de-

currentibus, saepe undulatis, scabriusculis; superiora saepe trifida. Spicae terminales, laxae, breviores, quàm in praecedente. Flores alterni, solitarii. Calycis laciniae sex, inaequales. Petala sex, inaequalia, lutea. Styli tres saepius. Capsula scabra.

3. RESEDA *Phyteuma.*

R. Foliis infimis saepe integris, aliis trifidis, quinquefidis, septemfidisve, undulatis: calycibus sexpartitis, corollae subaequalibus: floribus trigynis.

Hab. in sabulosis, rupibus, ad sepes, aggeresque arenaceos, circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. Maj. Jun. Bienn. aut interdum Perenn.

Radix biennis, triennis, et nonnunquam perennis, ramosa, alba. Caules pedales, cespitosi, procumbentes, ramosi, angulosi, subpilosi; rami consimiles, alterni, adscendentes, racemis longis, laxis, terminati. Folia unciam ad duas longa, utrinque subpilosa, marginibus undulatis, alia trifida, alia quinarie vel septenarie pinnatifida, laciniis decurrentibus, impari semper maiori; radicalia saepe integra et lanceolata sunt, raro aliter. Pedunculi tenues, angulosi, scabriusculi, striati, duas lineas cum dimidia longi: bractea acuta, pedunculo triplo longior. Calyx sexpartitus, laciniis linearibus, obtusiusculis, patentibus, duas lineas longis, corolla paulo brevioribus, persistentibus. Corolla hexapetala; petala alba, basi concava, squamiformi; duo suprema sub nectario maiora, dorso laciniato partita, laciniis linearibus, setaceis, novem sive decem; duo lateralia laciniis consimilibus sex, seu septem; duo infima simplicia, sublinearia. Nectarium omnino flavum. Stamina tredecim ad duodeviginti, longitudine calycis, filamentis deorsum flexis, albis; antheris flavis. Germen mini-

ni-

nimum, subtriangulare. Styli nulli: stigmata cornicula tria, germen coronantia. Capsula hians, triangularis, angulis scabriusculis, trivalvis, unilocularis, subrugosa, semiunciam longa, tres lineas lata. Semina reniformia, laevia, suturis affixa. Sapor totius plantae nasturcinus.

An R.-Phyteuma *vera Linn?*

4. RESEDA *glauca.*

R. Foliis linearibus, basi dentatis: floribus tetragynis. *Linn.*

Hab. in montosis prope *Bragança*, et *Mogadouro* in Transmontana. Fl. Jun. Jul. Peren.?

Ex C. Com. Hoffmansegge.

5. RESEDA *purpurascens* Linn.

R. Foliis obtusiusculis, lineari-lanceolatis, integerrimis: floribus pentagynis: capsulis stellatim patentibus.

Hab. in glareosis, ad aggeres sabulosos, rupesque circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Radix perennis, ramosa, superne ad collum duas tresve lineas crassa. Caules cespitosi, annui aut aliquando suffruticosi, filiformes, aut sero sesquilineam crassi, semipedales, pedales et ultra, glabri, ut tota planta, adscendentes, subangulati, nunc simplicissimi, nunc simplices; vetusti tamen, aut fracti, inferne ramosi. Folia radicalia lanceolata, petiolata; caulina nunc linearia sive sublinearia, nunc lineari-lanceolata, crassiuscula, glabra, integerrima, sparsa, ex semilinea ad sesquilineam lata, ex quatuor quinqueve lineis ad semiunciam longa. Flores plurimi, racemosi; racemus terminalis, simplicissimus, spithamam longus, diu florens: bractea ovata, acuta, reflexa, ex viridi-flavescens, parva, longitudine tamen fere pedicelli, persistens; pedicellus setaceus, semilineam lon-

gus, recurvus, post florescentiam adscendens. Perianthium monophyllum, quinquedentatum, é viridi-flavescens, minimum, corolla feretriplo minus; persistens, dentibus obtusis, quatuor aequalibus, quinto sub nectario minori. Corolla pentapetala; petalis deciduis, lineam ad sesquilineam longis, receptaculo insertis, albis, partitis sive laciniatis; laciniis numero diversis, unguiculatis, lanceolatis; petalo infimo squamiformi, minimo, cum lacinia unica dorso inserta; duobus lateralibus quinquepartitis; duobus supremis, sub nectario, squamiformibus, obovatis, concavis, cum laciniis septem dorso insertis. Nectarium squamula, calyce vix longior, é receptaculo et é superiori latere floris producta, flavescens, margine membranaceo, albido, revoluto, inferne concava, glandula ad basin melliflua, marcescens. Stamina novem ad duodecim, receptaculo parum supra calycem elevato inserta, corrollâ vix minora; filamenta capillaria, brevissima, pallida: antherae erectae, ovatae, obtusae, biloculares, é viridi flavescentes. Germina quinque, raro quatuor, rarissime sex, obovata, obtusa, glabra, longitudine staminum: singulis stylus lateralis, brevissimus, subulatus; stigma simplex. Capsulae tot, quot germina, monospermae, stellatim patentes, nonnullae reflexiusculae, pedicello communi, minimo, supra calycem elevato, et ad rachin incurvo, insidentes, uniloculares, stylo coronatae. Semina subrotundo-reniformia.

Obs. *Capsulae quinque pro una profunde quinquepartita summi debent, ut haec species Genus Linnaeanum intret; ast non incongrue Tournefort ad aliud amandavit. Sapor totius plantae amaricans et acriusculus.*

N. B. *Colitur in nonnullis hortis Reseda-*odorata *Linn., foliis integris trilobisque, calycibus florem aequantibus; quam* Reseda de cheiro *Lusitani vocant.*

109.

109. EUPHORBIA.

Calyx monophyllus, ventricosus. Petala quatuor aut quinque, calyci inserta, ovata aut lunata. Stamina duodecim ad quindecim, medio articulata, diverso tempore erumpentia. Germen superum, pedicellatum: styli bifidi. Capsula tricocca.

(A) *Umbella nulla: flores ex bifurcationibus caulium dichotomorum.*

1. EUPHORBIA *Chamaesyce* Linn.

E. Foliis subrotundis, obsolete crenulatis, glabris: floribus solitariis, axillaribus: caulibus procumbentibus.

Hab. in macris, siccis in valle de *Alcantara* prope Olisiponem, et alibi in Extremadura. Fl. aestate. Ann.

Caules plures ex eadem radice, filiformes, ramosissimi, dichotomi, terrae arcte adpressi, quatuor ad septem uncias longi. Folia uniformia, subrotunda. Flores ex dichotomiis, sessiles. Calyx rufus: petala quatuor, albida, crenulata. Capsula glabra.

2. EUPHORBIA *Peplis* Linn.

E. Foliis oppositis, integris, obtusis, basi uno latere auritis, seu semicordatis: floribus solitariis, axillaribus: caulibus procumbentibus.

Hab. in arenosis maritimis, trans Tagum, prope *Figueira*, et alibi. Fl. aestate. Ann.

Habitu similis praecedenti; sed foliis triplo maioribus, semicordatis, sat diversa.

(B)

(B) *Umbella primaria triradiata.*

3. EUPHORBIA *Peplus.*

E. Umbella trifida, dichotoma; involucellis ovatis: foliis integerrimis, obovatis, petiolatis. *Linn.*

Hab. ad vias, sepes, in arvis, cultis, frequens in tota Lusitania. Fl. vere et aestate, et interdum autumno. Ann.

Caulis erectus, tres ad octo uncias altus, teres, glaber. Folia glabra, obovata, integerrima. Involucrum triphyllum, foliolis ovatis, obtusis; involucella diphylla, foliolis ovato-subrotundis. Petala bicornia. Capsulae glabrae, trigonae, angulis unisulcatis.

4. EUPHORBIA *exigua.*

E. Umbella trifida, dichotoma: involucellis lanceolatis: foliis linearibus. *Linn.*

Hab. in arvis, cultis circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi frequens. Fl. vere et aestate. Ann.

Caulis teres, glaber, tres ad sex uncias altus, subramosus aut simplicissimus. Folia sparsa, sessilia, linearia, integerrima, glabra. Umbella primaria plerunque triradiata, rarissime quatuor aut quinque radiis instructa; radii dichotomi. Involucri et involucelli foliola ex ovato-lanceolata, basi saepe hinc latiora. Petala quatuor semilunaria, flavicantia. Capsula glabra.

Occurrunt duae varietates a nuperis Botanicis non raro in duas species dispertitae; scilicet:

E.-*exigua, acuta*, foliis acutis: caule erecto, subpalmari, basi ramoso.

E.-*exigua, retusa*, foliis truncatis, retusis cum brevi acumine; caule plerunque decumbente, digitali; umbella saepe longa.

(C)

(C) *Umbella primaria quadriradiata.*

5. EUPHORBIA *Lathyris* Linn.

E. Umbella quadriradiata, dichotoma: foliis sessilibus, oppositis, quadrifariis, lanceolatis, integerrimis.

Lusitan. *Tartago, ou Catapucia menor.*

* Colitur in hortis a pharmacopolis; nonnunquam ad pagos quasi spontanea occurrit in Extremadura. Fl. Maj. Jun. Bienn.

Caulis sesquipedalis, bipedalis et altior, teres, glaber, ad summitatem subramosus. Folia opposita, glabra, lanceolata, in juniori planta quadrifaria. Umbella plerunque quadriradiata, radiis dichotomis. Involucri foliola quatuor, ovato-lanceolata; involucelli ovato-acuminata. Petala ex viridi flavicantia, bicornia. Capsula magna, glabra.

(D) *Umbella primaria quinqueradiata.*

6. EUPHORBIA *epithymoides* Linn.

E. Umbella quinquefida: involucellis ovatis: foliis lanceolatis, obtusis, subtus villosis.

Hab. in *Serra do Rebordaõ* prope *Bragança* in Transmontana. Fl. vere. Perenn.

Ex Cl. C. de Hoffmansegge.

7. EUPHORBIA *Paralias* Linn.

E. Umbella quinquefida, bifida: involucellis cordato-rhombeis: foliis lineari-lanceolatis, glaucis, sursum imbricatis.

Lusit. *Morganheira das praias.*

Hab. in arenosis maritimis prope *Figueira*, et alibi. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Planta tota glabra. Caules pedales, erectiusculi, foliosi, apice ramis paucis, saepe sterilibus, instructi. Folia glauca, sursum imbricata, semiuncialia,

lia, lineari-lanceolata, breviter mucronata, subcarnosa. Umbellae primariae radii saepius quinque, aut sex. Involucri foliola ovato-lanceolata. Petala quatuor, sublunata. Capsula glabra.

8. EUPHORBIA *segetalis.*

E. Umbella quinquefida, dichotoma: involucellis cordatis, acutis: foliis lineari-lanceolatis, superioribus latioribus.

Hab. in dumetis sabulosis maritimis de *Caparica*, et alibi. Fl. aestate. Ann. aut Bienn.

Tota planta glabra. Caulis erectus, pedalis, superne subramosus. Folia sparsa, lineari-lanceolata, integerrima, uncialia, superiora latiora, lanceolata. Umbella magna. Flores omnes fertiles. Involucri foliola ovato-lanceolata; involucella valde latiora, cordato-subrotunda, acutiuscula; bracteae supremae obtusiusculae. Petala lunata. Capsula glabra, angulis scabriuscula. Varietas E.-segetalis *Linn., et vix ab illa diversa.*

9. EUPHORBIA *helioscopia.*

E. Umbella quinquefida; trifida, dichotoma: involucellis obovatis: foliis cuneiformibus, serratis. *Linn.*

Lusit. *Maleiteira*, *Herva Maleita*, *ou Tithymalo dos valles.*

Hab. in vallibus, hortis, cultis et incultis, frequens in tota Lusitania. Fl. Maj. Jun. Jul. Ann.

10. EUPHORBIA *ptericocca.*

E. Umbella quinquefida; trifida, dichotoma: involucellis ovato-trapeziformibus: foliis cuneatis: capsulis submaturis sexalatis.

Hab. in collibus calcareis, prope Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. vere. Ann.

Radix annua, subfusiformis, radiculis hinc inde fibrosis instructa, vix inferne ramosa, superne ad col-

collum sesquilineam ad duas lineas crassa, cortice albido. Caulis erectus, quatuor ad septem uncias altus (umbella supputata), unam ad duas lineas inferne crassus, glaberrimus, ut tota planta, teres, nunc ex radice usque ad umbellam simplex, nunc ex radice ipsa ramosus, ramis alternis, simplicissimis, floriferis, erectis, umbella caulina brevioribus. Folia inferiora caulis et ramorum erecta, cuneiformia, minora, sessilia, obtusa, obsolete serrulata, sive fere integerrima, quinque ad septem lineas longa, tres ad quatuor lineas lata; alia sensim usque ad umbellas augescentia, acuta, lanceolata, ex imo ad apicem serrulata, sessilia, alterna, ex viridi flavescentia, suprema unam ad duas uncias longa, quatuor ad septem lineas lata. Umbella supradecomposita: primaria quinquefida, dein trifida, postea bis, ter, et ultrà bifida. Involucrum universale pentaphyllum; foliolis maximis, lanceolatis, serrulatis, ex viridi flavescentibus (ut involucella omnia) radios primarios longitudine aequantibus aut superantibus. Involucellum umbellulae trifidae triphyllum; foliolis ovato-lanceolatis, aut interdum ovato-trapeziformibus, serrulatis: involucella reliqua dìphylla, foliolis oppositis, flavescentibus, ovato-trapeziformibus, acutis, sensim sursum versus decrescentibus, serrulatis, acutis. Umbellae primariae, quae in apice ramorum dantur, saepius bifidae aut trifidae, raro inter ipsas una aliave quinquefida; omnes valde umbellâ caulina minores, minusque subdivisae sunt. Flores omnes subsessiles, hermaphroditi; rarissime unicus in centro umbellae primariae masculus. Perianthium monophyllum, turbinatum, glabrum, pallidum, ore quadridentato, denticulis inflexis, persistens. Corolla in omnibus flosculis tetrapetala; petala sub-

peltata, flava, simplicia, reniformia, unguibus margini calycis imposita, cumque ipsius denticulis alternantia, marcescentia. Staminum filamenta ultra decem, filiformia, receptaculo inserta, (quorum aliqua sterilia, paleaeformia, simplicia, intra calycem) articulata, extra calycem pauca simul, perpauca diverso tempore, erumpentia. Antherae didymae, flavae. Pistilli germen hexangulare, sexsulcatum, depressum, pedicellatum, glabrum, flavum. Styli tres, bifidi, flavi, reflexi. Stigmata crassiuscula. Capsula depressa, tricocca, trilocularis, trisperma, stipite reflexo, extra calycem nutans, et ante plenam maturitatem flavescens, profunde sexsulcata, hexangula, angulis acutis, prominentibus, alaeformibus, subcrenatis, carnosis, demum maturitate exarescentibus, fere evanidis. Semina solitaria, subglobosa.

Planta hybrida esse videtur, patre E.-Peplo, *matre E.*-helioscopia: *virosa, ut parentes, et ab omni pecore rejecta.*

11. EUPHORBIA *seticornis.*

E. Umbella quinquefida; dichotoma: foliis lanceolatis: petalis bicornibus.

Poyret *Voy. en Barbar.* 2. *p.* 173.

Hab. prope Salaciam. Fl. Jun. Jul. Aug. Perenn. *Ex Clar. Prof. Link. Forté nostrae E.*-segetalis *varietas, et cum illa conjungenda.*

12. EUPHORBIA *serrata* Linn.

E. Umbella quinquefida, dichotoma: involucellis reniformi-cordatis, acuminatis: foliis sessilibus, lanceolatis, serratis, glabris.

Hab. circa *Tavira*, et alibi in Algarbiis. Fl. vere. Perenn.

Caulis pedalis, sesquipedalisve, erectus, nunc simplicissimus, nunc inferne nonnullis ramis steri-

rilibus instructus. Folia sessilia, acuta, ovato-lanceolata, serrata, in ramis sterilibus angustiora et sublinearia. Flores primarii masculi, alii hermaphroditi. Petala duo triave, breviter bicornia, subflavescentia.

13. EUPHORBIA *pilosa.*

E. Umbella quinquefida; trifida, bifida: involucellis ovatis: foliis lanceolatis, serratis, pilosis: capsulis verrucoso-pilosis.

An E.-*pilosa* Linn.? *Aut* varietas E.-*platyphyllae*?

Hab. in fossis, pascuis humectis, ad margines agrorum et viarum subhumidos, circa Conimbricam in valle de *Coselhas*, et in vallibus de *Almada* et *Caparica* trans Tagum. Fl. vere et aestate. Bienn.

Radix subfusiformis, inferne ramulosa, superne fusca, multis radiculis instructa, crassitudine digiti. Caules tres ad undecim ex eadem radice, alii aliis altiores citiusque florentes, sesquipedales, bipedales et ultra, teretes, adulti inferne glabri, aphylli, cicatricibusque foliorum exasperati, virides, sive viridi-purpurei, superius pubescentes, ramulosi; rami interdum é medio caulis usque ad umbellam terminalem plures, simplices, axillares, umbelliferi, inferiores breviores, seriusque florentes. Folia sparsa, numerosa, sessilia, basi emarginata, (nonnulla fere semiamplexicaulia) sublanceolata, obtusiuscula, tenuissime á basi ad apicem serrulata, utrinque, praesertim subtus, pilosa, dilute viridia, inferiora reflexa, superiora patentissima, ad sesquiunciam longa, semiunciam fere lata, inferne modice angustiora, leviterque undulata. Umbella terminalis saepius quinquefida (raro quadrifida), radiis primariis trifidis, rarissime bifidis, secundariis bis terve dichotomis, pilosis.

sis. Radii primarii ab initio involucro breviores, valdeque pilosi, postea elongati ad quatuor uncias, glabrique facti. In ramis lateralibus umbellae trifidae bifidaeque, pauciflorae. Involucrum umbellae universalis pentaphyllum; foliolis reflexis, oblongis, forma et magnitudine fere ut foliorum caulinorum, sed parum latioribus; involucellorum primariorum foliolis subovalibus, numero radiorum; extimis diphyllis, bracteis subovatis, seu fere deltoidibus, (angulis lateralibus obtusis) pilosis, minutissime serrulatis, pallido-viridibus. Flores centrales umbellae primariae, et secundariarum trifidarum pentapetali, saepius masculi, raro hermaphroditi; reliqui omnes tetrapetali, hermaphroditi. Calyx monophyllus, flavescens, pubescens. Corolla, quae saepius tetrapetala, petalis flavis, parvis, transverse ovalibus, integerrimis, glabris. Capsula tricocca, punctis verrucosis tecta, pilosa, pilis albidis, saturate viridis, ab initio cernua, postea erecta. Semina purpurea.

Obs. *Euph.*-pilosae *Linn. varietatem ex relatis esse credo. Nimis ad E.*-verrucosam *et* platyphyllam *accedit, et inter ipsas media: differt tamen ab* E.-verrucosa *radiis umbellae universalis trifidis, dein dichotomis, capsulis non glabris, (glabras enim* E.-verrucosa *habet, ut bene Clar. La Merck adnotat) foliis non in petiolum extenuatis, floribus primariis saepe pentapetalis masculisque, et petalis non rotundis. Differre quoque videtur ab E.*-platyphylla, *quia plus pilosa, foliis non glabris, bracteisque non subcordatis. Euph.*-Illyriacae (*Clar. La Marck. Dict. Bot.*) *forte etiam varietas est; umbella primaria tamen non parva, sed umbellae E.*-helioscopiae *magnitudine comparabilis, et rami axillares inferiores solum umbellas trifidas aut bifidas,*

num-

nunquam vero quinquefidas ferunt. Neque cum E.- lanuginosa (*ejusdem Cl. Botanici*) *confundenda, licet ipsi nimis affinis sit; nam ejus folia neque integerrima, neque obscure viridia sunt; caulis saepius, quàm sesquipedalis, altior; petala non subrotunda, et capsulae valde verrucosae sunt.*

15. EUPHORBIA *sylvatica.*

E. Umbella quinquefida, bifida: involucellis ovato-subrotundis, perfoliatis: foliis oblongis, integerrimis, subtus pubescentibus.

Hab. in umbrosis sylvaticis de *Cintra* in Extremadura, et circa Conimbricam, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caulis sesquipedalis aut bipedalis, erectus. Folia oblonga, obverse lanceolata, integerrima. Umbella primaria quinqueradiata, sub illa ramuli nonnulli alterni, axillares, steriles, aut umbellulis bifidis instructi. Involucri foliola quinque, obtusa, subovalia: involucella suborbiculata, perfoliata. Petala bicornia, semilunaria. Capsula glabra.

15. EUPHORBIA *Carniolica.* Scop.

E. Umbella quinquefida; bifida; radiis nutantibus: involucris, involucellis et foliis lanceolatis; petalis subrotundis, integris.

Hab. in Algarbiis. Fl. vere. Perenn.

Ex Cl. P. Link.

(E) *Umbella primaria multiradiata.*

16. EUPHORBIA *myrsinites.* Linn.

E. Umbella multifida, subduplicata, radiis semel bifidis: involucellis late ovatis: foliis lineari-lanceolatis, acuminatis, integerrimis, glaucis, carnosis, patentibus.

Hab.

Hab. in asperis montosis de *Arrabida* in Extremadura, aut in solo arido sabuloso, prope *Manteigas* et alibi circa Herminium in Beira. Fl. vere. Perenn.

Radix perennis, subramosa, cortice fusco. Caules cespitosi, obliqui, aut fere procumbentes aliquando, teretes, glabri, exalbidi; alii simplices, simplicissimi alii, dodrantales, pedales aut sesquipedales, ad quatuor lineas crassi, inferne nudi, á foliorum casu cicatricibus exasperati, superne foliosi; aliqui breviores, et nisi secundo anno non florentes: omnes fruticulosi. Folia conferta, lineari-lanceolata, acuminata, glauco-viridia, subsessilia, parum concava, crassiuscula, coriacea, avenia, patentia, integerrima, margine saepissime omnino laevi, (ad apicem in rarissimis subscabro) quatuor lineas lata, quindecim longa; ex summo despecta septem series leviter spirales prae se ferentia, ante plantae florescentiam; postea sensim decidua. Umbella universalis quasi ex duabus sibi invicem applicatis constat; supera, quae revera universalis, seu primaria est, saepius septemfida (raro sex, septem, novemfida) radio, seu flosculo centrali semper sterili, masculo, brevissimo, spongioso, caduco; infera, quae ita coacervata et superae immediate approximata est, ut cum ea facile confundatur, ex radiis tribus ad octo componitur. Utriusque radii subaequales, decem ad duodecim lineas longi, lutei, semel aut rarius duplicato-bifidi. Involucra etiam duo, umbellae superae et inferae respondentia; foliola tot, quot radii, ex glauco-lutescentia, obovato-cuneiformia, acuta, radiorum longitudine, foliis caulinis latiora, pauloque breviora, marginibus ut in foliis. In caulibus nonnullis has paulo infra umbellas, 1, 2, 3, sive 4 pedun-

cu-

culi, ut earum radii, consimilesque umbellulas bifidas ferentes, alternatim ex foliorum alis exoriuntur. Umbellae mediatae triradiatae, radiis involucello brevioribus; medio unifloro, sessili, florem masculum sustinenti, lateralibus unifloris aut umbelluliferis: involucella diphylla, foliolis concavis, luteis, late ovatis, sive ovato-subrotundis, mucronatis, octo lineas latis, quinque longis, marginibus ut in foliis. Umbellulae extremae, cum existunt, mediatis similes, undequaque tamen minores; floribus tribus, subsessilibus, hermaphroditis, duobus lateralibus bracteatis. Bracteae semper duae, oppositae, sub singulo flore laterali extremo hermaphrodito, involucellis inferioribus similes, at minores. Perianthium monophyllum, ventricosum, luteum, sexfidum, laciniis quinque aequalibus, serrulatis, sive ciliato-villosis, sexta minima, integerrima. Corollae petala quatuor, flava, lunata, apicibus subglobosis, nitidis. Stamina quindecim ad undeviginti: in hermaphroditis omnia fertilia; filamentis articulatis, inclusis; antheris didymis, lobulis compressiusculis, sulcatis: in masculis tria ad quinque fertilia, quorum aliqua exserta, lobulis antherarum globosis, reliqua castrata, exsucca, exalbida: rudimentum pistilli vix ullum. Germen subglobosum, glabrum, exsertum, lutescens: styli tres, bifidi: stigmata obtusa, flava, nitida. Capsula pedicellata extra calycem (pedicello ad tres lineas longo) trigona, glabra, laevis. Semina subrotunda.

17. EUPHORBIA *Characias* Linn.

E. Umbella multifida, bifida, congesta: involucellis perfoliatis, obtusis: foliis lanceolatis, integerrimis, pubescentibus: caule frutescente.

Lusit.

Lusit. *Trovisco macho*, *Tithymalo maior*, *ou Maleiteira maior*.

Hab in collibus, ad aggeres, sepesque, frequens in tota Lusitania. Fl. aestate. Suffrutex.

Caulis tripedalis et altior, superne pubescens, aut subpubescens. Petala fusco-purpurea, tria, quatuor, quinque. Flores masculi hermaphroditis immixti.

N. B. *Praeter eas* Euph. *species*, *alias etiam* Euph. dulci *et* pineae *affines in Transmontana*, *necnon* Euph. junceam *et alias in Algarbiis et Transtagana*, *occurrere ferunt*; *quae tamen*, *ut certius eruantur*, *serius adhuc observandae.*

110. HYPERICUM.

Calyx quinquepartitus. Corolla pentapetala. Stamina polyadelpha, in tres ad quinque fasciculos basi coalita. Capsula, in nostris, trilocularis, polysperma; rarissime bacca incomplete trilocularis.

1. HYPERICUM *Androsaemum* Linn.

H. Foliis ovatis: fructu baccato: caule ancipiti, fruticoso.

Lusitan. *Androsémo.*

Hab. in subumbrosis humidiusculis ad ima montium, circa *Lousãa*, et alibi in Beira boreali. Fl. aestate. Frutex.

Caules bi-tripedales et ultra, erecti, ancipites, ramosi, foliosi. Folia ovata, integerrima, obtusa, sessilia, opposita, glabra, venosa, vesiculis pellucidis, ut in aliis speciebus, adspersa, sesquiunciam ad duas uncias longa, quindecim ad viginti lineas lata. Flores axillares et terminales, in cymam laxam, paucifloram, foliis breviorem, dispositi. Capsulae baccatae, demum nigricantes.

2. HYPERICUM *linarifolium.*

H. Foliis lanceolato-linearibus, obtusis, semiamplexicaulibus: bracteis ciliato-glandulosis: caule fruticuloso, ancipiti. *La Marck Dict. Bot.*

Hab. in dumetis, et subumbrosis sylvaticis, circa *Coja*, *Moimenta*, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Suffrutex.

Caules pedales, sesquipedales et altiores, ere-

ctiusculi, debiles, superne subramosi. Folia opposita, sessilia, semiamplexicaulia, linearia, aut lineari-lanceolata, obtusa, integerrima, octo ad tredecim lineas longa, sesquilineam ad fere tres lineas lata, inferne ad oras glandulis nigricantibus, in disco tamen saepe vix ullis punctis pellucidis visibilibus, instructa. Panicula terminalis, laxa, foliata, trichotoma, bracteis glandulosis. Calycis laciniae obtusiusculae, ad oras serrato-glandulosae, intus etiam glanduliferae. Corollae petala calyce duplo longiora, ad oras glandulosa. Styli tres. Capsula ovata, glabra, trivalvis.

Variat foliis maioribus et minoribus; internodiis longis aut mediocribus.

N. B. *Hyper.*-ericoides *Linn. et La Marck Dict. Enc.*, fruticulosum, glaucum, caulibus tortuose ramosis, foliis minimis, verticillatis, subsessilibus, *nullibi mihi in Lusitania usque adhuc visum est.*

3. HYPERICUM *quadrangulare* Linn.

H. Caule erecto, quadrato: foliis ovato-oblongis, obtusis, nervosis, subamplexicaulibus.

Hab. in humidis, ad fossas, rivulos, circa Conimbricam et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. aestate. Perenn.

Variat statura caulis, et foliis maioribus et minoribus.

4. HYPERICUM *perforatum* Linn.

H. Caule ramoso, ancipiti, erecto: foliis oblongis, obtusis, pellucido-punctatis.

Lusit. *Hypericaõ*, ou *Milfurada.*

Hab. in sepibus, dumetis, collibus sylvaticis, versuris, arvis, pratisque, frequens in tota fere Lusitania. Fl. Jun. Jul. Aug. Perenn.

Caules pedales, sesquipedales aut paulo longiores, erecti, ancipites, glabri, ramosi. Folia opposi-

si-

sita, sessilia, ovato-oblonga, seu interdum subovalia, sex ad novem lineas longa, duas ad quatuor lata, integerrima, glabra, punctato-pellucida, ad oras saepe nigris glandulis instructa. Calycis laciniae ovatae, acutae. Petala superne ad oras glandulosa. Capsula ovato-acuminata.

5. HYPERICUM *humifusum* Linn.

H. Glabrum: caulibus ancipitibus, prostratis, filiformibus, apice dichotomis: floribus solitariis.

Hab. in herbidis, arvis sabulosis, pascuis, ad vias convallium, circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. Maj. Jun. Jul. Perenn.

Caules plures ex eadem radice, procumbentes, filiformes, subancipites, superne ramosi, foliosi, tres ad sex uncias longi. Folia ovato-oblonga, obtusa, subsessilia, glabra, punctato-pellucida. Flores solitarii in dichotomiis, et alis foliorum superiorum. Calycis foliola, uti petala, obtusa, ad oras versus apicem glandulis nigricantibus adspersa.

6. HYPERICUM *pulchrum* Linn.

H. Glabrum; caule tereti: foliis cordatis, obtusis, amplexicaulibus: bracteis eglandulosis: calycibus serrato-glanduliferis.

Hab. in ericetis et sylvaticis montosis, circa *Viseu*, *Lamego*, *Porto*, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caulis glaber, ut tota planta, erectus, teres, pedalis, aut sesquipedalis. Folia radicalia, et in ramis sterilibus, ovata, in caule florifero cordata, opposita, amplexicaulia, obtusa, subnitida. Flores terminales, paniculati, laxi; bracteis ovatis, eglandulosis. Calycis laciniae obtusae, ovato-subrotundae, ad oras ciliato-glandulosae. Petala ova-

ovata, obtusa, ad apices interdum rubro-maculata. Capsula ovata.

7. HYPERICUM *elodes* Linn.

H. Tomentosum; caule tereti, repente: foliis ovato-orbiculatis, incanis: floribus pedicellatis.

Hab. in uliginosis, juncetis, locisque lutosis hyeme inundatis, circa *Lousãa* et alibi in Beira boreali. Fl. aestate. Perenn.

8. HYPERICUM *tomentosum* Linn.

H. Tomentosum; caule tereti, adscendenti: foliis ovatis, incanis, semiamplexicaulibus: floribus paniculatis, subsessilibus: calyce et corolla ad oras glandulosis.

Hab. in collibus siccis, circa Olisiponem, et alibi in Extremadura. Fl. vere. Perenn.

SECTIO II. DICLINA.

III. FAGUS.

Flores monoici.

Masculi sessiles, in amentum cylindraceum, praelongum, dispositi. Calyx campanulatus, quadri aut quinquefidus. Corolla nulla. Stamina duodecim et ultra, rarius minori numero.

Foeminei ad basin ejusdem amenti, aut in alio. Calyx quadridentatus, extus muricatus. Corolla nulla. Styli saepe tres: stigmata subpenicilliformia. Semina saepe duo (rarius tria aut unicum) coriacea, ovata, hilo lato; in calyce echinato, capsulaeformi, in duas ad quatuor valvas spurias dehiscenti, conclusa.

1. FAGUS *Castanea* Linn.

F. Foliis lanceolatis, acute serratis, utrinque glabris.

Lusit. *Castanheiro.*

Hab. in sylvis (Lusit. *Soutos*) montosis frigidis de *Cintra*, *Monchique*, *Marvaõ*, *Sertãa*, *Lousãa*, *Manteigas*, et alibi praesertim in Lusitania boreali. Fl. Maj. Jun. Arbor.

Occurrunt nonnullae varietates, quarum praecipuae sunt:

Fagus-*Castanea* sylvestris, Lusit. *Castanheiro rebordaõ*, fructu minori, Lusit. *Castanhas rebordãas*.

Fagus-*Castanea* sativa, Lusit. *Castanheiro longal*, fructu maiori, Lusit. *Castanhas longaes*.

112. RICINUS.

Flores monoici.

Masc. inferiores. Calyx quinquepartitus. Corolla nulla. Stamina numerosissima, basi monadelpha.

Foem. superiores. Calyx tripartitus. Corolla nulla. Styli bifidi. Capsula spinis mollibus echinata, trilocularis, trisperma.

1. RICINUS *communis*.

R. Foliis peltatis, subpalmatis, serratis. *Linn.* Lusit. *Carrapateiro*, *Catapucia maior*, *Mammona*, *Figueira do inferno*.

* Colitur in hortis, et ad pagos, ubi quasi spontanea occurrit. Fl. vere et autumno. Arbor in Lusitania australi; in Transmontana boreali prope *Bragança* annua, aut biennis.

ORDO V.

PENTASTYLIA.

* *Calycistemones.*

113. MESPILUS.

Calyx superus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Bacca calyce coronata. Semina quinque aut decem, ossea aut cartilaginea.

1. MESPILUS *Germanica* Linn.
M. Spinosa (culturâ inermis): foliis subpetiolatis, lanceolatis, serrulatis, subtus tomentosis: floribus subsessilibus, solitariis, terminalibus.
Lusit. *Nespereira.*
* Colitur in hortis, praesertim in Beira boreali: interdum ad sepes, etsi rarissime, quasi spontanea occurrit. Fl. Maj. Arbusculum.
In planta ex seminibus proventa, rami juniores tomentosi, spinis fere semiuncialibus, validis, rectis, axillaribus, solitariis, armati: in culta spinae nullae; folia, flores, fructus multo maiores. Fructus obovato-subrotundus, calycis laciniis coronatus, plerunque pentaspermus. Semina ossea.
2. MESPILUS *Amelanchier* Linn.
M. Inermis; foliis ovalibus, obtusis, serratis, subtus albido-tomentosis: racemis brevibus, terminalibus.
Hab. in rupestribus, sylvaticisque montosis altioribus *Gerez* in Duriminia. Fl. Maj. Arbusculum.
Caulis tres ad sex pedes altus, cortice cinereo obductus. Ramis junioribus, foliis, petiolis, stipu-

pulis, pedunculis, calyci et germini, tomentum adest; istud autem adultioribus deest. Bacca globosa, glabra, saepe ex caeruleo nigricans, magnitudine baccarum Juniperi-communis, *polysperma. Semina cartilaginea, saepe decem.*

114. PYRUS.

Calyx superus, quinquefidus. Corolla pentapetala. Pomum umbilicatum, quinqueloculare; loculis singulis valva cartilaginea vestitis, saepe dispermis. Semina cartilaginea.

1. PYRUS *communis* Linn.

P. Foliis serratis, saepe glabris: floribus pedunculatis, subcorymbosis: stylis basi distinctis: pomis turbinatis aut subrotundis, in pedunculum plus minusve productis, et ad ipsum angustioribus.

Lusit. *Pereira.*

* Colitur frequens in pomariis, vineis, necnon interdum in hortis oleraceis, in omnibus Lusitaniae provinciis. Fl. vere. Arbor.

Obs. 1. *P.*-sylvestris (Pyraster, *seu* Achras) *Lusitan.* Pereira brava, *occurrit saepe ad pagos, in collibus, dumetisque, praesertim in Transtagana, quasi spontanea; ex seminibus tamen cultarum fortasse macrioribus illam exortam esse credo: spinosa est, humilior, fructibus subrotundis, parvis, duriusculis, demum Octobri maturescentibus, plus minusve austeris, nec edulibus.*

Obs. 2. *Occurrunt etiam interdum in sylvaticis pinguibus, necnon in hortis sponte satae, quae ad nul-*

nullas varietates hortenses in Lusitania cognitas referri possunt; has novas Pyros ex coitu diversarum hortensium florali, seminibusque sat maturis, crassis, pinguibus exortas esse puto; primùm spinosae, demum aetate inermes sunt; fructus magnos ferunt, turbinatos, succulentos, edules, gratos, absque ulla insitione, imo aliis inserendis inserviunt.

Obs. 3. *Inter cultas et inermes, quamplurimae varietates occurrunt, quarum fructus Lusitani vocant*: Peras Flamengas, Bojardas, Carvalhaes, de Refego, de Cheiro, de S. Antonio, de S. Bento, Marquezas, do Conde, de Rei, Virgulosas, de Tres em prato, Codornos, Pigaças, de Rosa, de Pé curto, de Pé de perdiz, Lambe-lhe os dedos, Bergamotas, Cornicabras, de Rio frio, de Engonxo, Gervasias, Verdeaes, Correas, etc. etc., *de quibus Pomologiae Knoopii, Duhamelii et aliorum consulendae.*

2. PYRUS *Malus* Linn.

P. Foliis serratis, subtus saepe tomentosis: floribus congestis, subsessilibus: stylis basi coalitis: pomis subglobosis, circa pedunculum plus minusve concavis, et ad ipsum latioribus.

Lusit. *Maceira.*

* Colitur in pomariis, vineisque, praesertim in viciniis frigidorum montium; in omnibus Lusitaniae Provinciis. Fl. vere. Arbor.

Obs. 1. *P.*-Malus *sylvestris*, *Lusit.* Maceira brava, *occurrit spontanea in montibus prope* Manteigas, *et alibi circa Herminium in Beira, necnon in montosis de* Navalheira *prope* Bragança *in Transmontana: spinosa est, humilior, pomis parvis, subrotundis, odoris, acerbiusculis.*

Obs. 2. *Ex hortensibus, inermibusque non paucae varietates occurrunt, quarum fructus Lusitani vocant*: Maçãas Leirioas, Reguengas, Baunezas, Rei-

netas, de Neldo, Camoezas, Peros, Melapios, Repinaldos, Verdeaes, Martingires, Pipos, etc. etc., *de quibus Pomologiae consulendae.*

3. PYRUS *Cydonia* Linn.

P. Foliis integerrimis, subtus tomentosis: floribus terminalibus, solitariis.

Lusit. *Marmeleiro.*

Hab. ad sepes, coliturque in pomariis, vineisque, frequens in omnibus Provinciis, praesertim australioribus. Fl. vere. Arbusculum. *Duae praesertim varietates inter cultas occurrunt*:

P. *Cydonia minor*, foliis ovatis, pomis brevioribus et rotundioribus; quam Lusitani vocant: *Marmelos meûdos.*

P.-*Cydonia maior* Lusitanica, foliis ovatis, aut fere obovatis, latioribus; pomis crassioribus, longioribus, pulpa teneriori minusque adstringente; quam Lusitani vocant: *Gambôas*, seu *Marmelos mollares.*

115. MESEMBRYANTHEMUM.

Calyx superus, quinquefidus, persistens. Corollae petala numerosa, serie multiplici, linearia, basi leviter coalita. Capsula carnosa, calyce vestita, quinquelocularis, quinquevalvis, polysperma.

1. MESEMBRYANTHEMUM *crystallinum*.
M. Foliis alternis, ovatis, papulosis, undulatis. *Linn.*
Lusit. *Herva do orvalho.*
* Colitur in viridariis, et quasi spontanea prope Salaciam, et ad hortos interdum occurrit. Fl. Jun. Jul. Ann.

Caules cum ramis prostrati, pedales aut paulo longiores, papulosi. Folia etiam papulis, seu quasi guttulis roris adspersa. Flores albi. Capsula quinquelocularis.

2. MESEMBRYANTHEMUM *nodiflorum*.
M. Foliis alternis, teretiusculis, obtusis, basi ciliatis. *Linn.*
Habitare fertur prope *Tavira* ad salinas, et in rupibus maritimis prope *Albufeira* in Algarbiis. Fl. aestate. Ann.

** *Thalamostemones.*

116. GLINUS.

Calyx quinquepartitus, intus coloratus, persistens. Corollae petala quinque, sublinearia, bi aut trifida. Germen superum. Capsula pentagona, quinquelocularis, quinquevalvis. Semina plurima, funiculis umbilicalibus longissimis praedita.

1. GLINUS *lotoides* Linn.

G. Caulibus procumbentibus: foliis villosis, oppositis, obovatis, acuminatis.

Hab. in humidis, fossis, inundatis ad Tagum prope *Santarem.* Fl. Jun. Jul. Ann.

Flores congesti sex ad novem, axillares, breviter pedunculati. Corolla ex viridi luteola.

117. A Q U I L E G I A.

Calyx nullus. Corolla pentapetala. Nectaria quinque, calcarata, inter petala. Capsulae quinque, distinctae, acuminatae, univalves, polyspermae.

1. AQUILEGIA *vulgaris* Linn.
A. Foliis bi seu triternatis; foliolis lobatis, obtusis, crenatis: nectariis uncinato-revolutis.
Lusit. *Aquilegia, ou Herva Pombinha.*
Hab. in montanis sylvaticis, in Beira et Lusitania boreali, coliturque in hortis. Fl. Maj. Jun. Perenn.
Variat flore pleno, albo, aut variorum colorum.

2. AQUILEGIA *viscosa*. Linn.
A. Caule paucifolio, paucifloroque, viscoso-piloso: foliis biternatis; foliolis obovatis, inciso-crenatis, glaucis.
Hab. in umbrosis, prope *Sabugueiro* in Herminio, et circa *Moimenta* in Beira boreali. Fl. Maj. Perenn.
Caulis sesquipedalis et altior, ramis tribus quatuorve. Folia radicalia biternata; petiolis semipedalibus et ultra, pilosis; foliolis uncialibus: caulina, unum aliudve inferius, etiam biternatum; media, unum aliudve ad ramorum exortum, ternata, subsessilia, foliolis lanceolatis: suprema, unum aut duo, saepius simplicia, sessilia, lanceolata. Flores non vidi.

118. N I G E L L A.

Calyx nullus ; interdum ejus loco involucrum pentaphyllum , foliis caulinis simile. Corolla pentapetala. Nectaria quinque aut plura intra corollam , bilabiata. Capsula simplex , aut quinque versus basin coadunatae , apice rostratae , polyspermae.

1. NIGELLA *Damascena* Linn.

N. Caule glabro : floribus involucro folioso cinctis : capsulis laevibus , ad apicem totis connexis.

Hab. inter segetes, circa Conimbricam , Olisiponem et alibi in Extremadura et Beira. Fl. vere. Ann.

Variat flore pleno , semipleno , et interdum albo ; pistillis saepe quinque , raro sex , septem.

2. NIGELLA *arvensis* Linn.

N. Caule glabro : floribus involucro destitutis ; petalis longe unguiculatis : capsulis versus apicem distinctis.

Hab. in arvis , vineis , ad agrorum margines, in Transmontana australiori. Fl. aestate. Ann.

Pistilla saepe quinque , raro quatuor , aut tria.

OR-

ORDO VI.

POLYSTYLIA.

SECTIO I. MONOCLINA.

* *Calycistemones.*

119. SPIRAEA.

Calyx quinquefidus. Corolla pentapetala. Capsulae plures, congestae, acuminatae, uni aut triloculares.

1. SPIRAEA *Filipendula* Linn.
S. Caule herbaceo: foliis interrupte pinnatis; foliolis lanceolatis, inciso-dentatis, glabris: floribus subcymosis: capsulis hirtis.
Lusit. *Filipendula.*
Hab. in herbidis humidiusculis, inter *Torres Vedras* et *Obidos* in Extremadura, atque circa Herminium et alibi in Beira. Fl. aestate. Perenn.
Radix ex tuberculis carnosis, utrinque in fila attenuatis, composita. Caulis simplex, erectus, pedalis et altior. Folia radicalia in orbem digesta; caulina alterna, interrupte pinnata, dentata. Stipulae amplexicaules, dentatae. Flores in paniculam terminalem, ramosam, subcymosam, dispositi. Calyx reflexus. Petala alba, oblongiuscula. Pistilla plurima, ad decem, et ultra. Capsulae pilosae, apicibus reflexis.

2. SPIRAEA *Ulmaria* Linn.
S. Caule herbaceo: foliis interrupte pinnatis; fo-

liolis ovatis, inaequaliter serratis, subtus subtomentosis: floribus subcymosis.

Lusit. *Herva Ulmeira.*

Hab. in uliginosis, udis, ad fluvios, in Transmontana boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caulis erectus, angulosus, sesquipedalis, bipedalis et altior. Folia interrupte pinnata, impari maiori, trilobato, supra glabra, subtus incana, subtomentosa. Flores paniculato-cymosi, dense congesti. Petala alba, subrotunda. Pistilla quinque, sex, aut plura. Capsulae glabrae, contortae. Variat flore pleno.

3. SPIRAEA *crenata.*

S. Foliis oblongiusculis, apice serratis: corymbis lateralibus. *Linn.*

Hab. in montosis circa *Bragança* in Transmontana. Fl. Maj. Jun. Frutex.

Folia oblonga, saepe cuneata aut subcuneata, apice crenulato. Corymbi copiosi, terminales et laterales. Flores albi.

120. ROSA.

Calyx inferne ventricosus, carnosus, superne collo contractus, quinquepartitus. Corolla pentapetala (in cultis polypetala, monstrosa.) Semina plurima, hirsuta, subossea, intra calycem baccatum.

(A) *Germine (ventre calycis) plus minusve globoso.*

1. ROSA *lutea.*

R. Germine semigloboso, hirto: pedunculis brevibus, glabris, solitariis, terminalibus: caule inferne aculeato: petiolis inermibus: foliolis obtusiusculis.

Lusit. *Rosa amarella.*

Rosa-*eglanteria* multiplex *Linn.*

* Colitur in hortis. Fl. vere. Frutex.

Caulis tripedalis et altior, inferne aculeis nonnullis remotis, apice recurvis, praeditus; superne inermis. Folia saepe quinato-pinnata; foliolis obtusis, obovatis, serratis, parvis, utrinque glabris. Stipulae serratae. Flores ramos terminantes, solitarii. Corolla lutea, plena, vix odora; saepius semiaperta marcescit.

2. ROSA *blanda.*

R. Germinibus globosis, glabriusculis: pedunculis solitariis, unifloris, glandulose hirsutis: caulibus adultis petiolisque inermibus.

Lusit. *Rosa de Flandres.*

* Colitur in hortis Conimbricensibus. Fl. vere. Frutex.

Caules tripedales et altiores, juniores aculeis paucis, sparsis, remotis, recurvis, et insuper inter ipsos aculeolis numerosis, rectis, inaequalibus, praediti; adulti, uti rami florentes, inermes. Folia saepe quinato-pinnata; foliolis ovato-oblongis, serratis, acutiusculis, tribus supremis unciam ad sesquiunciam longis, supra glabris, subtus (in junioribus) lanuginosis, (in adultis) tantùm ad venas subpubescentibus. Petioli hispidiusculi, pilis brevissimis, glandulosis, nigricantibus; sed inermes, et vix uno aliove brevi aculeolo in junioribus instructi. Stipulae angustae, integerrimae. Pedunculi pilis brevissimis, glandulosis, nigris, adspersi; inferne bractea una seu duabus, ovato lanceolatis, instructi. Calycis venter globosus, glaber, trium linearum diametro; laciniae extus glandulose hirsutae, uti pedunculus, tres pinnatifidae, duae integerrimae, omnes subaequales, septem ad novem lineas longae, petalorum longitudine, aut paulo longiores. Corolla semiplena, sat odora, petalis sex aut septem ordinum, saturate purpurea, ungue luteolo. Fructus globosus. Pro varietate sequentis habetur.

3. ROSA *Belgica*.

R. Germinibus globosis, hispidulis, pedunculis solitariis, unifloris, glandulose hispidis: caulibus, ramis, petiolisque adultis aculeatis.

Lusit. *Rosa de refego, ou Rosa de Flandres ferrete.*

* Colitur in hortis cum praecedenti. Fl. vere. Frutex.

Nimis similis praecedenti; sed calycis venter hispidulus, petioli omnes, et rami extremi saepe aculeo-

*leolis instructi. Corolla saturatissime purpurea, plena; petalorum ungues omnino lutei. Progenies, unà cum praecedente, hybrida fortè ex Rosa-*villosa *et* Gallica.

4. ROSA *Burgundica.*

R. Germinibus subglobosis, glabris: pedunculis glabriusculis, solitariis, unifloris: caulibus superne subinermibus.

Lusit. *Rosinha de toucar.*

* Colitur in hortis. Fl. vere. Frutex.

Caules pedales aut bipedales, inferne aculeati, superne subinermes. Folia saepe quinato-pinnata; foliolis ovato-oblongis, serratis, superne viridibus glabrisque, subtus subpubescentibus, ad semiunciam longis; petiolis glandulose subpilosis, raro aculeatis. Stipulae integerrimae, margine subpubescentes. Pedunculi terminales, solitarii, uniflori, hispiduli. Calycis venter glaber; laciniae subvillosae, subaequales, corollae longitudine aut paulo breviores. Corolla purpurea, odora, plena, diametro unciali aut paulo latiori.

5. ROSA *foecundissima* Roth. Fl. G.

R. Germinibus subglobosis pedunculisque glabris: caule aculeato: petiolis saepe inermibus: aculeis subaxillaribus, binis, ternis, quaternisve: foliolis subovalibus, subtus villosis.

Lusit. *Rosa Allemãa.*

* Colitur in hortis Conimbricensibus. Fl. vere. Frutex.

Caulis tripedalis et altior, glaber; aculeis raro sparsis, saepius binis sub singulo ramo, apice subcurvis instructus. Folia quinato aut septenato-pinnata; foliolis mediocribus, obtusiusculis, versus basin angustioribus et integerrimis, oblanceolatis, nonnullis subovalibus, supra medium anguste serratis, supina facie saturate viridibus, subtus vil-

villosis, ex viridi incanis, infimo pari minimo, reliquis sensim maioribus. Petioli villosi, subtus plerunque (apud nos) inermes. Stipulae latae, submembranaceae, subciliatae, ad apicem serrulatae, basi superne tribus nervis elevatis instructae. Sub axillis foliorum superiorum aculei saepe duo oppositi, interdum tres aut quatuor. Pedunculi glabri, breves, terminales, saepe solitarii, raro duo aut tres, rarissime plures subcorymbosi. Bractea una alterave inferne ad singulum pedunculum late ovata, acuta, glabriuscula, subciliata. Calycis venter exiguus, subglobosus, glaber: laciniae glabriusculae, margine villosae, plerunque omnes integerrimae et subaequales, corolla plus minusve longiores, in medio angustatae, ad apicem latiores. Corolla pallide rubra, mediocris, sesquiunciali aut paulo grandiori diametro, semiplena aut plena. Fructus parvus, glaber, globosus.

(B)[1] *Germine (calycis ventre) plus minusve ovali-oblongo, seu turbinato-oblongo.*

6. ROSA *canina* Linn.

R. Germinibus ovalibus, glabris: pedunculis hispidis: caule petiolisque aculeatis.

Lusit. *Rosa de Caõ, ou Sylva macha.*

Hab. in sepibus, dumetisque in Beira et alibi, praesertim in Lusitania boreali. Fl. vere. Frutex.

Caulis quinque ad decem pedes altus, glaber, aculeis validis, sparsis, aduncis, armatus. Foliorum pinnae quinae aut septenae, ex ovato-lanceolatae, serratae, virides, utrinque glabrae: petioli subtus aculeati. Stipulae glabrae, margine tenuissime ciliatae. Pedunculi terminales, nunc solitarii,

nunc

nunc plerunque tres ex eodem loco exorti, rarissime apud nos glabri. Calycis venter ovalis, glaber; laciniae longitudine corollae aut paulo longiores, medio angustatae, inaequales, tres pinnatifidae, omnes ciliatae, intus tomentosae et dorso saepe hispidulae. Corolla alba aut incarnata. Styli intra calycis ventrem inclusi.

Variat germine subhispido, foliis subtus subvillosis, aut interdum utrinque et margine glandulose subvillosis.

7. ROSA *rubiginosa.*

R. Germinibus ovalibus, glabris, basi pedunculisque hispidis: caule petiolisque aculeatis: foliis subtus rubiginosis.

Habitare fertur circa urbem *Porto*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. vere. Frutex.

Obs. *Differentia vere specifica inter istam et praecedentem vix ulla. Suaveolentiam foliorum clima et expositio mutant; folia nec semper subtus rubiginosa; pili capitati, viscosi, serraturaeque glandulosae foliorum, et laciniarum calycis, etiam in nostra* R.-canina *interdum occurrunt, cujus folia nunquam tamen suaveolentia sunt.*

8. ROSA *scandens.*

R. Germinibus breviter subovalibus, glabris: pedunculis hispidulis: caule petiolisque aculeatis: foliolis lanceolatis, utrinque glabris: floribus subumbellatis.

Hab. in collibus et sepibus circa Conimbricam, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Frutex.

Caules glabri, virides, aculeis sparsis, validis, recurvis, armati, debiles; in collibus breves, prostrati, aut non raro radicati, in sepibus et sylvis longissimi, ad quindecim pedes et ultra longi, scanden-

dentes, ramosi. Folia alterna, pinnata, pinnis saepe quinis, rarius septem, oppositis, sessilibus, acuminatis, late lanceolatis, argute serratis, utrinque glaberrimis et subnitidis, sempervirentibus, extremis maioribus, impari petiolato, sesquiunciali; petiolo subtus aculeato, glabro. Stipulae adnatae, oblongae, sublineares, utrinque glabrae, marginibus tenuissime serrulato-ciliatae. Flores terminales, subumbellati, aut si potius velis, subcorymbosi, saepe quatuor ad sex; pedunculis sesquiuncialibus, biuncialibusque, substriatis, hispidulis. Bracteae aliae in basi maiores, inferne prope basin pedunculorum aliae breviores, omnes acuminatae, lanceolatae, utrinque glabrae, marginibus ciliatae. Germen, seu potius calycis venter, glabrum, breve, ad duas lineas cum dimidia longum, sesquilineam aut paulo ultra latum, subovale. Calycis laciniae saepissime omnes integerrimae, longe acuminatae, duae paulo minores, longitudine corollae aut vix longiores, extus hispidulae, marginibus et intus tomentosae. Corollae diametros sesquiuncialis, aut paulo latior; petala quinque, alba, emarginata. Stamina albida, glabra: antherae luteae. Styli villosi, exserti. Fructus subrotundus. Quantùm tàm á R.-arvensi, *quàm á R.*-sempervirenti, *ad quas, ut varietas, interdum refertur, differat, ex supradictis patet.*

9. RUSA *Gallica* Linn.

R. Germinibus oblongiusculis, turbinatis, pedunculisque hispidis: caule petiolisque hispido-aculeatis.

* Coluntur in hortis nonnulae varietates praesertim circa Conimbricam. Fl. vere. Frutex.

Ex varietatibus frequentiores sunt:

1. *R.*-Gallica plena; *Lusit.* Rosa Franceza dobrada.

da. *Caulis bi aut tripedalis, superne glaber, subinermis, seu rarissimis dissitisque aculeis armatus. Folia pinnata, foliolis ovato-oblongis, acutiusculis, serratis, extremis maioribus, uncialibus sesquiuncialibusve, suprà saturate viridibus glabrisque, subtus dilute viridibus et subvillosis. Petiolus aculeatus. Pedunculi longi, inermes; pilis minimis nigricantibus instructi. Germen, seû calycis venter, obconicum, tres lineas aut paulo ultra longum, duas lineas cum dimidia crassum, collo non coarctatum, pilis nigricantibus brevissimis adspersum; laciniae similiter extus pilosae, marginibus et intus tomentosae, tres paulo maiores, ad margines vix pinnatifidae, lacinulis brevibus, duae integerrimae, omnes corolla valde breviores. Corolla diametro biunciali, fere plena, saturate purpurea, grato odore.*

2. *R.*-Gallica Praenestina (*Grisley. Vir. Lusit.*) *seu R.*-Provincialis (*Abb. Rosier. Dict. d'Agr.*) *Lusit.* Rosa de Alexandria. *Caules tripedales et altiores, aculeati. Folia ut in praecedente, sed saepius paulo maiora. Petiolus aculeatus. Flores duo tresve terminales. Pedunculi breves, aculeolis exasperati. Germen pilosum, pilis minimis nigricantibus, turbinato-globosum, collo coarctatum, ad tres lineas longum; calycis laciniae etiam pilosae, tres pinnatifidae, omnes reflexae, et corolla duplo et fere triplo breviores. Corolla maxima Generis, simplex aut fere semiplena: petala saturate aut interdum saturatissime purpuraa, lata, emarginata, nunc simpliciter unius, nunc quatuor quinqueve ordinum, exteriora maiora, fere sesquiuncialia.*

3. *R.*-Praenestina maior versicolor; *Lusit.* Rosa raia-

raiada de Alexandria. *Similis praecedenti; sed caulis minùs aculeis exasperatus; folia paulo oblongiora, minus rugosa, marginumque serraturis tenuioribus et interdum fere obsoletis: petala corollae, etsi ejusdem magnitudinis, et paucorum ordinum, tamen carnea, maculis saturate purpureis picta sunt.*

4. Hujus *etiam varietas est* Rosa omnibus mensibus florens, *quam Lusitani vocant*: Rosa de todos os mezes.

1. ROSA *Damascena.*

R. Germinibus oblongis, ovalibus, pedunculisque hispidis: caule petiolisque hispido-aculeatis.

Lusit. *Rosa de Damasco.*

* Colitur in hortis Conimbricensibus. Fl. vere. Frutex.

Folia, ut in R.-Gallica. *Flores terminales, duo tresve. Germen quatuor quinqueve lineas longum, collo coarctatum, duas lineas aut duas cum dimidia in medio latum. Calycis laciniae tres pinnatifidae, longitudine corollae. Corolla incarnata, fere semiplena, sex sive septem ordinum, diametro biunciali. Pro varietate R.*-Gallicae *habetur; at germen diversum.*

11. ROSA *centifolia* Linn.

R. Germinibns oblongis, collo coarctatis, ovalibus, pedunculisque hispidis: caule hispido-aculeato: petiolis inermibus.

Lusit. R*osa de repolho, Rosa cheirosa de Jerichó, Rosa de cem folhas verdadeira.*

* Colitur frequens in hortis. Fl. vere. Frutex.

Flores saepe terminales: corolla plena, capitata; magna, odoratissima, elegantissima. Variat corolla paulo minori, petiolis subaculeatis, quam Lusitani vocant: Rosa de Hollanda, ou de cem folhas menor.

12.

12. ROSA *muscosa.*

R. Calyce, germine, pedunculoque, setis compositis et recompositis, viscosis, rubiginosis, dense tectis: petiolis hirtis, inermibus: caule hispido-aculeato.

Lusit. *Rosa de musgo.*

* Colitur in hortis Conimbricensibus. Fl. vere. Frutex.

Flos plenus, minor, quàm in praecedente; germen oblongum, ovale. Varietas R.-centifoliae, *sec. Linn., quod satis verisimile.*

13. ROSA *alba* Linn.

R. Germinibus oblongis, collo coarctatis, ovalibus, glabris: pedunculis hispidis: caule petiolisque aculeatis.

Lusit. *Rosa branca dobrada.*

* Colitur in hortis Conimbricensibus, et aliis frequens. Fl. vere. Frutex.

Caulis tripedalis, aculeatus. Folia pinnata, foliolis ovato-oblongiusculis, acute serratis, supra glabris, subtus subvillosis. Pedunculi terminales, solitarii, aut bini. Calycis laciniae tres pinnatifidae, longitudine corollae. Corolla nunc subsimplex, nunc semiplena, aut nonnunquam fere plena, diametro fere biunciali: petala magna, alba.

14. ROSA *moschata.*

R. Racemis paniculatis, trichotomis, septemfloris: germinibus turbinatis pedunculisque villosis: caule petiolisque aculeatis.

Lusit. *Rosa mosqueta.*

* Colitur in hortis Conimbricensibus et aliis. Fl. vere. Frutex.

Caules quinque ad decem pedes alti, ramosi, inferne ex semiuncia ad unciam crassi, glabri, aculeati, ad apicem sub panicula, uti rami, inermes. Folia pinnata, sempervirentia; foliolis quinis aut se-

septenis, lanceolatis, serratis, non rugosis, supra glabris, subtus subvillosis; petioli aculeati. Panicula terminalis, ex plurimis racemis composita. Racemi saepe trichotomi, septemflori; pedunculo intermedio primariae bifurcationis, lateralium longitudine, unifloro; duobus lateralibus trifloris, omnibus subvillosis. Bracteae duae, oppositae, lanceolatae, subvillosae, sub singulis bifurcationibus. Flores ante florescentiam penduli; in florescentia subnutantes. Germen villosum, obconicum, ad duas lineas cum dimidia longum, vix collo coarctatum: calycis laciniae duae integerrimae, tres pinnatifidae, villosae, longitudine corollae. Corolla alba, odoratissima, plena, diametro sesquiunciali aut paulo latiori, sat parva et oligopetala, ratione habita ad plantae staturam. Varietas R.-semper-virentis, *sec. Linn.: an vere? saltem á R.*-semper-virenti *sylvestri sat diversa: species Rosarum difficile limitibus circumscribuntur, et Natura vix eos posuit.*

121. RUBUS.

Calyx quinquefidus. Corolla pentapetala. Semina plurima, baccata, supra receptaculum conicum dense collecta, et capitulum, seu baccam compositam, constituentes.

1. RUBUS *fruticosus.*

R. Foliis quinato-digitatis, ternatisque; caule petiolisque aculeatis. *Linn.*

Lusit. *Sylva, ou Sarça.*

Hab. in collibus, dumetis, nemorosis, sepibusque frequens. Fl. aestate. Frutex.

Robustior omni habitu, spinisque, quam sequens. Caulis angulatus, sulcatus. Folia subtus, saepe tomentosa. Racemus ovato-oblongus. Bracteae trifidae. Calycis laciniae ovato-acuminatae. Acini nitidi, nigri. Variat rarissime flore pleno. Colitur in hortis Conimbricensibus, aliisque in Beira, varietas inermis, quam Lusitani vocant Sylva sem espinhos, ou de S. Francisco.

2. RUBUS *caesius* Linn.

R. Foliis ternatis, subnudis, lateralibus bilobis: caule teretiusculo, strigoso-aculeato: racemo corymboso.

Hab. in montosis *Gerez* Fl. aestate. Frutex.

Caules procumbentes, diffusi. Folia glabra, aut pubescentia. Pedunculi villosi, aculeati. Bracteae lineares, interdum divisae. Calycis laciniae lanceolatae. Acini nigro-caerulei.

3. RUBUS *Idaeus.*

R. Foliis quinato-pinnatis, ternatisque: caule aculeato: petiolis canaliculatis. *Linn.*

Lusit. *Sylva framboeza*, *ou Sarça Idéa.*

* Colitur in hortis circa Conimbricam et alibi. Fl. Jun. Jul. Frutex.

Caulis tripedalis et altior, hispido-aculeatus, aculeis sparsis, rectiusculis. Folia inferiora saepe quinato-pinnata, superiora ternata; foliolis ovatis, serratis, supra glabris, subtus tomentosis; petiolis pilosis et aculeatis. Pedunculi hispidi, laterales et terminales, tres ad quinque flores ferentes. Fructus ruber aut albus, suaveolens: Amoras framboezas *Lusitanis*. *Receptaculum villosum.*

122. FRAGARIA.

Calyx decemfidus, laciniis alternis minoribus. Corolla pentapetala. Semina nuda, glabra, receptaculo ovato, carnoso, baccaeformi, colorato, saepe diciduo, affixa.

1. FRAGARIA *vesca.*
F. Flagellis reptantibus: foliis ternatis. *Linn.*
Lusit. *Fragaria*, *ou Morango.*
Hab. in umbrosis sylvaticis, et apricis montosis. Fl. Jun. Jul. Perenn.
Colitur etiam in hortis, uti quoque Frag.-*semperflorens*, *Lusit.* Morango de todos os mezes, *et aliae nonnullae varietates exoticae, de quibus La Marck. Dict. Enc. etc. Duham. Arb. Fr. praesertim consulendi.*

123. POTENTILLA.

Calyx decemfidus, laciniis alternis minoribus. Corolla pentapetala. Semina plurima, nuda, receptaculo minimo, fungoso, exsucco, affixa.

1. POTENTILLA *reptans.*
P. Foliis quinatis: caule repente: pedunculis unifloris. *Linn.*
Lusit. *Potentilla*, *ou Cinco em rama.*
Hab. in pratis, apricis locisque humidiusculis. Fl. aestate. Perenn.

2. POTENTILLA *rupestris* Linn.
P. Foliis pinnatis, alternis; foliolis ovatis, inciso-dentatis: caule erecto, pubescenti, superne diviso.
Hab. in rupestribus supra *Melgaço*, et alibi in Duriminia, sed raro. Fl. Jun. Jul. Perenn.
Ex Cl. Com. de Hoffmansegg.

3. POTENTILLA *montana.*
P. Caulibus decumbentibus, floriferis, erectiusculis, bifloris triflorisve: foliis ternatis, subtus subsericeis, supremis simplicibus: receptaculo hirsuto.
Hab. in graminosis montosis inter *Semide* et *Miranda*, et alibi in Beira boreali. Fl. Apr. Maj. Perenn.

Flagella nulla. Caules non floriferi decumbentes, ad foliorum emortuorum nodulos saepe radicantes. Floriferi erectiusculi, teretes, pilosi, duas ad quatuor uncias longi, superne in duos aut tres ramulos, seu pedunculos unifloros, divisi. Folia infima ad caulium floriferorum basin ternata, longe petio-

tiolata, foliolis sessilibus, obtusis, obovatis, ad apicem serrata, dentibus utrinque tribus quatuorve, serratura intermedia terminali lateralibus valde minore; pagina superiore saturate viridia, ad lentem subpubescentia, venis depressis, oblíquis lineata, nec tamen plicata; pagina inferiore dilute viridia, villosa, pilis adpressis subseriacea, venosa, venis elevatis. Folia caulium floriferorum duo triave, minora, infimum ternatum, petiolatum, stipulis adnatis ovato-lanceolatis; supremum simplex, oblanceolatum, brevissime petiolatum, stipulis ad basin etiam adnatis et ovato-lanceolatis. Pedunculi villosi. Calyx hirsutus, basi tuberculosus; laciniis minoribus sublanceolatis, maioribus ovatis, acuminatis. Corollae petala alba, emarginata, obcordato-oblonga, calyce valde longiora. Germina glabra. Styli albidi, staminibus breviores: stigmata simplicia. Semina pauca (plurima enim abortiunt), subfulva, glabra, rugosiuscula, calyce connivente tecta. Receptaculum hirsutissimum, exsuccum, fungosum, obtusum, vix supra calycis basin semilineam elevatùm. Nimis affinis Fragar.-sterili *Linn; an ejusdem varietas?*

124. TORMENTILLA.

Calyx octofidus, laciniis alternis minoribus. Corolla tetrapetala. Semina plurima, nuda, receptaculo parvo, fungoso, exsucco, affixa.

1. TORMENTILLA *erecta* Linn.

T. Caule erectiusculo: foliis sessilibus, saepe quinatis, foliolis sublanceolatis, dentatis, intermediis maioribus, subpetiolatis.

Lusit. *Tormentilla*; *ou Sette em rama.*

Hab. in uliginosis, dumetisque humidiusculis. Fl. aestate. Perenn.

Radix tuberosa, crassiuscula. Caules plures, saepius decumbentes, rarius erectiusculi, dichotomi, octo ad duodecim uncias longi. Folia subtus pubescentia, alterna, ad caulis dichotomias tamen plerunque opposita. Pedunculi laterales et terminales, uniflori. Petala lutea, quatuor, rarissime quinque.

125. G E U M.

Calyx decemfidus, laciniis alternis minoribus. Corolla pentapetala. Semina in aristam geniculatam desinentia, receptaculo oblongo, hirsuto, imposita.

1. GEUM *biflorum*.

G. Caule subbifloro: foliis radicalibus pinnato-sublyratis, extremo lobo subcordato: calyce fructifero erecto: fructu pedicellato, aristis uncinatis, glabris.

Hab. in collibus cretaceis, frequens circa Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. Apr. Maj. Perenn.

Radix obliqua, cortice fusco, crassitudine pennae anserinae, aut interdum digiti minimi, subtus radiculis crassis longisque instructa, sapore amariusculo stypticoque. Caules pauci ex eadem radice, unus, duo ad quatuor, obliqui aut erectiusculi, semipedales, pedales aut paulo altiores, teretes, pubescentes, nunc simplices, ramis duobus aut tribus, nunc simplicissimi. Folia radicalia pauca, in orbem posita, pinnato-lyrata, tribus quatuorve paribus foliorum suboppositorum instructa, penultimo pari superiori paulo maiori; foliolis minimis, sessilibus, ovatis, serratis, obtusis, utrinque pubescentibus, terminali maximo, obtuso, subcordato, ad latera sublobato, crenato, sesquiunciam ad duas uncias longo. Petiolus longus, hirsutus, subtus convexus, supra canaliculatus. Folia caulina pauca, remota, sessilia, alterna,

parva, semiunciam ad unciam longa, ad apicem caulis sensim minora, extrema minima, trifida, omnia simplicia, subcuneata, serrato-incisa, utrinque pubescentia, basi stipulis duabus adnatis, acutis, serratis, instructa. Pedunculi longi, teretes, pubescentes, ante florescentiam nutantes, florentes et fructiferi erecti. Flos terminalis, unicus, duo, rarissime tres. Calyx villosus, laciniis alternis minoribus lineari-lanceolatis, subsetaceis, aliis ovatis, acùtis; omnibus in maturitate fructus erectis. Corollae petala lutea, emarginata, calyce ½ longiora. Capitulum seminum pedicellatum; pedicello tereti, villoso, duas tresve lineas supra basin calycis, seu fructificationis receptaculum, elongato. Semina quindecim ad viginti sex, patentissima et quasi in tres series stellatim disposita, inferiora parum deflexa; omnia ovato-lanceolata, acuminata, compressiuscula, villosa, duplo maiora, quàm illa G. urbani, *in aristam attenuata nunc apice uncinatam, nunc medio geniculato tortam, glabram, fere seminis longitudine, basi subpubescentem. Receptaculum, cui semina adhaerent, columnare, teres, villosum, lineam ad sesquilineam longum.*

Obs. *Etsi frequenter pro* G.-montani *Linn. varietate habeatur, separavi tamen, cùm ob caulem subbiflorum, aristam seminum non plumosam, sed glabram, caeteraque supradicta, mihi distincta species esse visum fuerit.*

2. GEUM *urbanum* Linn.

G. Caule ramoso: foliis radicalibus pinnatis; foliolis extremis maioribus: floribus erectis: fructu globoso, sessili; aristis glabris uncinatis.

Lusit. *Herva benta, Sanamunda, ou Caryophyllada.*

Hab.

Hab. in Castanetis ad *Manteigas*, et alibi in nemorosis montosis circa Herminium. Fl. Maj. Jun. Perenn.

Radix crassiuscula, subtus multis radiculis instructa, cortice fusco, amara, odorata. Caulis erectus, sesquipedalis et altior, villosus, ut tota planta, subangulosus, superne ramosus. Folia radicalia longe petiolata, pinnata, foliolis ovatis, rugosis, inciso-dentatis, tribus extremis maioribus: caulina alterna, ternata, aut profunde tripartita, basi stipulis magnis amplexicaulibus, sessilibus, ovato-subrotundis, obsessae. Pedunculi terminales, erecti, teretes, uniflori. Flores lutei, parvi. Capitulum seminum ovatum, calyce reflexo ad basin stipatum. Semina numerosa, ad centum, villosa, arista ipsis longiore, glabrâ, apice uncinatâ, praedita. Receptaculum seminum sessile, columnare, cylindraceum; villosum.

** *Thalamostemones.*

126. THALICTRUM.

Calyx nullus. Corolla tetrapetala. Semina plurima, nuda, mucronata, ecaudata.

1. THALICTRUM *flavum* Linn.

T. Caule striato, folioso; foliis radicalibus tripinnatis, foliolis subcuneatis, obtuse dentatis: floribus erectis, paniculato-subcorymbosis.

Lusit. *Thalictro ordinario.*

Th.-flavum Hispanicum;

Th. maius flavum, staminibus luteis, vel glauco folio. *C. B. Pin. p.* 336.

Th. speciosissimum, glaucum, semine et caule striato. *J. Bauh. H. Pl.* 3. *p.* 486.

Hab. in vallibus, ad ima montium, rivulorumque margines, circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. Maj. Jun. Perenn.

Caulis solitarius, erectus, fistulosus, glaber, ut tota planta, purpurascens, geniculatus, superne subramosus, tripedalis, quadripedalis et altior, inferne crassitudine digiti. Folia radicalia tripinnata, petiolata, petiolo anguloso, basi vaginante, vagina magna, membranacea; foliolis latis, inaequalibus, saepe subcuneatis, basi, non raro, subemarginatis, apice inaequaliter dentatis, nonnullis trifidis, dentibus aut lacinulis obtusis, supra subrugosis, diluteque viridibus, subtus é viridi glaucescentibus, reticulato-venosis,

sis, venis elevatis. Caulina alterna, inferiora tripinnata, superiora bipinnata; omnia erecta, sessilia, basi vaginante, vaginâ membranaceâ, lacerâ, dorso striatâ, purpurascente; foliolis cuneiformibus, apice irregulariter fissis in tres ad quinque dentes obtusiusculos, aut in foliis supremis acutiusculos. Rami alterni, erecti, apice paniculato florentes. Panicula densa, subcorymbosa. Flores erecti. Corolla tetrapetala, albida, caduca. Staminum filamenta viginti, triginta et plura, albida, erecta, corolla longiora: antherae oblongae, lineares, erectae, luteolae. Germina sex ad octo, rarissime quinque. Stylus nullus. Stigma crassiusculum, subcordatum, obliquatum. Semina ovata, sulcata, rostellata.

Obs. *Notabilis varietas Th.*-flavi *ob lacinulas foliolorum obtusas aut obtusiusculas, et forte distincta species, quae tamen cum Th.*-aquilegifolio *non confundenda.*

C L E M A T I S.

Calyx nullus. Corolla tetrapetala. Styli persistentes. Semina plurima, nuda, caudata, cauda saepe plumosa.

1. CLEMATIS *Vitalba* Linn.

C. Caule scandente: foliis pinnatis; foliolis ovatis, subcordatis, integerrimis, dentatisve: floribus paniculatis.

Lusit. *Sipó do Reino, ou Vide branca.*

Hab. ad sepes, et inter salices ad margines Mundae, et alibi in Beira et Lusitania boreali. Colitur etiam in viridariis. Fl. aestate. Frutex.

Caules angulosi, sulcati, glabri, sarmentosi, alte scandentes. Folia opposita, glabra, pinnata, foliolis petiolatis, ovatis, subcordatis, saepe dentatis; floralia plerunque simplicia. Petioli flexuosi, non raro volubiles. Flores in paniculam terminalem, ramosam, dichotomam, divaricatam, dispositi; pedunculi tomentosi. Petala oblonga, obtusa, albida, sublinearia, extus tomentosa. Seminum cauda longa, plumosa.

2. CLEMATIS *Flammula* Linn.

C. Caule scandente: foliis bipinnatis; pinnis petiolatis, subtriphyllis; foliolis parvis, ovato-lanceolatis, rariter lobatis: floribus paniculatis.

Hab. ad sepes circa *Lagos*, *Monchique*, et alibi in Algarbiis. Fl. Jul. Aug. Perenn.

Caules debiles, scandentes, striati, foliosi, sarmentosi, ramosi, glabriusculi. Folia opposita; inferiora bipinnata, pinnis saepe quinque septemve, longe petiolatis, singulis diphyllis aut saepe triphyllis, extremis monophyllis; foliolis parvis, ovatolan-

lanceolatis, integerrimis, nonnullis interdum bilobis, rarissime trilobis. Petioli flexuosi, volubiles. Folia superiora ramulorum florentium pinnata, suprema ad flores simplicia, lanceolata. Ramuli florentes axillares, oppositi, duo tresve in singula axilla. Flores in paniculam ramos terminantem, dichotomam, dispositi. Pedunculi subtomentosi. Petala quatuor, alba, lineari-lanceolata.

3. CLEMATIS *Viticella* Linn.

C. Caule scandenti: foliis decompositis, superioribus compositis: ramulis paucifloris; petalis apice dilatatis, patentibus.

* Colitur interdum in viridariis, etiamque spontaneam occurrere fertur ad Tagum inter Scalabim et *Tancos*. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caules sarmentosi, scandentes, striati, foliosi, ramosi. Folia duplicato-pinnata; pinnis petiolatis, pentaphyllis, triphyllisve; foliolis ovato-lanceolatis, aliis integerrimis, aliis bilobis, rarius trilobis: superiora ad ramulos florentes pinnata, ternata, aut simplicia. Ramuli floriferi oppositi, axillares, foliati, saepe triflori, pedunculo medio aphyllo. Flores nutantes. Petala quatuor, cuneata, apice utrinque dilatata, obtusiuscula, saturate purpurea, trinervia, extus subvillosa, intus glabra, unciam longa, patentia. Styli glabri.

4. CLEMATIS *campaniflora.*

C. Caule scandenti: foliis decompositis: ramulis septemfloris: corolla semiclausa, petalis apice dilatatis, marginibus undulatis. *Broter.*

Hab. ad sepes in Beira, praesertim in via ex Conimbrica ad urbem Portensem. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Radix perennis, ramosa. Caules cespitosi, sarmentosi, scandentes, angulati, striati, ad apicem pubescentes, octo pedes et ultra longi, duas ad tres lineas inferne lati: rami axillares, oppositi, varie

rie infracti, variaque directione, alii erecti, alii patentes, seu patentissimi, alii laterifolii. Folia opposita, patentissima, plurima bipinnata, et ad extremitates ramorum quinato-pinnata; foliolis ad viginti quatuor aut ultra, varie magnitudinis, integerrimis, glabris, aliis ovatis et obtusiusculis, aliis ovato-lanceolatis, aliquibus inaequaliter bipartitis, tripartitisque, extremis ad apices petioli communis partialiumque maioribus: petioli striati, varie inflexi, deflexique, cirrhiformes. Flores axillares, terminalesque, penduli. Ramuli florentes saepe dichotomi, septemflori; pedunculis mediis simplicissimis, unifloris, aphyllis, sesquiuncialibus, praecocius florentibus, brevioribus, lateralibus foliatis, eorum foliis oppositis, petiolatis, inferioribus quinato-pinnatis, superioribus saepe ternatis. In universùm folia floralia, qaae involucra diphylla constituunt, ternata aut quinato-pinnata sunt, pubescentia, foliolo extimo maiori, sublanceolato; rarissima sunt simplicia. Calyx nullus. Corolla tetrapetala, campanulato-patula, seu semiclausa; petala albido-purpurascentia, subcuneata, apice dilata, octo lineas longa, superne quatuor lata, ad basin crassiuscula, intus glabra, extus subpubescentia, tricostato-trinervia, apice acuto revoluto, marginibus membranaceis, revoluto-undulatis ita, ut quasi lanceolata videantur. Stamina ad quadraginta, incurva, pistillis breviora; filamenta subcuneata, carinata, compressa, ad basin antherarum ciliata, ex albido flavescentia, antheris valde breviora: antherae flavescentes. Pistilla ad quatuordecim, staminibùs paulo longiora, petalisque duplo breviora. Germina cum stylis flava, subpubescentia: stigmata purpurascentia.

Media inter C.-Viticellam *et* crispam, *et pro earum varietate frequenter habita.*

Obs.

Obs. *Clem.*-cirrhosa *Linn.*, *quae* foliis subsimplicibus, caule cirrhoso, scandente, pedunculis lateralibus, sub flore calyculatis, *nondum mihi, nec in Algarbiis, occurrit, etsi ibi crescere feratur.*

128. ANEMONE.

Calyx nullus, hujus loco involucrum ad basin pedunculi, di triphyllumve, Corollae petala quinque, luxurie plura in duas aut plures series disposita. Styli persistentes. Semina plurima, mucronata aut caudata.

1. ANEMONE *palmata* Linn.

A. Scapo subbifloro: foliis cordato-subrotundis, trilobis: involucris tripartitis, trifidis: corollis subdecapetalis.

Hab. in collibus, ad aggeres, circa Conimbricam, Olisiponem et alibi in Extremadura et Beira. Fl. Apr. Perenn.

Radix tuberosa, oblonga, perpendicularis, interdum subramosa. Folia omnia radicalia, pauca, glabra, petiolata, firmiora quàm in reliquis congeneribus, solo fere adpressa, cordato-rotundata, saepe triloba, lobis crenatis, supra saturate viridia, subtus purpurea. Scapus é radice ad florem semipedalis, erectus, inferne glabriusculus, ad duas tresve fere uncias é radice saepe in duos pedunculos longos pilososque divisus. Involucrum sub bifurcatione, atque ad inferiora unius ex pedunculis, cum adest, profunde tripartitum, sessile, glabrum; foliolis extrorsum dilatatis, trifidis, laciniis sublinearibus, nonnunquam bifidis. Flores

saepe duo, rarius unicus, nutantes. Calyx verus nullus, tantum involucra remotissima. Petala novem ad duodecim, lutea, oblonga, angusta, sublinearia, integra, exteriora postice e viridi luteola, subvillosa. Capitulum seminum ovato-oblongum. Semina lanata.

2. ANEMONE *nemorosa* Linn.

A. Caule unifloro, foliis tribus, ternatis, cincto; foliolis laciniato-dentatis: seminibus acutis.

Hab. in dumetis montosis inter *Lousãa* et *Corvo* et alibi in Beira Fl. Apr. Maj. Perenn.

Radix subteres, horisontalis. Scapus e radice usque ad florem plus minusve semipedalis, simplicissimus, uniflorus; supra medium foliis tribus verticillatis, petiolatis, saepe ternatis, seu profunde tripartitis, rarius quinatis, seu quinquepartitis, involucrum constituentibus, cinctus, caeterum nudus; foliola (seu laciniae) ovato-oblonga, incisa, aut interdum lobata. Flos subnutans, penta aut saepius hexapetala, albido-purpurea. Semina ecaudata, subpubescentia.

3. ANEMONE *coronaria* Linn.

A. Radice tuberosa: foliis ternato-decompositis: involucro triphyllo: seminibus lanuginosis, nec longe caudatis.

Lusit. *Anemone, ou Anemola ordinaria dos jardins.*

Anemone des Fleuristes *La Marck Dict. Enc.*

* Colitur frequens in viridariis. Fl. primo vere. Perenn.

Occurrunt inter varietates aliae tenuifoliae, latifoliae aliae; floribus luteis, albis, caeruleis, purpureis, coccineis, versicoloribus, etc.; pulcherrimae, quae petalis rubris, albedine variegatis, Lusitan. Anemolas raiadas, ou regatas. *Vid. Tournef. J. R. H. p. 275. ad 284.*

4.

4. ANEMONE *pavonia*.

A. Foliis radicalibus profunde tripartitis, lobis cuneatis, incisis, dentatis: flore variegato. *La Marck Dict. Enc.*

Lusit. *Anemola, olho de pavaõ.*

* Colitur in viridariis Olisiponensibus, sed rara. Fl. primo vere. Perenn.

Radix tuberosa, crassa. Folia radicalia fere ut illa Saniculae-Europeae, *petiolata, in tres lacinias magnas, cuneiformes, inciso-dentatas, profunde partita. Scapus sex ad octo uncias altus, subvillosus, supra medium involucro triphyllo cinctus; foliolis duobus saepe integris, tertio sublaciniato. Flos unicus, terminalis, plenus, ex albo et rubro variegatus. Petala ad basin albida, superne saturate purpurea, aut interdum rosea; rarius coccinea, unguibus sanguineis; extima minus colorata (nonnunquam subviridia) dorso subvillosa, ad unciam longa, ad semiunciam lata, subnervosa, acutiuscula; interiora minora. Semina lanuginosa, nec longe caudata.*

5. ANEMONE *stellata*.

A. Foliis radicalibus tripartitis, laciniis varie incisis, subtus venosis: petalis linearibus, stellatim dispositis. *La Marck Dict. Enc.*

Lusit. *Anemola roxa estrellada.*

An.-*hortensis* Linn.

* Colitur in viridariis Olisiponensibus, ubi nunc rara. Fl. primo vere. Perenn.

Radix tuberoso-nodosa. Scapus tenuis, subvillosus, semipedalis, uniflorus. Folia radicalia longe petiolata, profunde tri aut quinquepartita et subdigitata, laciniis subtus venosis, cuneiformibus, plus minusve profunde incisis, lacinulis mucronatis. Involucrum triphyllum, foliolis angustis, sublanceolatis, uno sublaciniato. Flos terminalis, peta-

talis novem ad quindecim, stellatim dispositis, intus carneis aut purpureis, extus albidis et subpubescentibus, angustis, sublinearibus, quinque ad octo lineas longis. Semina lanata, nec longe caudata.

129. RANUNCULUS.

Calyx deciduus, pentaphyllus (rarissime triphyllus). Corollae petala saepe quinque, rarissime plura (nisi in monstrosis), quorum unguis foveola nectarifera nuda, aut appendicula squamiformi vel tubulosa, instructus. Semina plurima, nuda, mucronata.

(A) *Foliis simplicibus, et indivisis.*

1. RANUNCULUS *Ficaria* Linn.
R. Foliis cordatis, nitidis: caule decumbente: calyce triphyllo: corolla polypetala.
Lusit. *Celidonia menor.*
Hab. in vallibus subhumidis, pratis, ad rivulorum margines, prope *Bucellas*, Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadnra. Fl. Mart. Apr. Perenn.

Radix tuberculis confertis, fibrisque interpositis longis composita. Caulis glaber, ut tota planta, digitalis aut palmaris, simplicissimus, aut subramosus, decumbens, demum erectiusculus. Folia cordata, obtusa, longe petiolata, integerrima, aut leviter angulata. Flos saepe solitarius et terminalis; petala lutea, septem ad novem, sublanceolata. Grana tuberculosa axillaria in nostris nulla.

2.

2. RANUNCULUS *bullatus* Linn.

R. Foliis ovatis, serratis, subrugosis: scapo simplicissimo, unifloro: corolla polypetala.

Lusit. *Montãa do outono.*

Hab. in collibus cretaceis aut argillosis circa Olisiponem, Conimbricam, et alibi in Beira, Extremadura et Transtagana. Fl. autumno mox post aquas aequinoctiales, interdum etiam Jan. et Febr. Perenn.

Radix grumosa. Folia omnia radicalia, tria quatuorve. Scapi tres ad quinque uncias alti, solitarii, aut duo tresve. Corolla lutea, petalis novem ad duodecim. Cultus nonnunquam flore pleno variat.

3. RANUNCULUS *Flammula* Linn.

R. Foliis infimis ovato-lanceolatis: caule erectiusculo, dichotomo.

Hab. in pratis udis, aquis stagnantibus, circa Conimbricam, et alibi frequens. Fl. Jun. Jul. Aug. Perenn.

Radix fibrosa, nec repens. Caulis basi decumbens, saepe erectus, dichotomus, glaber, ut tota planta, fistulosus, leviter angulosus. Folia infima petiolata, ovata, aut interdum subserrata. Pedunculi terminales, et laterales, longi, uniflori. Calyx flavescens. Corolla lutea, parva.

4. RANUNCULUS *gramineus.*

R. Foliis lanceolato-linearibus, indivisis; caule erecto, laevissimo, paucifloro. *Linn.*

Hab. in *Serra da Arrabida.* Fl. vere. Perenn. *Ex Cl. Prof. Link.*

5. RANUNCULXS *bupleuroides.*

R. Foliis radicalibus ovato-lanceolatis, integerrimis, trinerviis, longe petiolatis: caule erecto, dichotomo: calyce patenti: nectario tubulato-cucullato. *Broter.*

Hab.

Hab. in collibus prope Monasterium Lorvani, et alibi in Beira boreali. Fl. vere. Perenn.

Radix perennis, fasciculata, sive grumosa. Caulis octo ad quatuordecim uncias altus, teres, striatus, inferne praesertim lanuginosus, basi multis filis, sive fasciculis vascularibus maceratis squamarum et petiolorum obtectus, erectus; nunc simplex, ultra medium vel ad apicem, ramis duobus tribusve inaequalibus, erectis, indivisis, instructus; nunc ramosior, dichotomus. Folia radicalia pauca, tria quatuorve, acuta; alia ovata, sesquiunciam fere longa, novemque lineas lata; alia lanceolata, seu ovato-lanceolata, ad duas uncias longa; quinquenervia, integerrima, viridia, utrinque glabra; petiolis longissimis, striatis, superne canaliculatis, filiformibus, ad basin late membranaceis, caulem vaginantibus, superne glabris, infra medium lanuginosis. Folia caulina pauca, alterna, singula sub singulo ramo, etiam simplicia, sessilia, semiamplexicaulia, nervosa, lineari-subulata, integerrima, sensim versus apicem caulis minora. Flores caulem et ramos terminantes. Calyx patens, foliolis quinque, omnino glabris, disco viridi, marginibus luteis. Corolla lutea, diametro octo seu novem linearum. Nectarium ad basin singuli petali tubulato-cucullatum. Caetera Generis.

(B) *Foliis divisis.*

6. RANUNCULUS *repens.*

R. Calycibus patulis: pedunculis sulcatis: stolonibus reptantibus: foliis compositis. *Linn.*

Hab. in pratis, vallibus udis, ad rivulos circa Conimbricam, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. aestate. Perenn.

Stolonibus longe reptat. Folia longe petiolata, terna-

nata, foliolis trifidis, inciso-serratis, saepe pubescentibus. Variat flore pleno, in hortis frequenter cultus, quem Lusitani vocant: Botaõ d'oiro rasteiro.

7. RANUNCULUS *acris.*

R. Calycibus patulis, pedunculis teretibus: foliis bipartito-multifidis; summis linearibus. *Linn.*

* Colitur in hortis varietas flore pleno, Lusit. *Botaõ d'oiro sublime.* Fl. Jun Jul. Perenn.

Radix obliqua, fusca, crassitudine pennae anserinae, aut crassior, subtus radiculis longis instructa Caulis erectus, pedalis, sesquipedalisve, fistulosus, saturate viridis, leviter villosus, pilis arcte adpressis, viridibus, inferne ramosus, ramis superne minus villosis, dichotomis. Pedunculi teretes, subpubescentes, subfistulosi, erecti, uniflori, subcorymbosi, nonnulli in bifurcationibus primariis solitarii, aphylli, longi, ramis tamen duobus lateralibus breviores. Folia radicalia omnia tri aut saepius quinquepartita, laciniis multifidis, latis, apice acutis, lacinulis inciso-serratis; superne saturatissime, seu atro-viridia, subvillosa, subtus minus saturate viridia, villosa. Petioli longi, villosi, convexi, supra canaliculati. Folia caulina inferiora alterna, etiam quinquepartito-multifida, radicalibus subsimilia, petiolata; petiolo basi lata, villosa, semivaginante, seu semiamplexicauli; media et superiora minora, tripartita, laciniis fissis, lineari-lanceolatis; suprema saepe opposita, simplicia, subulata, integerrima. Calyx patulus, luteolus, dorso viridis, subvillosus. Corolla lutea.

8. RANUNCULUS *rufulus.*

R. Calycibus patentibus: caule pedunculisque teretibus, farctis, villosis: foliis quinquepartitis, segmentis profunde et anguste multifidis; summis linearibus.

Hab.

Hab. ad ima collium cretaceorum humecta, vulgo *Barreiras da Pearulha* prope Conimbricam. Fl. Maj. Perenn.

Nimis affinis praecedenti, et illius forte varietas. Radix fasciculata, alba, perennis. Caulis erectus, saepe solitarius, pedalis sesquipedalisve, farctus, uti rami et pedunculi, ex rufo viridis, villosus, villis arcte adpressis, subrufis, é medio alterne ramosus, ramis dichotomis, superne, uti pedunculi, plus villosis. Pedunculi teretes, villosi, erecti, uniflori, subcorymbosi, nonnulli in bifurcationibus primariis et secundariis solitarii, aphylli, longi, ramis tamen lateralibus breviores. Folia radicalia priora interdum minora, glabra, triloba, lobis simpliciter dentatis, aut tripartita, segmentis inciso-dentatis; alia quinquepartita, pallide viridia, utrinque subvillosa, aut nonnunquam fere glabra, segmentis iterum bi aut tripartitis, cuneatis, et profundius partitis, quam in praecedente, lacinulis etiam profundius inciso-dentatis angustioribusque: petioli villosi, longi, supra canaliculati, basi latiores. Folia caulina infima, cum adsunt, minora, sed similia, petiolata: media subpetiolata, tripartita, segmentis profunde partitis, angustis; superiora, sub dichotomiis, opposita, tripartita, laciniis fissis aut integerrimis, sublinearibus; extrema etiam opposita, simplicissima, integerrima, linearia, villosa. Calyx patens, luteolus, extus villosus, dorso linea fusca notatus. Corolla diametro octo linearum; petala lutea, obovata, integerrima, basi macula dilute flava, squamulaque truncata praedita. Capitulum seminum oblongum, subovale. Semina compressa, glabra, acuminata. Receptaculum villosum.

9. RANUNCULUS *Asiaticus* Linn.

R. Radice grumosa: calycibus patulis: pedunculis

lis teretibus: foliis ternatis, biternatisque; foliolis trilobis, aut trifidis; incisis: caule pubescenti, inferne ramosulo: petalis maximis.

Lusit. *Ranunculos dos jardins*; *Borboletas*, *ou Flores de Quaresma.*

* Coluntur in hortis quamplurimae varietates, floribus simplicibus, semiplenis, aut plenis; colore coccineo, sanguineo, rubro, atro-purpureo, caeruleo, albo, flavo, luteo, et ex his aut aliis variegato; nonnullae foliiferae-petaliferae. Fl. vere. Perenn.

10. RANUNCULUS *gregarius.*

R. Foliis radicalibus tripartitis, aut saepe ternatis, subtus pubescentibus; foliolis tripartitis, incisis, in supremis lineari-lanceolatis: caule paucifloro, subvilloso: calyce patenti: fructu oblongo, ovali.

Hab. gregatim ad aggeres in vallibus circa Conimbricam, in montibus de *Lousãa*, et alibi in Beira frequens; raro circa Olisiponem et in Extremadura. Fl. vere. Perenn.

Radix perennis, fasciculata, seu grumosa, ut in Ranunculis hortensibus esse solet. Folia radicalia primaria ovata, subtriloba, dentata, subtus villosa, aut subvillosa; secundaria, alia profunde tripartita, ternata alia, laciniis cuneatis, bi, sive tripartitis, lacinulis incisis, sive dentatis, superne glabriuscula, subtus pubescentia; petiolo carinato, ad basin latiori, subvilloso, lamina folii fere duplo longiori. Caulina pauca; inferiora (unum aliudve) tripartita, laciniis lateralibus sublinearibus, nunc integerrimis, nunc trifidis; suprema duo, fere opposita, erecta, simplicia, lineari-lanceolata, integerrima, semiunciam longa, lineam unam lata. Caulis saepius solitarius, interdum duo aut tres ex eadem radice, dodrantalis aut pedalis, ere-

ctus, teres, uti etiam pedunculi, subvillosus, simplex, bi-tri, sive quadriflorus. Calyx patens, foliolis flavescentibus, margine luteo, membranaceo, intus glabris, extus subpubescentibus. Corolla diametro quindecim linearum, petalis luteis, superne lucidis, obtusis, cuneatis ad unguem poro squamulâ lineari tecto. Antherae luteae, ad sexaginta. Fructus oblongus, ovalis. Semina apice recurvo. Receptaculum subvillosum. Affinis nimium praecedenti, uti etiam R.-Breynii.

11. RANUNCULUS *adscendens.*

R. Lanugineus: foliis radicalibus tripartitis, laciniis cuneatis, trifidis, inciso-dentatis: caulibus adscendentibus, dichotomis: pedunculis sulcatis, angulosis: calyce reflexo.

Hab. ad ima collium, in dumetis et umbrosis circa Conimbricam, et alibi in Beira et Extremadura. Fl. Maj. Perenn.

Radix perennis, grumosa, radiculis fusiformibus, oblongis, glabris, sesquilineam duasve lineas superne crassis, tres ad quinque uncias et ultra longis. Caules tres ad septem ex eadem radice, obliqui aut adscendentes, dodrantales pedalesve, virides, inferne ad radicem purpurascentes, fistulosi, subramosi et fere jam ad exortum dichotomi, superne subangulosi, paucifolii. Folia radicalia subrotundata, profunde tripartita, nonnulla interdum ternata, laciniis lateralibus obovatis, trifidis, intermedia subcuneata, omnibus dentatis, triste viridibus, utrinque pubescentibus: petiolo biunciali, triunciali et ultra, semitereti, obiter canaliculato, basi lata. Caulina alterna, inferiora saepe subsessilia, tripartita aut rarius multipartita, laciniis sublinearibus aut cuneatis, angustis, dentatis; extrema nunc alterna, sublinearia, integerrima, nunc duo opposita, sessilia,

bi-

bi, sive tripartita, laciniis lineari-lanceolatis, saepius integerrimis. Flores terminales (quatuor ad octo in singulo caule) pedunculis longis, tetragonis, quadrisulcis, pubescentibus. Perianthium pentaphyllum, foliolis in pedunculum reflexis, flavis, lanceolatis, concavis, ad oras membranaceis, extus pilosis, intus glabris, corolla paulo brevioribus, deciduis. Corolla lutea, diametro novem linearum: petala obovata, integerrima, supernâ facie nitida, poro ad unguem squamulâ obovata tecto. Staminum filamenta, uti etiam antherae, lutea. Germina et stigmata subflavescentia. Fructus ovato-subrotundus, magnitudine parvi pisi. Semina glabra, ovato-subrotunda, compressa. Receptaculum subglobosum, villosum.

Variat staturâ maximâ, foliis radicalibus et inferioribus magnis, quasi Ran. repentis, *ad sinus saepe maculatis: caulibus ramosioribus; et omni habitu valde lanuginoso.*

12. RANUNCULUS *parviflorus* Linn.

R. Pilosus: seminibus tuberculoso-scabris: foliis tripartitis, acute et inaequaliter inciso-dentatis: caule prostrato, diffuso: pedunculis oppositifoliis.

Hab. in cultis, humectis, pratis udis circa Conimbricam, *Torres Vedras*, et alibi in Extremadura et Beira. Fl. vere. Ann.

Caules, folia, petioli et pedunculi pilosi. Flores parvi, lutei. Capitulum seminum subglobosum; semina non aculeis muricata, sed utrinque ad latera tuberculis scabrata.

13. RANUNCULUS *Sardous.*

R. Calycibus subpilosis, reflexis: pedunculis sulcatis: caule erecto, ramoso: foliis ternatis, foliolis tripartitis: fructibus subglobosis: seminibus tuberculatis, acutiusculis.

An R.-*philonotis* Hoffm. *Fl. Germ.*?

Hab. in pratis udis, pascuis, agrisque humidiusculis, freq. circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania, praesertim boreali. Fl. Apr. Maj. Ann.

Radix fibrosa, annua. Caulis saepius solitarius rarius duo tresve ex eadem radice, semipedales ad pedales, erecti, fistulosi; ex imo ad apicem alterne ramosi, pilosiusculi, uti folia, petioli, et pedunculi; ramis patulis. Folia nimis polymorpha, inferiora longe petiolata, saepius ternata, foliolis tripartitis, laciniis inciso-crenatis; aut ternata foliolis inciso-crenatis seu solum crenatis: interdum folia haec solum triloba aut tripartita sunt, lobis seu laciniis crenatis, aut inciso-crenatis: apices nullo puncto albo in nostris terminantur, uti in illo Germanico observatur. Folia media etiam saepius petiolata, petiolo brevi, basi lata subvaginante, ternata, foliolis petiolatis, tripartitis, dentatis, aut inciso-crenatis: suprema subsessilia, ternata, foliolis sublinearibus, integerrimis aut dentato-incisis. Pedunculi longissimi, oppositifolii, sulcati, angulosi, erecti. Calyx pilosiusculus, reflexus, ex flavo viridis. Corolla ad semiunciae diametrum, petalis obovatis, luteis, gummeo nitore splendentibus, macula viridi-flava ad squamam nectariferam et brevem unguem notatis. Antherae oblongiusculae, subovales, luteae. Stigmata ad lentem subpubescentia, ex flavo viridia, acutiuscula, recta. Fructus constanter globosus. Semina compressa, tactu non facile desilientia, sed receptaculo firmiter adhaerentia usque ad plenam maturitatem, ovato-subrotunda, marginibus laevibus, crassiusculis, disco depressiori, punctato-tuberculato, apice acutiusculo, erecto. Receptaculum subconicum, pilosum.

Obs.

Obs. *Variat toto habitu glabro, foliis vix ad petiolorum basin pilosis, calycis foliolis vix apice subpilosis; stigmatibus et seminibus apice leviter incurvis; receptaculo pilis nudo. Affinis sequenti.*

14. RANUNCULUS *sceleratus.*

R. Foliis inferioribus palmatis; summis digitatis: fructibus oblongis. *Linn.*

Lusit. *Patalou dos valles.*

Hab. in paludosis, pratis udis, ad fossas, inter *Pereira* et *Figueira*, et alibi in Lusitania boreali, sed rarior praecedenti. Fl. Jun. Jul. Ann.

Radix fibrosa, alba. Caulis pedalis aut sesquipedalis, erectus, glaber, ut tota planta, sulcatus, ramosus. Folia variabilis formae, radicalia et inferiora triloba aut quinqueloba, longe petiolata, rotundata; lobis cuneiformibus, obtuse inciso-dentatis: caulina brevius petiolata, aut sessilia, alterna, profundius partita, subdigitata, segmentis lineari-lanceolatis. Pedunculi axillares et terminales, sulcati. Calyx reflexus, flavescens, glaber. Petala parva, et minora, quàm illa praecedentis, lutea, nitida, integerrima. Capitulum seminum ovato-oblongum, obtusum. Semina vix matura decidua, leviter tuberculata.

15. RANUNCULUS *muricatus.*

R. Seminibus aculeatis: foliis simplicibus, lobatis, obtusis, glabris: caule diffuso *Linn.*

Hab. in fossis, agris humentibus, frequens circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. vere. Ann.

Capitulum seminum subglobosum. Semina duodecim, viginti, et ultra, acuta, breviora et minus muricata, quàm in sequenti.

16. RANUNCULUS *arvensis* Linn.

R. Subvillosus: seminibus echinatis, paucis: foliis

liis superioribus compositis, laciniis partitis, lineari-lanceolatis: caule erecto, ramoso.

Hab. in cultis, arvis cretaceis, et inter segetes, circa Conimbricam et alibi, sed minus frequens, quàm praecedens. Fl. Maj. Jun. Ann.

Caulis subvillosus, ut tota planta, semipedalis aut pedalis, parce ramosus, erectus. Folia tam inferiora, quam superiora, composita, saepe ternata, foliolis petiolatis, bi, aut tripartitis, lanceolatis, aut lineari-lanceolatis. Pedunculi laterales et terminales, solitarii, uniflori, villosi, scabriusculi. Calyx patens, ad oras luteolus, villosus. Petala parva, et minora, quàm in antecedente, pallide lutea. Semina laxa, quatuor ad sex, raro plura, compressa, dorso arcuata, mucrone curvo terminata, margine et utraque facie inaequaliter aculeata.

17. RANUNCULUS *hederaceus* Linn.

R. Foliis alternis oppositisve, subtrilobis, glabris: pedunculis axillaribus, aut oppositifoliis, solitariis: caule repente.

Hab. in uliginosis, ad fontes, rivulos, et in aquis vadosis, circa Conimbricam, urbem Portensem, et alibi in Lusitanla boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Caules palmares, teretes, ad ramificationes radicantes. Folia alterna, ad ramorum exoıtum plerumque opposita, obsolete triloba, lobulis subemarginatis. Petala parva, alba, basi poro nectarifero, loco squamae, praedita. Filamenta decem aut pauciora.

18. RANUNCULUS *heterophyllus.*

R. Foliis submersis capillaceis, emersis reniformilobatis.

R. *aquatilis* Linn.

Hab.

Hab. in paludibus, fossis, stagnis, aquis pacatioribus circa Conimbricam, et alibi praesertim in Lusitania boreali. Fl. a Jun. ad seram aestatem. Perenn.

Caules bipedales et longiores, fistulosi, debiles, glabri, dichotomi, sub aqua repentes. Folia alterna, glabra; submersa capillaria, supradecomposita, petiolis brevissimis, latis, vaginantibus; emersa natantia, reniformia, saepe quinqueloba, longe petiolata. Flores in summo caule laterales, solitarii, longe pedunculati. Petala obovato-subrotunda, alba, basi poro nectarifero praedita, absque squamula.

19. RANUNCULUS *pantothrix.*

R. Foliis omnibus capillaceis; laciniis vel divergentibus, brevibus, vel subparallelis, longissimis.

R. *aquatilis* Linn. var. β. γ. δ.

Hab. in paludibus, fossis, stagnis, fluviisque, circa Conimbricam, et alibi maxime in Lusitania boreali. Fl. aestate. Perenn.

A praecedenti maxime differt foliis, tam submersis quàm emersis, capillaceis: cum illo tamen convenit loco natali, pedunculis solitariis, lateralibus, unifloris; petalis albis, basi luteis, poroque nectarifero absque squamula praeditis. Duae occurrunt varietates; alia foliis circumscriptione subrotundis, laciniis brevibus, divergentibus, floribus minoribus; altera verò laciniis foliorum subparallelis, longissimis.

130. ADONIS.

Calyx pentaphyllus. Corollae petala saepe ultra quinque. Nectaria ad petalorum ungues nulla. Semina plurima, nuda, testa coriacea, angulata, mucronata.

1. ADONIS *annua*.

A. Petalis quinque ad octo: capitulo seminum ovato, subcylindricove: laciniis foliorum teretiusculis: radice annua. *La Marck Dict. Enc.*

Lusit. *Flor Adonis.*

A.-*autumnalis* Linn., quae specifice ab A.-*aestivali* ejusdem Botanici non diversa.

Hab. inter segetes Olisiponenses, praesertim in collibus *d'Ajuda*. Fl. vere. Ann.

Caulis semipedalis, pedalis et altior, erectus, ramosus, glaber. Folia alterna, bipinnata, laciniis angustissimis, linearibus, subteretibus. Flores terminales, solitarii, pedunculati. Petala subovalia, coccinea, saepius octo. Fructus, nunc ovatus, nunc ovato-cylindraceus.

131. CALTHA.

Calyx nullus. Corollae petala quinque aut plura. Nectaria nulla. Stigmata sessilia. Capsulae saepe ultra quinque, patulae, acuminatae, uniloculares, polyspermae.

1. CALTHA *palustris*. Linn.

Hab. in udis circa *Pombeiro*, *Moimenta*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. primo vere. Perenn.

Folia radicalia longe petiolata, cordiformia, obtusa, crenulata, glabra, nitida; caulina superiora subsessilia. Caules ex decumbenti-erecti, dichotomi, glabri, subpedales. Pedunculi terminales, uniflori. Flores magni, lutei.

132. SEMPERVIVUM.

Calyx multipartitus, laciniis decem ad duodecim. Corollae petala decem aut duodecim. Pistilla saepe decem. Capsulae totidem, acuminatae, uniloculares, introrsum dehiscentes, polyspermae.

1. SEMPERVIVUM *arboreum* Linn.

S. Caule erecto, laevi, ramoso: rosularum foliis cuneiformibus, glabris, carnosis: thyrsis terminalibus, pedunculis bracteatis.

Lusit. *Saiaõ.*

Hab. in rupibus, muris, tectorum tegulis, circa Conimbricam, Olisiponem, et alibi ad pagos, praesertim in Lusitania australiori, nunc spontanea, olim forte exotica. Fl. Novemb. Decemb. Jan. Frutex.

Petala saepe duodecim, lutea. Stamina duodeviginti ad viginti. Pistilla novem aut decem.

SECTIO II. DICLINA.

133. SAGITTARIA.

Flores monoici.

Masculi superiores. Calyx triphyllus. Corolla tripetala. Stamina viginti et ultra.

Foeminei inferiores. Cal. et Cor. ut in Masc. Germina plurima : stigmata sessilia. Semina totidem, receptaculo globoso imposita, nuda, compressa, mucrone recurvo terminata.

1. SAGITTARIA *sagittifolia* Linn.

S. Foliis glabris, primariis linearibus, aliis sagittatis, acutis: scapo simplici : floribus verticillatis, superioribus masculis.

Hab. in fossis, stagnis, in agris Conimbricensibus ad Mundam, et alibi. Fl. Jun. Jul. Perenn.

Variat foliis angustioribus et latioribus.

134. A R U M.

Flores monoici. Spatha floralis monophylla, colorata, basi ventricosa, oblonga, superne acuta. Spadix clavatus, superne nudus, medio stamineus, inferne pistilliferus. Baccae uniloculares, subglobosae, monospermae, aut paucis seminibus foetae.

1. ARUM *Dracunculus* Linn.
   A. Foliis palmatis, laciniis lanceolatis, integerrimis: spatha spadicem clavatum excedente.
   Lusit. *Serpentina, ou Serpentaria vulgar.*
   * Colitur in hortis a pharmacopolis, et quasi sponspontanea habitare in umbrosis Lusitaniae meridionalis fertur. Fl. Maij. Perenn.

Radix bulbosa, solida. Scapi inferne, uti petioli viginantes, rubro-maculati; laciniae foliorum albis maculis, demum pertusis, praeditae. Spatha magna, intus atro-purpurea, spadice longior.

2. ARUM *Colocasia* Linn.
   A. Scapo foliis peltatis, cordatis, repandis, breviori.
   Lusit. *Colocasia, ou Inhame do Egypto.*
   Hab. spontanea ad rivos *Monchique* in Algarbiis, ex Africa forte olim eó delata. Fl. vere. Perenn.

Radix bulbosa, solida, oblonga, acerrima, crassi-

situdine brachii, aut cruris, cum floret. Folia longe petiolata, vasta, glabra, peltata, cordata, acerrima. Scapus brevissimus. Spatha flava, magna, spadicem excedens. Nonnisi valde annosa floret.

3. ARUM *vulgare.*

A. Scapo brevi: foliis hastato-sagittatis, integerrimis, glabris: spadice superne clavato: spatha recta.

Lusit. *Jaro, ou Pé de bezerro.*

A.-*maculatum* Linn.

α. A.-*vulgare*, acaule; foliis hastato-sagittatis, auriculis dependentibus; spadice cylindrico, purpurascente. *La Marck Dict. Enc.*

β. A.-*Italicum*, acaule; foliis hastato-sagittatis; auriculis divaricatis; spadice cylindrico, luteolo. *La Marck Dict. Enc.*

Hab. in umbrosis sylvaticis, vallibus humidiusculis, et ad sepes praesertim in Lusitania boreali. Fl. vere. Perenn.

Variat foliis maioribus et minoribus; non maculatis, aut maculis nigricantibus pictis; vel margine pallide albicante, et venis supra subtusque pallide albidis; vel maculis albidis et luteolis magnis, praesertim ad latera disci; apice et auriculis acutis, aut obtusiusculis, parum aut valde divergentibus: spadicis clava demum purpurascente, aut luteola. In varietate Italica, folia albido-venosa; et (sec. Cl. La Marck.) spadix in anthesi aliquas horas calidus evadit; quod autem, etsi a nobis pluries scrutatum, usque adhuc nec semel occurrit.

4. ARUM *Arisarum* Linn.

A. Scapo brevi: foliis cordato-oblongis: spatha nigricante, inferne integra, apice ovata, concava, incurva.

Lu-

Lusit. *Arisaro*, *ou Capuz de fradinho.*

Hab. in arvis, cultis et collibus incultis, frequens in Beira, in Extremadura, et alibi in tota fere Lusitania. Fl. Febr. Mart. et primo vere. Perenn.

Variat foliis maioribus aut minoribus; maculatis, aut saepe non maculatis.

Obs. *Ad Promontorium Sacrum in Algarbiis occurrere etiam fertur Arum gramineis foliis, quod A.*-tenuifolium *Linn.*, *aut A.*-gramineum *La Marck*, *fortassis erit.*

135. ZOSTERA.

Flores monoici. Spatha nulla, nisi folii graminei basis vaginans, et spadicem linearem, planum, hinc nudum, inde floriferum, includens. Perianthium nullum. Corolla nulla.

Masc. Antherae plures, (subsessiles?) ovato-oblongae, nutantes, alternae.

Foem. Germina pauciora, octo ad duodecim, alterna, nutantia. Singulis stylus unicus, capillaris, superne bifidus. Capsulae uniloculares, monospermae, obovatae, membranaceae, longitudinaliter dehiscentes.

1. ZOSTERA *marina* Linn.

Z. Pericarpiis subsessilibus: foliis alternis, linearibus, gramineis: caulibus basi decumbentibus, geniculatis, radicantibus.

Lusit. *Alga das lagoas*, *ou Feno do mar.*

Hab. in mare, ab undis ad littora Lusitanica rejecta; saepe in lacu de *Obidos*, interdum ad Tagum, et alibi. Fl. Aug. Sept. Perenn.

Folia initio viridia; cum exsiccantur, nunc fusca, nunc alba, ligulasque longas papyraceas effingunt. Fortè cum illa crescit Zost.-Oceanica *Linn., quae ex Cavolino, apud Clar. Usteri Annal. Bot. Fasc.*

9.

9., *et ex Michel. Icon. ined. t.* 58, *sat sane diversa planta est.*

Obs. *Arum et Zosteram* Monantheriis Monostyliis *adscribere possem; sed cum in ipsis stamina et pistilla perianthio et corollâ nuda, nec singula pro singulo flosculo assumi facile possint, insuperque plura sint, ideo in tyronum commodum* Polyantheriis *potius adjunxi.*

CLAS-

CLASSIS XII.

CRYPTANTHESIA.

ORDO I.

FILICES.

SECTIO I.

FILICES VERI.

Fructificationes folliculosae, in pagina aversa frondium; frondes recentes circinales.

136. TRICHOMANES. Fructificationes solitariae, in calycibus, sive capsulis, distinctis, turbinatis, aciei frondis marginali insertis, stylo setaceo terminatis.

137. PTERIS. . . . Fructificationes in lineam subtus cingentem frondis marginem digestae.

138. ADIANTHUM. Fructificationes in maculis ovalibus, terminalibus, sub replicato frondis margine.

139. POLYPODIUM. Fructificationes in punctis subrotundis, per inferiorem frondis paginam sparsis.

140. ASPLENIUM. . Fructificationes in lineis rectis, subparallelis, per inferiorem frondis paginam saepius oblique decurrentibus.

141. ACROSTICHUM. Fructificationes totam frondis paginam inferiorem tegentes.

SECTIO II.

FILICES SUBSPURII.

Fructificationes folliculosae, in spicam, aut racemum terminalem, dispositae; frondes recentes circinales.

142. OSMUNDA. . . Spica ramosa; fructificationibus subglobosis, bivalvibus, sessilibus, transverse dehiscentibus.

SECTIO III.

FILICES SPURII.

Fructificationes in spicam terminalem, distichам aut conicam, dispositae; folia recentia non circinalia.

143. OPHIOGLOSSUM. Spica disticha, linguaeformis, articulata; articulis subglobosis, transversim dehiscentibus.

144. EQUISETUM.. Spica ovato-oblonga; fructificationes peltatae, basi dehiscentes.

OR-

ORDO II.

MUSCI.

SECTIO I.

MUSCI VERI.

Capsuliferi, calyptrati, aut masculi gemmiferi: folia surculi, sive caulis, imbricata saepius, reticulato-membranacea.

145. POLYTRICHUM. Gemma, seu stellula, orbicularis, terminalis: capsula in alia planta, pedunculata, terminalis, oblonga, interdum angulata, basi plurimùm apophysi munita, peristomatis dentibus 32, membranulam prehedentibus; operculo acuminato; calyptra villosa.

146. MNIUM. . . . . Gemma orbicularis, rarius capitata: capsulae utplurimùm in alia planta, calyptra munitae; peristomatis dentibus 16, rarius 14. (Surculi simplicissimi).

147. BRYUM. . . . . Gemmae saepe axillares, nunc in alia, nunc in eadem planta: capsulae calyptra munitae, pedunculo terminali, ex tuberculo exeunti, insidentes. (Surculi simplicissimi).

148. HYPNUM. . . . Gemmae in alia utplurimum

mum planta : capsulae pedunculo laterali, ex perichaetio prodeunti, insidentes; peristomate exteriori 16-dentato. (Surculi ramosi).

149. FONTINALIS.. Gemma in eadem planta cum capsula subsessili, perichaetio imbricato obvolutâ, et calyptra munita.

150. SPHAGNUM. . Flos masculus clavatus, antheris planis : capsula in eadem planta, operculata, sessilis, ore laevi, calyptrae parte inferiore abruptâ cincta.

151. PHASCUM. . . Capsula ovata, subsessilis, undique clausa, interdum cum rudimento operculi, nunquam dehiscente.

152. BUXBAUMIA.. Gemma orbicularis : capsula ovata, obliqua, basi hinc ventricosa : peristomate externo 16-dentato, interno membranaceo, plicato.

SE-

SECTIO II.

MUSCI SPURII.

Muscis affines; nunc omnino acalyptrati, nunc calyptrati; capsulae tri-quadrivalves; folia saepius ut in Muscis veris, raro ut in Algis.

153\. LYCOPODIUM. Species spiciferae monoicae aut dioicae: antherae sessiles, axillares, subreniformes, aut subcordatae, uniloculares, bivalves, elasticae, verticaliter dehiscentes, granis pollinis numerosissimis, 100-200 et ultra: capsulae sessiles, axillares, elasticae, uniloculares, tri-quadricoccae, tri-quadrivalves: semina tria, quatuor, aut alia perpauca, globosa, inflammabilia.

154\. JUNGERMANIA. Scyphuli vesiculiferi, squamulae gemmiferae laterales, aut capitula pulverulenta: capsula pedunculata, nuda, quadrivalvis, seminibus subrotundis.

ORDO III.

ALGAE.

SECTIO I.

HEPATICAE, SEU ALGAE SPURIAE.

155. MARCHANTIA. Pileus, seu receptaculum commune, peltatus, subtus floriferus, multicapsularis; saepius alte pedunculatus, plus minusve convexus, nunc stellatus, cruciatus aut lobatus, nunc hemisphaericus aut conicus: in nonnullis, praeter flores, capsulae gemmiferae frondi innatae.

156. RICCIA. . . . . Calyx et corolla null. Capsulae uniloculares, globosae aut pyramidales, penitus intra substantiam frondis, seu ipsi semiimmersae: semina 20-30, alba vel fusca, hemisphaerica.

157. TARGIONIA. . Calyx tumidus, univalvis, seu bivalvis, in fundo capsulam globosam, unilocularem, polyspermam, continens.

158. ANTHOCEROS. Urceoli frondi semiimmersi, laceri, patentes, integris prolificis granulis foeti: capsula subulata, siliquaeformis, bivalvis: semina columellae, seu valvis, medio filo torto, affixa.

SE-

SECTIO II.

ALGAE VERAE.

* *Capillariformes, sive filamentosae; terrestres aut aquaticae.*

159. BYSSUS. . . . . Fibrae simplices, uniformes, lanuginosae.

160. CONFERVA. . . Fibrae capillares aut filamentosae, simplices aut ramosae, longae, non lanuginosae, continuae aut articulatae, geniculataeve, interne granulis adspersae.

** *Gelatinosae, membranaceae, coriaceae, aut cartilagineae; saepius aquaticae.*

161. TREMELLA. . Substantia uniformis, membranacea, gelatinosa, pellucida; granulis prolificis latitantibus. Species fugaces, quaedam tactu irritabiles.

162. ULVA. . . . . . Substantia membranacea, diaphana, plana, sive tubulosa, in qua granula prolifera.

163. FUCUS. . . . . . Vesiculae glabrae, aliae pilis intus adspersae, aliae gelatina repletae, in qua nidulant globuli perforati, semine foeti.

***

*** *Pulverulentae, coriaceae, crustaceae, foliaceo-gelatinosae, filamentosae aut fruticulosae: terrestres.*

164. LICHEN. . . . . Granula prolifica nunc in pulvere vagè sparso, nunc in receptaculo contenta, quod est vel subrotundum, planiusculum, convexum (*Tuberculum*), vel concavum (*Scutella*), vel subrevolutum margine affixum (*Pelta*), saepe colore a fronde diversum.

ORDO IV.

FUNGI.

165. AGARICUS. . . Fungus pileo subtùs lamelloso.
166. BOLETUS. . . . Fungus pileo subtùs poroso.
167. TELEPHORA. . Fungus suberosus aut coriaceus; villosus, sive tomentosus; subtùs papillas, loco lamellarum seu pororum, proferens.
168. HYDNUM. . . . Fungus pileo subtùs fibris subulatis echinato.
169. PHALLUS. . . . Fungus pileo subtùs laevi, supra cellulis reticulato.
170. HELVELLA. . Fungus pileo turbinato, plicato, rugoso, supra et infra laevi.

171. CLATHRUS. . Fungus subrotundus, cavus, ramis carnosis, inter sese continuis, cancellatis.

172. PEZIZA. . . . . Fungus saepius concavus, sine capsulis (seu granulis carpomorphis) nudo oculo conspicuis.

174. CYATHELLA. Fungus campanulatus subcylindricusve, grana lentiformia intus gerens.

174. CLAVARIA. . . Fungus oblongus, similaris, subsolidus, modò clavatus, simplex, modò ramosus, superficie omni granula pulveriformia ferens.

175. LYCOPERDON. Fungus saepius subglobosus, nudus aut volva radiatim dehiscente cinctus, filis intertextis repletus, per fissuram aut foramen apice dehiscens, copiosumque pulverem emittens.

176. TUBER. . . . . Fungus subterraneus, sessilis, radiculis vix ullis, subglobosus, carnosus, compactus, cortice venoso, undique squamulis tecto, carne intus venis distincta.

177. SPHAERIA. . . Fungus variae formae; thecae granulis seminiformibus, nudis, gelatinosis, repletae.

178. RETICULARIA. Fungus saepius subrotundus; theca granulis pulve-

veriformibus, inter fila reticulata dispersis, repleta.

179. MUCOR. . . . Fungus fugax, cujus capitula rorida, primo diaphana, demum opaca, stipitibus simplicibus ramosisve affixa.

CLASSIS XII.

CRYPTANTHESIA.

ORDO I.

FILICES.

136. TRICHOMANES.

Fructificationes solitariae, in calycibus, sive capsulis, distinctis, turbinatis, aciei frondis marginali insertis, stylo setaceo terminatis.

1. TRICHOMANES *Canariensis.*

T. Frondibus supradecompositis; foliolis alternis; pinnis oblongis, longitudinaliter pinnatifidis. *Linn.*

Hab. ad latera montium Cintrae. Fl. aestate. Perenn.

137. P T E R I S.

Fructificationes in lineam subtus cingentem frondis marginem digestae.

1. PTERIS *aquilina* Linn.
   P. Frondibus supradecompositis; foliolis pinnatis; pinnis lanceolatis, infimis pinnatifidis, superioribus minoribus.
   Lusit. *Feto femea das Boticas.*
   Hab. in collibus, et sylvis freq. Fl. aestate. Perenn.

138. A D I A N T H U M.

Fructificationes in maculis ovalibus, terminalibus, sub replicato frondis margine.

1. ADIANTHUM *Capillus Veneris* Linn.
   A. Frondibus decompositis; foliolis alternis; pinnis cuneiformibus, lobatis, pedicellatis.
   Lusit. *Avença.*
   Hab. ad fontes, in puteis et locis umbrosis, humidis. Fl. aestate. Perenn.

139. POLYPODIUM.

Fructificationes in punctis subrotundis, per inferiorem frondis paginam sparsis.

1. POLYPODIUM *vulgare* Linn.
P. Frondibus pinnatifidis; pinnis oblongis, subserratis, obtusis: radice squamata.
Lusit. *Polypodio.*
Hab. in rimis rupium, muris, sepibus, truncisque arborum annosis. Fl. aestate. Perenn.

2. POLYPODIUM *Filix mas* Linn.
P. Frondibus bipinnatis; pinnis obtusis, crenulatis; stipite paleaceo.
Lusit. *Feto macho, ou Dentebrura.*
Hab. ad fluvios et in locis sylvaticis, in Provinciis borealibus. Fl. aestate. Perenn.

3. POLYPODIUM *Filix foemina* Linn.
P. Frondibus bipinnatis; pinnulis lanceolatis, pinnatifidis, acutis.
Lusit. *Feto femea dos Italianos.*
Hab. in humidis umbrosis, in Lusitania boreali. Fl. cum praeced. Perenn.

4. POLYPODIUM *fragile.*
P. Frondibus bipinnatis; foliolis remotis; pinnis subrotundis, incisis. *Linn.*
Hab. ad rupes subhumidas, et in collibus frigidis, muris oppidi *Lousãa*, et alibi in Lusitania boreali. Fl. aestate. Perenn.
Fructificationes dense confertae, demum totam paginam frondis tegentes. Frons pumila, pinnarum margines revolutae.

5.

5. POLYPODIUM *aculeatum.*

P. Frondibus bipinnatis; pinnis lunulatis, ciliato-dentatis; stipite strigoso. *Linn.*

Hab. ad Mundam prope Conimbricam, et alibi in locis umbrosis Beirae, Interamniae et Transmontanae. Fl. aestate. Perenn.

6. POLYPODIUM *leptophyllum.*

P. Frondibus bipinnatis; sterilibus brevissimis; pinnis cuneiformibus, lobatis. *Linn.*

Hab. passim ad sepes et in locis umbrosis, circa Conimbricam, et alibi in Provinciis borealibus. Ann., etsi omnes praecedentes perennes sint. *Germinat autumno, floret hyeme et vere, perit aestate.*

140. ASPLENIUM.

Fructificationes in lineis rectis, subparallelis, per inferiorem frondis paginam saepius oblique decurrentibus.

1. ASPLENIUM *Scolopendrium* Linn.

A. Frondibus simplicibus, indivisis, cordato-lingulatis, integerrimis; stipitibus hirsutis.

Lusit. *Lingua Cervina.*

Hab. in umbrosis humidis, nemorosis, saxosis, in Lusitania boreali. Fl. Aug. Sept. Perenn.

2. ASPLENIUM *Hemionitis* Linn.

A. Frondibus simplicibus, cordato-hastatis, quinquelobis, integerrimis; lineis fructificantibus longis, numerosis, tenuissimis; stipitibus laevibus.

Aspl.-*palmatum* D. La Marck. Dict. Enc.

Hab. in saxosis humidis ad latera montium Cintrae in Extremadura. Fl. aestate. Perenn.

3. ASPLENIUM *Ceterach.* Linn.

A.

A. Frondibus pinnatifidis, lobis alternis confluentibus, obtusis.
Lusit. *Doiradinha.*
Hab. in muris, et fissuris rupium humidis, in tota Lusitania. Fl. aestate autumnoque. Perenn.

4. ASPLENIUM *trichomanoides*
A. Frondibus pinnatis; pinnis subrotundis, crenatis. Linn. (*Syst. Veg. Edit. Clar. Murray*).
Lusit. *Avencaõ, ou Polytricho das Boticas.*
Hab. ad sepes circa Conimbricam et in fissuris rupium humidis, in Lusitania boreali. Fl. fere toto anno. Perenn.

5. ASPLENIUM *Ruta muraria* Linn.
A. Frondibus alternatim decompositis; foliolis cuneiformibus, crenulatis.
Lusit. *Ruta muraria, ou Paronychya de Mathiolo.*
Hab. in muris in Beira meridionali prope Tagum, atque in rupium fissuris Interamniae et Transmontanae; sed raro occurrit. Fl. cum praecedenti. Perenn.

6. ASPLENIUM *Adiantum nigrum* Linn.
A. Frondibus subtripinnatis; foliolis alternis; pinnis lanceolatis, inciso-serratis.
Lusit. *Avenca negra.*
Hab. ad sepes circa Conimbricam et alibi in Beira. Fl. ferè toto anno. Perenn.

141. ACROSTICHUM.

Fructificationes totam frondis paginam inferiorem tegentes.

1. ACROSTICHUM *Marantae* Linn.
   A. Frondibus subbipinnatis ; pinnis opposito-coadunatis, subtus hirsutissimis , basi subdentatis.
   Hab. in rupibus non longe á *Mertola* in Transtagana , ubi Cl. P. Link. illud primus invenit. Fl. Jul. Aug. Perenn.
2. ACROSTICHUM *Spicant.*
   A. Frondibus lanceolatis, pinnatifidis ; aliis sterilibus, aliis fructiferis , angustioribus , subpinnatis ; omnium laciniis parallelis, integerrimis , alternis , basi confluentibus.
   Osmunda-*Spicant* Linn.
   Hab. in umbrosis humidis Cintrae ; et in Lusitania boreali. Fl. Jun. Jul. Perenn.
   Obs. *Ex Cl. Roth Catal. Bot. pag.* 132 *character genericus Filicum in distributione capsularum semper ante maturitatem erit quaerendus; cum autem istius Filicis capsulae ante maturitatem, in lineam utrinque intra costam dorsalem pinnae et marginem cum costa parallelam, dispositae sint (quod in conspectum veniet, si evolvatur margo) ideo ipse non ad Acrostichum sed ad Blechnum erit referendus : sed cum in frondibus hujus Filicis, quas hucusque observare nobis licuit, hae lineae mox in anthesi cito evanescant , et capsulae tunc confluant , discumque fere totum frondis tegant ; ideo facilitatis ergo inter Acrosticha posuimus. Ob fructificationem in dorso frondis et annulum capsularum evidentissimum, certe removendus est*

est ab Osmundis, quibus Cl. Linnaeus adscripserat. Nec cum Onocleis ponendum, quibus Cl. Host retulit, esse putamus; cùm Onoclearum character verarum sat diversus.

142. OSMUNDA.

Spica ramosa; fructificationibus subglobosis, bivalvibus, sessilibus, transverse dehiscentibus.

1. OSMUNDA *regalis* Linn.
O. Frondibus bipinnatis, apice spiciferis.
Lusit. *Feto real.*
Hab. in umbrosis humidis, ad sepes, fossas, fluvios, et alibi, maxime in Beira. Fl. Jun. Jul. Peren.

143. OPHIOGLOSSUM.

Spica disticha, linguaeformis, articulata; articulis subglobosis, transversim dehiscentibus.

1. OPHIOGLOSSUM *Lusitanicum* Linn.
O. Folio lanceolato.
Lusit. *Lingua de cobra menor.*
Hab. in dumetis de *Caparica.* Fl. praesertim Septembri et Octobri post aquas aequinoctiales. Perenn.

144. EQUISETUM.

Spica ovato-oblonga; fructificationes peltatae, basi dehiscentes.

1. EQUISETUM *fluviatile* Linn.
E. Stipite striato: foliis subsimplicibus.
Lusit. *Cavallinha.*
Hab. in paludosis, fossis, ad fluviorum ripas. Fl. Maj. Jun. Perenn.
Stipes striatus, non sulcatus. Stipites floriferi a sterilibus distincti, ut in E.-arvensi, *et verticillis ad* 40 *setas, secundum Haller.*

2. EQUISETUM *limosum.*
E. Stipite laevi, subnudo. *Linn.*
Hab. in paludosis, ad scaturigines, et in uliginosis sylvaticis. Fl. Maj. Jun. Perenn.
An, ut existimat Haller, E.-palustris *varietas? An potius cum praecedenti conjungendum?*

3. EQUISETUM *arvense. Linn.*
E. Stipite fructificante nudo; sterili verticillato-folioso.
Hab. in arvis, pratis in Lusitania boreali. Fl. Mart. Apr. Perenn.
Verticilli dodecaphylli, ex Hallero, non raro variant.

4. EQUISETUM *palustre. Linn.*
E. Stipite angulato; foliis simplicibus.
Hab. in paludosis, fossis. Fl. a Maj. usque ad Jul. Perenn.
Stipes profunde sulcatus: verticilli remoti, paucifolii; spica parva.

OR-

ORDO II.

MUSCI.

145. POLYTRICHUM.

Gemma, seu stellula, orbicularis, terminalis: capsula in alia planta, pedunculata, terminalis, oblonga, interdum angulata, basi plurimum apophysi munita, peristomatis dentibus 32, membranulam praehendentibus; operculo acuminato; calyptra villosa.

(A) *Capsula apophysi munita.*

1. POLYTRICHUM *commune* Linn.
   P. Surculo simplici, prolifero: foliis lineari-lanceolatis, serrulatis: capsulis oblongis, tetraedris.
   Lusit. *Avenca d'oiro, ou Polytricho d'oiro.*
   Hab. in sylvis et montosis sabulosis, maxime in Lusitaniae Provinciis borealibus. Fl. autumno et hyeme, ut omnibus aliis Muscis proprium est. Perenn., uti fere alii omnes Musci.
2. POLYTRICHUM *juniperinum.*
   P. Surculo simplici, prolifero: foliis lineari-lanceolatis, integerrimis, mucronatis: capsulis oblongis, tetraedris.
   Hab. in sterilibus sylvaticis, circa Conimbricam, et alibi in Beira et Interamnia.
   Varietas prioris, secundum Linn.

 3.

3. POLYTRICHUM *piliferum*.

P. Surculo simplici : foliis lanceolatis , integerrimis , apice piliferis : capsulis oblongis , tetraedris.

Hab. in montanis sylvaticis , circa Conimbricam in Beira , et aliis Provinciis borealibus.

Varietas Pol.-*communis* , *secundum* Linn.

(B) *Capsula sine apophysi.*

4. POLYTRICHUM *alpinum* Linn.

P. Surculo ramosissimo : foliis lanceolatis : pedunculis terminalibus : capsulis ovatis.

Hab. in subalpinis Herminii et *Gerez*.

5. POLYTRICHUM *aloides*.

P. Surculo simplici : foliis lanceolatis , apice serrulatis : capsulis cylindricis.

Hedw. Crypt. 2. *p.* 40. *t.* 14.

Hab. frequens ad aggeres umbrosos et rupes , circa Conimbricam et alibi in Beira , aliisque borealibus Provinciis.

Obs. *Bryum*-affine-crispum *et* striatum *ad hoc Genus referend. sec. nonnullos recentiores Botanicos.*

146. MNIUM.

Gemma orbicularis, rarius capitata: capsulae utplurimum in alia planta, calyptra munitae; peristomatis dentibus 16, rarius 14. (Surculi saepe simplicissimi).

(A) *Gemmis capsulisque in eadem planta: peristomate interno ciliis 16 membranaceis, planis.* Funaria, *sive* Koelreutera *Cl. Hedw.*

1. MNIUM *hygrometricum* Linn.
M. Surculo subsimplici: foliis oblongis, acuminatis: capsulis ovatis, nutantibus: operculis planis.
Hab. ad muros, et in apricis sterilibus, circa Conimbricam, et alibi frequens.

(B) *Gemmis capsulisque in diversa planta, illis capitatis, harum peristomate simplici dentibus* 16. Dicranum *Hedwig.*

2. MNIUM *purpureum* Linn.
M. Surculo subramoso: foliis oblongis, acutis, carinatis: capsulis subcylindricis: pedunculis axillaribus.
Hab. ad terram, et muros, circa Olisiponem.

3. MNIUM *scoparium.*
M. Surculo subramoso; foliis lineari-lanceolatis, recurvis, secundis: capsulis erectis, oblongo-cylindricis: operculis conicis, acuminatis.
Bryum-*scoparium* Linn.

Hab.

Hab. in sylvis sabulosis montosis, et in truncis putridis.

4. MNIUM *glaucum*.

M. Surculo subramoso: foliis ovatis, acutis, imbricatis: capsulis oblongis; operculis acuminatis, recurvis.

Bryum-*glaucum* Linn.

Hab. in dumetis apricis, in Provinciis borealibus.

5. MNIUM *simplex*.

M. Surculo simplicissimo, medio pedunculifero: foliis subulatis: capsula nutante, oblonga.

Bryum-*simplex*. Linn.

Hab. freq. in aggeribus et arvis circa Olisiponem, Conimbricam et alibi.

(C) *Gemmis orbicularibus; peristomate duplici, interno é membranula ciliis difformibus.*

6. MNIUM *fontanum* Linn.

M. Surculo subramoso, erecto: foliis lanceolatis, apice setaceis, incurvis: capsulis subrotundis, obliquis: operculo conico, obtuso.

Hab. ad fontes et in udis subalpinis *Gerez*, et alibi.

7. MNIUM *annotinum* Linn.

M. Foliis ovatis, acuminatis, pellucidis: pedunculis subradicalibus: capsulis nutantibus.

Hab. in humidiusculis in Lusitania boreali.

8. MNIUM *capillare* Linn.

M. Capsulis pendulis: foliis ovatis, aristatis, carinatis: pedunculis longissimis.

Hab. in siccis, arenosis, muris, ad vias, circa Cònimbricam et aliãi in Beira.

9. MNIUM *cuspidatum*.

M. Capsulis nutantibus, pedunculis aggregatis: foliis ovatis, acutis, serratis.

Mn.-

Mn.-*serpillifolium* Linn. var. β.
Hab. in umbrosis sylvaticis, in Lusitania boreali.

10. MNIUM *undulatum*.
M. Capsulis nutantibus: pedunculis aggregatis: foliis oblongis, undulatis, serrulatis.
Mn.-*serpillifolium* Linn. var. δ.
Hab. ibid.

11. MNIUM *punctatum*.
M. Capsulis cernuis: foliis ovato-subrotundis, mucronatis, integerrimis, punctatis.
Mn.-*serpillifolium* Linn. var. α.
Hab. in umbrosis humidis, in Beira, et alibi in Lusitania boreali.

12. MNIUM *cespititium*.
M. Capsulis pendulis: foliis lanceolatis, acuminato-setaceis: pedunculis longissimis.
Bryum-*cespititium* Linn.
Hab. in muris, tectis, rupibus glareosis, circa Conimbricam et alibi.

147. BRYUM.

Gemmae saepe axillares, nunc in alia, nunc in eadem planta : capsulae calyptra munitae, pedunculo terminali, ex tuberculo exeunti, insidentes. (Surculi saepe simplicissimi).

(A) *Gemmis conspicuis nullis.* Webera *Hedwig.*

1. BRYUM *pomiforme* Linn.
   B. Surculo subramoso : foliis lineari-lanceolatis, pilo terminatis, imbricato-patulis : capsulis sphaericis : operculo plano.
   Hab. in scopulis humosis, circa Conimbricam, et alibi.
   An ad Mnium *referendum*?

(B) *Gemmis axillaribus, capsulis in eadem planta; peristomate* 16-*dentato, simplici.* Leersia *Hedw.*

2. BRYUM *pulvinatum* Linn.
   B. Surculo subramoso : foliis oblongis, piliferis : capsulis subrotundis, nutantibus; calyptris minutis.
   Hab. in muris et saxis frequens.
3. BRYUM *cirrhatum.*
   B. Surculo subramoso : foliis lanceolatis, acutis : capsulis oblongis; operculo acuminato : calyptris dimidiatis.
   Mnium-*cirrhatum* Linn.
   Hab. in sylvis et ad sepes, trans Tagum, et alibi.

(C)

(C) *Gemmis sparsis.* Trichostomum *Hedw.*

4. BRYUM *canescens.*

B. Capsulis oblongo-subulatis; operculo longissimo, aciformi: foliis lanceolatis, carinatis, enerviis, in apicem canum, argute denticulatum, productis. *Hedw. Crypt.* 3. *t.* 3.

Bryum-*hypnoides* Linn. var. δ.

Hab. ad rupes, in montosis sylvaticis subalpinis *Gerez* et alibi.

5. BRYUM *lanuginosum.*

B. Surculo procumbente, ramis lateralibus alternis fertilibus: foliis lineari-lanceolatis, in apicem canum, longum, eroso-denticulatum, productis. *Hedw. Crypt.* 3. *t.* 2.

Br.-*hypnoides* Linn. var. α.

Hab. ibidem ad terram et rupes humidas.

6. BRYUM *heterostichum.*

B. Capsulis oblongis: foliis lanceolatis, in apicem canum, denticulatum, productis. *Hedw. Crypt.* 2. *t.* 25.

Hab. in rupestribus riguis subalpinis, *Gerez* et al.

(D) *Peristomate, praeter dentes, ciliis spiraliter convolutis munito.* Tortula *Hedw.*

7. BRYUM *murale* Linn.

B. Surculo brevissimo, subdiviso: foliis ovatis, acutis, apice piliferis: capsulis oblongis: operculis conicis, acutis.

Hab. in saxis, muris, tectis, tegulis frequens.

8. BRYUM *subulatum* Linn.

B. Surculo brevissimo, simplici: foliis ovatis, obtusiusculis: capsulis cylindricis: operculo conico, acuto.

Hab. in rupibus cotaceis, aggeribusque humidiusculis, circa Conimbricam.

(E) *Gemmis in alia, capsulis in alia planta: peristomate nudo.* Gymnostomum. *Hedw.*

9. BRYUM *truncatum* Linn.
B. Foliis explanatis, mucronatis: capsulis truncatis.
Hab. ad aggeres, fossasque, circa Conimbricam, et alibi.

10. BRYUM *pyriforme* Linn.
B. Foliis explanatis, oblongis, acutis: capsulis pyriformibus.
Hab. ad aggeres fossasque.

11. BRYUM *Hedwigia.*
B. Surculo ramificato: foliis ovato-lanceolatis, concavis, apice diaphano, denticulato, perigonialium ciliato.
Br. *apocarpon* Linn. var. *β.*
Hedwigia *ciliata.* Cl. Hedw. Crypt. I. p. 107. tab. 40.
Hab. ad rupes in subalpinis *Gerez* et aliis Lusitaniae borealis.

(F) *Gemmis terminalibus, capitatis.* Weissia *Hedw.*

12. BRYUM *viridulum* Linn.
B. Capsulis ovatis: foliis lanceolatis, acuminatis, imbricato-patulis.
Hab. in aggeribus, circa Conimbricam.

(G)

(G) *Peristomate duplici, interno simili.* Orthotrichum *Hedw.*

13. BRYUM *striatum* Linn.

B. Surculo subramoso: foliis lanceolatis, acutis: capsulis oblongis, sessilibus, axillaribus, terminalibusque; operculo acuminato; calyptris pilosis.

Orth.-*striatum* Hedw. Crypt. 2. t. 36.

Hab. in arboribus, saxis, sylvaticis, in Provinciis borealibus.

14. BRYUM *crispum.*

B. Foliis imbricatis, cuspidatis, siccitate crispis: capsulis ovatis. *Hedw. Crypt.* 2. *t.* 35.

Br.-*striatum* Linn. var. δ.

Hab. ad arborum truncos, in subalpinis Lusitaniae borealis.

15. BRYUM *affine.*

B. Foliis lanceolatis, margine revoluto-patulis: capsula oblonga, striata: peristomatis dentibus internis capillaceis. *Schrader. Spic. Fl. Germ.*

Hab. ad arborum truncos in subalpinis *Gerez.* *Ex Cl. P. Link.*

(H) *Peristomate interno ciliato, ciliis spiraliter convolutis.* Barbula *Hedw.*

16. BRYUM *rurale* Linn.

B. Surculo subramoso: foliis reflexis, obovatis, obtusis, apice piliferis: capsulis cylindricis; operculis conicis, acutis.

Hab. in muris, rusticorum tectis, arborum truncis, frequens circa Conimbricam.

17. BRYUM *rigidum.*

B. Surculo exiguo: foliis patentibus, margine infle-

flexo: capsulis oblongis, erectis. *Hedw. Crypt.* 1. *p.* 65. *tab.* 25.

Hab. ad terram, saxa, muros: frequentissima planta in collibus Olisiponensibus et Conimbricensibus, autumno et hyeme.

(I) *Peristomate interno ciliis difformibus e membrana carinata.*

18. BRYUM *argenteum* Linn.

B. Capsulis pendulis: pedunculis subradicalibus: surculis cylindricis, imbricatis, laevibus: foliis ovatis, concavis.

Hab., uti etiam varietas viridis, in tectis, macris, saxisque, frequens circa Conimbricam.

An ad Mnium *referendum?*

148. HYPNUM.

Gemmae in alia utplurimum planta : capsulae pedunculo laterali, ex perichaetio prodeunti, insidentes; peristomate exteriori 16-dentato. (Surculi saepissime ramosi).

(A) *Gemmis capsulisque in eadem planta : peristomate simplici.* Fissidens *Hedw.*

1. HYPNUM *taxifolium* Linn.
H. Surculo simplicissimo, cespitoso, basi pedunculifera : foliis planis, approximatis, patulis, distiche imbricatis : capsulis oblongis; operculo acuminato.
Hab. in sylvis montosis Beirae borealis.

2. HYPNUM *bryoides* Linn.
H. Surculo simplicissimo, apice pedunculifero : foliis patulis, imbricatis : capsulis oblongis; operculis acutis.
Hab. in umbrosis subhumidis, circa Conimbricam et alibi in Beira.

(B) *Gemmis in alia, capsulis in alia planta : ciliis peristomatis interni apice liberis* : Neckera. *Hedwig.*

3. HYPNUM *crispum* Linn.
H. Surculis ramosis, erectiusculis : foliis distichis, oblongis, obtusis, rugosis : capsulis oblongis; operculo rostrato, rostro reflexo.

Hab.

Hab. ad rupes, arborumque truncos, in subalpinis *Gerez*, ex fide *Cl. P. Link.*

Affine nostro H. cincinnato, *sed non confundendum cum illo.*

4. HYPNUM *cincinnatum.*

H. Surculis ramosis, imbricatim pendulis; ramis siccitate cincinnatis: foliis ovatis, obtusis, bifariam divergentibus: pedunculo vix exerto: capsula ovali: calyptra filis stupaceis siccitate sursum versis instructa. *Brot. Phyt. Lusit. Fasc.* 1. *n.* 34.

Hab. ad olearum truncos circa Conimbricam.

5. HYPNUM *curtipendulum* Linn.

H. Surculis erectis, ramosis, teretibus, foliosis: foliis oblongo-ovatis, acutis, imbricatis: capsulis nutantibus, ovatis; operculis acuminatis.

Hab. ad radices arborum, saxorum, in montosis *Gerez*, *Cintra*, et alibi.

6. HYPNUM *sericeum* Linn.

H. Surculo ramoso, repente: foliis oblongis, pilo terminatis, imbricatis: capsulis erectis, cylindricis; operculis acuminatis, recurvis.

Hab. ad arborum truncos, muros, inque campis; freq. circa Conimbricam et alibi.

(C) *Peristomatis interni ciliis uniformibus, basi membranacea connexis*: Leskea *Hedw.*

7. HYPNUM *complanatum* Linn.

H. Surculis ramosissimis, complanatis: foliis distichis, imbricatis, ovatis, obtusis, complicatis: capsulis ovatis; operculo conico.

Hab. ad arborum truncos, in montosis. *Cl. P. Link.*

(D)

(D) *Peristomatis interni ciliis é membrana difformibus: surculis vagis.*

8. HYPNUM *lucens* Linn.
H. Surculo subramoso, pinnato: foliis planis, punctatis.
Hab. in humidis sylvaticis, in subalpinis *Gerez.*

9. HYPNUM *striatum.*
H. Ramis recurvis: foliis ovatis, lineatis, acutis, undique patentibus: operculis mucronatis. *Schreb. Spic. Fl. Lips. p.* 91. *Hedw. Crypt.* 4. *t.* 13.
Hab. in pinetis trans Tagum.

10. HYPNUM *proliferum* Linn.
H. Surculis proliferis, plano-pinnatis: pedunculis aggregatis.
Hab. in silvis ad terram, in Lusitania boreali.

11. HYPNUM *serpens* Linn.
H. Surculo repente: ramis erectis, simplicibusque: foliis ovato-acuminatis: capsulis oblongis, cernuis. *Hedw. Crypt.* 4. *p.* 45. *t.* 18.
Hab. ad terram, arborum truncos, ligna putrescentia, tegulas lapidesque cotaceos humore imbutos, circa Conimbricam et alibi in Beira.
Folia, lente visa, integerrima et absque costa. Nimis simile subsequenti.

12. HYPNUM *praelongum* Lin.
H. Surculis subbipinnatis, decumbentibus; ramulis remotis: foliis ovatis: capsulis cernuis.
Hab. ad terram, arborumque truncos, in Extremadura, Beira et alibi.
Folia ad lentem denticulata: pedunculus muricatulus.

13. HYPNUM *plumosum* Linn.
H. Surculis repentibus, pinnatis; ramis confertis: foliis imbricatis, subulatis: capsulis erectis.

Hab.

Hab. ad arborum radices, et ad sepes, trans Tagum.

(E) *Surculorum foliis reflexis.*

14. HYPNUM *cupressiforme* Linn.
H. Surculis subbipinnatis: foliis secundis, recurvis, apice subulatis.
Hab. ad arborum truncos frequens.

15. HYPNUM *compressum* Linn.
H. Surculis compressis, pinnato-ramosis: foliis falcatis, acuminatis, recurvis: capsulis ovatis, operculo brevi, conico.
Hab. ad arbores in sylvis *d'Almada*, *Caparica* et al.

16. HYPNUM *squarrosum* Linn.
H. Surculis ramosis: foliis lanceolatis, acutis: capsulis oblongis; operculis acuminatis.
Hab. in montosis sylvaticis.

(F) *Surculis teretiusculis.*

17. HYPNUM *illecebrum* Linn.
H. Surculis ramisque vagis, teretibus, erectiusculis, obtusis.
Hab. in montosis sylvaticis, in Lusitania boreali, maxime in *Gerez*.

18. HYPNUM *riparium* Linn.
H. Surculis teretibus, ramosis: foliis acutis, patulis, distantibus.
Hab. ad fluviorum ripas in *Gerez*, et alibi.

19. HYPNUM *nitens*.
H. Surculis confertis, erectis; ramulis brevissimis: foliis lanceolatis, striatis, nitentibus: perichaetiis longissimis: capsulis obliquis. *Schreb. Spic. Fl. Lips. p.* 92.
Hab. in humidis *Gerez* frequens.

149. FONTINALIS.

Gemma in eadem planta cum capsula subsessili, perichaetio imbricato obvolutâ, et calyptra munita.

1. FONTINALIS *antipyretica* Linn.
   F. Foliis complicato-carinatis, trifariis, acutis: capsulis lateralibus.
   Hab. in fontibus, stagnis, fluviis; prope Conimbricam etiam in aquis Fontis lacrymis Agnetis celeberrimi occurrit.
2. FONTINALIS *minor* Linn.
   F. Foliis ovatis, concavis, trifariis, acutis, passim geminis: capsulis terminalibus.
   Hab. in fluviis *Gerez.*
   An ad *Hypnum* referenda?
3. FONTINALIS *heteromalla.*
   F. Surculis superne simplicibus, inferne ramosis, erectis: foliis imbricatis, ovatis, acutis, perichaetialibus sublanceolatis, pilo terminatis: capsulis numerosis, unilateralibus, sessilibus.
   Sphagnum-*arboreum* Linn.: Hypnum-*heteromallum* Recentiorum.
   Hab. ad truncos arborum, maxime Juglandis-*regiae* circa Conimbricam, et alibi in Beira.

Obs. *Peristoma externum et internum ut in* Neckeris *Cel. Hedwigii : habitus Fontinalis. Varietas, basi ramosior, Neckerae*-heteromallae *Cl. Hedw.*

150. SPHAGNUM.

Flos masculus clavatus; antheris planis: capsula in eadem planta, operculata, sessilis, ore laevi, calyptrae parte inferiore abruptâ cincta.

1. SPHAGNUM *palustre* Linn.
Sph. Ramis deflexis.
Hab. in udis montosis.

151. PHASCUM.

Capsula ovata, subsessilis, undique clausa, interdum cum rudimento operculi, nunquam dehiscente.

1. PHASCUM *subulatum* Linn.
Ph. Caulescens: foliis lanceolato-linearibus, patulis.
Hab. in collibus Conimbricensibus ad fossas, et in umbrosis subhumidis.

152. BUXBAUMIA.

Gemma orbicularis: capsula ovata, obliqua, basi hinc ventricosa: peristomate externo 16-dentato, interno membranaceo, plicato.

1. BUXBAUMIA *foliosa*.
B. Acaulis; capsula subsessili, foliis cinctâ. *Linn. jun. Diss. Meth. Musc. p.* 33. *t.* 2. *F.* 4.
Hab. in nemorosis humidis subalpinis Lusitaniae borealis.

153. LYCOPODIUM.

Species spiciferae monoicae aut dioicae : antherae sessiles, axillares, subreniformes ; aut subcordatae, uniloculares, bivalves, elasticae, verticaliter dehiscentes, granis pollinis numerosissimis, 100-200 et ultra : capsulae sessiles, axillares, elasticae, uniloculares, tri-quadricoccae, tri-quadrivalves : semina tria, quatuor, aut alia perpauca, globosa, inflammabilia.

1. LYCOPODIUM *denticulatum* Linn.

L. Foliis bifariis, imbricatis, ovatis, mucronatis : surculis repentibus, ramosis : capsulis et antheris sparsis, axillaribus, solitariis.

Hab. ad sepes, rupes ex *Monte Junto* ad Minium, freq. circa Conimbricam.

Obs. *Planta vere monoica : antherae granulis pollinis numerosissimis ad spicarum apicem : capsulae constanter tetraspermae ad inferiora spicarum. Vid. Broter. Diss. Lyc.*-dent. *in Act. Soc. Linn. Lond. An.* 1800. *Vol.* 5.

154. JUNGERMANNIA.

Scyphuli vesiculiferi, squamulae gemmiferae laterales, aut capitula pulverulenta: capsula pedunculata, nuda, quadrivalvis, seminibus subrotundis.

(A) *Surculosae; foliis distichis, simplici ordine utrinque approximatis.*

1. JUNGERMANNIA *lanceolata* Linn.
J. Surculis simplicissimis, aut vix divisis, repentibus, circumscriptione foliosa lanceolatis, apice floriferis: foliis confertis, ovato-subrotundis, integerrimis.
Hab. in humidis umbrosis circa Conimbricam, hyeme.

2. JUNGERMANNIA *bidentata* Linn.
J. Surculis repentibus, subramosis, apice lunulato-bidentato.
Hab. in pinetis ericetisque umbrosis, circa Conimbricam, et alibi in Beira.

3. JUNGERMANNIA *cordifolia.*
J. Surculis simplicibus ramosisque, repenti-ascendentibus: foliis obcordatis, marginibus integerrimis, distichis, patulo-imbricatis.
An varietas J.-*variae* Linn.?
Hab. ad aggeres, et in umbrosis humidis prope Conimbricam, hyeme.
Surculi filiformes, sesquiunciales, primum repen-

pentes, demum erectiusculi, alii simplices, alii ramulosi, ramulis etiam demum erectiusculis. Folia alterna, disticha, simplici ordine utrinque imbricata, superne patula, sessilia, obcordata, seu emarginato-biloba, lobulis obtusis, integerrimis. Pedunculus terminalis, tres ad quatuor lineas longus: perichaetio laxo: capsula fusca.

4. JUNGERMANNIA *emarginata.*

J. Surculis simplicibus, erectis: foliis subrotundis, obtuse emarginatis, integerrimis, patentibus, exstipulatis. *Ehrh. Hann. Mag.* 1784. *n.* 9.

Hab. in altioribus subalpinis *Gerez* Ex Cl. P. Link. *An varietas praecedentis?*

5. JUNGERMANNIA *sphaerocephala* Linn. *Syst. Nat. ed. Gmelin.*

J. Surculis repentibus, demum erectiusculis, apice globuliferis: foliis distichis, ovatis, punctatis, apice bidenticulato.

Mnium-*fissum* Linn. Syst. Veg. ed. XIII.

Hab. in umbrosis humidis sylvaticis, in Beira boreali, etiam prope Conimbricam ad radices montis, vulgo *Brejo*, pone Coenobium PP. Antoniorum Montis Oliveti.

Variat foliis fere omnibus apice integerrimo, acutiusculo.

6. JUNGERMANNIA *crispula.*

J. Surculo brevissimo, nunc erecto, nunc repente: foliis subtruncatis, saepius integerrimis, imbricatis, crispatis: calyce campanulato, undulato, subdentato.

J.-*angulata* D. La Marck. Dict. Bot., *foliorum dentibus exceptis.*

J. Foliis latiusculis, obtusis, undulatis, et veluti angulosis. *Mich. N. Plant. Gen. p.* 7. *t.* 5. *f.* 10. M, N., *demptis foliorum denticulis, qui solum*

lum undulationum apices adumbrare videntur.

Hab. in umbrosis humidis, ad sepes, circa Conimbricam, Olisiponem et alibi; autumno et hyeme frequentissima.

Obs. *Minima planta, gregatim crescens. Surculus nunc brevissimus in solo steriliori et parum humido, erectus, unam, duas, tresve lineas altus; foliis crispatis, obovatis, nonnullis subquadratis, erectis, rosulam plenam seu lactuculam effingentibus, ut in fig. M. Micheliana, tuncque apice intra folia fructiferus: nunc, in solo humoso, humido satisque umbroso, sensim ad latus protensus reptansque, quatuor ad duodeviginti lineas longus, foliatus, ut in fig. N., unam duasve capsulas ferens. Capsulae globosae, primum minimae, puncto stigmatiformi fusco terminatae, ex viridi-diaphanae, dein subfuscae, nunc sessiles, nunc pedunculatae, pedunculo tres ad septem lineas et ultra longo, saepissime uniformiter ruptae, raro in quatuor lacinulas cruciatas, et tunc etiam inaequales, partitae. Descriptio J.*-angulosae *D. La Marck (Dict. Bot.) huic nostrae convenit, sed folia non tridentata, solum vero in nonnullis una aliave crenula obtusa observatur: ejusdem Autoris descriptio J.*-pusillae *Linn. etiam nostrae conveniret, si folia non dentata, nec, ut dicit, in duplici utrinque serie posita; Icones Schmidelii Tab. 22. eidem relatae, nostrae subquadrant. Unde omnes has tres stirpes, unius solum speciei varietates, scilicet J.*-pusillae *Linn., esse facile crederem.*

(B) *Surculosae ; foliis distichis , auriculatis , sive utrinque stipulatis , aut duplici utrinque serie positis.*

7. JUNGERMANNIA *nemorosa* Linn.
J. Surculis subramosis, apice incrassatis et pedunculiferis : foliis ciliatis.
Hab. in sylvis Beirae borealis.
8. JUNGERMANNIA *dilatata* Linn.
J. Surculis repentibus : foliis inferne auriculatis, duplicato-imbricatis ; ramis apice latioribus.
Hab. ad arborum truncos, circa Conimbricam, hyeme.
9. JUNGERMANNIA *complanata* Linn.
J. Surculis repentibus : foliis inferne auriculatis, duplicato-imbricatis ; ramis aequalibus.
Hab. ad arborum truncos in Beira.
10. JUNGERMANNIA *tamariscifolia* Linn.
J. Surculis decompositis, apice pedunculiferis : foliis subrotundis, subtus auriculatis ; stipulis ovatis, emarginatis.
Hab. ad arborum truncos, in Beira.
11. JUNGERMANNIA *platyphylla* Linn.
J. Surculis procumbentibus, subtus imbricatis : foliis cordatis, acutis.
Hab. in sylvis, circa Conimbricam et in alibi in Beira.

(C) *Surculosae ; foliis sparsis, seu vage imbricatis.*

12. JUNGERMANNIA *alpina* Linn.
J. Surculis teretibus : foliis ovatis, patentibus : calycibus imbricatis.

Hab.

Hab. in rupibus subalpinis *Gerez* frequens.

(D) *Acaules; frondibus membranaceis, divisis.*

13. JUNGERMANNIA *epiphylla* Linn.
J. Fronde subramosa, lobata, é lobulorum medio florifera: pedunculorum vagina subcampanulata, inaequali.
Hab. ad rupes umbrosas, udas in *Ribeira de Coselhas* prope Conimbricam, et alibi in Beira.

14. JUNGERMANNIA *pinguis* Linn.
J. Fronde oblonga, sinuata, pingui, e latere florifera; vagina tereti, longiuscula.
Hab. in Lusitania boreali. *Ex Cl. P. Link.*

15. JUNGERMANNIA *furcata* Linn.
J. Fronde lineari, ramosa, subdichotoma, extremitatibus furcatis, obtusiusculis.
Hab. ad arborum truncos, ad rupes humidas, et in umbrosis udis subalpinis, in Lusitania boreali, raro circa Conimbricam.
Rarissime florens occurrit.

ORDO III.

ALGAE.

155. MARCHANTIA.

Pileus, seu receptaculum commune, peltatus, subtus floriferus, multicapsularis, saepius alte pedunculatus, plus minusve convexus; nunc stellatus, cruciatus aut lobatus, nunc hemisphaericus aut conicus: in nonnullis, praeter flores, cupulae aut interdum verrucae gemmiferae frondi innatae.

1. MARCHANTIA *polymorpha* Linn.
   M. Fronde obtuse lobata: pileo stellatim subdecemfido: cupulis bulbiferis campanulatis, crenatis, sessilibus.
   Lusit. *Hepatica das fontes ou charcos.*
   Hab. in locis umbrosis juxta aquas, in Lusitania boreali, rarissime circa Conimbricam.
2. MARCHANTIA *hemisphaerica* Linn.
   M. Fronde crenata: pileo hemisphaerico, quinquefido, subtus pubescenti: calyculo ad basin pedunculi nullo.
   Hab. in humidis umbrosis circa Conimbricam.
3. MARCHANTIA *cruciata* Linn.
   M. Pileo quadripartito: cupulis gemmiferis lunulatis.
   Hab. ad saxa, muros, rupes, aggeres, autumno et hyeme frequentissima in tota Lusitania, maxime circa Conimbricam et Olisiponem: flo-

ret

ret initio autumni, sed rarissime; per extensa nimis spatia propagatur facillime gemmis carpomorphis, lentiformibus, ex scyphulis semilunaribus crebro decidentibus.

4. MARCHANTIA *conica* Linn.

M. Fronde sinuata, dichotoma: pileo conico, subcrenato, subtus subquinque capsulari: verrucis gemmiferis in eadem aut distincta planta.

Hab. ad saxa uda, rupesque in Beira boreali, etiam circa Conimbricam in *Ribeira de Coselhas*, *Fonte do gato*, et alibi.

5. MARCHANTIA *androgyna* Linn.

M. Fronde dichotoma, lineari: pileo hemisphaerico, subintegro, subtus tri, seu quadricapsulari; pedunculo terminali.

Hab. ad aggeres humidos umbrososque, circa Conimbricam et Olisiponem, hyeme. Habitus Targioniae-*hypophyllae*.

156. RICCIA.

Calyx et corolla null. Capsulae uniloculares, globosae aut pyramidales, penitus intra substantiam frondis, seu ipsi semiimmersae: semina 20-30, alba vel fusca, hemisphaerica.

1. RICCIA *crystallina* Linn.
R. Frondibus superficie papillosis.
Hab. in locis humidis, autumno et hyeme, circa Conimbricam.

2. RICCIA *glauca* Linn.
R. Frondibus glabris, canaliculatis, bilobis, obtusis.
Hab. ad terram, saxa, aggeresque humidos, circa Conimbricam, et alibi, autumno et hyeme.
Variat frondibus subtus ciliatis.

3. RICCIA *incrassata.*
R. Frondibus indivisis, oblongis, acutiusculis, apice inferne incrassatis: capsulis exertis, acutis.
Hab. ad aggeres cum praecedenti.
An varietas R.-pyramidatae *aut* glaucae?

157. TARGIONIA.

Calyx tumidus, univalvis, seu bivalvis, in fundo capsulam globosam, unilocularem, polyspermam, continens.

1. TARGIONIA *hypophylla* Linn.
T. Calycibus bivalviter dehiscentibus; solitariis, sub apice frondis.
Hab. ad aggeres humidos, autumno et hyeme, circa Conimbricam, Olisiponem et alibi.

2. TARGIONIA *sphaerocarpos*.
T. Calycibus univalvibus, reticulatis, obovatis; apice perforatis, aggregatis.
Sphaerocarpos terrestris minima. *Mich. N. Pl. Gen. pag.* 4. *t.* 3.
Hab. ad terram humidam, autumno et hyeme, circa Conimbricam, etiam in Horto Regio Conimbricensi.

158. ANTHOCEROS.

Urceoli frondi semiimmersi, laceri, patentes, integris prolificis granulis farcti: capsula subulata, siliquaeformis, bivalvis: semina columellae, seu valvis, medio filo torto, affixa.

1. ANTHOCEROS *laevis* Linn.
A. Frondibus indivisis, sinuatis, laevibus.
Hab. ad rupes, aggeres umbrosos, humidos, autumno et hyeme, circa Conimbricam, et alibi in Beira, etiam in *Caparica* et alibi.

2. ANTHOCEROS *bulbiculosus*.
A. Frondibus imbricatis, subundulatis, laevibus, sublobatis, saepius bipartitis; bulbulis globosis, minimis, radiculas filiformes terminantibus.
Hab. ad aggeres humidos, frequens circa Conimbricam, hyeme. Fl. Martio.

Frondes plurimae, imbricatae, concavae; subundulatae, oblongae, sex ad decem lineas longae, saturate virides, polymorphae; aliae simplicissimae, aliae usque ad basin bipartitae; nunc obovatae, aut subcuneatae, nunc oblanceolatae, aut anguste sublineares, dentatae, aut modice lobulatae, apice integro aut emarginato; superne laeves, subtus numerosis radiculis capillaribus instructae, quibus solo adpressae, et ultra has, una, duabus tribusve radiculis filiformibus, quatuor ad sex lineas longis, bulbulo, aciculae capiti aequali, terminatis. Flos foemineus dictus, seu corniculatus, unus alterve, in disco ultra medium frondis, ex opposito radicum filiformium, situs.

An varietas Anth. *laevis*?

159.

159. BYSSUS.

Fibrae simplices, uniformes, lanuginosae.

1. BYSSUS *septica* Linn.
B. Capillacea, mollissima, latissima, filamentis panni lanei ad instar contextis.
Hab. in lignis putrescentibus, in cellis vinariis, et al.
2. BYSSUS *velutina* Linn.
B. Filamentosa, viridis; filamentis ramosis.
Hab. in terra humida, Jan. et Febr., prope Conimbricam.
Facies velutina, mollissima, filis brevissimis, tenuissimis, aliis ramosis, non ramosis aliis, viridibus.
3. BYSSUS *aurea* Linn.
B. Capillacea, pulverulenta, crocea: gemmis sparsis; filamentis simplicibus ramosisque.
Hab. in muris, rupibusque in Beira, Duriminia et Transmontana.
4. BYSSUS *phosphorea* Linn.
B. Lanuginosa, violacea, lignis adnascens.
Hab. in corticibus arborum putrescentibus, maxime olearum, circa Conimbricam, hyeme pluvioso.

160. CONFERVA.

Fibrae capillares aut filamentosae, simplices aut ramosae, longae, non lanuginosae, continuae aut articulatae, geniculataeve, interne granulis adspersae.

1. CONFERVA *rivularis* Linn.
   C. Filamentis simplicissimis, aequalibus, longissimis.
   Lusit. *Limos.*
   Hab. in aquis pacatioribus, stagnis, rivulis et aliis.
2. CONFERVA *bullosa* Linn.
   C. Filamentis aequalibus, ramosis, aereas bullas includentibus.
   Hab. in aquis stagnantibus frequens.
3. CONFERVA *reticulata* Linn.
   C. Filamentis reticulato-coadunatis.
   Hab. in fossis inundatis et ad margines Mundae, saepe natans.
4. CONFERVA *amphibia* Linn.
   C. Filamentis aequalibus, ramosis, exsiccatione coeuntibus in aculeos.
   Hab. in udis, fossis, umbrosis, ubi aquae vicissitudines servant.

Fibrae rigidulae, intextextae in formam spongiae.

5. CONFERVA *corallina* Linn.
   C. Filamentis geniculatis, dichotomis, albis; ramulis acutis; geniculis purpureis.
   Hab. in Tago, Fucis immixta.

161.

161. TREMELLA.

Substantia uniformis, membranacea, gelatinosa, pellucida; granulis prolificis latitantibus. Species fugaces, quaedam tactu irritabiles.

1. TREMELLA *Nostoc* Linn.
T. Plicata, undulata, fusco-virescens.
Hab. in pascuis, campis humidis, ad vias alibique, frequens autumno et hyeme.
2. TREMELLA *mesenteriformis.*
T. Membranacea, gelatinosa, congesta, sessilis, plicato-undulata, aurea.
Nostoc luteum, mesenterii forma. *Vaill. Bot. Par. tab.* 4. *f.* 4.
Hab. ad arborum truncos, ramosque emortuos, in Extremadura et Beira.

162. ULVA.

Substantia membranacea, diaphana, plana, sive tubulosa, in qua granula prolifera.

1. ULVA *intestinalis.*
U. Tubulosa, simplex. *Linn.*
Hab. in fossis, aquis stagnantibus.
2. ULVA *latissima* Linn.
U. Oblonga, plana, undulata, membranacea, viridis.
Lusit. *Alface marinha.*

Hab. ad Tagum et alibi in arenosis lapidibusque aestus reciprocationi expositis.

Ulva-lactuca *Linn.*, *varietas hujus est*, *secundum Cel. Gmelin. Fuc. Hist. p.* 217.

3. ULVA *Linza* Linn.

U. Fronde oblonga, bullata.

Hab. ibidem.

163. FUCUS.

Vesiculae glabrae, aliae pilis intus adspersae, aliae gelatina repletae, in qua nidulant globuli perforati, semine foeti.

(A) *Vesiculosi*, *seu vesiculis mucifluis in substantia frondium aggregatis.*

1. FUCUS *natans* Linn.

F. Caule filiformi, ramoso: foliis lanceolatis, serratis; vesiculis globosis, pedunculatis.

Lusit. *Sargasso dos mares.*

Hab. ad ostia Tagi libere natans.

2. FUCUS *vesiculosus* Linn.

F. Fronde plana, dichotoma, costata, integerrima: vesiculis axillaribus geminis, terminalibus tuberculatis.

Lusit. *Bodelha*, seu *Carvalho marinho.*

Hab. ad Tagi littora, et in omnibus littoribus Lusitaniae, ex Minio usque ad Algarbiorum Anam.

3. FUCUS *divaricatus* Linn.

F. Fronde plana, dichotoma, integerrima; axillis divaricatis: vesiculis axillaribus, geminis solitariisve.

Hab.

Hab. ibidem. *Praecedente tenuior, illiusque varietas secundum Cl. Gmelin Hist. Fuc. p.* 62.

4. FUCUS *inflatus* Linn.

F. Fronde plana, dichotoma, integerrima, punctata, ovato-lanceolata, apice diviso, vesiculis conicis.

Hab. ibidem. *Varietas* F.-*vesiculosi*, *secundum Cl. Gmelin Hist. Fuc. p.* 65. *Semel aut bis tantùm bifidus est.*

5. FUCUS *ceranoides.*

F. Fronde plana, dichotoma, integerrima, punctata, lanceolata: fructificationibus tuberculatis, bifidis, terminalibus. *Gmelin. Hist. Fuc. p.* 115. *t.* 7.

Hab. ad ostia Tagi.

6. FUCUS *loreus.*

F. Fronde plana, lineari, dichotoma, longissima, hinc undique tuberculata.

Varietas maior F.-*lorei* Linn.

Hab. in scopulis maritimis inter oppida *Boarcos* et *Figueira* in Beira.

Frons orgyalis et ultra, linearis, tres ad quinque lineas lata, ad dichotomias nec tumidiuscula nec articulata; interdichotomiae pedales et ultra, sensim versus apicem longiores, ubi fere subulata extremitas frondis est; una ex paginis undique tuberculis obsolete elevatis adspersa est.

7. FUCUS *Myrica.*

F. Caule hirto, ramosissimo; ramis alternis, tenuissime alternatim denticulatis: vesiculis globosis, pellucidis, pedunculatis, ramos terminantibus in dentes exeuntibus.

Gmelin Fuc. Hist. p. 88. *t.* 3. *f.* 1.

Hab. ad littora Tagi prope *Paço d'arcos.*

8. FUCUS *concatenatus* Linn.

F. Fronde filiformi, ramosissima; ramulis ultimis

mis dichotomis: vesiculis ovatis, moniliformibus, distantibus, cauli ramulisque innatis; foliolis ad singulae latus subulatis.

Hab. ibidem.

(B) *Globuliferi, globulis simplicibus per plantam sparsis.*

9. FUCUS *pilularia.*

F. Caule plano, ramis alternis; fronde pinnatifida, laciniis lanceolatis, serratis, mucronatis: globulis solitariis geminisve, sessilibus aut pedunculatis. *Gmelin Hist. Fuc. p.* 126. *t.* 10. *f.* 2.

Hab. ad Tagum, et ad Algarbiorum littora.

10. FUCUS *musciformis.*

F. Fronde membranacea, filiformi, ramosissima; ramulis setaceis, marginibus caulis ramorumque ciliatis.

Wulf Ap. Jacq. Coll. 3. *p.* 154. *t.* 14. *f.* 3.

Hab. ad ost a Tagi. *Ex D. P. Link.*

11. FUCUS *longissimus.*

F. Cartilagineus, caule erecto, tereti, fili emporetici crassitie; ramis longissimis: globulis lateralibus, sessilibus, minimis.

Gmelin. Hist. Fuc. p. 134 *t.* 13.

Hab. ibidem, et in littoribus inter *Setubal* et *Cezimbra.*

12. FUCUS *plumosus* Linn.

F. Frondibus cartilagineis, lanceolatis, bipinnatis, plumosis: caule filiformi, compresso.

Hab. ibidem.

13. FUCUS *abrotanifolius* Linn.

F. Fronde filiformi, compressa, bipinnata, apicibus vesiculosis, dilatatis, terminatis fructificationibus hinc tuberculatis.

Hab.

Hab. ibidem.

14. FUCUS *cartilagineus* Linn.

F. Fronde cartilaginea, compressa, supradecomposito-pinnata, laciniis linearibus.

Hab. ibidem. *Ex D. P. Link.*

(C) *Membranacei, fronde pellucida, colorata, prolibus deciduis.*

15. FUCUS *laceratus.*

F. Frondibus membranaceis, aveniis, glaberrimis, margine undulato-ciliatis.

Gemelin Hist. Fuc. p. 179. *t.* 21. *f.* 4.

Hab. ad ostia Tagi et Durii.

16. FUCUS *rubens* Linn.

F. Frondibus membranaceis, oblongis, sinuatis; stirpe tereti, ramosa.

Hab. ibidem.

17. FUCUS *digitatus* Linn.

F. Fronde palmata, foliolis ensiformibus; stirpe tereti.

Hab. ad ostia Tagi, et ad Algarbiorum littora.

18. FUCUS *filicinus.*

F. Fronde coriacea, teretiuscula, ramosissima, ramis in orbem diffusis, apicem versus ramoso-frondosis. *Wulf. Ap. Jacq. Coll.* 3. *p.* 157. *t.* 15. *f.* 2.

Hab. ad ostia Tagi. *Ex D. P. Link.*

(D) *Radicati, radice ramosa affixi; bullis frondium mucidis.*

19. FUCUS *saccharinus* Linn.

F. Fronde subsimplici, ensiformi; stirpe tereti, brevissima.

Hab. ad ostia Tagi.

164. LICHEN.

Granula prolifica, nunc in pulvere vagè sparso, nunc in receptaculo contenta, quod est vel subrotundum, planiusculum, convexum (*Tuberculum*), vel concavum (*Scutella*), vel subrevolutum margine affixum (*Pelta*), saepe colore a fronde diversum.

(A) *Pulverulenti.* (Byssi pulveratae *Linn.* Pulverulae seu Leprariae). *Crusta pulverea; granulorum, sive gemmarum, sive seminum, receptaculis vix ullis.*

1. LICHEN *antiquitatis.*
L. Ater, seu filamenta tenuissima, atro pulvere tecta. *Ex Weiss.*
Byssus-*antiquitatis* Linn.
Hab. in muris antiquis, rupibus petrisque maxime calcareis frequens.

2. LICHEN *flavus.*
L. Crusta tenuissima, farinacea, flava.
Byssus-*candicans* Linn.
Hab. freq. ad asseres, ligna sicca et putrescentia, in arborum corticibus, muris antiquis, tectisque diutius vento humido expositis.
An ad Sect. sequentem amandandus?
An Lepra-lutescens *Hoffm. Descr. Lich. vol.* 1. *t.* 23?

3. LICHEN *botryoides.*
L. Farinaceus, saturate viridis, seu ex viridi-flavescens. Bys-

Byssus-*botryoides* Linn.
Hab. in terra diutius humida, umbrosa, in arborum cortice putrescente, petris, ollisque hortulanorum.

4. LICHEN *rubens*.
L. Farinaceus, ruber. *Linn. Syst. Veget. edit. D. Gmelin.*
Hab. ad arborum truncos. *Ex D. P. Link.*

(B) *Leprosi, tuberculati. Crusta leprosa, aphylla, undique adhaerenti, tuberculifera.* Verrucaria, Tubercularia, s. Herpes *Autorum.*

5. LICHEN *scriptus* Linn.
L. Albicans, lineolis atris, divisis simplicibusque, characteriformibus.
Hab. freq. in arborum corticibus.

6. LICHEN *geographicus* Linn.
L. Flavescens, lineolis ramosis, punctisque nigris mappam referens.
Hab. ad rupes graniticas in Lusitania boreali.

7. LICHEN *castaneatius* La Marck *Dict. Enc.*
L. Crusta lactea, subimperceptibili; tuberculis minimis, nigris.
Hab. in foliis emortuis siccis Fagi-*Castaneae* in Beira. *Crusta interdum ex virescenti-albida.*

8. LICHEN *pertusus* Linn.
L. Verrucis substellatis, laevigatis, poro uno alterove cylindrico pertusis.
Hab. in saxis, et arborum, praesertim oleae, corticibus.

9. LICHEN *confluens* La Marck *Dict. Enc.*
L. Crusta tartarea, rimosa, subcinerea; tuberculis nigris, impressis, aetate confluentibus.
Hab. in saxis, rupibus, praesertim in Transtagana et Beira.

10 LICHEN *fagineus* Linn.

L. Albus, tuberculis albis, farinaceis.

Hab. ad arborum truncos freq.

11. LICHEN *immersus* La Marck *Dict. Enc.*

L. Crusta tenuissima, lata, albido-cinerea, cohaerens; tuberculis exiguis, numerosis, immersis, saepius nigris, raro luteis.

Hab. in saxis calcareis, rupibus marmoreis, inter *Paço d' arcos* et *Mafra*, in *Arrabida*, et alibi in Extremadura.

12. LICHEN *purpurascens*.

L. Tenuissimus, laete purpureus, lineis sanguineis terminatus: verrucis immersis, concoloribus.

Verrucaria-*purpurascens* Hoffm. *Lich. t.* 15. *fig.* 1.

Hab ibidem cum praecedente.

13. LICHEN *ocellatus*.

L. Crusta tartarea, lata, cinerea, crassa, tesselatim rimosa: verrucis ocellatis, nigris.

Verruc.-*ocellata* Hoffm. *Descr. Lich. v.* 1. *t.* 20.

Hab. in rupibus montium, praesertim *Cereae* et Herminii, quas investit.

(C) *Leprosi, scutellati. Mera crusta leprosa, seu aphylla, undique adhaerenti, scutellifera; scutellis margine cinctis, duris, tartareis.* Scutellariae et Patellariae *Autorum.*

14. LICHEN *scruposus* La Marck *Dict. Enc.*

L. Crusta cinerea, granosa, rimosa: scutellis immersis, atris, margine crenulato.

Hab. ad terram et in rupibus, maxime in Transtagana.

15. LICHEN *muscorum*.

L. Crusta albida, subfoliacea: scutellis immersis, lividis, demum planis, nigrescentibus.

Patellaria-*muscorum* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 21. *f.* 1.

Hab.

Hab. ad terram muscis plerumque instratam, et solo macro, circa Olisiponem et alibi in Extremadura et Beira. *Ob summam affinitatem cum precedente non separavi, etsi potius ad Psoras referendus.*

16. LICHEN *tartarcus* Linn.

L. Crusta albo-virescenti: scutellis flavescentibus, margine albo.

Hab. in summis rupibus *Gerez*, Herminii, et aliorum montium in Lusitania boreali. *Variat scutellarum disco fusco: crusta sicca, calcis colore.*

17. LICHEN *subfuscus*.

L. Crusta albicanti: scutellis subfuscis, margine cinereo, subcrenato. *Hoff. Lich. p.* 51. *t.* 5. *f.* 3.

Hab. ad arborum truncos frequens.

18. LICHEN *ater*.

L. Crusta albicanti, rugosa: scutellis atris, margine albo, subcrenato. *Hoff. Lich. p.* 53. *t.* 4. *f.* 4.

Hab. ad arbores, rupesque frequens. *Pro varietate praecedentis adhuc a nonnullis botanicis habetur.*

19. LICHEN *pallidus*.

L. Crusta albida: scutellis rubris, albido-crenatis, Patellaria-*rubra* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 17. *f.* 2.

Hab. ad arborum truncos cum praecedentibus, et pro eorum varietate a nonnullis botanicis adhuc habetur.

20. LICHEN *vitellinus*.

L. Crusta leprosa, vitellina: scutellis concoloribus.

Patellaria-*vitellina* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 26. *f.* 1: *et t.* 27. *f.* 2.

Hab. ad ligna sicca sepium, et alia in Lusitania boreali.

21. LICHEN *Parellus* Linn.

L. Crusta tartarea, verrucosa, albida: scutellis concoloribus, obtusis, tumentibus.

Lusit. *Orzelha, ou Orzella da terra ou dos montes.*

Hab. in muris, petris, rupibus, tectorum tegulis, facie sua peculiari albida è longinquo facile conspicua.

22. LICHEN *vesicularis.*

L. Polymorphus; tuberculis fungosis, nigris cinereisque mixtis. *Hoffm. Descr. Lich. t. 32. f. 3.*

Hab. ad terram murosque frequens.

23. LICHEN *glaucoma.*

L. Crusta albicanti, frustulis subrotundo-angulatis: scutellis glaucis, albo-marginatis. *Hoffm. Lich. t. 52. f. 1, 2, 3; et t. 53 f. 4, 5, 6.*

Hab. in rupibus montium *Maraõ* et alibi in Transmontana et Interamnia. *Ex Cl. P. Link.*

24. LICHEN *petraeus.*

L. Crusta subcinerea: scutellis nigris, depressis, concentricis.

Verrucaria *petraea* Hoffm. *Lich. t. 50. f. 12.*

Hab. ad saxa, prope *Elvas* in Transtagana. *Ex Cl. P. Link.*

(D) *Crusta tartarea, vel frons peripheriâ lobatâ, foliolis imbricatim crescentibus, cohaerentibus appressisve, fragilibus, vel flexilibus.* Placodia, *seu* Psorae (1), Imbricariae, *seu* Squamariae *Autorum* (2).

26. LICHEN *crassus.*

L. Crusta subfoliacea, foliolis crassis, laciniato-lobatis, superne fulvo-virescentibus, subtus albis: scutellis fulvis, albo marginatis, demum convexis.

Lich.-*cartilagineus* La Marck *Dict. Enc.*

Hab. in montosis rupestribus, et ad terram muscis immixtus, in Extremadura et Beira; frequens ad rupes basalticos circa Olisiponem, et in muris antiquis *Quinta das sette fontes* prope Conimbricam.

Crusta undosa, inaequalis, scutellis demum usque ad sesquilineam latis, lentiformibus. Nimis affinis L.-lentigero; *sed colore, et crassitudine diversus.*

26. LICHEN *lentigerus.*

L. Crusta calcarea, subfoliacea; frondulis lobatis, crenatis, utrinque albis, depressis: scutellis flavis, albo-marginatis, demum convexis.

Psora-*lentigera* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 48. *f.* 1.

Kkk 2 *Hab.*

(1) Psorae *sunt quasi mediae inter* Scutellarias *et* Imbricarias, *istis forma et habitu similes sunt, cum margo in lobulos findatur, et eorum foliola imbricatim crescant, sed natura crustacea, tartarea, fragili, valde cohaerenti, a nonnullis Autoribus distinguntur.*

(2) Imbricariae *squamatim crescere solent, earum foliola plus minusve appressa, modo angustiora, modo latiora, semper tamen imbricatim sibi imposita, et natura molli flexili sunt; ideo a nonnullis botanicis a* Psoris *separantur.*

Hab. in montosis rupestribus Lusitaniae borealis; etiam prope Conimbricam in muris antiquis, solo sabuloso humido, rupibusque aquiloni alte adversis.

27. LICHEN *belcoides.*

L. Crusta arcte adpressa, subrotunda, cinerea, ad oras subfoliacea, frondiolis obtuse crenulatis, subtus spongiosis: disci granulis, scutellis copiosis coccineis, immixtis. *Broter.*

Hab. in corticibus annosis Olearum, prope Conimbricam.

In circulum saepe expansus, diametro bi aut triunciali, in orbe marginali subfoliaceus, frondiolis fragilibus, lateraliter adpressis, undulatis, depressis, lobatis, apice obtuse crenulatis, supra et ad oras cinereis, cortici arborum semiputrido arcte adhaerentibus. Discus crustaceo-granulosus, cinereus; granula scutellis copiosissimis, congestis, immixta: rarissime pulvere subcinereo tectus, absque scutellis ullis. Scutellae sessiles, primum minimae, dein saepe convexae (rarius planiusculae) coccineae, margine crenulato, seu granulis subcinereis cinctae; diametro unius lineae, aut maiori, cum confluunt; demum siccitate ex spadiceo-coccineae, vel omnino spadiceae, planae. Color totius plantae tam junioris quam adultae, siccae aut madefactae, semper plus minusve cinereus.

28. LICHEN *caesius.*

L. Crusta adpressa, subrotunda, ad oras imbricatim subfoliacea, albido-cinerea: scutellis concoloribus, tuberculis immixtis caesiis.

Psora-*caesia* Hoffm. *Descr. Lich. v.* I. *t.* 8. *f.* I.

Hab. in petris rupibusque in Beira et Interamnia.

29. LICHEN *citrinus.*

L. Crusta calcarea, per ambitum lobata, lobis angustis, supra citrinis, subtus albis: scutel-

tellis concoloribus, inaequaliter marginatis, disco rufo.

Psora-*citrina* Hoffm. *Desc. Lich. t.* 48. *f.* 2.

Hab. in montosis rupestribus et ad terram in Extremadura et Beira; frequens circa Olisiponem.

30. LICHEN *muralis*.

L. Crusta subfoliacea adpressa, flavo-virescens; foliolis lobato-multifidis: scutellis in centro congestis.

Psora-*muralis* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 16. *f.* 1.

Lich.-*saxicola* La Marck. *Dict. Enc.*

Hab. in rupibus, muris, tectorum tegulis, in Extremadura et Beira.

Color totius plantae primum virescens, per aetatem et siccitatem subcinereus, sordidus, ochreolutescens. Scutellae interdum in media crusta deficiunt, figura et colore pro aetate mutabiles, planae vel subconvexae, cinereo-virides, lutescentes, ochroleucae, rufescentes, subfuscae, margine tenui pallidiore cinctae, uti benè Cl. Hoffm. adnotat.

31. LICHEN *saxicola*.

L. Crusta calcarea, subfoliacea; foliolis pulposis, angustis, multifidis, valde appressis, flavis: scutellis concoloribus.

Lich.-*candelarius* La Marck. *Dict. Enc.*

Psora-*saxicola* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 17. *f.* 3.

Hab. ad rupes, saxa, muros; etiam in tectorum tegulis frequens.

Affinis praecedenti, subinde orbiculatus, et late effusus. Scutellae saepius aurantiacae vel croceae fiunt, numerosae in centro, marginatae, demum convexae et pulverulentae. Planta natura friabili, intus albida, per senium undique fere pulverulenta.

32. LICHEN *parietinus*.

L.

L. Crusta subfoliacea; foliolis luteis, lobatis, plicato-crispis: scutellis fulvis, substipitatis. La Marck *Dict. Enc.*

Hab. in muris, saxis, arborumque corticibus frequens.

33. LICHEN *tiliaceus*.

L. Subfoliaceus, rotunde lobatus, pulverulentus, albido-glaucus. Hoffm. *Enum. Lich. p.* 96. *t.* 16. *f.* 2.

Hab. ad arborum truncos in *Gerez*, et alibi in montosis Lusitaniae borealis.

34. LICHEN *centrifugus*.

L. Subfoliaceus, foliolis subimbricatis, multifidis, viridantibus, centrifugis: scutellis rufo-fuscis, amplis.

Squamaria-*centrifuga* Hoffm. *Desc. Lich. t.* 16. *f.* 2.

Hab. ad saxa, rupes, in montosis graniticis Lusitaniae borealis.

35. LICHEN *saxatilis*.

L. Subfoliaceus, foliolis imbricatis, sinuatis, scabris, lacunosis: scutellis badiis. Hoffm. *Enum. Lich. t.* 15. *et* 16. *f.* 1. *ejus varietas*.

Hab. ad saxa, arborumque truncos in subalpinis Lusitaniae borealis.

36. LICHEN *fahlunensis* Linn.

L. Foliolis imbricatis, linearibus, dichotomis, planiusculis, acutis, nigris: scutellis atris.

Squamaria-*fahlunensis*, foliis subimbricatis dichotomo-multifidis, canaliculatis, atris. Hoffm. *Descr. Lich. t.* 36. *f.* 2.

Hab. in rupibus et saxis montosis Lusitaniae borealis, praesertim in summis *Gerez*.

37. LICHEN *olivaceus*.

L. Foliolis imbricatis, lobatis, olivaceis, nitidis: scutellis crenatis. Hoffm. *Enum. Lich.* 3. *t.* 13. *f.* 2.

Hab.

Hab. ad arborum, praesertim Olearum, truncos circa Conimbricam, et alibi in Lusitania boreali.

(E) *Frondes foliaceae, gelatinosae, tremulae, praesertim post pluviam, scutelliferae; in pluribus etiam granula per superficiem sparsa: siccitate exarescunt et in membranas friabiles abeunt.* Gelatinosi, Collemata, Nostoch *Autorum*; Tremellis *affines*.

38. LICHEN *nigrescens.*

L. Fronde subrotunda, membranacea, tenui, lobata, plicato-lacunosa, atro-virenti: scutellis confertis. *Linn. Fil. Suppl. p.* 451.

Collema-*vespertilio* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 37. *f.* 2, 3.

Lichen-*gelatinosus* La Marck *Dict. Enc.*

Hab. in saxis nudis, arborumque truncis in Beira boreali.

Scutellae rufae, vel fusco-purpureae; sed scutelliferus rarius occurrit. Acervuli granulosi, gelatinosi (foliorum propagines) versus centrum creberrimi. Udo caelo viget, sicco contrahitur, exarescit.

39 LICHEN *granulatus.*

L. Foliolis imbricatis, subrotundis, crenatis, scabriusculis, atro-viridibus: scutellis fulvis, disco depresso. *Linn. Fil. Suppl. p.* 450.

Hab. in arenosis humidis in Extremadura, Beira, et alibi.

Ultra granula gelatinosa, scutellae pulcherrimae parvae in disco sparsae.

40. LICHEN *crispus.*

L. Foliolis imbricatis, lobatis, truncatis, crenatis,

tis, atro-viridibus: scutellis concoloribus. *Linn. Syst. Veg.*, *et La Marck Dict. Enc.*

Hab. ad terram, saxa, muros, arborumque truncos, in Extremadura, Beira et alibi.

Scutellae interdum crenulatae.

41. LICHEN *cristatus* Linn.

L. Foliolis imbricatis, dentato-ciliatis: scutellis rubris.

Hab. ad terram, rupes, saxa, in Transtagana, Extremadura, Beira, et alibi.

Frons profunde divisa, viridi-fusca: scutellae rubro-fuscae, interdum frondis segmentis maiores, ex Linn.

(F) *Fronde foliacea, late expansa, flexibili, subcoriacea, depressa, vel adscendente, ad oras aut disco scutellifera, vel interdum verrucis farinosis instructa.* Platisma *et* Pulmonaria *Hoffm.*

42. LICHEN *caperatus* Linn.

L. Fronde subimbricata, rugosa, lobata, superne pallide lutea, subtus atra: scutellis amplis, extus frondis colore, intus ex viridi rufescentibus.

Hab. ad saxa, arborumque truncos in tota Lusitania; freq. ad Oleas circa Conimbricam.

43. LICHEN *glaucus* Linn.?

L. Fronde depressa, repente, lobata, undulata, margine crispo, farinaceo, superne é glauco-cinerea, subtus atra, ad oras subcoccinea.

Lich.-*perlatus* La Marck, demptis scutellis, quae in sexcentis individuis observatis, numquam mihi occurrerunt.

Hab. ad arborum truncos in Beira et alibi: freq. in Oleis circa Conimbricam.

44. LICHEN *subpeltatus*.

L. Fronde subpeltata, partita, undulata; superne fusca, cinereo-verrucosa, marginibus crenatis, farinosis; subtus rufa, tomentoso-spongiosa.

Hab. ad saxa et radices arborum, circa Conimbricam.

Frons in orbem sparsa, uncialis, sesquiuncialis, aut biuncialis, profunde et irregulariter partita; laciniis diversae magnitudinis, undulatis, fissis aut lobatis, obtuse crenatis, nonnullis subcuneatis: superficie superna fusca, glabra absque ullis punctis, depressiuscula, in disco prope margines verrucosa; verrucis solitariis aut confluentibus, convexiusculis, pulvereis, cinereis, marginibus cinereo-farinaceis: facie inferiori ex viridi-rufa, spongioso-tomentosa, punctis minimis excavatis, albis, vage adspersa, et nunc fere ad centrum nunc ad latus marginale paucis fibrillis radicata. Scutellae et peltae nullae; sed nonnunquam tam in facie superiori disci, radici respondente, quàm ad margines, superne aut inferne exoriuntur frondiola parva, quae frondem augent et ejus lacinias demum subimbricant. Substantia coriacea, intus alba, siccitate superne rimosa. Umbilicariis *nimis affinis.*

45. LICHEN *glomuliferus*.

L. Fronde coriacea, repente, plana, laciniato-lobata, glomulis cespitosis in axillis laciniarum: scutellis parvis, subimmersis. La Marck *Dict. Enc.*

Hab. ad arborum truncos in montosis *Arrabida*, et in Beira boreali, rarius circa Conimbricam.

Frons demum siccitate albido-flava, superne, subtusque viridi-fusca, evadit. Glomuli aetate interdum confluunt, magnitudinemque nucis avellaneae adipiscuntur: scutellae rarissimae, minimae,

exertae, sessiles, extus colore frondis, intus glomulorum colore, margine subcrenato, incurvo.

46. LICHEN *verrucosus.*

L. Fronde repente, lobata, obtusa, superne scrobiculata, verrucosa, inferne villosa, tumoribus albidis.

Lich. *scrobiculatus* La Marck *Dict. Enc.*

Pulmonaria-*verrucosa*; foliacea, scrobiculata; foliis subrotundis, sinuatis; scutellis rufis. Hoffm. *Descr. Lich. t.* 1. *f.* 1.

Hab. in sylvis montosis ad arborum truncos, praesertim in Lusitania boreali, rarius circa Conimbricam, ubi perperam á pharmacopolis pro sequenti saepe adhibetur.

Nimis affinis subsequenti; sed frondis lobuli rotunde incisi, obtusi, saepe margine obiter crenati, nec emarginato-truncati, vel saepe utrinque angulati. Scutellae, cum adsunt, non ad oras sinusque laciniarum, sed disco frondis sitae, parvae, pleraeque aciculae capitis magnitudine, nec maximae, lentem aequantes. Sapor mihi nec subadstringens nec amaricans.

47. LICHEN *pulmonarius* Linn.

L. Fronde repente, sinuata, varie laciniata, supra reticulato-lacunosa, subtus bullosa; laciniis emarginato-truncatis: scutellis marginalibus.

Lusit. *Pulmonaria das arvores, ou dos Carvalhos.*

Pulmonaria-*reticulata* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 1. *f.* 2.

Hab. in sylvis ad arborum truncos, rarius ad rupes in Lusitania boreali, rarissime circa Conimbricam.

Sapor mucidus, amaricans, rarissime acriusculus, subadstringens, cùm Quercubus adnascitur.

In

In quibusdam frondibus lineae reticulatae, scrobiculorum et laciniarum ad margines, verrucis farinosis approximatis exasperantur; in aliis vero glabrae sunt: facies inferior ad bullas albo-maculata, intersticiis vero bullarum tomentosis, tomento fusco-flavescenti. Planta scutellifera, quae non frequens, praesertim in altiori arboris plaga quaerenda. Quantum a praecedente differat jam notatum.

(G) *Fronde foliacea, coriacea, lenta, adscendenti: receptaculis granulorum seminalium, seu gemmarum, oblongis, peltiformibus.* Peltigerae, *sive* Antilyssi, *Autorum.*

48. LICHEN *sylvaticus.*

L. Fronde subcoriacea, repente, sinuato-laciniata, lacunosa, verrucosa: peltis adscendentibus, parvis.

Peltigera-*sylvatica* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 4. *f.* 2.

Hab. ad terram, in locis umbrosis ad radices et latera rupium, rarius ad arbores, in Lusitania boreali, praesertim in *Gerez.*

Odor frondium siccarum et aqua maceratarum urinosus, nauseosus; recentes vero, etiam siccae absque maceratione, fere inodorae.

49. LICHEN *contractus.*

L. Fronde subcoriacea, repente, inordinate partita, lacunosa, contracta; margine crispo, farinaceo: peltis erectiusculis, nigricantibus, subrotundis.

Hab. ad truncos, radicesque Olearum annosas et muscosas, prope *Quinta das sette fontes*, et alibi circa Conimbricam.

Frons aliquas uncias longa, supra truncos muscosos repens, in lacinias latas inordinate partita,

marginibus subcrectis, undulato-crispis, obtuse subangulosis, sive obtuse crenulatis et pulvere cinereo onustis: superficies superior ex plumbeo cinerea, madefacta ex fusco plumbea; in disco plus minusve lacunosa et contracta, nunc glabra, nunc (rupta cute) punctis aut lineis oblongis, pulverulentis, cinereis, ut in margine, instructa: facies inferior tota alba, auenis, tenuissimis brevibusque radiculis subrufis repens, atque muscis aut corticibus putridis arcte adhaerens, per intervalla bullata. Substantia interior alba. Peltae in oris extremarum laciniarum nonnullae, nec frequentes, erectiusculae, ovato-subrotundae, sesquilineam ad duas lineas latae, superne nigricantes, convexae, subtus seu externe albidae, concavae. Nimis affinis Lich. sylvatico, *at diversus, ut ex supradictis patet.*

50. LICHEN *resupinatus* Linn.

L. Fronde repente, lobata: peltis marginalibus posticis.

Hab. ad arborum radices et ad terram, in sylvis montanis *Cintra*, *Gerez*, etiam circa Conimbricam, et alibi in Lusitania boreali.

51. LICHEN *caninus* Linn.

L. Fronde repente, lobata, obtusa, plana, subtus venosa: peltis marginalibus, adscendentibus.

Lusit. *Musgo dos Caens danados.*

Hab. in sylvis, ad sepes, muros, lapidesque in terra, circa Conimbricam, et alibi in Lusitania boreali frequens.

Frons subcinerea seu plumbea, subtus albida, radiculis plurimis instructa; saepius absque peltis.

(H) *Frondes foliaceae, membranaceae seu cartilagineae, rigidae, saepius angustatae, extremitatibus acutiusculis; erectae, suberectae, vel adscendentes, scutelliferae; scutellis terminalibus aut transversalibus.* Lichnoides *et* Coralloides *subcompressa, et* Lobariae, *Autorum.*

52. LICHEN *armatus.*
L. Fronde ramosa, lacera; foliolis suberectis, ciliatis: scutellis terminalibus, aurantiacis, ciliato-spinosis.
Platisma-*armatum* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 36. *f.* 1.
Micheli. *Gen. p.* 75. *ord.* 1. *t.* 36. *f.* 4.
Lich.-*chrysophtalmos* La Marck *Dict. Enc.*
Hab. in ramulis arborum immixtus aliis Lichenibus, in Extemadura et Beira; non infrequens circa Conimbricam in Olearum ramulis.

53. LICHEN *ciliaris* Linn.
L. Fronde erectiuscula, laciniis linearibus, ciliatis: scutellis pedunculatis, crenatis.
Hab. in truncis ramisque arborum, frequens in Beira boreali.

54. LICHEN *hispidus.*
L. Fronde laciniata, utrinque albida; frondulis adscendentibus, subimbricatis, angustis, margine hispidis; scutellis sessilibus, intus nigris.
Varietas Lich.-*hispidi* La Marck *Dict. Enc.*; et Lichnoidis-*hispidi* Hoffm. *Descr. Lich. t*, 3. *f.* 2, 3.
Hab. in arborum ramulis, praesertim in Oleis, circa Conimbricam et alibi in Beira.

55. LICHEN *physodes* Linn.
L. Fronde laciniata, cinerea, subtus nigra; fron-

du-

dulis adscendentibus, ramulosis, apicibus obtusis, subinflatis.

Hab. in arborum corticibus, saxis, ac rupibus, in subalpinis Lusitaniae borealis.

Variat laciniarum apicibus clausis perforatisve.

56. LICHEN *furfuraceus* Linn.

L. Fronde laciniata, adscendente, subvillosa; laciniis acutis, inferne nigris, lacunosis.

Lichnoides-*furfuraceum.* Hoffm. *Descr. Lich. t.*9. *f.* 2.

Hab. in sylvis, ad arborum truncos ramosque in subalpinis montanis *Gerez*, Herminii, et aliis Lusitaniae borealis.

Frons post pluvias decumbens, superne subcinerea, pulvere virescenti scabra, subtus atra, laciniis extremis bifidis, trifidis, multifidisve. Scutellae infrequentes, amplae, intus e fusco rufescentes. Senescens planta, pulvere copiosiori sive hirsutie furfuracea ubique obducitur. Sapor amarus.

57. LICHEN *prunastri* Linn.

L. Fronde erectiuscula, subdichotoma, lacunosa; laciniis angustis, subtus tomentosis, albidis: scutellis concoloribus, sessilibus.

Hab. ad arborum truncos ramosque siccos, frequens.

58. LICHEN *farinaceus* Linn.

L. Fronde erecta compressa, ramosa, utrinque glabra; scutellis albidis, marginalibus, farinosis.

Hab. in arborum truncis, ramisque frequens.

59. LICHEN *calicaris* Linn.

L. Fronde erecta, ramosa, lacunosa; frondulis linearibus, mucronatis: scutellis terminalibus.

Hab. ad arborum truncos, rarius in rupibus, maxime in Lusitania boreali.

60.

60. LICHEN *rigidus* Linn.

L. Cespitosus, fruticulosus, foliolis ex tereti subcompressis, ramuloso-multifidis, atris: scutellis concoloribus, sessilibus, terminalibus, planiusculis.

Cornicularia-*tristis* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 34. *f.* 1.

Lichen-*gagates* La Marck. *Dict. Enc.*

Hab. in subalpinis ad rupes graniticas, in Lusitania boreali, praesertim in altioribus *Gerez.*

61. LICHEN *aculeatus.*

L. Fruticulosus, ramosissimus, rufo-fuscus, ramulis subcompressis, apice latereque spinulosis: scutellis radiatis. La Marck. *Dict*, *Enc.*

Coralloides-*aculeatum* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 5. *f.* 2.

L.-*hispidus* Lightf. *Scot.* 883.

Hab. in ericetis et pinetis trans Tagum. *Amaricans, et in multis* L.-Islandico *affinis.*

(I) *Fronde simplici, vel etiam imbricata, depressa, peltata, rigida, radice simplici, crassiuscula, duntaxat in centro,* (1) *ubi punctum adhaesionis, seu umbilicus.* Umbilicati, *seu* Umbilicariae, *Autorum.*

62. LICHEN *pustulatus* Linn.

L. Fronde superne verrucosa, cinerea, furfure nigro adspersa, subtus lacunosa.

Hab. in rupibus montosis freq. *In humidis virescit.*

63. LICHEN *hidromelas.*

L.

---

(1) Etsi villi, cilia, cirrhive interdum subtus et ad margines adsint, et capillarium radicum munere fungantur, non terrae tamen adhaerent, at frons sese duntaxat ex radice centrali erigit.

L. Fronde utrinque glabra, punctataque, superne cinerea, tuberculis minimis nigris adspersa, subtus ex testaceo-fusca, usque ad umbilicum fronduliferum semel saltem partita

Hab. prope Conimbricam ad Coenobium Theresiarum, et alibi in Beira, ad saxa et rupes.

Radix (seu truncus, si potius vis) per aliquot annos persistens, brevissima, inferne fibrillosa, superne crassiuscula, fusca, in frondem subcoriaceam expansa, subrotundam, semiunciam aut paulo ultra latam; nunc varie lobatam et crenatam, hinc fissura una usque ad umbilicum divisam, atque ibi frondiolo, seu squama una alterave instructam; nunc multipartitam, insimulque, frondiolis pluribus undulatis, ex umbilico ortis, onustam. Facies superna glabra, cinerea, numerosissimis tuberculis atris, minimis, subapproximatis, quasi exsudatis guttulis nigris, undique adspersa: facies infera glabra, testaceo-fusca, punctis concoloribus, elevatis, numerosis, subapproximatis, paulo aliis supernae faciei maioribus, undique tecta. Orae marginales etiam glabrae. Substantia interna cellularis frondis albida, absque ullis granulis ipsi immersis, sensim ex marginibus ad umbilicum crassior, ubi ad unam usque lineam crassa: siccitate contrahitur, undulataque fit, tunc facile fragilis. Affinis Lich.-miniato et polyphyllo *Linn.; attamen diversus, ut ex dictis constat.*

(L)

(L) *Fronde foliacea, rigidiuscula, angustata, divisa, demum erectiuscula; apicibus subtus farinaceis; quasi in tubum involutis: tuberculis, scutellis, peltisque nullis.*

64. LICHEN *atrosetiger.*

L. Fronde gregaria, adscendente, dichotoma, ciliato-radicosa, radiculis longis, nigris; frondulis angustis, sublinearibus, supra albido-viridibus, subtus incanis, terminalibus demum inferne farinaceis, convolutis.

Hab. in arborum corticibus muscosis inter *Quinta das Mayas* et *S. Anton. dos Olivaes* prope Conimbricam.

Frondes plurimae in cespitem congestae, rigidulae, a basi usque ad apicem dichotomae, adscendentes, demum erectiusculae, angustae, sublineares, lineam fere latae, unciam ad sesquiunciam longae, apicibus furcatis aut denticulatis, ad oras integerrimae, crassiusculae et quasi revolutae, ibique utrinque radiculis ciliatae: radiculae fere omnes marginales, rarissime in disco tum superne cùm inferne nigricantes, setiformes, tres ad sex lineas longae, saepe subdivisae, nunc muscis nunc frondiolis vicinarum frondium adhaerentes. Superficies superior albido-virescens, (siccitate alba) glabra et absque ullo polline; facies inferior alba, lente visa tenuissime subtomentosa. Tubercula, scutellae et peltae nullae; istarum loco farina albido-virescens sub facie inferiori tam prope bifurcationem extremam, quàm paulo infra frondiolorum terminalium apices in satis adulta planta; tunc facies superior prope dichotomiam extremam concava et inferior convexa evadit, frondiolaque terminalia in tubum quasi

involvuntur. Hic seorsim adjunxi, cùm in alias divisiones vix intrare possit.

(M) *Crusta vel fronde foliosa, stipites erectos ferente, inferne teretes, intus cavos, superne infundibuliformes, saepe tuberculis fungiformibus, aut interdum frondiolis, margine terminatos.* Scyphiferi, *sive* Pyxidia *Autorum.*

65. LICHEN *pyxidatus.*

L. Crusta foliacea, decumbente, parva, breviter laciniata, stipite erecto, simplici: scyphuli terminalis margine crenulato, vel integerrimo, simplici vel prolifero, tuberculis fuscis.

Lich.-*pyxidatus La Marck Dict. Enc.*

Hab. ad sepes; in sylvis sterilibus, ericetis, dumetis sabulosis, rupibus, arborumque truncis putrescentibus; praesertim in Lusitania boreali; freq. circa Conimbricam.

Lich.-polymorphus *Recentiorum. Variat:*

1. *Scyphulis margine integerrimis.*

Lich.-simplex *Roth. Fl. Germ.* 1. *p.* 510.

2. *Scyphulis margine crenulatis, tuberculatis; tuberculis sessilibus, pedicellatisque.*

3. *Scyphulis margine acute dentatis; stipite altiori, tenuiorique.*

Lich.-fimbriatus *Linn.*

4. *Scyphulis centro aut saepius margine proliferis.*

66. LICHEN *cocciferus* Linn.

L. Crusta foliacea, decumbente, parva, laciniata lobataque; stipite simplici, erecto: scyphuli terminalis margine simplici vel prolifero, tuberculis coccineis.

Hab. in ericetis, rupibus, et locis sterilibus in Beira boreali.

67. LICHEN *endiviolus*.

L. Frondibus cespitosis, subdichotome laciniatis, obtuse profundeque crenatis, siccitate convolutis, subtus albidis, superne ex viridi-rufescentibus; disco marginibusque scyphigeris, scyphis dentatis, saepe nullis.

Hab. in dumetis glareosis de *Almada* et *Caparica* trans Tagum, et circa Conimbricam alibique frequens.

Frondes plurimae, gregariae, seu cespitosae, ex semiuncia ad sesquiunciam longae; subdichotome laciniatae, laciniis oblongiusculis, lacinulis apice obtuse et profunde crenatis; supra ex viridi plus minusve flavescentes, subtus saepius albae, aut albidae, rarius ex albido-cinerascentes; primum adscendentes, demum siccitate erectae et apicibus convolutis, crispatisve; in disco superne et ad margines, stipites scyphigeros ferentes, sed raro fructificant: quarum varietates sunt.

(α) *Frondibus longioribus, latioribusque, valde laciniatis, scyphis gracilioribus, brevibus, oris aphyllis, denticulatis, denticulis obtusis, subcoccineis.*

(β) *Idem scyphis longiusculis, oris denticulatis foliiferisque.*

(γ) *Frondibus longioribus latioribusque, valde laciniatis: stipitibus brevissimis, simplicibus, vel brevissime divisis: scyphis constrictis, obsoletis, crasse tuberculatis, tuberculis ex fusco-coccineis.*

(δ) *Frondibus brevioribus, angustioribusque, minus laciniatis, supra ex fusco-rufescentibus, stipitibus concoloribus, longioribusque: scyphis latioribus marginibusque proliferis, aut denticulatis foliatisque.*

Obs. *Lichenes Michel. Nov. Pl. Gen. Ord. 8. fig.* 1, 2, 3. *nonnisi horum varietates paulo maiores mihi esse videntur*; *sicut etiam Lich.*-tubiformis, convolutus *et* alcicornis *La Marck Dict. Enc. atque L.*-foliaceus *Schreb. et aliorum Recentiorum.*

68. LICHEN *cornutus.*

L. Stipitibus erectis, simpliciusculis, acutis, aut scyphiferis; scyphulis margine dentatis, tuberculiferis. La Marck *Dict. Enc.*

Hab. in ericetis, arborumque cortice putrescente in montosis *Gerez*, Herminii et alibi in Lusitania boreali.

Variat stipitibus longioribus, subramosis, aliis mere subulatis, aliis scyphiferis, scyphulo saepe denticulato, simplici, aut alios scyphulos, cornicula que ferente. Lich.-gracilis *Linn.*

(N) *Stipitibus erectis, teretibus, ramosis, fruticuliformibus, intus cavis, axillis interdum perforatis, apice saepissime tuberculiferis.* Cladonia *et* Coralloides *Autorum.*

69. LICHEN *subulatus* Linn.

L. Stipite subdichotomo, ramis simplicibus, subulatis.

Hab. in ericetis, sylvisque montosis Lusitaniae borealis.

70. LICHEN *rangiferinus* Linn.

L. Stipite ramosissimo; ramulis extremis brevissimis, subnutantibus.

Hab. in ericetis, solo sterili montoso, frequens.

Variat statura et colore: apices interdum non tuberculiferi, nec superficies glabra semper, sed nonnunquam farinosa, et hinc inde brevissimis frondiolis adspersa.

(O)

(O) *Fruticuliformes*, *stipitibus saepius erectis*, *teretibus*, *subteretibusve*, *simplicibus aut ramosis*, *solidis*, *cortice non articulatim discedente*, *tuberculiferis*, *aut rarius scutelliferis*. Stereocaulon *Recentiorum*.

71. LICHEN *paschalis* Linn.
L. Stipite ramoso, erecto, squamulis tartareis obducto: tuberculis fungosis, subfuscis.
Hab. in rupestribus subalpinis *Gerez*, Herminii, et aliis in Lusitania boreali.

72. LICHEN *fragilis*.
L. Stipite ramoso, erecto, nudo; ramulis teretibus, extremis subfurcato-obtusiusculis, subfastigiatis, globiferis solitariis.
Coralloides-*fragile* Hoffm. *Descr. Lich. t.* 33. *f.* 3.
Hab. ibidem.

73. LICHEN *lanatus* Linn.
L. Stipitibus decumbentibus, ramosissimis, ramis nigricantibus, opacis, implicatis, laniformibus.
Hab. ibidem, rupibus graniticis adhaerens.

74. LICHEN *chalybeiformis* Linn.
L. Stipite rigido, ramoso, divaricato, decumbenti, implicato-flexuoso.
Hab. ad arborum truncos, rupesque in Lusitania boreali.

75. LICHEN *vulpinus* Linn.
L. Stipite ramosissimo, erecto, fastigiato, inaequali-anguloso, lutescente.
Hab. ad rupes graniticas, in altioribus montanis, *Cintra*, Herminio et aliis.

76. LICHEN *Rocella* Linn.
L. Stipitibus fascicularibus, erectis, aphyllis, subramosis; tuberculis alternis.
Lusit. *Orzella das Ilhas*.

Hab.

Hab. in insulis, vulgò *Berlengas*, ad rupes marinas.

(P) *Fruticuliformes, filamentosi, erecti aut penduli, simplices vel ramosi, cortice articulatim secedente; nunc scutelliferi, nunc tantum tuberculis farinosis adspersi.* Usnea.

77. LICHEN *hirtus* Linn.
L. Erectus ramosissimus, saepius ex flavescenti-albidus, tuberculis farinaceis scaber.
Hab. ad arborum truncos, in sylvis omnibus, dumetis, sepibus annosis ubique obvius, rarius supra saxa et rupes.

78. LICHEN *floridus* Linn.
L. Erectus, ramosus: scutellis radiatis.
Hab. in sylvis ad arborum truncos freq., rarius ad rupes atque saxa. *Forte varietas praecedentis, solum scutellis differens.*

OR-

ORDO IV.

FUNGI.

165. AGARICUS.

Fungus pileo subtùs lamelloso.

(A) *Stipitati*; *stipite centrali*; *pileo completo non fuliginoso.*

1. AGARICUS *procerus*.
A. Pileo pleno, primúm ovali-cylindraceo, dein campanulato, seu planiusculo, centro fastigiato, lacerato-squamoso, squamis fuscescentibus, laminis albis: stipite longo, fistuloso, fusco, squamoso, basi bulbiformi, annulo subduplici, mobili, persistente: volva completa nulla.
Lusit. *Tortulho*, *Capaõ dos pobres.*
Schaeff. *Fung. t.* 22. 23.
Amanita-*marmorea* La Marck *Dict. Enc.*
Hab. in sylvis et dumetis, pascuis siccis: Aug. Septembri et autumno occurrit. *A rusticis editur.*

2. AGARICUS *campestris*.
A. Solitarius, carnosus; pileo convexo, maculis piloso-squamosis, albido, margine saepius lacero, lamellis inaequalibus, primúm albidis, dein rufis, tandem nigris, fatiscentibus: stipite brevi, pleno, basi tumidiori: velo et annulo persistente membranaceis, albis.
Lusit. *Cogumelo das iguarias.*
Schaeff. *Fung. t.* 33.
Hab. autumno post pluvias in fimetis, hortis, po-

pomariis. *Ab hortulanis ope fimi equini colitur.*

3. AGARICUS *arvensis*.

A. Solitarius, aut interdum cespitosus, carnosus: pileo convexo, laevi, albo; lamellis primum albis, dein rufis, tandem umbrinis, fatiscentibus: stipite tereti, recto aut subflexuoso, crasso, pleno, albido, basi tumidiori: velo et annulo persistente membranaceis, albis.

Schaeff. *Fung. t.* 310. 311.

Hab. in pascuis et sylvis, autumno.

Affinis A.-campestri; sed differt pileo laevi, nec squamoso, albo, stipite paulo longiori.

4. AGARICUS *ruber*.

A. Solitarius, carnosus; pileo pallide purpureo, primum globoso, dein convexo, centro depresso; lamellis crassis, albis, omnibus aequalibus: stipite tereti, brevi, crasso, pleno, purpurascente: velo et annulo nullis.

Amanita-*rubra* La Marck *Dict. Enc.*

Hab. in sylvis, autumno, in Transtagana et Beira.

5. AGARICUS *croceus*.

A. Pileo croceo, laevi, coriaceo, viscido, truncato-conico, vertice mammillari, margine repando-lacero; lamellis rarioribus: stipite flavicante, farcto: velo et annulo nullis.

Hab. in herbidis et inter muscos, autumno, in Beira.

6. AGARICUS *piluliformis*.

A. Pileo membranaceo, sicco, globoso, fuscescente, margine albido; lamellis coriaceis, albidis, divisis: stipite fistuloso, albido, superne incrassato: velo annuloque nullis.

Bull. *Champ. de France. tab.* 112.

Hab. in hortis et inter muscos foliaque emortua. *An varietas A.-clavi?*

(B)

(B) *Stipitati ; stipite centrali ; pileo completo, fuliginoso, seu in liquorem nigrum diffluente.*

7. AGARICUS *momentaneus.*
A. pileo conico, subpapilloso, cinerascenti-fusco, striato, crenulato ; lamellis stipiteque fistuloso lineari-canis.
Bull. *Herb. de France, tab.* 128.
Hab. in fimetis.

8. AGARICUS *porcellaneus.*
A. Pileo aquose albo, striis longitudinalibus purpurascentibus, squamisque lutescentibus vario, fusiformi, demum campanulato ; lamellis utrinque acuminatis : stipite flexuoso.
Schaeff. *Fung. t.* 47, 48.
Hab. in locis umbrosis, macris, ruderatisque, post pluvias, in Extremadura.

9. AGARICUS *cylindricus.*
A. Solitarius, volvatus, non carnosus ; pileo squamoso, striato, cinereo, cylindrico conico, tandem campanulato, lacero : stipite albo, procero, basi bulbiformi ; annulo fugaci.
Scaeff. *Fung. t.* 8.
Hab. in ruderosis et arenosis humidis, autumno, circa Conimbricam. *An varietas sequentis?*

10. AGARICUS *ovatus.*
A. Solitarius, volvatus, parum carnosus ; pileo ovato, squamoso, striato, cinereo, tandem campanulato, lacero ; stipite procero, albo, basi rostrato ; annulo persistente.
Schaeff. *Fung. t.* 7. : A. *fimetarius* Linn.

11. AGARICUS *aqueus.*
A. Cespitosus, viscidus, vix carnosus : pileo multiformi, primùm subconico, posteà campanulato,

to, demum planiusculo, medio fastigiato, fuscenti, margine grisesco, tandem lacero, revoluto; lamellis obcure cervinis, demum fuscis: stipite curvulo, albido: annulo fugaci.

A.-*fuscescens* Schaeff. *Fung. t.* 17.

Hab. in sylvis humidis inter muscos, et alibi, circa Conimbricam.

12. AGARICUS *pallescens*.

A. Gregarius aut cespitosus, non carnosus, pileolo subconico, striato, spadiceo-cinereo; lamellis murinis: stipite tereti, gracili, longo, fistuloso, albido: velo et annulo nullis.

Scaeff. *Fung. t.* 211. *It. Vaill. B. Par. t.* 12. *f.* 1. 4.

Hab. in humosis humidis aut ad arborum radices inter muscos, vere et autumno, circa Conimbricam.

(C) *Stipitati; stipite ramoso; pileo completo.*

13. AGARICUS *suffrutescens*.

A. Solitarius aut gregarius: pileo convexo, demum infundibuliformi, supra sublateritio; lamellis saepe concoloribus, decurrentibus: stipite ramoso, farcto, sublignoso, albo-virescenti: velo annuloque nullis.

Hab. in lignis subhumidis, subputridisque cellarum oleariarum aut vinariarum Conimbricae, autumno vel hyeme.

Stipes quatuor ad sex uncias altus, spongioso-lignosus, vivus aut siccus multos per annos persistens; valde ramosus, ramis pileoliferis, duodecim ad viginti.

(D)

(D) *Pileo dimidiato; stipite laterali.*

14. AGARICUS *stypticus.*
A. Cespitosus; pileo reniformi, margine revoluto, subfurfuraceo, pallido; lamellis subcinnamomeis, subsimplicibus; stipite laterali, compresso, apice dilatato.
Bull. *Champ. de France*, *t.* 140.
Hab. in sylvis, autumno et hyeme, in Beira boreali.

(E) *Acaules.*

15. AGARICUS *alneus.*
A. Solitarius aut cespitosus, coriaceo-gelatinosus: pileo semielliptico, planiusculo, hirsuto, margine sublobato, colore vario; lamellis bifidis, pulverulentis. *Linn.* Syst. Veg.
Hab. ad truncos fatiscentes Alni, et aliarum arborum, hyeme et vere, in Lusitania boreali.

16. AGARICUS *cucullatus.*
A. Gregarius; pileo subdimidiato, glabro, resupinato, cucullato, sive conchiformi, utrinque albido; lamellis inaequalibus, ad marginem alterne brevioribus, non decurrentibus: stipite brevissimo, subnullo, compresso, albo.
Hab. ad terram humosam humidam, et in ramulis putridis, ad Conimbricam.
Fungus parvus, semiunciam ad unciam latus: stipite vix sesquilineam longo.
An varietas A.-sessilis? Bull. *Champ. de France*, *t.* 151.
Obs. *Non paucos alios detectos* Agaricos *hic enumerare ommitto, cùm serioribus observationibus opus sit, ut determinentur, num cognitarum specierum varietates, an vera novae species sint.*

166. BOLETUS.

Fungus pileo subtùs poroso.

1. BOLETUS *versicolor* Linn,
   B. Acaulis; fasciis discoloribus, poris albis.
   Hab. ad arborum truncos annosos.
2. BOLETUS *igniarius* Linn.
   B. Acaulis; pulvinatus, laevis; poris tenuissimis.
   Hab. in arborum truncis. *Pro fomite inservit*, vulgo, *Isca de coiro.*
3. BOLETUS *Pini.*
   B. Acaulis, pulvinatus; supra fuscus, asper, fasciis elevatis, inaequalibus; subtus lateritius, poris inaequalibus, sublabyrinthiformibus.
   Hab. in Pinis annosis et putrescentibus.
4. BOLETUS *verniceus.*
   B. Lignosus, stipitatus; stipite laterali, longo, tereti, subflexuoso, intus dense suberoso, subvirescenti, extus nigricante, nitido: pileo pulvinato, supra ex castaneo-nigricante, rugoso, nitido, ad oras fasciato, subtus rufescenti; poris tenuissimis, subrotundis.
   Hab. in arborum corticibus in Transmontana, ubi *Miscaro rabudo* appellatur.
   Stipes interdum semipedalis, sat nitidus et quasi vernice illitus.
5. BOLETUS *maximus.*
   B. Stipitatus, stipite crasso: pileo utrinque fusco, suborbiculari, maximo, suberoso, supra villosus, depressus, aut infundibuliformis, fasciis ex lateritio-fuscis; subtus poris decurrrentibus, labyrinthiformibus.

Hab.

Hab. in solo humoso pineti de *Marrocos* prope Conimbricam, autumno et hyeme.

Pileus diametro semipedis, pedis, et ultra.

6. BOLETUS *luteus* Linn.

B. Stipitatus; pileo pulvinato, viscido, poris rotundatis, convexis, flavissimis: stipite albido.

Hab. in dumetis et sylvis.

167. TELEPHORA.

Fungus suberosus aut coriaceus; villosus, sive tomentosus; subtùs papillas, loco lamellarum seu pororum, proferens.

1. TELEPHORA *hirsuta.*

T. Horisontalis, acaulis, imbricata, coriacea; supra villosa, fasciata, variegata; subtus glabra, pallida.

Helvella-*pineti* Linn.

Auricularia-*reflexa* Bull. *Herb. de France, t.* 274; *et* 483 f. 1, 3.

Hab. in truncis siccis Pini, et aliarum arborum.

2. TELEPHORA *rubiginosa.*

T. Acaulis, imbricata, rubiginosa; supra tomentosa, subtus pilosa.

Auricularia-*ferruginea* Bull. *Herb. France, t.* 378.

Hab. in truncis siccis freq.

3. TELEPHORA *carnea.*

T. Explanata, membranacea; supra glabra, carnea, subtus tenuissime tomentosa, nigra.

Auricularia-*corticalis.* Bull. H. Fr. *t.* 436.

Hab. in arborum corticibus, in Herminio et *Gerez.*

168.

168. HYDNUM.

Fungus pileo subtùs fibris subulatis echinato.

1. HYDNUM *pusillum*.
H. Solitarium, album; stipite brevi, solido: pileo superne glabro, compresso, infundibuliformi, latere altero altiori.
Hab. in sylvis, autumno, prope Conimbricam.
Fungus sesquiuncialis : *an H.*-gelatinosi *Cl. Schaeff. varietas*?

2. HYDNUM *fraceolens*.
H. Pileo subacauli, lentiformi, spongioso, oleolenti; supra velutino, fossuloso, viridi-lateritio; senescenti fusco, plano-infundibuliformi, lignoso-suberoso, sublanato. *Broten. Phyt.* Lusit. *Fasc.* 1. *n.* 35.
Hab. ad terram humosam in pineto de *Marrocos* prope Conimbricam, autumno et hyeme.

169. PHALLUS.

Fungus pileo subtùs laevi, supra cellulis reticulato.

1. PHALLUS *impudicus*.
   P. Volvatus, stipitatus, pileo valde celluloso. *Linn.* Syst. Veg.
   Hab. in nemorosis umbrosis, etiamque in arvis sabulosis circa Conimbricam, et trans Tagum, autumno et vere.

170. HELVELLA.

Fungus pileo turbinato, plicato, rugoso, supra et infra laevi.

1. HELVELLA *Mitra* Linn.
   H. Stipite integro; pileo deflexo, adnato, lobato; difformi, bruneo.
   Hab. in dumetis arenosis trans Tagum.

171. CLATHRUS.

Fungus subrotundus, cavus, ramis carnosis, inter sese continuis; cancellatis.

1. CLATHRUS *cancellatus* Linn.
   C. Acaulis, subrotundus.
   Hab. in solo humoso, umbroso, circa Conimbricam, vere.

172. PEZIZA.

Fungus planiusculus, aut saepius concavus, sine capsulis (seu granulis carpomorphis) nudo oculo conspicuis.

1. PEZIZA *hirta.*
   P. Sessilis, hemisphaerica, extrinsecus pilosa, spadicea, intus coccinea, glabra.
   Hedw. *Crypt. II.* 1. *p.* 15. *t.* 3. *f. B.* 1-6.
   Hab. in solo humoso, humido, in Beira et alibi, hyeme.
2. PEZIZA *scutellata.*
   P. Sessilis, orbicularis, miniata, plana, margine convexo, piloso.
   Hedw. *Crypt. II. i. p.* 12. *t.* 3. *A.*
   Hab. in locis madentibus, hyeme et primo vere.
3. PEZIZA *lactea.*
   P. Subsessilis, alba, plana, exterius villosissima.

Bull.

Bull. *Herb. de France*, *t.* 376. *f.* 3.

Hab. in solo umbroso, humido, truncisque putridis, in Beira; hyeme.

4. PEZIZA *coccinea.*

P. Stipitata, subcampanulata, extus carnea, intus coccinea, glabra, laevis, ore subintegerrimo.

Hab. ad sepes in ramis subputridis, prope Conimbricam; hyeme.

Stipes duas ad quatuor lineas altus: cupula duas ad octo lineas lata.

5. PEZIZA *fimeti.*

P. Campanulato-auriformis, sessilis, subgelatinosa, colore corneo, substantia basis inter duas laminas crassas fistulosa.

Hab. in fimo, maxime equino, hortisque eodem fimo opimatis, in tota Beira et alibi.

Solitaria et cespitosa, magnitudine varia, ore ex semiuncia ad duas uncias lato.

173. CYATHELLA.

Fungus campanulatus subcylindricusve, grana lentiformia intus gerens.

1. CYATHELLA *laevis*.
C. Campanulata, externe villosa, interne laevis, limbo recurvo.
Peziza *lentigera* Linn. *Syst. Veg.*
Hab. in terris sabulosis, prope Conimbricam; autumno.

2. CYATHELLA *striata*.
C. Oblongo-campanulata, externe hirsutula, intus glabra, striata, ore recto, crenulato, intus subannulato.
Peziza *hirsuta* Schaeff. *Fung. t.* 178.
Hab. in sylvis, et terra humosa humida, hortis, pomariis, ad arbores languidas, circa Conimbricam; autumno et hyeme.
Coriacea, solitaria, et cespitosa, semiunciam et ultra longa, superne ad tres lineas lata: radicans, granulis demum expulsis intus et extus usque ad medium, ubi leviter coarctata, sulcis exarata; tunc colore ex viridi-fusco.

3. CYATHELLA *catiniformis*.
C. Campanulata, laevis, intus et extus glabra, ore recto, margine subintegerrimo.
Hab. in ramis semiputridis ad sepes, solitaria et cespitosa, prope Conimbricam non longe a *Quinta das sette fontes*; autumno et hyeme.
Ad duas lineas cum dimidia alta et quatuor superne lata, semper plus lata quam alta, sessilis, arrhiza, inferne intus et extus pallida, superne alba, ita, ut cum granulis albis formam cati-

tini auro argentove excoquendo sat bene effingat. An Cyath.-crucibuliformis *varietas?*

174. CLAVARIA.

Fungus oblongus, similaris, subsolidus: modò clavatus, simplex; modò ramosus: superficie omni granula pulveriformia ferens.

1. CLAVARIA *ophioglossoides* Linn.
C. Indivisa, integerrima, clavata, compressa, obtusa.
Bull. *H. Fr. t.* 372.
Hab. in sylvis muscosis, autumno et hyeme, circa *Taveiro* prope Conimbricam, et alibi in Beira.

2. CLAVARIA *deformis.*
C. Subcoriacea, oblonga, paucifida, ramis apice corniculatis, quandoque laciniatis. *La Marck. Dict. Enc.*
Corallo-fungus candidissimus *Vaill. B. Par. t.* 8. *f.* 2.
Hab. in sylvis prope Conimbricam, autumno et hyeme.

3. CLAVARIA *Lauri.*
C. ramosa, striata, sublateritia; ramis vage angulatis, obliquis, apice obtuso ibique obtuse subcrenatis.
Hab. in cortice Laurorum annosorum, circa Conimbricam et *Caldas da Rainha. Sapor et odor Lauri: tota planta demum, Maio et Jul., polline albido tecta.*

175. LYCOPERDON.

Fungus saepius subglobosus, nudus aut volva radiatim dehiscente cinctus, filis intertextis repletus, per fissuras aut foramen apice dehiscens, copiosumque pulverem emittens.

1. LYCOPERDON *Proteus.*
L. Subrotundum, substipitatum, lacero-dehiscens, carne alba, seminibus atris. *Linn.* Syst. Veg. ed. Gmel.
Hab. in campis sterilibus.

2. LYCOPERDON *tinctorium.*
L. Subsessile, subrotundum, parte inferiore circumscisso-lacera; pulvere saturate lateritio. Lusit. *Fungaõ.*
An varietas L.-*circumscissi*?
Hab. in dumetis in Extremadura, et alibi. *Pulvis pro tinctili rusticis frequenti est in usu.*

3. LYCOPERDON *graniluteum.*
L. Substipitatum, sphaeroideum, subrugosum, atro-viride, intus pulpa saturate lateritia, granulisque luteis repletum, demum in lacinias crassas, acutas, inaequales inordinate partitum; pulvere nigro.
Hab. in dumetis et solo sterili, circa Conimbricam, et alibi in Beira; autumno et vere.

4. LYCOPERDON *squamosum.*
L. Depresso-globosum, acuminatum, acumine truncato, aperto: stipite elongato, squamoso. *Mich. N. Pl. G. t. 97. f. 7.*
Hab. ad sepes, vere et autumno, circa Conimbricam.

5.

5. LYCOPERDON *corollinum.*
L. Volva partito-stellata, laciniis dilatatis, acutis: capitulo sessili, globoso-acuminato, ore fimbriato.
Mich. *N. Pl. G. t.* 100. *f.* 3.
Hab. in sylvis montosis et ericetis, autumni tempore, in Beira et Extremadura.

6. LYCOPERDON *multifidum.*
L. Volva partito-stellata, laciniis dilatatis, fissis: capitulo sessili, globoso, ore stellato.
Mich. *N. Pl. G. t.* 100. *f.* 5.
Hab. ibidem et eodem tempore cum praecedenti.

176. TUBER.

Fungus subterraneus, sessilis, radiculis vix ullis, snbglobosus, carnosus, compactus, cortice venoso, undique squamulis tecto, carne intus venis distincta.

1. TUBER *gulosorum.*
T. Globosum, solidum, scabrum, radiculis vix ullis.
Lusit. *Tuberas da terra.*
Lycoperd.-*Tuber* Linn. *Syst. Veg.*
Hab. in dumetis locisque sylvosis, circa *Montemôr*, *Ançãa*, et alibi in Beira; etiam circa *Thomar*, *Beja* et alibi in Transtagana.

177. SPHAERIA.

Fungus variae formae; thecae granulis seminiformibus, nudis, gelatinosis, repletae.

1. SPHAERIA *digitata*.
S. Caulescens, suberosa, nigra, ramosa; pileo tereti, acuminato.
Clavaria-*digitata* Linn. *Syst. Veg.*
Hab. in sylvis in Extremadura.

178. RETICULARIA.

Fungus saepius subrotundus; theca granulis pulveriformibus, inter fila reticulata dispersis, repleta.

1. RETICULARIA *Ustilago*.
R. Acaulis, nigricans, membranoso communi sacculo involuta.
Lusit. *Carvaõ das searas.*
Chaos-*Ustilago* Linn. *Syst. N. ed XII.* 1. *p.* 1326.
Reticul.-*segetum* Bull. *H. Fr. p.* 90. *t.* 472. *f.* 2.
Hab. in destructis granis Hordei, Tritici, graminumque aliorum, in culmo et flosculis tum masculis, tum foemineis Zeae-*Mays*, in illis Tragopogonis, Scorzonerae, etc., formâ pulveris nigri.

179. MUCOR.

Fungus fugax, cujus capitula rorida, primo diaphana, demum opaca, stipitibus simplicibus ramosisve affixa.

1. MUCOR *mucedo.*
M. Stipitatus, capsula globosa.
Lusit. *Bolor.*
Hab. in variis putridis, pane, plantis, etc.

2. MUCOR *glaucus.*
M. Stipitatus, capitulo subrotundo, aggregato.
Lusit. *Bolor da fruta.*
Hab. in Citris, Melonibus, pomisque aliis corruptis.

3. MUCOR *erysiphe.*
M. albus, capitulis fuscis, sessilibus.
Hab. in foliis Humuli, et aliarum plantatum.

FINIS.

ADDENDA

PARS. I.

Pag. 13, post lin. 32, *Adde*:

VERONICA *scutellata*.

V. Racemis lateralibus, alternis; pedicellis pendulis; foliis linearibus, integerrimis. *Linn.*

Hab. in inundatis, ad stagna et fluviorum margines, circa *Moimenta*, et alibi in Lusitania boreali. Flor. Mai. Jul. Perenn.

Pag. 20, post lin. 29, *Adde*:

Lusit. *Satyriaõ maior*.

Pag. 24, lin. 19, *Adde*:

Interdum Nectarium, et alia petala, omnino atropurpurea.

Pag. 49, post lin. 13, *Adde*:

Obs. *Varietas, quae occurrit in collibus maritimis* de Caparica, *autumno mox post aquas aequinoctiales, potiori jure* Ixiae *quàm* Croco *associanda. Bulbus solidus, basi unguiculatus, magnitudine nucis avellaneae. Scapus monocarpos, demum triuncialis, basi duobus foliis vaginatus. Folia scapo vix longiora, subfiliformia, canaliculata.*

PARS. I.

Corolla magnitudine et colore ut illa Croci-*autumnalis. Stigmata tria, bifurca, corollâ breviora; odore nunc leviter croceo, nunc nullo.*

Pag. 164, post lin. 5, *Adde*:

Lusit. *Escordio.*

Ibid. post lin. 16, *Adde*:

TEUCRIUM *capitatum.*

T. Capitulis pedunculatis; foliis lanceolatis, crenatis, tomentosis; caule erecto, *Linn.*

Hab. in collibus calcareis *de Alcantara* circa Olisiponem, et alibi in Extremadura. Flor. Jun. Jul. Perenn. aut Suffrutex.

Pag. 232, lin. 22, *Adde*:

Receptaculo setaceo-paleaceo. (*Attinet ad Div. seq.* (D))

Pag. 289, post lin. 10, *Adde*:

Variat corollâ caeruleâ et flavâ, illâ in Beira, *istâ in collibus maritimis arenoso-calcareis* Costa da Trafaria, *et aliis Lusitaniae australioris.*

Pag. 300, lin. 26, *Adde*:

Flores polygami dioici, masculi et hermaphroditi, tetrantheri: stigmata duo aut tria.

Pag.

PARS I.

Pag. 331, lin. 10, *Adde*:

Variat saepe toto habitu glabro, quod tunc GEROPOGON *glabrum* Linn. *est.*

Pag. 469, lin. 14: *Pé de gallo*, (adde) *bastardo*.

Pag. 492, et pag. 509, post lin. 4, seu post

MONOSTYLIA, *Adde*:

SECTIO I. MONOCLINA.

Pag. 505, post lin. 19, *Adde*:

* 364. GLEDITSCHIA. Vide *Addenda*.

Pag. 595, post lin. 18, seu infimam, *Adde*:

* 364. GLEDITSCHIA.

Flores polygami dioici.

Hermaphr. Calyx quadrifidus. Cor. tetrapetala. Legumen magnum, pendulum, oblongum, membranaceum, planum.

Masc. Cal. triphyllus. Cor. tripetala, aut nulla.

Foem. Cal. pentaphyllus. Cor. pentapetala. Legumen ut in *Hermaphr.*

GLEDITSCHIA *triacanthos* Linn.

GL. Caule spinoso: spinis triplicibus, axillaribus; foliis duplicato-pinnatis.

Lusit. *Espinheiro da Virginia.*
* Colitur in hortis, et solo atque climate Lusitano nimis laetatur. Flor. vere. Arbor.

PARS. II.

Pag. 62, post lin. 22, seu post Divis. (C), *Adde:*

* 52. ROBINIA. Vide *Addenda.*

Pag. 102, post lin. infimam, *Adde:*

TRIFOLIUM *Melil. segetalis.*
T. Leguminibus racemosis, nudis, monospermis, extus arcuato-rugosis; caule nunc erecto, nunc procumbente; foliolis obovatis, usque ad basin serrulatis.
Lusit. *Anaphe ordinario.*
* Colitur circa Olisiponem, et alibi in Extremadura, et ibi inter segetes, ad vias, aggeresque quasi spontanea occurrit. Flor. vere. Ann.
Tota planta glabra. Caulis ramosus; ad vias, aggeres, locaque alia soli undique exposita, semper procumbens; inter segetes verò et in locis subumbrosis semper erectus. Folia ternata; foliolis oblongiusculis, obovatis, usque ad basin serrulatis, leviter odoris. Stipulae dentato-ciliatae. Flores lutei, magnitudine illorum Trif. Mel. officinalis, *sed vix odori. Legumen subglobosum, virescens, rugosum striis semicircularibus, monospermum. Semen ut illud* Trif. Mel. officinalis. *Pro* va-

varietate Trif. Melil. Messanensis *habetur*; *sed caulis nec semper procumbens*, *imo saepissime erectus* (*quod*, *cùm semina dense sata*, *vel inter segetes et in subumbrosis*, *ut supradictum*, *satis experientia comprobatur*); *flores non parvi*; *legumina non oblongiuscula*, *nec albicantia*. *An potiori jure ad* Trif. Melil. Indicam *referenda*?

Pag. 113, post lin. 2, *Adde*:

MEDICAGO *falcata* Linn.

M. Pedunculis axillaribus, racemosis; leguminibus falcatis, compressis, polyspermis; caule postrato, glabro; foliolis oblongis, serrulatis.

Lusit. *Luzerna de sequeiro.*

Hab. quasi spontanea inter segetes, in summo colle prope Arcum *do Carvalhaõ* ad magnum Aquaeductum Olisiponensem. Flor. Maio, Jun. Perenn.

Flores flavi, *lineis subfuscis picti.*

Pag. 131, post lin. infimam, *Adde*:

Hae duae stirpes nondum mihi satis observatae, *nec quoad habitum nec quoad fructificationem*: *ambas variare ferunt caule et foliis spinosis ac non spinosis*, *pro aevi et climatis ratione*, *et interdum etiam corollarum colore variare. Seriùs denuó observandae*, *nam forte unius ejusdem speciei nonnisi varietates sunt.*

PARS. II.

Pag. 154, post lin. 1, seu post Divis. (C), *Adde*:

* 52. ROBINIA.

Calyx quadrifidus. Legumen elongatum, membranaceum, planum.

ROBINIA *Pseudacacia* Linn.
R. Racemis pendulis; pedicellis unifloris, glabris; foliolis ovato-lanceolatis; ramis aculeatis.
Lusit. *Acacia bastarda.*
* Colitur in hortis, et solo climateque Lusitano laetatur. Flor. primo vere. Arbor.
Flores albi.

Pag. 229, post lin. 1, *Adde*:

* 95. PLATANUS. Vide *Addenda.*

Pag. 246, post lin. 7, *Adde*:

N. B. Cactus-*flagelliformis* et Cact-*triangularis* Linn. *Olisipone a florum diligentibus culti saepe occurrunt.*

PARS. II.

Pag. 284, post lin. 1, *Adde*:

* 95. PLATANUS.

Flores monoici, in Amentum globosum dispositi.

Masc. Antherae filamentum circumnatae. (*Numero variant, ideoque denuo, qui frequentior, observandus.*

Foem. stigma recurvum: semina subrotunda, stylo mucronata, basi papposa.

PLATANUS *hybridus.*

PL. Foliis quinquelobis, subpalmatis, utrinque glabris; lobis acutis, dentatis.

Lusit. *Platano.*

* Colitur in solo raro subhumido, et climate Lusitano nimis laetatur. Flor. vere. Arbor procera. *Epidermidem quotannis exuit, parasitis inimicus; unde laetâ rapidâque vegetatione fruitur. Arbor, ut videtur, hybrida* Plat.-*orientalis et* Plat.-*occidentalis proles; sed foliis potius ad illum quàm ad istum accedit, ideo fortè* Plat.-*orientalis varietas.*

Pag. 331., post lin. 18., *Adde*:

Coluntur etiam a plurimis florum diligentibus, praesertim Olisipone, Mesembrianth.-*acinaciforme, tenuifolium, et crassifolium.*

Pag.

PARS. II.

Pag. 345, post lin. 25, *Adde*:

ROSA *atropurpurea.*

R. Germinibus subovalibus pedunculisque hispidulis; caule petiolisque aculeatis; foliolis quinis, lanceolatis, serrulatis, glabris, perennantibus; floribus terminalibus solitariis, paucisve.

Lusit. *Roza sempreverde.*

* Colitur nuperrimé in hortis Olisiponensibus. Flor. feré toto anni curriculo. Frutex.

Pro varietate Ros.-*sempervirentis* Linn. *habetur. Flores atro-purpurei, semipleni, oligopetali, magnitudine florum* Ros.-*moschatae seq.*

INDEX GENERUM.

N. B. Numerus I. aut II. Volumen indicat; alii paginas.

Atha-

Ci-

D.

E.

Ephe-

F.

G.

H.

Hyd-

(*a*) Hoc genus ibi ad Divis. (D) amandandum; cùm ejus fructificationis receptaculum sit verè setaceo-paleaceum.

I.

K.

L.

M.

M.

N.

O.

P.

Q.

R.

Ro-

S.

Sy-

T.

INDEX SYNONYMORUM.

B.

gra-

C.

Tin-

Co-

D.

E.

mol-

F.

G.

H.

I.

N.

O.

O.

P.

Pro-

S.

T.

V.

INDEX
NOMINUM VULGARIUM.

Agno

Aris-

B.

B.

Bis-

C.

Ce-

Cor-

D.

E.

F.

do-

H.

 præ-

L.

de

M.

Ma-

Mi-

N.

O.

Oli-

P.

Q.

R.

S.

S.

me-

V.

Z.

FINIS.

ERRATA.

Pars I.

Pag. 72. usque 120 (in apice) MONOSTYLIA. *lege* DISTYLIA.
Pag. 202, lin. infim. maitimae *lege* maritimae
Pag. 213, lin. 23, *culis* *lege* *edulis*
Pag. 241, lin. 26, CRYSANTHEMUM. *lege* CHRYSANTHEMUM.
Pag. 244, lin. 10, EUPHTALMUM. *lege* BUPHTHALMUM.
Pag. 251, lin. 11, et pag. 435. ATHAMANTHA. *lege* ATHAMANTA.
Pag. 263, lin. 19, *Herbario* *lege* *Herbarii.*
Pag. 401. lin. 14, *nigricantia* *lege* *nigricantes.*

Pars II.

Pag. 39, lin. 18, Cnnimbricam *lege* Conimbricam
Post pag. 229, pro 130, 131. *lege* 230, 231.
Pag. 233, *Fagus.Castanea* *lege* *Fagus-Castanea*
Pag. 266, lin. 7, *devisione* *lege* *divisione*
Pag. 323, lin. 19, *uniformiter* *lege* *variformiter*
Pag. 342, lin. 28, RUSA. *lege* ROSA.
Pag. 389, lin. 20, JUNGERMANIA. *lege* JUNGERMANNIA.
Pag. 396, lin. 18, *Avença* *lege* *Avenca*
Pag. 477, lin. 15, snbglobosus *lege* subglobosus
Pag. 481, lin. 18, *associanda* *lege* *ex nonnullorum sententia associanda videtur.*
Pag. 482, lin. 2, *bifurca* *lege* *bifurca in aliis* (ex serioribus) *nec convoluta*; *variè multifida in aliis* (ex praecocioribus), *et convoluta*;

